

PREISKAVE V ZVEZI S PODKUPNINAMI / ARETIRALI PREDSEDNIKE 3 DRUŽB ENI IN DIREKTORJA USTANOVE SACE

Družbe Eni obglavljene

Zahteva po uvedbi postopka proti Craxiju in Martelliju

MILAN - Milansko tožilstvo je pravosodnemu ministru poslalo zahtevo, da bi lahko uvedlo sodni postopek proti poslanca Bettinu Craxiju in Claudiu Martelliju v zvezi s tekočim računom "protezione". Kot izhaja iz dokumenta, ki ga je sestavil namestnik tožilca Pier Luigi Dell'Osso, bivšega generalnega tajnika PSI in bivšega pravosodnega ministra dolžijo, da sta skrivna namerna stecača bančnega zavoda Banco Ambrosiano. S tem v zvezi se je tožilstvo obrnilo tudi na poslansko zbornico, da ne bi postavljala kaksnih ovir glede postopka proti Craxiju in Martelliju. Dol-

goletno skrivnost o svicarskem tekočem računu je preiskovalcem začel razkrivati finančnik Florio Fiorini, ki so ga aretirali v Zenevi oktobra lani v zvezi s stecajem družbe Sasea.

Na osnovi njegovih izjav so med drugim odkrili, da je bil naslovnik tekočega računa "protezione" Silvano Larini, na ta račun pri UBS v Luganu se je med drugim steklo 7 milijard dolarjev, ki jih je zavod Banco Ambrosiano nakazal socialističnim predstavnikom kot "oddolžitve" za finančni prispevek v višini 50 milijard, ki jih je bančni zavod prejel od ustanove Eni.

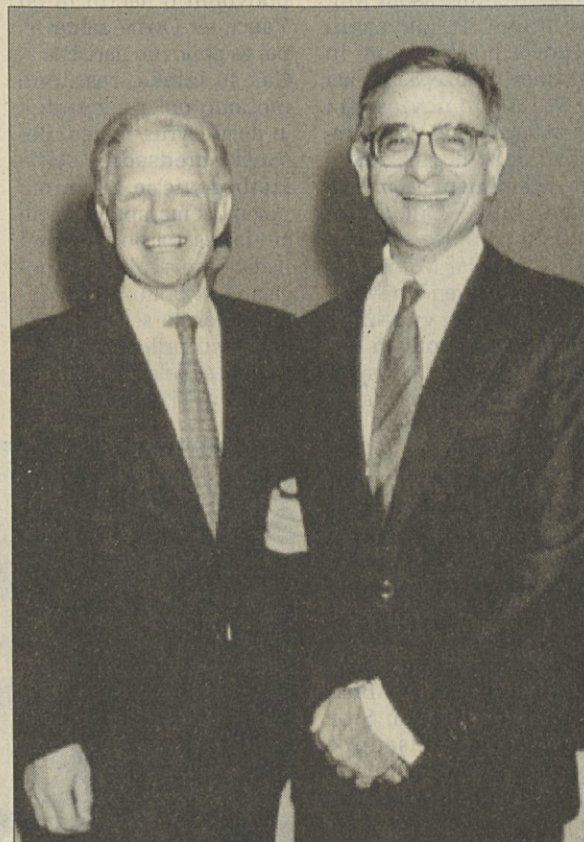
MILAN - Meriti razdaljo, ki razne "odlične" aretirance ločijo od boga, prav gotovo ne sodi v okvir poklicnih dolžnosti novinarjev; kot vestni kronisti pa moramo iz dneva v dan naglaševati, da za pomni nalogi "letijo vedno više". S tega vidika je bil včerajšnji dan prav gotovo izredno pomenljiv, saj so v okviru preiskav o podkupninah aretirali predsednike treh najpomembnejših družb, ki so dajali v okviru koncerna Eni: gre za predsednika družbe Snam Pia Pigorini, predsednika družbe Saipem Giannija Dell'Orta in predsednika družbe Agip Raffaele Santora. Milanski preiskovalci jih trenutno dolžijo, da so poneverili bilance in nezakonito finansirali politične stranke. Pod obtožbo korupcije v obtežljivih okoliščinah pa so v okviru rimskih preiskav o podkupovanju aretirali Roberta Rubertija, generalnega direktorja

družbe Sace, ki spada v grupo Ina.

Kljub veliki odmevnosti, ki jih je aretacija osebnosti, ki so zasedale tako visoke položaje v podjetjih in ustanovah vitalnega pomena za italijansko gospodarstvo, pa bi težko trdili, da so ukrepi milanskih in rimskih sodnikov povzročili senzacijo. Če se najprej zaustavimo pri družbi z javnim kapitalom Sace, ki nudi zavarovalniško kritje italijanskim podjetnikom, ki poslujejo s tujino, moramo povedati, da je rimski javni tožilec Vittorio Mele že pred tedni izjavil, da bo v kratkem izbruhnila prava afeta.

Arest predsednikov treh najpomembnejših družb grupe Eni pa verjetno odpira in razkriva še sirše področje industrijsko-financijskih operacij, na katerem je bilo - kakor kaže - podkupovanje običajni način poslovanja. Vsi trije so namreč tudi v okviru grupe Eni, pred-

sem pa v raznim mednarodnih družbah, v katerih je sodelovala grupa ali pa kakšna njena družba, imeli odgovorne funkcije. Prva obtožnica govori o "financijskih nepravilnostih" v zvezi z gradnjo italijansko-alžirskega plinovoda, vendar glede na dejstvo, da so finančni stražniki včeraj dopoldne natančno preiskali sežetje vseh treh družb, istocasno pa pregledali tudi nekatere tekoče račune v tujini, kamor naj bi se steklo več deset milijonov dolarjev, je povsem upravičeno sklepati, da bodo v kratkem sodniki sestavili nove obtožnice. Pri tem je treba se upoštevati, da je o treh predsednikih preiskovalcem spregovoril Pier Francesco Pacini Battaglia, toskanski finančnik, ki je leta '80 v Zenevi ustanovil banko Karfinco. V svicarskih bankah je torej poleg denarja tudi veliko odgovorov na italijanske afeze.

Pio Pegorini (levo) in Raffaele Santoro (Telefoto AP)

PRETRESLJIVA NESREČA

63-letna ženska zgorela v požaru pri Mačkoljah

Akcija karabinerjev in prostovoljcev

TRST - V požaru, ki je včeraj izbruhnil pri Mačkoljah (v kraju, ki mu domačini pravijo Monti), je izgubila življenje 62-letna Genoveja Bartolich. Požar je izbruhnil približno opoldne, miljski gasilci so se že zdavnaj vrnili v svojo kasarno, ko je prislo do pretresljivega odkritja. Približno dvesto metrov daleč od prvih hiš so dolinski karabinerji in pripadniki združenja prostovoljcev

za gozdne požare našli skoraj povsem zglenele truplo. Bilo je tako hudo poškodovano, da niso sploh mogli ugotoviti, če gre za žensko ali moškega. Na kraj nesreče je prisel sodni zdravnik dr. Costantini, ki je takoj ugotovil, da je oseba živa zgorela. Karabinerji so nemudoma začeli preiskavo, da bi ugotovili istovetnost nesrečnega ali nesrečnice. Takoj so sumili, da gre morda za Bartolichovo, ki stane v bližini in ki je niso našli doma.

Pozno zvečer je prislo potrdilo, da je žrtev res Bartolichova. Ženska, ki je bila vdova, zapušta tri otroke. Bila je poznana v Mačkoljah, kjer je marsikomu pomagala na polju in v vinogradi.

RUSIJA / ZASEDANJE KONGRESA LJUDSKIH POSLANCEV

Jelcin izgublja oblast

Konservativna večina v kongresu pod vodstvom Ruslana Hasbulatova je razglasila decembrski sporazum, ki je dal predsedniku Jelcinu posebna pooblastila, za neveljavnega

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je zapustil zasedanje kongresa ljudskih poslancev, potem ko je neki konservativni poslanec zahteval, naj kongres razpravi in glasuje o nezaupnici predsedniku države, ki naj bi po njegovem mnenju že nestetokrat zlorabljal svoja pooblastila. Kongres o tem predlogu ni glasoval, saj sam nima pravice odstaviti predsednika države.

Vseeno je predsednik Jelcin na zasedanju kongresa doživel ponižujoč politični poraz, ki ga utegne stati celo predsedniškega položaja. Kongres ljudskih poslancev ni podprl Jelcinovega predloga o aprilskem vseljudskem referendumu, na katerem bi se ruski državljani odločili, kakšen tip oblasti naj bi imela Rusija. V svojem 20-minutnem govoru pred poslanci je Boris Jelcin poudaril, da je Rusija na robu brezna, in če bo vanj tudi padla, potem bodo za to pred odgovorno in narodom odgovorni prav oni. Jelcin je povedal, da se za velika pooblastila predsednika ne zavzema zato, ker je trenutno predsednik, temveč zato, ker Rusija potrebuje močno predsedniško oblast, če hoče sploh obstati kot enotna država in hkrati tudi gospodarsko preživeti ob izvajanju reform.

Njegov glavni politični nasprotnik predsednik parlamenta Ruslan Hasbulatov je v izjemno čustvenem govoru izjavil: »Mi v kongresu delamo, skušamo rešiti, kar se rešiti da, medtem ko se predsednikovi možje ri-

Demonstracije proti Jelcinu pod kremeljskimi zidovi (Telefoto: AP)

nejo pred mikrofone in nas sramotijo. Decembrski sporazum o delitvi moči, ki je dal Jelcinu izjemna pooblastila, je označil kot hudicevo delo in nato zahteval, naj kongres ta sporazum razveljavi. Kongres je njegov predlog sprejel, saj so v posebni resoluciji razglasili sporazum kot neveljaven in tako dokončno zavrnili možnost, da bi dosegli politični kompromis. H kompromisu je pozival tudi predsednik

vlade Viktor Cernomir-din, ki je predlagal sklenitev državljanskega sporazuma. Konservativna večina ni imela pretiranega posluha za tovrstno rotenje. Večina njihovih poslancev je celo cinično izjavljala, da so oni zadnji branik demokracije v Rusiji, Jelcinov položaj in pooblastila pa so primerjali s Stalinovim položajem. Opazovalci tudi niso prezrli, da se je Jelcin med zasedanjem pogosto posvetoval z obrambnim

ministrom Gracovom in z drugimi glavnimi možmi represivnega državnega aparata.

Tudi po svetu z veliko zaskrbljenostjo spremljajo dogajanje na zasedanju kongresa ljudskih poslancev v Moskvi. Ameriški predsednik Clinton je na tiskovni konferenci izjavil, da bodo ZDA storile karkoli, da bi pomagale Jelcinu. Državni sekretar Christopher pa je izjavil, da bi morale zahodne države bolj pomagati Rusiji

na njeni poti v demokracijo, ki bo se dolga in boleča. Evropski parlament je pozval rusko vlado, naj cimprej sklenejo sporazum o razdelitvi oblasti. Parlamentarci so od ES tudi zahtevali, naj v odnosih z Rusijo izvaja enotno politiko, dvanajstega pa naj bi tudi sodelovala pri uničevanju jedrskega orožja na področju nekdanje Sovjetske zveze.

(Reuters, AFP, STA)

Spopad za levji delež oblasti

Drama v Kremlju, ki bi se po prvotnem scenariju morala končati v četrtki, se nadaljuje tudi danes, kajti na izrednem zasedanju kongresa ljudskih poslancev včeraj niso mogli prignati razpeta do odločilnega glasovanja, s katerim naj bi se izrekli o tem, kdo je v državi dejanska vrhovna oblast: predsednik ali parlament. V resnici gre namreč za to, ne pa za to, ali bo opozicija odstavila predsednika Jelcina, kar je bilo v siloviti propagandni bitki pred in med zasedanjem videti glavno vprašanje. Kongres namreč ne more odstaviti predsednika, ki ga ni sam izvolil. Tudi če bi se za tak sklep odločil in zbral zanj potrebno večino glasov, mu Jelcin lahko odreče zakonitost in se zanj ne zmeni.

Seveda bi to že tako hudo politično krizo samo še poglobilo in jo prignalo na hudo nevaren rob, čemur se obe strani kljub številnim konfliktom v četrtki - med drugim je Jelcin demonstrativno odšel iz dvorane, ko je neki poslanec zahteval glasovanje o nezaupnici predsedniku - skušata izogniti. O tem prica dogovor med Jelcinom in predsednikom parlamenta Hasbulatovom po koncu včerajšnjega zasedanja, da bosta skusala čez noč formu-

Janez Stanič

lirati popravke v za Jelcina nesprejemljivi resoluciji, ki jo je pripravila opozicija in za katero ima tudi večino.

Kot rečeno, gre v bistvu za to, komu dati levji delež oblasti. Predsedniku Jelcinu, ki jo zahteva v imenu nadaljevanja reform in »rešitve Rusije«, kot pravi sam, ali parlamentu, kjer ima večino nenavadna koalicija predstavnikov prejšnjega režima in novih, postkomunističnih nacionalistov. Ali in kakšen kompromis je mogoče doseči, bo brzo jasno sele danes popoldne, nekaj pa je vendarle mogoče s precej gotovostjo napovedati že vnaprej: prvič to, da Jelcin ne misli oditi z oblasti in da ga k temu tudi kongres ne more prisiliti, in drugič to, da tudi ne namerava biti »ruska kraljica« oziroma samo reprezentativna figura.

Nadaljevanje na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNiku

V zbornici o moralnem vprašanju

V poslanski zbornici se je včeraj začela pričakovana razprava o moralnem vprašanju, ki pa je potekala v povsem drugačnem vzdušju kot dan prej razprava v senatu o Amatovih izjavah: mimo in skoraj zdogočaseno, pa tudi prisotnost poslancev v avli ni bila prav množična.

..... stran 4.....

Kaj menijo naši bralci o aferi o podkupninah

Krvice je treba obsoditi, vrniti morajo ukradeni denar, zapustiti politično sceno. Tako menijo naši bralci v anketi o aferi o podkupninah, iz katere izhaja tudi, da bo velik del breme te afere padlo na ramena preprostih ljudi.

..... stran 5.....

Kriza tržaškega Lloyda še brez ustreznih rešitev

Lani je tržaška družba izgubila 12,6 milijarde lir, po ustanovitvi posebnega sklada "za skrajno silo" je njen družbeni kapital prisil na borzi 4 milijardah: takšen finančni okvir je včeraj potrdil upravni svet, ki je tudi razpravljal o odpuštilih zaposlenih v upravnem sektorju.

..... stran 6.....

Ferre zaključil milanske defileje

Nesporni znanilci krize, ki so jo seveda zaznali tudi v svetu mode, niso preprečili Gianfrancu Ferreju, da ne bi pripravil in predstavil tudi vrste "zlatih" modelov.

..... stran 16.....

V Ljubljani odprte SP skupine C v hokeju

Uradno odprte svetovnega prvenstva skupine C v hokeju na ledu bo drevi ob 20. uri v ljubljanski hali Tivoli. Na otvoritvenem srečanju med Slovenijo in Avstralijo so hokejski trenerji Hiltja favorizirani.

..... stran 19.....

Srbi spet zaustavili konvoj

Janez Stanič

Rugovo je sprejel tudi italijanski zunanji minister Emilio Colombo, ki je gostu zagotovil, da si bo italijanska vlada prizadevala, da se izboljšajo življenjski pogoji albanskega prebivalstva na Kosovu in da bo preučila možnost povečanja števila opazovalcev KVSE v tej pokrajini. (AFP, Ansa)

svojo usodo. Zato se je pogosto zapil, zakrknil v topo in brezizhodno zivotvarjenje. Zenska pa se je morala angazirati za dva in v okviru družine do polnosti razvila svojo osebnost. V potrdilo svojim besedam je dejal zares lepi stvarstevski: »Dokler bomo imeli tako lepe zenske, Rusija ne bo propadla.« Izgleda, da se patriotskih vrednot svoje lepote ruske zenske ne kako zavajajo: ni naključje, da so v Moskvi trgovine z lilici in lepotili najbolj razkosane in po vsem videzu tudi najbolj donosen biznis v sicer sivem in zanemarjenem mestu.

ARHITEKTURA / POGOVOR Z JANEZOM SUHADOLCEM

Mimo kritiškega dosega

Predsinočnim je arhitekt predaval o svojem delu - Njegova razstava odprta še do 21. 3.

BRUNO ŪRH

Janez Suhadolc je profesor na Soli za arhitekturo Univerze v Ljubljani. V Cankarjevem domu se predstavlja z razstavo: *Janez Suhadolc & Construxit, Fecit. Na razstavi prevladujejo predvsem stoli.*

Kaj pomeni naslov razstave?

Gre za latinski izraz, ki naj bi bil splošno znan in naj bi nadomestil vsemogoče prevode za pomen: zasnoval in sam izdelal. Predmeti na razstavi so nastali v zadnjih petih letih, odkar sem nabavil rabljen kombiniran amaterski mizarski stroj.

Ste samograditelj. Za arhitekta je takšen način dela nenavaden.

Za tak način in postopek je več razlogov. Morda so odločilni tile: stroji za obdelavo lesa so postali sorazmerno poceni. Zato je samograditeljstva po svetu zmeraj več.

Delovni princip včasih preraste v serijsko izdelavo in celo industrijo. Primer takega preraščanja je oblikovalec David Mallor iz Velike Britanije, ki izdeluje in oblikuje po celem svetu znani jedilni pribor. Iz samostojnih začetkov je

prerasel v industrijo in zdaj ima tovarno v prenovljenem gradu. Za kiparje je znano, da naredijo vse, od zacetka do konca. Nekateri se lotijo celo odlivanja v bron - da se izognejo stroškom in težavam v sporazumevanju z obrtniki.

V nekem televizijskem pogovoru je svetovnoznani slikar Zoran Mušič rekel nekako takole: »Kdor pri delu (umetniškem ustvarjanju) trpi, naj raje menja poklic.« Za Slovenca kar nenavadna izjava.

Slovenci jemljemo trpljenje pri delu kot zagotovilo kakovosti. »Stanu se svojega spomni, trpi brez miru«, »Luč v materinih očeh je ugasnila...« ... Radi se spominjamo na primer Van Gogha in njegovih ustvarjalnih travm.

Menda so tudi arhitekti zapisani trpljenju. Tripijo pri izdelavi natečajnih del, v borbi s časom in pri oddaji projektov, ko moledujejo postarje, naj obrnejo postne zige za en dan nazaj. Po zmagi na natečaju tripijo v kontaktih z investitorji, ki po pravilu nimajo razumevanja za »večno (perennis) arhitekturo«. Trpljenje se

nadaljuje ob izvedbah in večnih kontroverzah z izvajalci.

Ti so zmeraj pripravljene na poenostavitve in izvedbene bližnjice, najraje takrat, ko avtorja ni blizu. Ko je izdelek narejen ali gradnja končana, izstrelijo milostni strel umetnostni kritiki, ki menda pri vsaki stvaritvi pričakujejo rešitev ideje in bistva stvari kot take. Kritični udarci nacelno niso smrtni, arhitektom pa povzročajo nenadejane bolečine in - trpljenje.

Ali uživate pri svojem delu v delavnici?

V nacelu delo ni zoprno in ponuja svojevrstna zadovoljstva, čeprav sta prah in ropot vse prej kot prijetni zadevi. Vendar, če seštejem vse pluse in minuse enega in drugega načina dela, se mi zdi, da delo v kleti hiše, kjer stanujem, omogoča več življenjske »polnote« kot tisto v »večplastnem ustvarjalnem komuniciranju«. To je, mislim, mogoče zaznati tudi na razstavi v Cankarjevem domu. Po mnenju ogromne večine je to vesela razstava. Ta oznaka mi je zelo pri srcu.

Kakšen je vas stil?

Janez Suhadolc v svojem ateljeju (Foto: Aleš Pavletič/TRIO)

Delam po izročilu Plečnikovih sole. To je kompleks, ki ga lahko v slovenski preteklosti označimo kot »slovenskega«. Brez smisla bi bilo ignorirati dogajanja v belem svetu. Včasih, tako se mi zdi, naredim kaj tudi čisto po svoje. Če vse to se-

stejem, je ta varianta stila do te mere drugačna od podobnih ustvarjanj, da volji lahko kaže pot naprej.

Kaj pa slovenska umetnostna kritika?

Kot odgovor na to vprašanje lahko citiram kar zapis Petra Gabrijelci-

ca: »Suhadolc je avtor, s katerim slovenska kritika nima kaj početi ...« Tuja kritiška misel je do mojega dela menda bolj razpoložena. V članku v eni britanskih strokovnih revij z naslovom Slav driver sem se znašel v trikotniku, katerega vrh je bil

posvečen Jožetu Plečniku, spodnji oglišči pa sva zasedla z Borekom Sippkom, ki je v svetu eno od prvih oblikovalskih imen.

Kaj je ta hip v delu?

Ze spet zagam, tesem, brusim svoj zadnji, nikdar dokončani stol!

LITERATURA / RECENZII ROMANOV

Upor proti normam

JURE POTOKAR

William S. Burroughs: *DZANKI*, prevedel Tone Skrjanec, samozaložba, 1992 (Brosirano, 184 strani, cena 985 tolarjev)

William Burroughs, v petdesetih letih brez dvoma eden najbolj kontroverznih ameriških pisateljev, ki je s svojimi literarnimi deli sokiral ameriško javnost, nič manj pa tudi založnike, danes ze dobiva vlogo sodobnega literarnega klasika, saj po njegovih delih snemajo filme, v filmih in na ploščah pa tudi osebno nastopa. Čeprav je najbolj znan po romanu *Golo kosilo*, je vse pozornosti vreden tudi njegov kratki avtobiografski roman *Dzanki*.

Gre seveda za delo, ki ze zaradi tematike nujno izživja viharne reakcije bralcev. V njem se namreč Burroughs spušta na sam družbeni rob, pa tudi čez, saj opisuje življenje, ki je uziavalca trdih (in vseh mogočih drugih) drog. Pri tem na skoraj dokumentaren način najprej popisuje njegovo socialno poreklo in pove, da za vstop v svet mamil ni bilo nikakršnih »pametnih« razlogov, razen radovednosti, želje po novih spoznanjih in morda uporabi proti obstoječim družbenim normam. Od takrat naprej avtor na izjemno neposreden način sledi vrhuncem in padcem narkomanovega življenja, njegovim fizičnim in psihičnim ekstazam in bolečinam. Burroughs se do mamil nikoli vrednostno ne opredeljuje (vseeno pa je dovolj bizarno njegovo stališče, da bi ostal človek, če bi bil lahko vselej na džanku, večno mlad, z gladko, napeto kožo - morda bi s tem moral seznaniti kozmetično industrijo?). Gre mu predvsem za čimbolj neposreden prikaz tega, kar se dogaja s človekom, ki vstopi v ta družbeno zaznamovani svet.

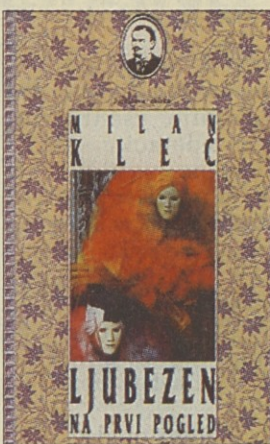
Ceprav se Burroughs najpogosteje zavestno odreka komentarjev (najmočnejši pa je gotovo v svojih uniculjocih staliscih do policajev, zvodnikov, »travarjev«), se pred bralcem mrncni svet narkomanovega življenja razkriva v vsej svoji bedi in grozljivi enodimenzionalnosti.

Tisti, ki si svet mamil predstavljajo kot eno samo blaženost, bodo gotovo razočarani, ko bodo prebrali, da je narkomanovo življenje pravzaprav nekaj popolnoma drugega, namreč večno iskanje sredstev za nakup nove doze »blaženosti« ali - ce povem drugače - »catch«, na katerega pade džanki, je v tem, da živi zato, da se drogi- ra, drogi- ra pa se zato, da lahko živijo. Roman *Dzanki* je brez dvoma zanimivo (čeprav tudi mučno) branje za vse, ki jih narkomanija zanima kot družbeni pojav, pa tudi za tiste, ki v drogah morda se vedno vidijo ne- kaksen izhod.

Prevajalec in obenem (samo) založnik je dokaj spretno razrešil probleme, ki jih prinaša tekst take vsebine, žal pa tega ne morem trditi za lektorja in stavca, ki bi morala svoje delo opraviti bistveno boljše.

Neizčrpna imaginacija

JOSIP OSTI

Milan Klec: *LJUBEZEN NA PRVI POGLED*, roman; spremlja beseda: *Zdravko Dusa, Mondena, Grosuplje, 1992* (Mehka vezava, 126 strani, cena: 2.092 tolarjev)

Milan Klec, predvsem pesnik in pisec kratkih zgodb, je v manj kot pol leta objavil svoj drugi kratki roman z naslovom *Ljubezen na prvi pogled*. V romanu konsistentnejše romaneskne strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane, pri tem pa obcutenje kot obicajno upo- rablja posebnosti poetike postmodernizma. Znana kléceva fantastika, s katero uspe pogosto v cudezne- ga spremeniti tudi navidez vsakdanji življenjski detajl, je tokrat zapletenejša tudi zaradi pripovednega problema: strukture od tiste v Tatovih koles izkazuje znane odlike svoje literature, predvsem umetnost ne- pricakovane,

NOVICE

Predavanje germanista Claudia Magrisa na Kvirinalu

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro se je včeraj na Kvirinalu udeležil slovesne predstavitve programa »Vabilo k branju«, ki ga je pripravil sklad Bellonci s sodelovanjem ministrstva za solstvo. Prisotni so bili tudi predsednik senata Spadolini, ministrica za solstvo Russo Jervolino in predstavniki solskega in kulturnega sveta. Sledila je »lekcija italijanscine v palači Kvirinala, ki sta jo podala Cesare Garboli in trzaski germanist Claudio Magris. Slednji je spregovoril o svoji knjigi Danubio. Slovesnost je zaključil predsednik republike z zahvalo prirediteljem za visoko kulturno pobudo.

Senator Di Benedetto ne bo šel pred sodnike

RIM - Pordenonski senator Giovanni Di Benedetto se ne bo zagovarjal pred obtožbo korupcije. Pristojna senatna komisija je namreč včeraj zavrnila zahtevo parlamentarne imunitete in hkrati zavrnila zahtevo sodnikov, da proti njemu sprožijo sodni postopek. Di Benedetto je »rešilo« petnajst kolegov, le sedem pa jih je glasovalo za odvzem parlamentarne imunitete. Di Benedetto pripada Krcsanski demokraciji in je bil do pred kratkim pristas nekdanjega ministrskega predsednika Giulia Andreottija.

Tržaška bolnišnica z novim pravnim statusom

TRST - Dezelna vlada Furlanije-Juljske krajine je na včerajšnji seji sklenila poenotiti vse trzaskе bolnišniške ustanove v eno samo ustanovo. Isto so sklenili tudi za videmske zdravstvene strukture. Trzaskim bolnišnicam so tudi priznali funkcije vsedrjavne zdravstvene ustanove. Dezelni odbor pa je odložil sklep o preureditvi trzaskе medicinske fakultete. Preureditev je pred kratkim zahteval rektor Borruso. Odbornik za zdravstvo Brancati je povedal, da bodo to vprašanje vzeli pretres po urbanistični ureditvi področja, kjer je danes trzaska glavna bolnišnica.

Kondom za ženske: prepoved v Italiji?

TRST - V nekaterih evropskih državah so že v prodaji kondomi za ženske, ki so jih prvi začeli prodajati v skandinavskih državah ter v Avstriji, Veliki Britaniji, Švici in Nizozemski. Sedaj jih lahko kupijo tudi v Nemčiji, Španiji, Franciji in v kratkem tudi v Sloveniji, kjer je licenco za izdelavo kondoma dobila novomeska Krka. V Italiji ga še nimajo in vprašanje je, ali ga bodo sploh lahko kdaj prodajali.

RIM / V POSLANSKI ZBORNICI

Moralno vprašanje: razprava v prazni avli

Včeraj le oris dvanajstih predloženih resolucij

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Kot je bilo v sredo vzdusje v senatu naelektrano s kričanjem, medklici in transparenti proti predsedniku vlade Giulianu Amatu, tako je bilo včeraj dopoldne v poslanski zbornici vzdusje mirno, skorajda pod tonom, pa čeprav se je začela toliko pričakovana razprava o moralnem vprašanju.

Dvanajst predloženih osnutkov resolucij, skoraj sto prijavljenih k razpravi - te številke, nenavadne za poslansko zbornico naj bi bile dokaz občutljivosti za obravnavano tematično, ki je nedvomno osrednjaja in najbolj zgoda v Italiji. A v demantij je bila dvorana prazna, govorniki, ki so uvedli razpravo s tem, da so orisali glavne smernice svojih resolucij, so govorili samim sebi, predsedniku in redkim drugim. Kljub aktualnosti teme se je skoraj zdelo, kot da bi se izčrpala tista napetost, ki se je v sredo v senatu nakopila prekomerno in se sprostila s kratkim stikom izgrediv. Morda se bo oziroma nekoliko seglelo prihodnji tork, ko je predvidena replika predsednika vlade Giuliana Amata, a v prvem dnevu je vse bolj spominjalo na dolžnostni ritual, ki mu je treba pac zadostiti, a nikogar ne prevzema. Ta vtis je po-

trdilo tudi dejstvo, da med napovedanimi diskutanti ni bilo nobenega od »velikih kalibrov«. Oziroma se je nekoliko razgledalo samo ob posegu tajnika Severne lige Umberto Bossija, a tudi ta epizoda je bila bolj ritual kot prepričana manifestacija: zato so se nekaj minut pred začetkom posega svojega voditelja strnjeno zbrali v svojih poslanskih klopih, pozorno poslušali, podčrtovali Bossijeve pavze s ploskanjem in ob koncu njegovega posega oglušili kolege z vecminutnim aplavzom, dokler jim ni so posle moči. Takoj nato pa, napojeni ob studencu resnice, drug za drugim zapustili dvorano.

Razen redkih izjem so prazne poslanske klopi v zbornici stalna praksa: del poslancev je zaposlen z delom raznih komisij, del z drugimi obveznostmi, del pa se spreha ali poseda v »prekoceaniki«, veliki vezi pred vhodom v zbornico, ki je sicer znana tudi kot »hodnik iz gubljenih korakov«. A včerajšnja praznina je presenetila tudi izkušene novinarje.

A preidimo k vsebinski plati. S parafraziranjem italijanskega reka

bi lahko rekli, da je »politika lepa ker ni raznolika«. In včeraj res ni bilo slišati veliko novega v primerjavi s tem, kar je bilo rečeno v zadnjih tednih.

Tega tudi nihče ni pričakoval, saj je ravno moralna problematika vsak dan v ospredju pozornosti in razmišljanja tudi pod prisilo plohe aretacij in jamstvenih obvestil. Zato je že oris resolucij ponovil že nakazana stališča. Tako so na primer predstavniki Stranke komunistične prenove in Mreže napovedali, da v razpravi ne bodo sodelovali, ker je po njihovem edino učinkovito zdravlilo za moralno bolno italijansko politično sceno takojšen razpust parlamenta s predcasnimi volitvami. Sorodnega mnenja je tudi MSI, medtem ko so stališča ostalih bolj razčlenjena in vsi menijo, da so nove volitve sicer potrebne, toda z novimi pravili.

Precej jasna crta locnica med večino in opozicijo pa se je pokazala tudi v odnosu do milanskih sodnikov in do predlogov, ki jih je izoblikovala prejšnji teden vlada za »politično reset« podkupniške afe- re. Kritična do dela mi-

lanskih sodnikov je vladna koalicija, ki jim očita prevelik protagonizem, čeprav v isti sapi poudarja, da ne namerava krniti neodvisnosti sodstva, podpira pa jih opozicija. Zaradi tega in zaradi odnosa do umaknjene vladnega odloka bo najbrž zelo težko, da bi bilo mogoče oblikovati tak sklepni dokument, ki bi imel široko podporo, siršo od tiste, ki jo zmora vladna koalicija.

Tako je na primer demokratski tajnik Mimo Martinazzoli v sredo po razpravi v senatu pojasnil, da so republikanci tisti del zmerne opozicije, na katere sedaj se največ računa za razsiritve vladne osnove, a včeraj je namestnik tajnika PRI Giorgio Bogi, ki vodi stranko po odstopu Giorgia La Malfa, odgovoril »ne, hvala« in postavil Amatov odstop kot predpogoja za oblikovanje nove večine. Podobno je že v sredo dejal tajnik DSL Occhetto, in medla razprava o moralnem vprašanju zaenkrat ne kaže, da bi lahko prispevala k zblizanju.

Ce ne bo presenečen (in teh je sodevstvo v zadnjih casih pripravilo kar veliko) se na italijanski sceni do referendumov ne bi smelo nič premakniti. Kaj bo potem pa si nihče ne upa napovedovati.

Volilni zakon: ostra bitka v senatu

RIM - Po bitki v poslanski zbornici je sedaj vrsta na senatu. Zakonski predlog, ki povsem spreminja dosedanja pravila za izvolitev zupnikov, predsednikov pokrajinskih, občinskih in pokrajinskih svetov, je trd oreh tudi za drugi dom italijanskega parlamenta. Opozicijske sile, predvsem MSI, Liga in SKP se z vsemi sredstvi zoperstavljajo osnutku in so k tekstu predložile skupno okoli 1.300 popravkov.

Po splošni razpravi je senat včeraj odobril prvi člen osnutka, potem ko je zavril skupno 165 popravkov. Predstavnik Lige Speroni je poudaril, da je njegova stranka pripravljena umakniti amandmaje ce se večina »ne bo zabarikadirala za sedanje besedilo«. Prav tako je na pogajanja pripravljen predsednik SKP Cosutta, vendar le pod pogojem, da se za zupana in občinske svetovce glasuje z različnimi glasovnicami, da se uvede spet proporcni sistem in se krepko dvigne število svetovalcev. Večina pa očitno takih popravkov ne more sprejeti, saj bi povsem spremenili duh reforme. (VT)

RIM / DELEGACIJA UNIJE V SENATU

O položaju italijanske skupnosti

RIM - Položaj italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem ter njeni pogledi in pričakovanja ob obnovitve osimskih sporazumov so bili v ospredju srečanja predsedstva zunanjepolitične komisije poslanske zbornice s predstavništvom Unije Italijanov.

Srečanje predsedstva komisije, ki ji predseduje socialdemokrat Antonio Cariglia, sodi v sklop sestankov, ki jih je vodstvo komisije imelo v okviru priprav na pogajanja s Slovenijo in Hrvaško za preseganje Osimskih sporazumov. Pred nedavnim se je komisija sesla s predstavniki istrskih begunskih organizacij, v programu pa ima tudi srečanje z veleposlanikom Sergiom Berlin-guerjem, ki vodi italijansko pogajalsko komisijo. Na tej osnovi bo nato predsedstvo poročalo komisiji.

S predsednikom komisije Antoniom Cariglio in z ostalimi člani predsedstva so se včeraj sestali predsednik skupščine Unije Italijanov Pino Rota, predsednik njene izvršne komisije Maurizio Tremul, italijanski poslanec v hrvaškem saboru Fulvio Radin in italijanski poslanec v slovenskem parlamentu Roberto Battelli. Kot že predcasom italijanskemu zu-

nanjemu ministru Colombru so predstavniki Unije komisiji orisali položaj in probleme manjšine, zavzeli so se za pospešitev sodelovanja med Italijo in sosednjima državama in v tem okviru poudarili, da je treba manjšino opremiti s pravnimi in gnotnimi sredstvi, da bo kos izizvom trznega gospodarstva in vključevanja v Evropsko skupnost. Opozorili pa so tudi na nekatere konkretne probleme, kot je želja, da bi bili videmski sporazumi o ma loobmejnem prometu raztegnjeni na celotno območje, na katerem živi manjšina, da bi bil signal koprskе televizije končno viden na Hrvaškem, omenili so problem bogoslužja in izrazili željo, da bi za to skrbeli duhovniki italijanske narodnosti, zavzeli pa so se tudi za to, da bi Italija z zakonom sprejela obvezo za skrb za italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem, edino res avtohtono italijansko narodno manjšino.

Pozneje so se zastopniki Unije srečali tudi z veleposlanikom Sergiom Berlinguerjem, ki se je prav tako obvezal, da bo v okviru priprav na pogajanja s Slovenijo in Hrvaško sestel z raznimi dejavniki, ki so neposredno zainteresirani za potek in izid pogajanj. (VT)

GOSPODARSTVO / POSLEDICA PODKUPNINSKIH AFER

Gradbeništvo v veliki stiski

MARKO WALTRITSCH

GORICA - Pred nekaj dnevi v Amatovi vladi sprejel sklep, da bodo pristojna ministrstva odmrznila denar tistim gradbenim podjetjem, ki so trenutno v sodni preiskavi zaradi domnevnih korupcij, bo gradbeni dejavnosti dal vsaj nekaj kisika. Zaradi sedanjih sodnih preiskav so namreč v Italiji zastala skoro vsa gradbena dela. Drzava, dezele, pokrajine in občine, bolnišnice ter vse druge javne ustanove ne odločajo več o javnih delih. Vsi izvoljeni upravitelji kot tudi funkcionarji so prestrašeni in ne odobrijo več niti enega sklepa o kateremkoli izrednem izdatku. Vsi se bojé sodnikov.

Ta strah, ki je posledica korupcije, ki je doslej zajela velik del javnih del, je bil eden glavnih razlogov, da so italijanski gradbeni podjetniki lani poslali na cesto skoro sto tisoč delavcev. Za nadaljnjih sto tisoč se brezposelnost obeta v tem letu.

Vrh vsega so država in druge javne uprave slab placnik. Denar za izdelavo dela placujejo s precejšnjo zamudo, kar marsikatero podjetje spravi v finančne težave. Podjetniki trdijo, da jim država dolguje nekaj več kot 10.000 milijard lir. Vmes je prišla se varčevalna politika rimske vlade, saj so odpovedali marsikatero že najavljeno delo. Kar se sedaj gradi v Italiji, je odraz sklepov se izpred dveh - treh let. Novih gradenj ni. Amato je

pred nekaj tedni obljubil, da bodo odmrznili kakih 50.000 milijard lir in da bodo ne le izplačali to kar dolgujejo, marveč tudi začeli z gradnjo najbolj nujnih javnih del.

Nat kak nacin naj bi delo dobila velika in majhna gradbena podjetja. Marsikdo v Italiji meni, da bi bilo treba začeti takoj z gradnjo tistih del, katerih nacrti so že bili odobreni in izdelani, ne pa iskati novih, ki bi začetek del zavlekli v nedogled.

V Furlaniji-Juljski krajini je položaj v gradbeništvu dokaj zapleten. Ce ne bodo začeli takoj izvajati nekaterih del, bo letošnja služba izgubilo kakih nadaljnjih 2.500 gradbenih delavcev. Delno bi do tega prislo tudi po krivdi vedno večjega števila na crno zaposlenih gradbin- cev iz Slovenije, ki prihajajo vsak dan cez mejo in dobijo delo pri malih podjetnikih, marsikdaj za placu, ki je precej nizja od v Italiji sindikalno dogovorjene, je pa kljub temu večja od tiste, ki bi jo dobili v Sloveniji.

Sam predsednik dezelne vlade Vinicio Turello je povedal, da mora začeti z izvajanjem nekaterih prioritarnih del ter zaključiti nekatera že zdavnaj zaceta. Od rimske vlade bo Dezela zahtevala denar predvsem za nekatera dela. Predlamskim so npr. v FJK dali v zakup javna dela v vrednosti 242 milijard, lani pa samo za 136 milijard lir. Turello meni, da bi Rim moral dati predvsem denar za

izgradnjo nekaterih naprav v bolnišnicah v Palmanovi, Trzicu in Trstu (skupna vrednost je 100 milijard), za dograditev železniškega vozlišča v Cervinjanu (312 milijard), za dograditev jezua pri Ravedisu (35 milijard), za cesto Cimpello - Humin (80 milijard), kot tudi za nekatere druge naprave javnega pomena, za katere so nacrti že izdelani. Poleg tega bi dezelna uprava potrebovala denar tudi za prisepke graditeljem stanovanjskih his, saj jih vec tisoč caka na ta prispevek.

V Furlaniji-Juljski krajini je leta 1981 v gradbeništvu bilo zaposlenih skoraj 30 tisoč ljudi. Njih število je danes kar 52 odstotkov manjše kot takrat. Le dve podjetji zaposlujeta nad 200 delavcev, tri med 100 in 200. V številnih podjetjih je po nekaj desetini zaposlenih. Največ pa je majhnih podjetij: kar 552 gradbenih podjetij ima med tremi in devetimi zaposlenimi, 443 pa do tri zaposlene. V glavnem so to družinska podjetja. Tudi velika podjetja se za vrsto del poslužujejo manjših podjetnikov. Vsem tem se seveda treba pristeti se vsa druga obrtna podjetja, ki opravljajo vsa dela, ki imajo opravka z opremo industrijske, trgovske ali stanovanjske stavbe, od avtopevoznikov do instalaterjev.

Cisto jasno je, da bi ozivitev gradbene dejavnosti pomenila vsaj začetek izhoda iz gospodarske krize, ki je zajela vso državo.

KAMORA / USPEŠNA AKCIJA

V Venezueli izsledili in aretirali znanega kamorista Marinellija

Uspešno je vlagal nagrabljeni denar

FIUMICINO (Rim) - Ko so 47-letnega Sergia Marinellija ustavili v luksuznem avtomobilu, s katerim je zapuskal rezidenčno področje v Puertu De La Cruz, okrog 350 km daleč od Caracasa, je agentom ponudil ponarejen dokument in kazal veliko zaudenjenje, ces, kaj pa počnete. Se le ko su mu odvzeli prstne odtise, je priznal, da je oseba, ki jo isčejo. To se je zgodilo v petek, včeraj pa so Marinellija, znanega kamorista, ki se je roki pravice izogibal že sedem let, pripeljali v Italijo. Najprej so ga zaprli v kaznilnico v Rebbibbi, od koder ga bodo prestemili v Pianoso.

Marinelli je bil že od konca šestdesetih let eden vidnih predstavnikov »nove organizirane kamore« Raffaela Cutola. Z grožnjami si je zagotovil številne zakupke, poleg tega si je premoženje kopical z izsiljevanji. Po potresu leta 1980 se je »usmeril« na »obnovo« v Iripinii, kjer je z grožnjami izsilil, da so mu številna gradbena podjetja plačevala 5% od pogodbenih vsote. Med leti 1967 in 1988 je bil šestkrat obsojen na vsega skupaj 15 let ječe, februarja lani pa je državno pravdnistvo iz Trenta izdalo varstveni nalog, v katerem ga je obtoževalo poskusa umora in ropu. V Italiji nagrabljeni denar je zatem odnesel s seboj v Venezuelo, kjer ga je dobro investirat v veliko uvožno-izvozno podjetje.

Preiskava, ki je privedla do njegove areta-

cije, se je začela novembra lani, ko so v Quindiciu aretirali več pripadnikov neke kamoristične skupine in zaplenili imetje v vrednosti nekaj milijard lir. Tedaj so tudi ugotovili, da se je Marinelli preselil v Venezuelo. V Caracas je tako pred nekaj dnevi odstopoval dr. Esposito skupaj z drugimi agenti neapeljskega Criminalpolu, ki ga vodi podkvestor Umberto Vecchione, ter z osebjem Interpolu. Najprej so stopili v stik z venezuelsko policijo, nakar so tudi na podlagi informacij, ki so jih zbrali že v Italiji, izsledili bivališce kamorista: skrilal se je namreč na področju, kjer prebiva precej italijanskih državljanov.

PO ODSTOPU BORGHINIA

Komisar od včeraj na čelu milanske občinske uprave

MILAN - Na celu milanske občine je od včeraj komisar. To je 53-letni Claudio Gelati (na sliki AP), po rodu iz Parme, ki ga je z neverjetno naglico imenoval predsednik republike Scalfaro na predlog notranjega ministra Mancina. Dekret o imenovanju je bil namreč podpisan samo nekaj ur po odstopu občinskega odbora, ki ga je vodil bivši pripadnik DSL Borghini, in po ugotovitvi, da niso več možne alternativne rešitve, ki bi omogočile nadaljevanje mandata, ki bi se vsekakor iztekel cez nekaj mesecev.

TRŽIČ / DANES POPOLDNE V BENEŠKI PALAČI PRVO SREČANJE

Za tesnejše sodelovanje organizacij civilne družbe

Med pobudniki današnjega srečanja tudi ZSKD

DAMIANA OTA

TRŽIČ - Zamiseli, da bi tudi v Furlaniji - Juljski krajini deloval širši odbor s predstavništvom v vsedravnih ARCI včlanjenih organizacij, se ze dalj casa pojavlja ob raznih priložnostih srečevanja med le-temi. Z današnjim zborovanjem, ki bo v dvorani Beneške palače v Trzicu (z začetkom ob 16. uri), se ta zamisel udejanja.

Gre pravzaprav za prvi korak v smeri ustanavljanja širšega združenja civilne družbe v Dezeli Furlaniji-Juljski krajini, ki se prepoznava v naprednem, laičnem svetu. Nacrt gre dlje od tega, da bi tudi v nasi deželi razseznosti

ustvarili nekakšno fotokopijo vsedrjavne konfederacije ARCI: osnovne smernice, ki jih bo ob današnjem srečanju predstavil dezelni predstavnik konfederacije Maurizio Villani, nakazujejo pot sodelovanja z vsemi in različnimi organizacijami civilne družbe v deželi F-JK.

Uvodni predstavitvi pobude bodo sledili pogledi na tri tematske sklope, ki predstavljajo začetno vsebinsko osnovo delovanja bodočega dezelnega združenja nepridobitniških organizacij. Mreža mednarodnih stikov prvenstveno na ravni civilne družbe,

vprašanje zakonitosti ob naraščajočem pojavu mafije in podkupnin, vse večja pomembnost in razširjenost oporečnih službe: o vsem tem bodo med drugim spregovorili podpredsednica deželnega sveta in vidna predstavnica mirovniske gibanja Augusta de Piero Barbina, predsednik sicilске ARCI Giovanni Ferro, vsedravnii odgovorni ARCI za oporečnistvo Licio Palazzini, predsednik Zzeze slovenskih kulturnih društev Ace Mermolja, predsednik Krozka Istria Marino Vocci, predvidena pa je tudi prisotnost sen. Darka Bratine, ki je že

od začetka sledil rojevanju te zamisli.

Poleg Zveze slovenskih kulturnih društev so pobudniki današnjega srečanja v Trzicu ze sportna zveza UISP, ARCI Ragazzi, kulturno združenje ARCI Nova, ARCI Servizio Civile, ARCI Gay in Legambiente. Med osnovnimi cilji, ki si jih pobudniki zastavljajo v uresnicevanju tega nacrtu, je se posebej ta, da organiziranim dejavnikom civilne družbe ustvari in ponudi potrebna sredstva, ki bodo omogočala aktivno poseganje v politični in družbeni razvoj stvarnosti, v kateri živimo.

PRISLUŠKOVALNA AFERA V NEKEM ZAPORU

Mikrofon v spovednici

RIM - Vsako sredstvo je dobro, da je zadostno pravici in resnici. Tako si je najbrž mislil sodnik, ki bi bil rad poslušal, kaj povedo jetniki tam, kjer nimajo nobenega razloga, da bi se zlagali: v spovednici namreč. In zato je dal postaviti prisluškovalni mikrofon, ki so ga tehnik skrili v sliko mater božje.

Dogodek se je pripetil v kaznilnici Santa Tecla v Sanremu, skrit mikrofonski oddajnik pa je odkril kaplan zapore Giuseppe Stroppiano, ki je po na-

ključju umaknil sliko brezmadežne. O tem dogodku je včeraj naslovila poslansko vprašanje pravosodnemu ministru podpredsednica zbornice pravosodne komisije Tiziana Maiolo (Stranka komunistične prenove), ki meni, da je dal skriti mikrofon namestiti sodnik, zelo zainteresiran za »grehe« nekaterih jetnikov.

Kot piše Tiziana Maiolo pa se ni vse končalo z odkritjem prisluškovalnega mikrofona. Kaplana je za nekaj casa odvleda policija, ki

naj bi ga za dobro uto brutalno zasliševalo.

Poslanka SKP zato zahteva od pravosodnega ministra, naj ugotovi točen potek dogodkov in naj postopa proti sodniku, ki je »kršil zakon in poteptal pravico do vere in spovedi«. Obenem pa Maiolova obsoja tudi poseg policije, ki je »protizakonito nastopila proti kaplanu Stroppianu, ker med drugim sodstvo ni uvedlo nobenega postopka proti njemu, obenem pa ga tudi ni citiralo kot prico v sodni preiskavi«. (VT)

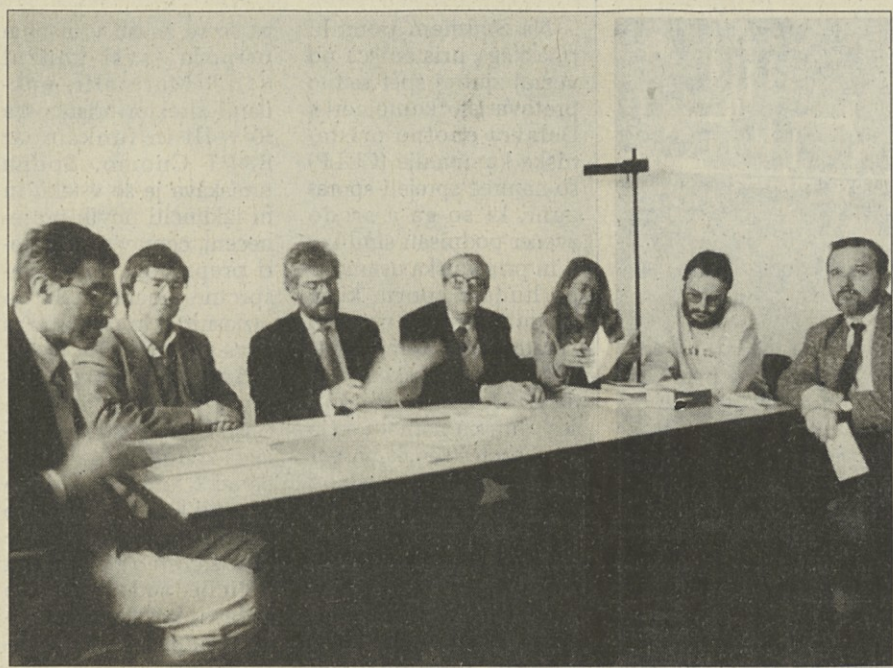
POLITIKA / NOVO GIBANJE

»Zavezništvo za novo napredno politiko«

22. marca prva tržaška javna manifestacija

TRST - Politicno gibanje "Demokratsko zavezništvo" se pojavlja in počasi uveljavlja tudi v Furlaniji-Juljski krajini. Prve pobude bodo startale na Trzaskem, na programu pa so manifestacije in shodi v vseh mestih in večjih krajih nase dežele. Novo gibanje si prizadeva za radikalno reformo italijanskega političnega življenja in sistema, ki se mora zaceti pri novi volilni zakonodaji in torej pri novih "pravilih igre". Njegovi pobudniki so privrženci večinskega volilnega sistema, zavezništvo pa lahko ocenjujemo kot levo komponento širšega gibanja za reforme in referendume, ki ga vodi poslanec KD Mario Segni. Vsedržavni koordinator zavezništva je tržaški poslanec Willer Bordon (izvoljen na isti DSL, a sedaj član poslanske mešane skupine), njegov pristojni voditelj je tudi nekdanji sodnik (danes poslanec PRI) Giuseppe Ayala.

Trzasko "Demokratsko zavezništvo" sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila Franco Del Campo (bivši občinski svetovalec KPL, ki se je nato približal socialistom) in Giacomo Costa, ki je bil svojčas med garanti volilnega kartela "Demokratska zveza - Trst za Evropo". Pouda-

Včerajšnja predstavitev Demokratskega zavezništva (foto Krizmančič/KROMA)

rila sta, da je italijansko politično življenje zaslo v krizo po krivdi starih strank, ki so izdale zaupanje volilcev in se s časom spremenile v velike birokratske aparate, ki proizvajajo neucinkovitost in korupcijo. »Protest državljanov se spreminja v pravi splošni revolt, ki ga ekstremistične sile in razne lige spretno izkoristajo,« je poudaril Costa, ki je prepričan, da ponuja zavezništvo reformistične in napredne odgovore v tej vsesplosni zmed. Del Campo pa je rekel, da se novo gibanje

obrača predvsem na napredne kroge, večinski volilni sistem pa bo po njegovem dal možnost državljanom, da izberejo med kandidati, medtem ko je trenutno vse prepuščeno posameznim strankam oziroma njihovim aparatom. "Demokratsko zavezništvo" bo imelo svojo prvo javno pobudo 22. marca na Pomorski postaji, kjer bo gost prav Ayala.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je bilo tudi receno, da Willer Bordon ne bo sodeloval v trzaskem odboru gibanja, a bo delal le na

vsedržavni ravni. Med trzaskimi pobudniki zavezništva so fizik Paolo Budinich, novinarka Tatjana Cuk, predsednik ACLI Franco Codega, pravnik Giorgio Conetti, znanstvenica Margherita Hack, zdravnik Franco Panizon, naravovarstvenik Franco Zubin in sindikalist CGIL Valdi Catalano. Vsedržavni ustanovitelji gibanja so, poleg Bordona in Ayale, tudi poslanec Mreže Nando Dalla Chiesa, novinarka Miriam Mafai ter parlamentarca zelenih Fulco Pratesi in Francesco Rutelli.

BENEŠKA SLOVENIJA / STRANKE

Tudi v Benečiji KD zgublja pozicije

Martinazzolijeva stranka nezadovoljna s potekom včlanjevanja - Clavora spet član KD

RUDI PAVSIC

CEDAD - Tudi na Videmskem se stranke pripravljajo na spomladanske kongrese in na skrajšanje deželne volitve, ki bodo potekale v znamenju velikih pretresov, katerim smo priče v zadnjem času.

Furlanska Krščanska demokracija in socialistična stranka sta pokrajinska kongresa najavila za začetek aprila. Medtem ko teče znotraj PSI dokaj živahna razprava o vlogi, ki naj bi jo imela stranka po predvidenem padcu volilnega konsenza, se Martinazzolijevi pristasi z Videmskega prizadevajo, da bi zavezili »beg« svojih dosedanjih članov k Segniji. »Popolari per la riforma«, Orlando mreži ter se posebej Severni ligi. Barometer zdajšnjega nezadovoljstva članstva predstavlja številni padec, ki so ga zabeležili pri obnovi strankinih izkaznic. V videmski pokrajini je KD lani imela nad 15 tisoč vpisanih. Letosnji podatki, ko se včlanjevanje blizu h koncu, kažejo, da bodo furlanski demokristjani s težavo zbrali 6-7.000 članov.

S tem v zvezi je položaj v Nediskih dolinah, kjer je Krščanska demokracija danes dalec

najmočnejša stranka in z izjemo občine Speter vodi vse ostale občinske uprave in samo gorsko skupnost, precej zaskrbljujoč. Izkaznico je do slej obnovila le tretjina bivših članov in kljub optimizmu nekaterih krajevnih predstavnikov KD ni znakov, da bi se položaj bistveno izboljšal. Razlogov za takšno nazadovanje članstva je več, med poglavitnimi

Tudi Slovenci v deželni ustanovi za izseljenstvo

TRST - Komisija za splošne zadeve deželne sveta je v sredo v okviru reforme deželnih ustanov odobrila tudi člen, ki zadeva leta 1990 ustanovljeno Dezelno ustanovo za probleme izseljenstva. S tem popravkom je bil upravni svet ustanove skrčen in steje namesto 21 le 10 članov.

Na predlog svetovalca SSK Jevnikarja pa je bil soglasno sprejet predlog, da bi bili v svetu se dalje zastopani trije tradicionalni izrazi izseljenstva iz FJK, in sicer furlansko, t.i. »beneško-istrski in slovenski.

pa je dejstvo, da se je Se-verna liga, po aferi »ci-stih rok« tudi med Benecani globoko zasidrala in po vsej verjetnosti bo na bližnjih deželnih volitvah postala druga najmočnejša stranka, če že ne prva.

Ob ugotovitvi, da do-bršen del bivšega demokristjanskega članstva ni obnovilo izkaznice, so v Beneciji vendarle zabeležili pristop nekaterih vidnih osebnosti, ki so bile članice stranke in so jo pred leti zapustile. Mednje sodi tudi predsednik Zveze slovenskih izseljencev in ravnatelj ustanove »Ente Friuli nel mondo« Ferruccio Clavora, ki je postal član KD v Podbone-scu. Na vprašanje, zakaj se je odločil za takšen korak, ki je nekako v nasprotju z zdajšnjim trendom, je odgovoril, da želi prispevati k prenovi same stranke, kot jo nakazuje vsedržavni tajnik Mino Martinazzoli. Ob tem zeli ponuditi svoje izkušnje v zvezi z vprašanji izseljenstva, kakor tudi problematike slovenske narodnosti skupnosti. Iz nepotrebnih virov smo tudi izvedeli, da bo Clavora najbrž med kandidati KD na skorajšnjih deželnih volitvah.

KANALSKA DOLINA / V NEDELJO

»Koroška poje« bo letos prvič tudi na Trbižu

Prisoten bo tudi Peterle

TRBIZ - Slovenski zunanji minister Lojze Peterle in državni sekretar zadolžen za Slovence po svetu Peter Vencelj bosta prisotna v nedeljo, 14. marca, ob 14.30 v kulturnem centru na Trbižu zborovski prirreditvi Koroška poje, ki jo prirejajo Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Slovenski klub iz Kanalske doline in Glasbena sola iz Zabnic.

To je prvič, da se prireditvi s Koroske, kjer jo organizirajo že dolgo vrsto let, preseli na Trbiško in da pri njeni realizaciji sodelujejo tudi slovenske organizacije iz Kanalske doline. Napovedana prisotnost slovenskega zunanjega ministra pa daje nedeljskemu koncertu še poseben pečat.

Na prireditvi se bo predstavilo devet skupin. To so: Visarski kvintet iz Ukeve, moski pevski zbor iz Zabnic, mešani pevski zbor Pod Lipo iz Barnasa,

"Gruppo corale" s Trbiža, citrska družina Zwitter iz Zahomca, moski pevski zbor Vascani pojo iz Zgornje Vesce, moski pevski zbor Kocna iz Svec, mladinska skupina iz Ledenc in dekliški zbor Alenka iz Steverjana.

Po koncertu na Trbižu bo sledila družabnost v prostorih bivšega hotela Mangart v Zabnicah.

Ob tem velja povedati, da tudi letos zbori iz Benecije sodelujejo na reviji Primorska poje. Moski zbor Mat-tajur, ki ga vodi Antonio Qualizza, bo nastopil v soboto, 13. marca na koncertu v Vipavi, mešani zbor Pod Lipo pa se bo predstavil na goriskem koncertu, ki bo 4. aprila v Katoliskem domu.

Več skupin z Videmskega pa bo sodelovalo na koncertu, ki ga Zveza slovenskih kulturnih društev prireja prvič v Naborjetu in sicer v nedeljo, 28. marca.

NOVICE

Danes bodo zaslišali Francesca De Carlia

PORDENON - Pordenonski sodniki bodo sele danes zaslišali bivšega socialističnega poslanca Francesca De Carlia, ki je že od ponedeljka zaprt v pordenonskem zaporu. Obtožen je, da je prejel podkupnine v zamenjavo za dodelitev del za rekonstrukcijo Pušje vesi (Venzoneja) po potrebi leta 1976 v Furlaniji, pri čemer se je okoristil svoje takratne funkcije podpredsednika deželne odbora. De Carlia naj bi aretirali na osnovi pričevanja furlanskega gradbenika Claudia De Eccherja, ki je bil tudi sam nekaj dni zaprt, na svobodo pa so ga izpustili prav na dan, ko so zaprli socialističnega voditelja. Podjetje Rizzani De Eccher, kateremu zdaj predseduje brat Claudia De Eccherja, je eno najbolj pomembnih gradbenih podjetij v Severni Italiji.

Programska konferenca Komunistične prenov

TRST - V kongresni dvorani Saturnia nekdanje Pomorske postaje bo v nedeljo (začetek ob 9. uri) deželna programska konferenca Stranke komunistične prenov. Uvodno poročilo bo imel namestnik deželnega koordinatorskega Gianluigi Pegolo, zaključke pa bo v poznih popoldanskih urah podal posl. Antonino Cuffaro, ki je član vsedržavnega tajništva SKP. Na konferenci, ki je odprta javnosti, bo tekla beseda tudi o političnem položaju na krajevni ravni in seveda o pripravi na junijske deželne volitve.

Danes odprje prenovljenega počivališča Gonars Sud

VIDEM - Na avtocesti A4 Benetke-Trst bodo danes zjutraj uradno odprli prenovljeni počivališča Gonars Sud, ki bo odsej nudil porabnikom avtoceste najbolj moderen servis tako za osebe kot za vozila. Objekt so realizirale družbe Autovie Venete, Autogrill (ki pripada grupi IRI) in IP - Italiana Petroli. Počivališče na pomembnem prometnem in turističnem vozlišču bo tako postalo eno najbolj modernih, udobnih in tehnološko najbolj sodobno opremljenih v Italiji.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715
Fotostave: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax: 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Riston 28, tel. 0432-731190, fax: 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax: 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax: 0463-318506
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax: 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax: 040-768697
Italija: podružnice SPI
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec višina 42 mm) 80.000 LIT.
financi in legalni 120.000 LIT. ob praznikih povisok 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zhalvne in sozhalvne po formatu. IVA 19%
Cena: 1.200 LIT - 40 SIT
Narocnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.200 SIT plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska, 75 Sezana, tel. 067 - 73373
Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6-12-1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SOLA / TEČAJ SO PREDSTAVILI V LJUBLJANI

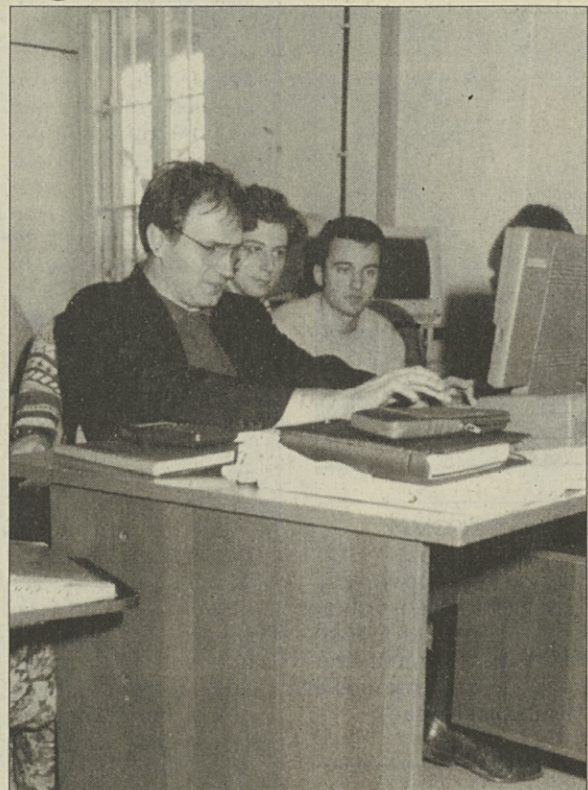
Dijaki tržaškega zavoda Stefan se bodo učili tudi modernega podjetništva

TRST - Prof. Pavel Golob z ljubljanskega Instituta Jozef Stefan je predstavnikom visjih srednjih sol in dijakom zadnjih letnikov tržaškega DP-ZIO Jozef Stefan pred kratkim predstavil izredno zanimiv tečaj z naslovom "Nauci se podjetništva", ki se odvija na ljubljanskem Institutu.

V okviru Oddelka za uporabno matematiko v Ljubljani deluje namreč tudi Center za izvensolsko izobraževanje, ki prireja raznovrstne tečaje za srednjošolce oz. prekalifikacijo zaposlenih.

Tečaj usposablja udeležence za samostojno ustanavljanje in vodenje lastnega podjetja. Tečaj zajema analizo trzišča, marketing in izdelavo projekta za ustanovitev podjetja. Ob zaključku tečaja udeleženci javno predstavijo poslovni nacrt novoustanovljene-ga podjetja. Program tečaja se dopolnjuje tudi z računalniškimi simulacijami, videofilmi s področja podjetništva in predavanji strokovnjakov.

Pred kratkim, točneje sredi februarja, je bila na Institutu Jozef Stefan v Ljubljani predstavitev prvih tovrstnih tečajev. Prisotni so bili tudi gostje iz Italije, in sicer predstavniki solskih zavodov IRO-POF, ITI Malignani iz Vidma (kjer se ta tečaj že izvaja) in Zavoda Jozef Stefan iz Trsta. Skupine srednjošolcev iz Ljubljane, Nove Gorice, Kopra in drugih sol so na zanimiv način prikazale projekt ustanovitve raznih svojih podjetij, npr.: fotografskega ateljeja, ti-

Predstavitev tečaja podjetništva v trzaskem poklicnem zavodu Jozef Stefan

skarne, servisa za ci-scenje na domu, podjetja za izdelavo usnjenih garnitur, itd.

O tem smo za mnenje vprašali ravnatelja DP-ZIO Jozef Stefan inž. Josipa Rudeža. Povedal nam je naslednje: »Ta tečaj je nedvomno zelo aktualen, saj sedanje go-spodarsko stanje zahteva od posameznikov, da cim bolje razvijajo lastno iniciativnost pri ure-snicenju novih pobud na gospodarskem po-dročju. Tečaj je sicer težko uresničiti med rednim solskim delovanjem, ker pa je izredno kori-sten, ga bo naš zavod skušal vsaj deloma ure-sniciti pod mentorstvom

predavateljev Instituta Jozef Stefan iz Ljubljane ter ob sodelovanju izvedencev Slovenskega de-zelnece gospodarskega združenja.

V kratkem bo na našem zavodu predaval tudi ravnatelj omenjene-ga združenja g. Vojko Kocjancic o javnih usta-novah, trgovinski zborni-ci in združenju industrij-cev ter obrtniških conah in davčnih olajšavah za novoustanovljena pod-jetja. Tako se bodo nasi dijadi seznanili s kon-kretnimi pobudami in problemi na področju podjetništva ter dopolni-li in obogatili svoje sol-sko znanje,« je se dejal prof. Rudež.

ANKETA / KRIVCI NAJ VRNEJO DENAR IN NAJ ODIDEJO

Afera o podkupninah v očeh naših bralcev

TRST - Afera o podkupninah, ki se mesecema mae italijanski politično-gospodarski sistem, je vsaj prav toliko casa tudi v središču pogovorov podolgo in pocez po Apeninskem polotoku. Podobno je tudi na našem skrajnem se-verozhodnem koncu pretresene italijanske države. Ljudje komentirajo, nergajo, zahtevajo.

Včeraj smo opravili med nasi-mi bralci krajšo anketo o nji-hovem pogledu na »Afero«. Anketa in odgovori nimajo nobene stati-stične vrednosti, ne morejo biti podlaga za znanstveno raziskavo, kljub temu pa je mogoče iz njih razbrati marsikaj. Prvič: vsa zade-va bralcev ni kdove kako presene-tila, saj so že domnevali, da se kaj takega na Skornju dogaja; drugič: zahtevajo pravično kaznovanje krivcev; tretjič: bojijo se, da bodo morali tudi tokrat vse plačati prav preprosti ljudje.

Na vprašanje: Kaj menite o afe-ri o podkupninah?, so nam takole odgovorili:

Silva Pertot (Opčine): Denar naj vrnejo državi, da ne bi mi place-vali zanje. In naj povrh se izgu-bijo delo. V Italiji so to počeli že leta in leta. Mislim, da je bilo tako, in da bo tako tudi v prihod-nosti, saj Italijani ne morejoiz svoje kože...

Corrado Jakomin (Osp): Poli-tikov in podobnih ciganov sem sit že preko grla. Tiste, ki so se pre-gresili, je treba posteno »strafati«. Prvič: naj vrnejo denar; drugič: treba jih je primerno kaznovati; tretjič: izpisati jih je treba iz strank, ker ne bi smeli več vladati.

Federico Candek (Sv. Ivan): Na politiko se bolj malo razumem. Seveda, afera o podkupninah ni pravi, to je vse en »zuf«. Ljudje, ki so na vladi, ki imajo oblast, bi mo-rali biti bolj posteni in predvsem manj pozresni. Sedaj se mi in oni cudimo, kako je sploh prišlo vse na dan, medtem ko je bilo zanje do pred kratkim vse dobro, imeli so se imenitno, si gradili lepe hise in podobno...

Kristjan Volpi (Trst): Italija se bo lahko resila afere o podkupni-nah le, ce bodo trdo prišli tiste, ki so vpleteni vanjo. Le-te je treba zgledno kaznovati, tudi zato, da bi se drugi malce ustrasili. Kazen bi morala biti seveda drugačna od dosedanje prakse v slogu: en dan krsilca aretiram, naslednjega dne pa je že na prostosti. Pri vsej zade-vi je slo za izkoriščanje oblasti, se-veda v lastno dobro in v škodo skupnosti.

Erika Zupancic (Rojan): Mi-slim, da lahko posamezniki bolj malo storimo za izboljšanje se-danjanja stanja. Vse to je res ne-zaravno. Cudi me, da se je toliko casa molcalo in da sele sedaj pronic-a resnica na dan. Ce je kdo kriv, mora plačat: gre za gospodar-ski zločin, ki ga je treba kaznovati.

Luciano Jagodic (Barkovlje): Moje mnenje o tej zadevi seveda ni pozitivno, mislim pa, da se je to vedno dogajalo. Ukrepi proti kršilec bode v veliki meri odvisni od samih ljudi na oblasti. Se-daj se bo zastavilo vprašanje, kako podpirat stranke, od kod strankam denar? Stranke same več kot toliko denarja za lastno delovanje ne premorejo.

Vladimir Deško (Trst): Mislim, da je bilo kaj takega mogoče, ker je bila po eni strani država brez kontrole, po drugi pa je bilo toliko ljudi, ki so delovali preko zakona. Imeli so kratka proste roke, ne pa »mani pulite«, kot se temu sedaj pravi. Menim, da je ta fenomen obstajal že prej. V zadnjih dvajsetih letih se je zadeva toliko raz-predla, da jo bo zelo težko popra-viti. Sodstvo je sedaj končno zace-lo opravljati svoje delo. Pri tem ne gre pozabiti, da je osnovno, vpra-sanje, vprašanje kraje, moralno vprašanje. Na vsak nacin sem za stroge kazni zoper kršilce in za vr-nitev denarja (kar pa bo zelo težko doseči).

Nada Moze (Trst): Vse to je res nesramno.

Zoran Parovel (Mackolje): Raz-dejali so nas. Sedaj naj najprej vr-

nejo denar, da se bomo spet postavili na noge. Zatem je treba za-menjati krivce: le-ti ne smejo več delovati v državnih organih.

Albin Vidali (Pesek): Mislim, da se bo zadeva vlekla se na dol-go. Obutek imam, da bomo izve-deli se za marsikaj, ce bodo sli sodniki do dna te grde stvari. To bo seveda škodilo gospodarstvu, zelo slabo bo vplivalo na ekono-mijo. Z zapiranjem podjetij se bo skokovito povečala brezposelnost. Kdor se je prekršil nad zakonom, ta mora denar vrniti. Druge sank-cije odpirajo nov problem: vse je odvisno od tega, ali so bili kršilci primorani plačati, da so si zagoto-vili delo, ali ne, prav tako pa je pomembno, ali so imeli od vsega tega osebnosti koristi ali ne.

Bruno Kralj (Trebnje): Ali je mar pri vsem tem kaj novega? Saj je bilo vedno tako! Tudi za zakupe najmanjših del so prisle podku-pnine v postev, prav tako kot za velika dela. Kazni? Ce so kršilci delali v lastno korist, je kazen zas-luzena, ce pa so delali v korist strank in dajali denar stranki, je to se vedno hudo, a ne tako, kot ce bi se hoteli sami okoristiti. Denar bi morali seveda vrniti, a močno dvomim, da bodo lahko stranke vrnile sredstva, ki so jih dobila od podkupnin. Drugace je s posa-mezniki: ce so prejemali denar za-se, pomeni, da ga imajo, da imajo vile in jahte; torej, naj denar vr-nejo!

Slavko Švara (Trnovca): Zame je to nesramnost. Odkritosrčno bi tole rekel: ce denar vrnejo, bo prav, sicer pa kar pod zid z njimi. To bi bil zgled za druge. Denar, ki so ga pobrali, je bil tudi moj...

Ladislav Sardoc (Pretnik): To je zelo slaba afera. Ne vem, kam nas bo vse to privedlo. Kdor je zakrivil kaznivo dejanje, mora biti kaznovan in mora denar vrniti. Ce je prav, da sodniki kaznujejo tatu, ki je ukradel jabolko, je se toliko bolj prav, da placajo ministri, podministri in drugi, seveda, ce so krivi.

NOVICE

Ariston: izredna projekcija filma II portaborse

V gledališču Rossetti se zal ze iztekajo predstave komedije Sotto banco (Pod klopio), ki je tudi v Trstu pozela odobravanje kritike in občinstva. Gre za delo, pri katerem je soudeleženi več oseb, ki so sooblikovale film II portaborse, ki je že pred leti prinašal prizore dogodkov, o katerih zdaj in se v veliko bolj dramatičnih tonih govorimo vsak dan. Prav prisotnost igralcev Silvia Orlanda in Angele Finocchiaro je spodbudila upravitelja kinodvorane Ariston, da so za soboto popoldne, ob 16. uri organizirali izredno projekcijo uspešnega filma, nato pa se razgovor z igralcema. Orlando in Finocchiaro se bosta danes popoldne ob 18. uri udeležila srečanja iz niza Igralcev poklic, ki jih redno prireja Deželno gledališče FJK. Vstop na ta srečanja v gledališču Rossetti je prost, tokrat pa bodo delili tudi zastonske listke za jutrišnjo projekcijo v Aristonu.

Tečaj »managementa«

Gianfranco Guty, Riccardo Illy, Michele Lacalamera, Giuseppe Stefanel ter Giuseppe Viani bodo predavali na tečaju »managementa«, ki bo 18. in 24. t.m. ter 1., 6. in 15. aprila v konferenčni dvorani trzasko fakultete za gospodarstvo in trgovino. Tečaj, ki ga prireja trzaski odbor AIESEC, je brezplačen, a udeležijo se ga lahko vsi, ki so vpisani na trzasko univerzo. Organizatorji zainteresente naprosajo, da se že z današnjim dnem javijo na sedežu AIESEC na omenjeni fakulteti (od 10. do 13. in od 15. do 17. ure), kjer jim bodo priskrbeli izkaznico za vstop.

Aretirana Tržačan in Senegalec

Oddelek za tuje pri trzaski kvesturi je spravil za zapahe 29-letnega senegalskega državljan Sowa Cheika Amadyja, proti kateremu je goriška pretura že izdala zaporni nalog. Senegalec je bil namreč obsojen na šest mesecev zapor, ker je v Italijo vnesel in prodajal izdelke s ponarejenimi znamkami. Aretirali so tudi 24-letnega Tržančana, o katerem pa so objavili samo zacetni crki imena in priimka, in sicer G.A. Slednji je že znan zaradi prekrškov v zvezi z mamili, a tokrat so ga zasacili v neki igralnici in pri njem našli več kot 20 gr hasisa.

Predavanje o gobah

Veliko zanimanje in uspeh, ki ga je pozela jesenska gobarska razstava, je vzpodbudila odbor Kulturnega društva Rdeca zvezda, da priredi strokovno-informativno predavanje na gobarsko tematiko. Priznani zamejski mikolog prof. Milko Cebulec bo drevi, s pricetkom ob 20.30, v društveni dvorani v Salezu spregovoril o gobarskem koledarju in podkrepil svoja izvajanja s prikazom barvnih diapozitivov.(-bs-).

GOSPODARSTVO / VČERAJ SE JE SESTAL UPRAVNI SVET

Recepta za rešitev Lloyda še niso našli

Sindikati zahtevajo takojšnji začetek pogajanj

Kakšna bodočnost čaka Trzaski Lloyd? (f. Krizmančič/KROMA)

Financna izguba gre v težke milijarde, v kratkem bi se morali sestati delničarji, že v aprilu pa naj bi družba Finmare predstavila svoj nacrt o preustroju javnega ladjevoja, govori se o odpustih: v teh okvirih se trenutno odigrava usoda družbe Lloyd Triestino di navigazione, ki sodi v najtežnejši izbor »zgodovinskih« firm nasega mesta. Pod prisilo težke krize se je včeraj v stekleni Pomorski palaci sestel upravni svet (kaze, da ne v popolni sestavi), ki je odobril obracun za leto '92. Trzaska družba, ki sodi v okvir grupe Iri-Finmare, je lani imela 12,6 milijarde lir izgube; ce tej visoki vsoti dodamo se znesek 17 milijard lir, ki ga je včerajšnji upravni svet sklenil dodeliti posebnemu skladu »skrajne sile«, lahko skupni sestevek, ki presega 29 milijard lir, imamo za izgubo. Po včerajšnji odločitvi se je namreč družbeni kapital znižal na bore štiri milijarde.

Ob teh povsem negativnih finančnih izracunih pa tako vodstvo družbe, ki je bilo glede sklepov in nacrtov, kako premagovati krizo, včeraj izredno rezervirano in novinarjem ni zeelo dajati izjav, kot tudi uslužbenec, zaskrblja nacrt grupe Finmare glede napovedane preureditve celotnega

sektorja. Precej glasno se namreč ze govori o združitvi trzaskega Lloyda z družbo Italia Navigazione, kar pa bi pomenilo, da bi se družba izselila iz Trsta. Minister za trgovsko mornarico Tesini je sicer trzaskemu parlamentarcu Coloniju zagotovil, da bo nacrt vsekakor upošteval upravičeno željo Trsta in Genove, da bi ohranili - ce tudi v skrceni obliki - samostojni družbi ali vsaj locena sedeza.

Vodstvo trzasko družbe pa vse glasneje zahteva vzpostavitev takšnih pogojev, ki bi omogočili pristop zasebnikov, kar pa pomeni, da bi moral kdo - npr. javne uprave -

najprej poravnati ali vsaj zajamčiti poravnavo 380 milijard lir, za kolikor je trzaska družba trenutno zadolžena pri raznih banknih zavodih. Ta zadolženost pri bankah pa se ze skoraj istoveti s celotnim premoženjem trzaskega Lloyda. Financni izracuni so nedvomno in neizpodbitno negativni, vendar pa je treba pri tem pripomniti, da je lani družba veliko delala. Poleg raznih ukrepov pa so na upravnem svetu govorili tudi o tako imenovanih družbenih blazilcih, izraz, ki zakriva možnost odpustov. Takšni ukrepi naj bi grozili predvsem zaposlenim v upravi, ki jih je

trenutno okrog 180. Sindikalni predstavniki CGIL-CISL-UIL, ki so se sestali z upravnim svetom, so zahtevali, da se takoj začnejo pogajanja z grupama Iri in Finmare, kakor so sklenili na sestanku z ministroma za trgovsko mornarico in državno soudeležbo. Vendar pa se sindikati v posebni noti ne zavzemajo samo za obrambo delovnih mest, temveč zahtevajo ovrdenjenje vloge javnega ladjevja in s tem v zvezi tudi trzasko Lloyda. Za danes popoldne ob 15. uri pa je zupan Staffieri sklical sestanek, na katerega je povabil predstavnike KD, PSI in LpT.

PRISTANIŠČE / SEDMI POMOL

Sporazum v luki Konec protesta

Deželna CGIL solidarna z Marinellijem, popolno zaupanje trzaskim sodnikom

Na Sedmem pomolu trzasko pristanišča od včeraj zjutraj spet redno pretovarjajo kontejnerje. Delavci enotne pristaniške kompanije (CULP) so namreč sprejeli sporazum, ki so ga v sredo zvečer podpisali sindikati in pristaniška ustanova po hudem sporu, ki je skoraj teden dni ohromil obratovanje skoraj celotnega kontejnerskega oddelka. Delavci so stavkali šest dni, na pomolu se je med protestno akcijo nabralo skoraj pet tisoč kontejnerjev, ki so jih včeraj, kot receno, zaceli končno pretovarjati in raztovarjati.

Na osnovi komaj dosezeza dogovora bo obratovanje posameznega zezrja pristaniške ustanove (EAPT) spremljalo osem delavcev CULP v vsaki delovni izmeni. Stirje delavci bodo delali na ladi, ostali pa na kopnem, vse njihove obveznosti pa bodo sproti prilagajali operativnim potrebam terminala. Ta sindikalni sporazum je prehodne narave, saj obe strani upata v cimpresnji podpis globalnega sporazuma za delo v pristanišču, ki je ze več mesecev kamen spora med sindikati, kompanijo in pristaniško ustanovo.

Sredin protokol popolnoma nadomestila takoiimenovani »sporazum Menegon«, zaradi katere-

ga so se zasnili v hišnem priporu bivši konzul CULP Marinelli, nekdanji direktor pristaniške Rovelli in funkcionar EAPT Cuomo. Sodna preiskava je se v teku in ni izključiti novih presečenj, ceprav so nekateri prepričani, da bo nasprotno kmalu prislo do razjasnitve in da se bo ta afera izvolila.

Spori o Sedmem pomolu so ustvarili precejšnje napetosti med delavci kompanije in uslužbenci EAPT. Slednji so obtožili CULP, da jim ne dovoli delati. Slisati je bilo zahtevo po posegu policije, sedaj pa so se zadeve, kot kaže, umirile. Kompanija je vsekakor zahtevala in dosegla obvezo po ohranitvi sedanjega števila zaposlenih na kontejnerskem terminalu, sindikalni sporazum pa se na področju organizacije dela prilagaja potrebam pristaniške ustanove.

Deželno tajništvo CGIL izraza popolno solidarnost aretiranemu Marinelliju, ki je vpleten v to sodno preiskavo, ker je scitil sindikalni normativ in place delavcev. Vodstvo sindikalne zveze, piše se v izjavi za tisk, popolnoma podpira tudi delo sodnikov, ki morajo nadaljevati z delom, da vendarle odkrijejo prave odgovornosti.

Srečanje žensk iz Italije in bivše Jugoslavije

Na pobudo članic Združenja za mir in Zenskega centra v Ul. Gambini bo jutri in v nedeljo v tem centru srečanje na temo Zenske graditeljice miru. Pod geslom Z našimi sklenjenimi rokami proti njihovim oboroženim rokam bodo zenske predstavnice razpravljale o odnosu žensk do vojne, o njihovi morebitni sokrivdi za vojne spopade in o vloži žensk na območju, kjer je ali se divja vojna. Poseben poudarek pa bodo dale vsem solidarnostnim in drugim pobudam, preko katerih se je na vojno področje steklo veliko konkretne pomoči prebivalstvu. Srečanje bo delovnega značaja, zacelo se bo danes popoldne, potekalo pa bo preko delovnih skupin, ki bi morale v nedeljo okrog 12. ure podati poročilo o delu. Za vse dodatne informacije o srečanju se lahko zainteresenti obrnejo na Združenje za mir (tel. 06/8471422) in na Zenski center v Ul. Gambini 8 (tel. 040/577302).

SODIŠČE / O PREMESTITVI PROCESA PAHOR

Prizivno sodišče sprejelo zahtevo

O premestitvi bo sklepalo kasacijsko sodišče

Kasacijsko sodišče se mora izreči, ce je v Trstu politično ozračje nenaklonjeno obtoženci. Taksona je bila zahteva Bogdana Berdona, zagovornika prof. Sama Pahorja na včerajšnji obravnavi pred trzaskim prizivnim sodiščem v zvezi z dogodki, do katerih je prislo 16. februarja 1988 na glavni trzaski post (tistega dne je Pahor nameraval izpolniti položnico v slovenscini, vendar so posegli policijski agenti, ki so ga hoteli s silo odstraniti; prislo je do prerivanja, pri katerem je agent dobil udarec in tako se je Pahor znesel pod obtožbo nasilnega dejanja in upiranja javnemu funkcionarju). Sodišče je včeraj zahtevo sprejelo in bo vse akte predalo kasacijskemu sodišču, ki so ga odredilo, ce se proces lahko nadaljuje v Trstu ali pa ga je treba zaradi nenaklonjenih razmer premestiti drugam.

Včerajšnja obravnavna je bila dokaj kratka. Stranski sodnik je namreč v skopih besedah obnovil dosedanje etape procesa (prvostopenjsko sodišče je 16. februarja 1988 Pahorja obsojilo na 6 mesecev zapor, prizivno sodišče ga je 22.10.1990 povsem oprostil, nakar se je javni tožilec pritožil na kasacijsko sodišče, ki je priziv sprejelo in odredilo, da proces obravnava druga sekcija prizivnega sodišča) ter svoj poseg zaključil z besedami, da se sedaj pac morajo izreči o zahtevi po premestitvi procesa. Javni tožilec ni ugovarjal in tako je sodni zbor kmalu zatem sporočil, da zahtevo sprejema.

Vsekakor je dolocil datum nove sodne obravnave v Trstu, in sicer 27.

Samo Pahor

Bogdan Berdon

maja letos; ce dotlej kasacijsko sodišče ne bo nič sklenilo, pa bodo tistega dne razpravo prenesli; ce bo Pahorjevo zahtevo sprejelo, se bo proces nadaljeval v Benetkah; ce jo bo zavrnilo, se bo proces nadaljeval v Trstu, razen ce Pahor ne vloži nove vloge za premestitev, ki bo slonela na novih razlogih.

»Dejstvo, da je trzasko prizivno sodišče (predsednik Carmelo Florit, stranski sodnika Presta in Samartano, javni tožilec Antonio Baiti, zapisničarki Sara Ukmar in Claudia Mammetti, tolmac Marko Ukmar, op. ur.) sprejelo zahtevo Sama Pahorja po premestitvi procesa izven Trsta in da je vse akte znova predalo kasacijskemu sodišču, je izredno pomembno,« je po obravnavi menil odv. Berdon. »Dokazuje namreč, da je povsem utemeljena zaskrbljenost slovenske manjšine zaradi povečanega nacionalističnega in nasploh političnega pritiska bodosi do manjšine same kot tudi do republike Slovenije.«

»Tudi zadnji iredentistični izpadi trzasko zupana (prepoved Trga Unita slovenskim organizacijam, zahteva po vrnitvi Istre, itd.),« je se povedal Berdon, »so povsem utemeljevali zahtevo, kateri je trzasko prizivno sodišče ugodilo. Potrebno je namreč, da vsi zvezajo na znanje, da v Trstu za Slovence vlada zares težko ozračje, ki se iz dneva v dan se stopnjuje. Pomislimo samo, kako izkoriščajo fojbe, pomislimo na revansistične zahteve po slovenski in hrvaški Istri. Ob taki gonji so le redki tisti, ki ne podležejo moralnemu ustrahovanju.«

»Kot posledica takega pritiska,« je zaključil Berdon, »se marsikdo odreka ze pridobljenim pravicam, kot je na primer raba slovenskega jezika v odnosih z javnimi upravami in organi (posta, občina, organi javne varnosti, itd.). Manjšina pa nujno potrebuje korenite posege tudi s strani Republike Slovenije.«

UMETNOST / GILLO DORFLES IN GIUSEPPE ZIGAINA V REVOLTELLI

Soočenje med umetnikom in kritikom ni prepričalo

Slikar in umetnostni kritik razglabljala o raznih aspektih slikarstva

Sinoci je v avditoriju Muzeja Revoltella, v nizki konferenci o branju ali razumevanju umetniških del, od literature preko slike do glasbe in filma, bil na vrsti razgovor o slikarstvu. Soocanje dveh pogledov, kritika Gilla Dorflesa in slikarja Giuseppa Zigaina, ki naj bi povedala zelo številnemu občinstvu kako naj se približajo in »berejo« likovno umetniško delo je, ob velikem pričakovanju prisotnih, izpadlo precej drugače kot predvideno. Uvodne besede Dorflesa, po lastnih besedah kritika a tudi nekoliko slikarja, so vplele razgovor na tezave razumevanja slikarstva, kajti likovno govorico skušamo razlagati z drugacnim jezikovnim sred-

Od leve: Gillo Dorfles, Giuseppe Petronio in Giuseppe Zigaina (f. Krizmančič/KROMA)

stvom - besedo, kar privede do določenih težav. Slikar, a tudi nekoliko literat, Zigaina se je spustil v precej filozofsko razglabljanje in teoretizir-

ranje in zasel na takostranpota glede na osnovno temo konference, čemur niti Gillo Dorfles ni mogel uiti, da je občinstvo, vidno zbe-

no, zacelo ugovarjati. Zaključni besedni dvoboj s prisotnimi je tako razvođenil namen srečanja in večina je odšla razocarana.(-srce-)

POLITIKA / TISKOVNA KONFERENCA

SKP: Staffieri naj odstopi in takoj nove volitve

Poziv levici, posebno DSL, za odločnejšo opozicijsko bitko proti tej občinski upravi

Voditelj SKP Canciani in Venier (foto Ferrari/KROMA)

Zupan Staffieri naj spoštuje besedo in naj takoj odstopi, takojšnje občinske volitve so vsekakor manjše zlo, kot sedanja koalicijska KD-LpT-PSI, ki je popolnoma nesposobna. Stranka komunistične prenovne je prepričana, da smo zvezi s trzasko občinsko »krizo« priča sramotni farsni na kozi mesta in predvsem njegovega hirajočega gospodarstva.

Pokrajinski tajnik Giorgio Canciani in podtajnik Jacopo Venier sta na včerajšnji tiskovni konferenci pozvala trzasko levico - predvsem

DSL, ker PSI po njihovem ni več levicarska sila - k glasnejši in odločnejši opoziciji proti tej upravi, »ki vodi mesto v propad«. Komunistična prenova poziva sindikate, naj cimprej potrdijo napovedano vsedrjavno splošno stavko, na Trzaskem pa napoveduje široko politično mobilizacijo v obrambo gospodarstva in proti tistim, ki dnevno spodkopavajo njegove temelje. Zaveznistvo med KD, PSI in LpT se po mnenju SKP vse bolj označuje kot »pakt za oblast«, ki rovati proti interesom mesta.

STALIŠČE SKGZ

Nova razlaščevanja zemlje v mestni okolici so nedopustna

Vračanje na staro pot razlaščevanja je bolj neupravičeno kot v preteklosti

Vest, da so na Kolonkovcu in pri Sv. Ivanu znova izpostavljene razlastitvam obširne kmetijske površine, je izzvala odločno reakcijo Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki v tiskovnem sporočilu ugotavlja, kako se po nekaj letih relativnega »miru« ponovno skuša posegati na preostala obdelana zemljišča v mestni okolici.

Potem ko je bilo zlasti območje Kolonkovca ze skoro nepopravljivo prizadeto z razlaščanjem in je deželno upravno sodišče sprejelo pritožbo slovenskih organizacij in razveljavilo varianco 25 k trzaskemu regulacijskemu nacrtu, ki je razlašcanju praktično omogočala pristo pot, trzaska občina z njej lastno neobčutljivostjo do tega vprašanja znova postavlja na dnevni red razlastitve na istem območju, ki ga je razsodba dezelnega upravnega sodišča nedvomno označila kot sporno.

Nadaljnjih 20.000 kvadratnih metrov razlastitev za nove gradnje bi za kmetijstvo na Kolonkovcu pomenilo skoro dokončen udarec, pravi absurd pa predstavlja dejstvo, da se kljub upadanju števila trzasko prebivalstva poskusa graditi v periferiji, ki je povrh vsega tudi gospodarsko donosna. Za krizo gradbenistva je očitno treba iskati drugačne re-

šitve, ki so bile med drugim jasno nakazane z usmeritvijo v sanacijo starega mestnega jedra, kar je občina po izsledkih strokovne študije Oikos za nekaj let tudi upoštevala.

Ponovno vračanje na staro pot razlaščevanja v mestni okolici je danes se bolj neupravičeno kot v preteklosti in je očitno rezultat pritiskov velikih gradbenih podjetij. Do teh je občina vselej imela veliko razumevanje, tudi proti vsaki logiki uravnovešenega urbanističnega razvoja, obenem pa je gladko dopustila krčenje obdelane zemlje, za katero mnogi razlaščenci niso niti sprejeli ustreznih odškodnin. SKGZ je skupno s Kmečko zvezo zahtevala od občinske uprave, naj se za ustrezno pozornost kmetijstvu ustanovi odborništvo ali vsaj strokovni urad pri trzaski občinski upravi, vendar je ta zahteva naletela le na pavalne obljube in ni bila uslišana.

SKGZ napoveduje posege na vseh možnih ravneh, zato da se preprečijo nadaljnja razlašcanja, trzasko občino pa poziva, naj spoštuje sprejeti dogovor o tem, da se na predmetnih kmetijskih površinah ustavi vsakršna gradnja, neupravičenost podobnih posegov pa naj bo osnovni princip pri reviziji občinskega regulacijskega nacrtu.

GLEDALIŠČE / STARNONEJEVA KOMEDIJA POD KLOPJO

Hudomušna satira o šolskem življenju

V glavnih vlogah Silvio Orlando in Angela Finocchiaro

BOJANA VATOVEC

V gledališču Rossetti sta ta teden v gosteh dva filmska zvezdnika, pravzaprav trije, če upoštevamo tudi režiserja. V komediji Sottobanco (Pod klopjo) Domenico Starnoneja nastopata Angela Finocchiaro in Silvio Orlando, ki sta k sodelovanju privabila Daniela Lucchettija, tako da se zopet predstavlja trojica iz nadvse uspešnega filma Il portaborse. Za Lucchettija je to prva gledališka režija, kar mu je povzročilo precej preglavic, kot sam priznava v zapiskih v gledališkem listu. Vsekakor je vse težave odlično rešil, kot dokazuje tudi burno ploskanje navdušenega občinstva.

Pisatelj in novinar Domenico Starnone je po poklicu učitelj italijanskega jezika in se vedno poučuje na srednji soli. To je tudi o kolje, ki ga opisuje v romanih Il salto con le aste (Skok s palicami), Sogno d'oro (Zlati sen), v zbirki povesti Fuori registro (Zunaj registra), v enodejanski Comitati di svalutazione (Razčenevalna komisija) in seveda v komediji Sottobanco.

Kljub prisotnosti dveh popularnih zvezd-

Silvio Orlando in Angela Finocchiaro

nikov je to skupinska komedija, v kateri vse nastopajoče osebe celovito podajajo sliko mило receno tragičnega stanja na povprečni neelitni srednji soli. Pospesena zborovska zasnova je zlasti posrečena v opisu pretresljive izkušnje profesorjev na divjem šolskem izletu v Verono.

Dogajanje je postavljeno v solsko telovadnico, kamor so se morali učitelji preseliti iz zbornice, ker je s stropa pronicala sumljiva rumena tekočina. Da ne bi poskodovali poda, si morajo vsi obuti telovadne copate. Solsko leto gre proti koncu in

profesorji morajo določiti, kdo je izdelal in kdo ne. Profesorja Baccalauru (Angela Finocchiaro) in Cozzolino se zanimata za bodočnost svojih dijakov, zato je med njima tudi nekakšna simpatija, ki se le naključno ni razvila v ljubezenski flirt, njuni kolegi pa ju vseeno na vsa usta opravljajo.

Poleg njiju se v telovadnici zberejo še ravnatelj, ki vsem prigrvarja, naj ne delajo »poeziji«; učitelj verouka Mattozzi, ki se hvali s svojo odprto miselnostjo, vendar se bolj malo umiva; profesor matematike Cirotta, ki mu je sola postranska

stvar, saj ima donosno zunanjo dejavnost; profesorica zgodovine umetnosti Alinovi, ki bi rada le prišla na boljso solo, in zapiti profesor francosčine Mortillaro, za katerega so vsi dijaki »beduini«. V duhu je prisotna se profesorica Sorino, ki je umrla pred meseci, vendar so njene stvari še vedno shranjene v omarici, in seveda dijaki, predvsem Corradini, ki ga bodo že tretjič vrgli in ki je dober v eni sami stvari: odlično igra muho.

V komediji imata levji delež Silvio Orlando kot dobronamerni in malce nerodni Cozzolino in Angela Finocchiaro kot nervozna in negotova Baccalauru, vendar so pomembne in celovito prikazane prav vse vloge, ki jih odlično podaja dobri in uravnoteženi ansambel, v katerem so Vittorio Giaracalo, Roberto Della Casa, Michetta Farinelli, Roberto Nobile in Antonio Petrocelli.

Pri predstavi so sodelovali se scenograf G.C. Basili, kostumografka Margherita Barbera in Dario Lucantoni za glasbeno kuliso, pri kateri velja zlasti omeniti sugestivno pesmico, ki spremlja predvajanje skupinskih slik različnih razredov na začetku predstave.

DEŽELNA KOMISIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI ZA KULTURO IN OBČILA

vabi na

JAVNI POSVET O NAŠI KULTURI

danes, 12. marca 1993, ob 16. uri v Motelu AGIP v Devinu

Na sporedu bosta razpravi o položaju in perspektivah naših osrednjih kulturnih ustanov ter ustvarjalni in umetniški moči naše kulture.

IZREDNA RAZPRODAJA

Tržaska knjigarna - Ul. sv. Franciska 20

Obiščite nas, ne bo Vam žal!

FOTO TRST 80 prireja

VEČER DIAPOZITIVOV O PUSTU

(posnetki kraškega, trziškega, ceriškega in ptujskega) danes, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Franciska 20 - Trst.

Na tržaski univerzi je iz geologije diplomiral

Igor Gombáč

Cestitajo mu igralki, igralci, trenerji in odborniki

odbojškarskega društva BOR

KINO

ARISTON - 15.00, 18.30, 21.00 »Malcolm X«, r. Spike Lee, i. Denzel Washington, Angela Bassett.

EXCELSIOR - 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »L'armata delle tenebre«.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Orlando«, r. Sally Potter, i. Tilda Swinton.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »2013 - La fortezza«, i. Christopher Lambert.

NAZIONALE II - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Twin Peaks - Fuoco cammina con me«, r. David Lynch.

NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Trappola in alto mare«, i. Steven Seagal.

NAZIONALE IV - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Gli spietati«, i. Clint Eastwood, Gene Hackman, Morgan Freeman, Richard Harris.

GRATTACIELO - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il distinto gentiluomo«, i. Eddie Murphy.

MIGNON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Sister Act - Una svitata in abito da suora«, i. W. Goldberg.

EDEN - 15.30, 22.10 »Porca ... e selvaggia«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.50, 20.00, 22.00 »Dracula«, r. Francis Ford Coppola.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Sex and Zen, il tappeto da preghiera, di carne«, prepovedan mladini pod 18. letom.

ALCIONE - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La morte ti fa bella«, r. Robert Zemeckis, i. Meryl Streep, Bruce Willis, Goldie Hawn, Isabella Rossellini.

RADIO - 15.30, 21.30 »Gustose... di calore bestiale«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

Od ponedeljka, 8., do nedelje, 14. marca 1993

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Borzni trg 12 (tel. 367967), Rojan - Ul. L. Stock 9 (tel. 414304).

OPCINE, Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Borzni trg 12, Rojan - Ul. L. Stock 9, Ul. Rossetti 33.

OPCINE, Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33 (tel. 633080).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 39911.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 39911.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

PRIREDITVE

SKD BARKOVLJE vabi na veseloigro NASI GRAJU NA RADIO v izvedbi amaterskega odra J. Stoka s Proseka in Kontovela v nedeljo, 14. t. m. v zupni dvorani v ul. Moncolano. Začetek ob 17. uri.

PD MACKOLJE vabi v nedeljo, 14. t. m. na CELOVEČERNI KONCERT mladinskega godalnega orkestra Glasbene sole Postojna in mladinskega zbora vzgojnega centra iz Planine. Izvajali bodo skladbe Bacha, Handela, Grobminga, Arnica in Haydna. Pričetek ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah.

OB MEDNARODNEM DNEVU ZENA se bodo žene iz Prebenge srečale na DRUŽABNEM VEČERU danes, ob 20. uri. Pedagoški licej Slomsek nas bo za kratek čas popeljal v pravilni svet Smetanovih kolačkov v režiji Draga Gorupa.

DRUŠTVO SLOVENSKE SKIH IZOBRAZENECV v Trstu organizira v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 srečanje z Jero Vodusek-Starič z Instituta za novejšo zgodovino v Ljubljani, avtorico knjige »Prezvezem oblasi 1944-46«.

KD RDEČA ZVEZDA prireja danes, ob 20.30 v društvenih prostorih v Salezu predavanje z diapozitivi »GOBARSKI KOLE-DAR«. Predaval bo gobar Milko Cebulec. Vabljeni.

KNJIGE / RAZPRODAJE V KNJIGARNAH

Možnosti knjižnih nakupov po zelo ugodnih cenah

Posebne ugodnosti ponuja zlasti Tržaska knjigarna

NEVA LUKES

V nedeljo se je zaključil teden knjige, ki so ga na vsedržavnih ravni oklicale nekatere velike založniške hiše z Mondadorijem na celu. Ob tej priložnosti so bile tudi mnoge tržaski knjigarne kljub prazničnemu dnevu odprte. Obisk kupcev je bil dober, celo zelo dober.

Ker so lastniki knjigarn povezali praznik z velikimi popusti, so mnogi izkoristili priložnost in si nabavili knjige, ki so jim bile sicer, prav zaradi cene prej nedosegljive. »Prodali smo razne knjige - od knjig in slikanic za otroke, romanov, znanstvenega ctiva, potopisov, atlasov, do priročnikov za sole, vzgojitelje, psihologe, pedagoge itd. Marsikdo si je kupil tudi po več knjig«, so nam povedali v knjigarnah.

»Menimo, da je bila tokratna pobuda dobra in uspešna. Med drugim je pokazala, da nismo v Italiji tako slabi bralci, kot so to dokazovale razne statistike. Videli smo, da kupci vedo, kaj hočejo in za kakšnega pisatelja, oziroma za kakšno tematiko se odločajo. Pomembno besedo so imeli mladi, ki so segali po različnem ctivu in, po izbiri sodec, z velikim poznavanjem tega, kar jim knjižni trg ponuja.«

Nasa tržaska knjigarna v ul. Sv. Franciska v nedeljo ni bila odprta, to pa zato, ker je z razprodajo knjig začela že pred praznikom knjige v Ita-

Tržaska knjigarna ponuja izvrstne možnosti knjižnega nakupa (f. Krizmančič/KROMA)

liji. »Moramo reči, da so res zelo veliki popusti privabili v naso knjigarno kar lepo število kupcev. Poglejte samo na nekatere police, predvsem tiste s knjigami za mladino, ki so skorajda prazne« so nam povedali v knjigarni.

Veliki napisi z označbo popustov so nas opozarjali, kaj vse si je vredno v tem času nabaviti. Kar cele police s knjigami različne vsebine in tudi različnih avtorjev, so v knjigarni v prodaji že za borih 3 do 5000 lir (torej za ceno dveh kav, ali dveh napitkov).

Poleg slovenskih so v Tržaski knjigarni na razprodaji tudi italijanske knjige.

In prav v času, ko smo si tudi mi ogledali razstavljene knjige, je prislo v knjigarno več italijanskih kupcev, ki so iskali

knjige za mlade, pa tudi ctivo znanstvene vsebine. Tudi keramični in drugi okrasni predmeti so tokrat v knjigarni na razprodaji po znizanih cenah. Za te je bilo od vedno zanimanje tu pri nas; danes je prav gotovo se večje.

»Mislimo, da smo z naso ponudbo uspeli« so nam v knjigarni povedali. »Prav se nam zdi, da smo posvetili knjigi poseben praznik. Prav bi bilo, da bi s takšnimi prazniki nadaljevali, čeprav bo naša knjigarna še naprej nadaljevala z daljšim obdobjem velikih popustov na vse knjige in druge predmete, ki jih ima v zalogi.«

In ko smo se tako obkrožili razne knjigarne, smo se zaustavili tudi pri večjih časopisnih kioskih, kjer tudi prodajajo knjige. Na glavni

zelezniski postaji so na poseben način, kjer so razporejeni tuji časopisi, tudi dnevnik iz raznih republik bivše Jugoslavije, kot beograjska »Politika«, časopis »Slobodna Dalmacija«, razni hrvatski časopisi, tudi iz krajev, kjer je vojno stanje, poleg seveda raznih dnevnikov iz Slovenije.

Kako prihajajo v nase mesto dnevnik iz Beograda, smo vprašali prodajalko. »Po isti distribucijski poti, kot so prihajali sicer - z razliko, da jih sedaj prejemamo z nekajdnevno zamudo.« Pa imate tu tudi svoje kupce za te časopise, smo se vprašali. »Vedno jih prodamo. Nekaj jih kupijo razne ustanove, pa osebe, ki se bavijo z zgodovino, nekaj pa tudi tisti, ki hočejo izvedeti za novice iz »prve roke«.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 12. marca 1993

DOROTA

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 18.06. Dolžina dneva 11.43 - Luna vzide ob 23.43 in zatone ob 8.12.

Jutri, SOBOTA, 13. marca 1993

KRISTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj, zračni tlak 1027,5 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 62-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 7,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Bitetto, Giulia Dalla Pria, Caterina Savastano, Matteo Bellè, Federica Leotti.

UMRLI SO: 82-letni Giovanni Gherlani, 53-letni Antonino Maisano, 95-letna Antonia Marsetic, 54-letni Gualtiero Devit, 89-letna Maria Valencic, 87-letna Francesca Ambrozic, 72-letna Silvia Sonia Rojc, 90-letna Antonia Mikolavic, 87-letna Maria Golia, 78-letna Antonietta Ghiglianovich, 78-letna Olga Kaschitz, 85-letna Maria

OSMICO ima Ostrouska Zvonko - Zagradec.

OSMICO je odprl Dusan Gustin v Repnu st. 22. Vnaprej se zahvaljujemo za obisk!

OSMICO je odprl Pepi Zigon v ul. Flavia di Stramare 87/A.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bō. Berdon Josip, Pulje pri Domju st. 123.

OSMICO je odprl Jožko Colja - Samatorca 21.

OSMICO je odprl Just Skerlj v Salezu st. 44.

OSMICO je odprl Vladimir Caharija - Nabrezina 22

OSMICO je odprl v Lonjerju Lovrenc Zerjul. Toci blo in crno.

PRODAM renault 11, turbo, letnik 1986. Tel. st. 422128 v večernih urah.

PRODAM motocikel Jamaha XT 600 v odličnem stanju, lenik 90. Tel. st. (040) 228333.

PRODAM A 112, v odličnem stanju, komaj opravljena revizija, prevoženih 87.000 km., cena 2.000.000 lir. Tel. 213889 od 18.30 do 20. ure.

CITROEN BX turbo diesel 1800 cc, v zelo dobrem stanju, en lastnik, cena 6.300.000 lir.Tel. zvečer (040)941527.

PRODAM stanovanje v Ul. Flavia, 60 kv.m. Tel. st. 229234 ali 383713 v večernih urah.

V BILIZINI nove univerze je napredaj zazidljivo zemljišče. Tel. na st. 51853 v jutranjih urah.

MEDICINSKA SESTRA isče delo na domu za varstvo in nego bolnika. Tel. 828251.

MLADO 21-letno dekle z veliko volje do dela isče kakršnokoli zaposlitev. Tel. st. 200542 ali 200882 ob uri obedov.

HISNO POMOCNICO isčemo enkrat tedensko. Tel. st. 723010 ob večernih urah.

VINOGRAD oddajamo. Tel. st. 231859 ob uri kosila.

NUDIM instrukcije iz matematike in kemije. Tel. st. 212688.

OSMICO ima Ostrouska Zvonko - Zagradec.

OSMICO je odprl Dusan Gustin v Repnu st. 22. Vnaprej se zahvaljujemo za obisk!

OSMICO je odprl Pepi Zigon v ul. Flavia di Stramare 87/A.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bō. Berdon Josip, Pulje pri Domju st. 123.

OSMICO je odprl Jožko Colja - Samatorca 21.

OSMICO je odprl Just Skerlj v Salezu st. 44.

OSMICO je odprl Vladimir Caharija - Nabrezina 22

OSMICO je odprl v Lonjerju Lovrenc Zerjul. Toci blo in crno.

PRODAM renault 11, turbo, letnik 1986. Tel. st. 422128 v večernih urah.

PRODAM motocikel Jamaha XT 600 v odličnem stanju, lenik 90. Tel. st. (040) 228333.

PRODAM A 112, v odličnem stanju, komaj opravljena revizija, prevoženih 87.000 km., cena 2.000.000 lir. Tel. 213889 od 18.30 do 20. ure.

CITROEN BX turbo diesel 1800 cc, v zelo dobrem stanju, en lastnik, cena 6.300.000 lir.Tel. zvečer (040)941527.

PRODAM stanovanje v Ul. Flavia, 60 kv.m. Tel. st. 229234 ali 383713 v večernih urah.

V BILIZINI nove univerze je napredaj zazidljivo zemljišče. Tel. na st. 51853 v jutranjih urah.

MEDICINSKA SESTRA isče delo na domu za varstvo in nego bolnika. Tel. 828251.

MLADO 21-letno dekle z veliko volje do dela isče kakršnokoli zaposlitev. Tel. st. 200542 ali 200882 ob uri obedov.

HISNO POMOCNICO isčemo enkrat tedensko. Tel. st. 723010 ob večernih urah.

VINOGRAD oddajamo. Tel. st. 231859 ob uri kosila.

NUDIM instrukcije iz matematike in kemije. Tel. st. 212688.

OSMICO ima Ostrouska Zvonko - Zagradec.

OSMICO je odprl Dusan Gustin v Repnu st. 22. Vnaprej se zahvaljujemo za obisk!

OSMICO je odprl Pepi Zigon v ul. Flavia di Stramare 87/A.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bō. Berdon Josip, Pulje pri Domju st. 123.

OSMICO je odprl Jožko Colja - Samatorca 21.

OSMICO je odprl Just Skerlj v Salezu st. 44.

OSMICO je odprl Vladimir Caharija - Nabrezina 22

OSMICO je odprl v Lonjerju Lovrenc Zerjul. Toci blo in crno.

PRODAM renault 11, turbo, letnik 1986. Tel. st. 422128 v večernih urah.

PRODAM motocikel Jamaha XT 600 v odličnem stanju, lenik 90. Tel. st. (040) 228333.

PRODAM A 112, v odličnem stanju, komaj opravljena revizija, prevoženih 87.000 km., cena 2.000.000 lir. Tel. 213889 od 18.30 do 20. ure.

CITROEN BX turbo diesel 1800 cc, v zelo dobrem stanju, en lastnik, cena 6.300.000 lir.Tel. zvečer (040)941527.

PRODAM stanovanje v Ul. Flavia, 60 kv.m. Tel. st. 229234 ali 383713 v večernih urah.

V BILIZINI nove univerze je napredaj zazidljivo zemljišče. Tel. na st. 51853 v jutranjih urah.

MEDICINSKA SESTRA isče delo na domu za varstvo in nego bolnika. Tel. 828251.

MLADO 21-letno dekle z veliko volje do dela isče kakršnokoli zaposlitev. Tel. st. 200542 ali 200882 ob uri obedov.

HISNO POMOCNICO isčemo enkrat tedensko. Tel. st. 723010 ob večernih urah.

VINOGRAD oddajamo. Tel. st. 231859 ob uri kosila.

NUDIM instrukcije iz matematike in kemije. Tel. st. 212688.

OBVESTILA

ODBOR SKD TABOR sklicuje danes 25. REDNI OBCNI ZBOR. Ob 20. uri prvo sklicanje v Prosvetnem domu na Opcinah. Vabljeni člani!

JADRALNI KLUB CUPA vabi clane na 21. REDNI OBCNI ZBOR drustva, ki bo danes ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sportno-rekreacijskem centru v Vizovljah (cesta za Cerovlje).

SK BRDINA organizira predstavitev sanitarnih artiklov, ki bo v sredo, 17. t. m., ob 20. uri v Domu Brdina na Opcinah.

POZNAMO skok v visino, skok v daljavo ... mi pa najraje skacemo v svet igre, ustvarjalnosti in druzabnosti, v katerem se dogajajo najcudnejse stvari. Ce se nam zelis pridruziti, pridi vsako sredo v KD Skamperle k Sv. Ivanu (pri Stacioni 1. maj), ob 16. uri za otroke 3. letnika vrtca, 1. ali 2. razreda osnovne sole, ob 17. uri za otroke 3., 4. ali 5. razreda osnovne sole.

ODBOR SD PRIMOREC sklicuje v petek, 19. t. m. redni obcni zbor Prvo sklicanje ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebach. Vabljeni clani.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUSTEV obvesca, da bodo danes, 12. t. m. uradi zaprti v popoldanskih urah.

IZLETI

Planinski odsek SZ SLOGA in SK DEVIN vabi v nedeljo, 14. t. m. na tradicionalni zimski vzpon na Sneznik. Odhod iz Bazovice ob 7. uri izpred spomenika padlim. Za informacije: tel. 226283 - Stopar ali st. 200236 - Skerk.

SK BRDINA sporoča, da je odhod avtobusa v nedeljo ob 5.30 z Opcin.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu in Kmečka zveza obvescata udeležence izleta na Kmetijski sejem v Verono, 13. t. m., da bo avtobus imel sledeči urnik odhoda: Boljunec (na trgu) ob 5.30, Opcine (Prosvetni dom) ob 5.45, Prosek (na Krzadi) ob 6.00, Nabrezina (gostilna Silverster) ob 6.10, Sesljan (hotel Postol) ob 6.15.

ČESTITKA

Danes nasa ZORA praznuje 80. rojstni dan. Veliko zdravja in veselja v krogu svojih dragih ji zelijo hci Miranda z druzino ter vsi, ki jo imajo radi.

MALI OGLASI

V BRISCAH pri Krizu sta odprla osmicio Mirko in Cvetka Brisca. Toci blo in crno vino z domacim prigrizkom.

OSMICO je odprl Mahnic v Borstu st.1.

OSMICO je odprl Ivan Antonic, Cerovlje 34. Toci blo in crno vino.

†

Tiho nas je zapustila nasa predraga mama in nona

Marija Valencic

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 11.30 iz kapele barkovljanskega pokopališca v domaco cerkev.

Zalostno vest sporočajo sin Livio s Silvo, hci Lidija z Edijem in ljubljene vnukinje Vida, Kristina in Ivana ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 12.3.1993

ISKRENO SOZALJE

Lidiji in Liviu

izreka

Ivanka Resinovic

Ob tezi izgubi drage mame iskreno socustvujejo z Liviom najblizji kolegi in prijatelji napovedovalci.

Sozaju se pridruzujemo kolegi Programskega in Casnikarskega oddelka

Radia Trst A.

PRISPEVKI

Izvršni odbor ZSSDI izreka svojemu clanu Liviu Valencicu iskreno sozaje ob izgubi drage mame.

Ob izgubi drage mame izreka Liviu Valencicu globoko sozaje

OD Bor

Ob izgubi drage none Marije izrekava Ivani in druzini iskreno sozaje

Irena in Tamara

Ob smrti drage mame izrekajo iskreno sozaje Lidiji in Liviju

druzine Buzečan, Germani, Klinc in Pahor

Ob hudi izgubi drage mame izrekajo Liviu ter ostalim svojcem obcuteno sozaje prijatelji pri BORU.

ZAHVALA

Ob boleci izgubi moza in strica

Romana Kralja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakrsenkoli nacin pomagali, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Svojci

Bazovica, Izola, 12.3.1993

NOVICE

Domski dan v Dijaškem domu, prireditvi v Ronkah in Sovodnjah

Slovenski dijaški dom Simon Gregorcic vabi danes starše gojencev in prijatelje na domski dan. Začel se bo ob 18. uri s srečanjem staršev, nakar napovedujejo nastope gojencev, ki pripravljajo tudi poseben poklon mamici.

Nocoj ob 20.30 sta napovedani tudi dve prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku: v dvojezični knjižnici v Ronkah na pobudo društva Jadro in v Kulturnem domu v Sovodnjah v organizaciji KD Oton Zupancic iz Standreza.

Občni zbor sekcije WWF

Goriška sekcija Svetovnega sklada za varstvo okolja WWF sklicuje jutri ob 17. uri v socialnem centru v Ul. Baiamonti letni občni zbor članov. Podali bodo obračun delovanja v zadnjem letu in pregled stanja Gorice in okolice iz zornega kota naravovarstvenikov. Na občni zbor se posebej vabijo simpatizerje in morebitne nove interese za včlanjenje.

Predavanje o šolah Waldorf

V socialnem centru v Ul. Baiamonti se nocoj nadaljuje niz pedagoških predavanj o šolah Waldorf. Te sole so precej razširjene po Evropi, na Goriškem pa deluje taka zasebna sola v Zagraju. Na nocojšnjem predavanju, ki ga prireja Krozec Natura v sodelovanju z goriško občino, bo ob 20.30 učitelj Franco Ulcigrai govoril o igrar in igracih v prvih sedmih letih življenja otroka.

Prepoved uvoza tudi za kože: v Štandrežu ustavili 200 stofov

Na meji pri Standrežu, kjer je zaradi prepovedi uvoza mesa ze devet dni ustavljena pošiljka 212 tel z Madžarske, so ustavili tudi 200 stofov živalskih koz. Prepoved uvoza velja namreč ne le za meso, ampak za vse živalske izdelke vključno s kožami. Z govedom ni posebnih težav, nam je včeraj povedal ravnatelj SDAG dr. Podbersig, saj razpolagajo na meji s stalami, ki lahko sprejmejo do 2 tisoč glav živine. Problem je kvečjemu v zamudnih postopkih, saj mora veterinarska služba eno za drugo pregledati prav vse živali.

Proces proti stosedemnajstim

Okrog sto od 117 obtožencev zaradi razgrajanja predlaskih maturantov na znanstvenem liceju v Trzinu se je včeraj udeležilo sodne obravnave na trziški preturi. Dijaki so obtoženi povzročitve škode v soli maja 1991. Med drugim so takrat pripeljali v solo nekaj kokosi. Javni tožilec je za veliko večino predlagal oprostitev: na mesec pripora, ki naj se pretvori v denarno globo, naj bi obsodili dva najbolj osumljeni in deset razrednih predstavnikov. O tem bo preter odločal prihodnji četrtak po zagovoru branilcev.

SOČA / V NIZKI VODI PRIMANJKUJE KISIKA

Prvi primeri morije rib zaradi dolge suše

Za ribiče je redčenje podusti pozitivno

Sušno obdobje je najbrž razlog morije rib v Soci. Zaradi pomanjkanja vode se pogosto ribe znajdejo v manjših jezicah na strugi brez priliva vode iz glavnega toka. Zaradi pomanjkanja hrane in kisika največkrat poginejo. Ribici in dezel na ribiška ustanova posegajo za reševanje cenjenih sort rib, četudi ne vedno pravocasnno. Tako so včeraj pri Sovodnjah nasli kak ducat poginulih skuk. Kar na tisoce poginulih podusti pa so odkrili pri Vilešu. Poginile so zaradi pomanjkanja kisika, najbrž ker so med drstenjem zasle v nizko vodo. Ribicem ni žal, saj je podust sorta, ki se je v zadnjem času prevec razmnožila.

Poginule ribe v Soči pri Vilešu (foto Studio Reportage)

PEVMA / ŽIVAL SE ZADRŽUJE V BLIŽINI HIŠ

Divji prašič prišel po jabolko

Lovci bodo skušali ugotoviti razlog nenavadnega obnašanja

Ze včeraj smo pisali o divjem prasicu, ki se ze nekaj dni presenljivo približuje hišam v Pevmi. Včeraj ga je naš fotograf lahko ujel v objektiv (foto Studio Reportage), ko je odhajal z jabolkom, ki so mu ga vrgli domačini. Gre za mlado, približno leto staro žival. Lovci in lovski cuvaj so nam povedali, da jo bodo skušali ujeti in ugotoviti razlog nenavadnega zadrževanja v bližini hiš. Morda gre za bolno žival ali pa za mladič, ki ga je kdo imel na domu in ga nato osvobodil, ko je zrasel.

GLASBENA VZGOJA / DVE ŠOLI STA PREVEČ

SKGZ o združitvi glasbenih šol

Ideologija ne sodi k pouku glasbe

MARKO MARINCIC

Ima po padcu berlinskega zidu in ideoloških pregrad vsepovsod v Evropi se smisel, da slovenska manjšina na Goriškem vzdržuje dve glasbeni šoli? Temu vprašanju, odgovor na katero je na dlani, je bil predsinoci posvečen dobesen del razprave na seji pokrajinskega odbora SKGZ v Gorici. V razpravi je prišlo do izraza splosno prepričanje, da je treba končno ze premostiti nekdanje ideološke kalupe, ki so v današnjih razmerah neutemeljeni, ce so sploh imeli kdaj kak smisel na področju, kakršno je učenje glasbe, ki bi moralo res biti prosto vsakršnih strankarskih in ideoloških spon.

Prepričanje, da je treba združiti obe goriški glasbeni šoli - Center za glasbeno vzgojo Emil Komel in solo Glasbene matice - je splosno sprejeto v okviru obeh slovenskih krovnih organizacij, teza ve pa se pojavljajo, ko je treba z nacerne ravni dogovora o združitvi preiti na njegovo konkretno izvajanje in današnji dve šoli združiti v eno, "harmonično" celoto. Danes obiskuje šoli skupno okrog 200 gojencev, kar je glede na populacijo izreden odstotek, saj se pri-

blizuje polovici vseh soobveznih otrok v slovenskih solah na Goriškem. Pogovori o združevanju so ze dalj časa v teku med predstavniki krovnih organizacij, glasbeni šoli, ki med drugim skupaj prirejata koncertno sezono, pa dejansko se vedno delujeta ločeno in nepovezano.

Na seji pokrajinskega odbora SKGZ so ponovno bili mnenja, da je treba cimprej združiti obe šoli, saj je današnje stanje nesmiselno in škodljivo za obe glasbeno-vzgojni ustanovi. Pri tem pa je predsednik odbora Karlo Devetak dokaj negativno ocenil predlog o združitvi, ki ga je pred nedavnim postavila predsednica centra Komel. Po tem predlogu naj bi ime, sedež in vodstvo skupne šole prevzel center Komel, del pouka pa bi se lahko se odvijal v Ul. Croce, na sedanjem sedežu šole Glasbene matice, vendar pod upravo centra Komel. Dosednja imovina GM naj bi do drugega ureditve ostala v uporabo temu oddelku, učni kader te šole pa bi obdržali le, ce bi tržaska GM poskrbela za to potrebna finančna sredstva.

Predsednik Devetak je zelo kritično ocenil ta predlog in menil, da bi pomenil kratkoročno odpravo ene od dveh goriških glasbenih sol, njegove pedagoške tradicije in izkušenj. Med številnimi člani, ki so v razpravi soglasali s temi ugotovitvami in ocenili predlog kot nesprejemljiv, gre omeniti ravnatelja goriške podružnice šole Glasbene matice prof. Silvana Krizmančica, ki je poudaril, da je delitev glasbenega solstva na podlagi političnega prepričanja neracionalna, konkurenčnost med solama pa je škodljiva. Tako ni mogoče naprej: alternativni sta ukinitve ene od sol ali združitve, vendar ne pod navedenimi pogoji, ki se v bistvu ne razlikujejo od ukinitve šole GM.

Razpravo je odbor sklenil z osvojitvijo mnenja, ki ga bodo posredovali krovnim organizacijama na deželni ravni, da naj bo enotna goriška glasbena sola, ki naj bo kar pomenovana po uglednem slovenskem goriškem glasbeniku Emilu Komelu, rezultat dogovorjene združitve sedanjih dveh in bi kot taka lahko bila del bodočega slovenskega konservatorija, ki bi deloval na deželni ravni.

Med socialnimi problemi v Gorici je stanovanjsko vprašanje se vedno eno najbolj perečih. Na občini je bil te dni sestanek med zupanom Tuzziem in odbornikom za socialno skrbstvo Colello ter predstavnikoma sindikatov najemnikov Sunia-CGIL in Sicut-CISL. Tezave so se posebej pokazale pred nekaj tedni, ko je bilo treba zaradi požara v vili Frommer kar naenkrat zagotoviti streho nad glavo kakim dvajsetim osebam. Občina se je znasla v nezavidljivem položaju in je v velikimi težavami prisiljena pomoč prizadetim občanom. Da se težave ne bi

Danes prvi napotki za Tuzija

Zupanu Erminiu Tuzziu, ki so mu stranke ohromljene večinske koalicije poverile raziskovalni mandat, da preveri možnost oblikovanja nove uprave, morda z vključitvijo nestranskih tehnikov v odbor, bo nocojšnja seja (ob 17. uri) občinskega sveta ponudila najbrž ze nekaj koristnih napotkov. Čeprav razprava o tem izrecno ni predvidena, je pričakovati, da izstop SSk iz koalicije ne bo sel mimo prav brez besedice v občinskem svetu. Precej pričakovanja je tudi za zadržanje strank opozicije, začeni z DSL, ki ne kaže nobenega navdušenja za ponudbe koalicije, naj pristopi v upravo.

Poleg tega naj bi na nocojšnji seji razpravljali se o gradbenem nacrtu za pozidavo območja v Ul. 24. maja in drugih tekočih zadevah. Na dnevnem redu so tudi nekatere "vroce" resolucije o prosti industrijski coni, o financerski soli ter o vprašanju pravilnikov, ki so predvideni po statutu, a se ni so bili sprejeti.

STANOVANJA / LJUDSKIH HIŠ NI DOVOLJ

Prošenj desetkrat več kot ponudbe

Predstavniki sindikatov najemnikov so se pri goriškem županu zavzeli za poseg občine

Dvorišče bivšega hotela Pri teh kronah, ki ga obnavlja IACP (foto Studio Reportage)

Med socialnimi problemi v Gorici je stanovanjsko vprašanje se vedno eno najbolj perečih. Na občini je bil te dni sestanek med zupanom Tuzziem in odbornikom za socialno skrbstvo Colello ter predstavnikoma sindikatov najemnikov Sunia-CGIL in Sicut-CISL. Tezave so se posebej pokazale pred nekaj tedni, ko je bilo treba zaradi požara v vili Frommer kar naenkrat zagotoviti streho nad glavo kakim dvajsetim osebam. Občina se je znasla v nezavidljivem položaju in je v velikimi težavami prisiljena pomoč prizadetim občanom. Da se težave ne bi

ponavljale, je treba pravocasnno poskrbeti, so menili predstavniki sindikatov. Ob tem mora občina narediti vse, kar je v njeni pristojnosti. Potrebo po stanovanjih v mestu odražajo številke o povpraševanju za ljudska stanovanja IACP: za 63 stanovanj je bilo samo v goriški občini predloženih okrog 700 prošenj. Poleg tega 656 goriških družin se zmeraj caka na deželni prispevek za nakup ali urejanje stanovanja. Zupan Tuzzi je mnenja, da je za uspešno razreševanje problema treba ukrepati na različnih ravneh. Tako je treba zagotoviti polno

delovanje zavoda IACP, pritisniti je treba na Deželo, da spremeni kriterije o porazdeljevanju sredstev za ljudske hiše. Ti kriteriji so do zdaj favorizirali druge pokrajine v deželi, medtem ko praksa vsak dan potrjuje, da je vprašanje najbolj kritično na Goriškem. Ugodno bi vplivalo tudi ze dejstvo, ko bi zavod IACP pospešil postopke za dodeljevanje stanovanj. Občina bo nekaj konkretnih korakov naredila tudi po svoje: z evidentiranjem lastnega stanovanjskega premoženja in možnosti izboljšanja oziroma urejanja. novih stanovanj.

ŠTEVERJAN / OBČINSKI SVET

ICI bo znašal pet promilov

Ustrezno prilagodili proračun

Upravitelji steverjanske občine so odločili, da bo občinski davek na nepremičnine za leto 1993 znašal 5 promilov. V skladu s tem sklepom, ki ga je sprejel občinski odbor, so na seji občinskega sveta prilagodili proračun za letošni kakor tudi triletni finančni naci.

V nadaljevanju se je občinski svet odobril predlog preureditve organika za osebe. Odprejo se tri nova delovna mesta za vodilno osebo 7. stopnje: za vodjo tehničnega urada, za vodjo tajniške in administrativne službe ter za vodjo knjigovodske službe. Ker je pri spremembi organika treba upoštevati težnjo po omejevanju stroškov, se istočasno ukinja delovno

mesto z nepopolnim delovnim časom, ki je bilo do zdaj predvideno v občinskem zaposlitvenem nacrtu.

Na ponedeljkovi seji so svetovalci z večino glasov odobrili predlog odbora o znesku odškodnine za zupana in clane odbora, za clane komisij ter vzeli na znanje višino sejin. Zupan bo tudi letos prejemal po 540 tisoč lir bruto odškodnine, njegov namestnik 297 tisoč lir, odborniki pa 270 tisoč lir. Sejnine članov komisij bodo znašale 17 tisoč lir, svetovalci pa bodo prejeli po 20 tisoč lir za vsako sejo.

Predstavnika manjšinske svetovalske skupine sta se pri vseh glasovanih vzdržala.

ZGODOVINA / FILMSKI DOKUMENTI

Nekdanje podobe Posočja na ruskih filmih o 1. vojni

Pred dobrim tednom so v tržaskem gledališču Miela predvajali ruske in sovjetske dokumentarne filme o vojnih dogodkih na Ruskem med prvo in drugo svetovno vojno. Med tistimi iz 1. vojne je bilo mogoče videti tudi nekaj filmskih posnetkov z italijanskega bojišča, ki jih je Rusom posredovala neka italijanska agencija. V teh filmskih posnetkih smo lahko videli tudi kraje ob Soci. V ruskih cirskih crkah smo tako videli italijansko izrazene napise kot so "Caporetto", "Monte Nero" in "Isonzo". V glavnem gre za filme v katerih vidimo strelske jarke in našo pokrajino. Med posnetki pa je tudi nekaj zelo zanimivih iz Kobarida takoj po ita-

lijanski zasedbi. Zanimivi so zaradi tega, ker so na zidovih nad vrati trgovin zelo vidni slovenski napisi trgovca Antona Uršica ter se taksi kot "Gostilna" ter "Trgovina".

Preslikavo ruskih dokumentarcev so si omislili v Trstu (Deželni institut za zgodovino odgovornosti in Cappella Underground). Brez dvoma bi bilo prav, da bi si kopijo tistih filmskih posnetkov priskrbeli tudi v Kobariskem muzeju prve svetovne vojne (seveda ce z njimi ze ne razpolagajo), ne le zaradi prikazanih vojnih dogodkov marvec tudi zaradi izredno važnega filmskega dokumenta o kraju samem na začetku 1. svetovne vojne. (MW)

PRIREDITVE

SKRD JADRO IZ RONK priredi nocoj ob 20.30 večer ob dnevu slovenske kulture v prostorih dvojezične knjižnice v Ronkah. Sodelujejo igralka SSG Mira Sardoc, režiser Sergij Vert in dekliski pevski zbor iz Devina pod vodstvom Hermana Antonica.

KD OTON ZUPANCIC IZ STANDREŽA vabi nocoj ob 20.30 na prireditve ob dnevu kulture, ki bo zaradi zaprtja doma Budal zaradi del, v Kulturnem domu v Sovodnjah. Nastopila bosta otroški in mešani pevski zbor Oton Zupancic, otroci pa bodo predstavili tudi prizorček.

OBVESTILA

SEKCIJA VZPI-ANPI na Vrhu vabi clane na sejo nocoj ob 19. uri v sportnem in kulturnem centru Danica.

OBČINSKA UPRAVA DOBERDOB obvešča, da je danes anagrafski urad zaprt za javnost.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO - SMUCARSKI ODESK obvešča, da se bo v nedeljo, 14. t.m., nadaljeval in zaključil tečaj smučanja na Nevejskem sedlu. Avtobusa bosta odpeljala po ze znanem razporedu.

RAZSTAVE

POKRAJINSKI MUZEJ NA GRADU razstava "Ex universa philosophia - baročni tiski tez iz jezuitskega zavoda v Gorici". Vodeni skupinski ogledi: četrtak in petek ob 15.30.

V ART GALLERY V RONKAH - sedež ima v kavarni Trieste - je odprta razstava fotografij Martina Rauchenwalda, Maurizioa Frullanija in Rajka Bizjaka. Ogled je vsak dan od 9. do 22. ure, razen ob ponedeljkih.

PRISPEVKI

V počastitev spomina Romana Devetaka darujejo sestre in nekaki 100 tisoč lir za gabsko cerkev, 200 tisoč za sovojenjsko cerkev in 100 tisoč za Društvo prostovoljnih krvo dajalcev v Sovodnjah.

V isti namen darujejo Srečko in Magda Florenin 50 tisoč lir za Društvo prostovoljnih krvo dajalcev v Sovodnjah.

KINO

GORICA VITTORIA 20.15-22.00 »Sex and Zen - il tappeto da preghiera di carne«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »I nuovi eroi«. Jean Claude van Damme.

VERDI 18.00-20.00-22.00 »Sommerby«. Richard Gere, Jodie Foster.

TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Il grande cocomero«. Rez. Francesca Archibugi.

EXCELSIOR 17.30-19.45-22.00 »Perversione di una segretaria«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI Korzo Italia 89 - tel. 531443 DEŽURNA LEKARNA V TRZICU ALLA SALUTE (Fabris), Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315

POGREBI

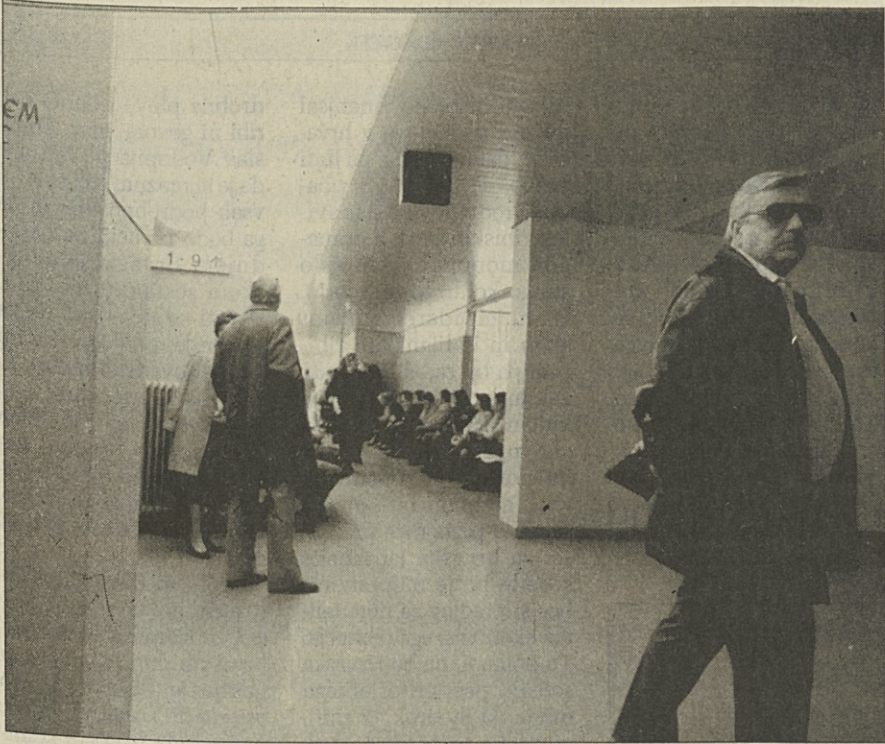
Danes v Gorici ob 12. uri Rosina Scollo, por. Corsini iz splosne bolnisnice na glavno pokopališče, ob 13.15 Marino Marega iz splosne bolnisnice v Mos, ob 13.15 Carolina Battistutta vd. Skočaj iz splosne bolnisnice v Krmin.

GLOSA / REAKCIJE ŠEMPETRSKIH ZDRAVNIKOV

Kaj se godi v bolnišnici?

Novinarjev "nimajo" časa sprejeti

Kljub uporu je delo v šempetrski bolnišnici teklo nemoteno (Foto: O'Hara)

SEMPETER PRI GORICI - Potem ko je v sredo izbruhnilo, da so člani zdravniškega sindikata FIDES le dosegli odstop vodstva in je iz prestolnice prihitel sam minister dr. Voljc, smo novinarji hoteli zvedeti kaj več.

Zaman. Blazev zegen vsem bolnikom na oddelkih splošne bolnišnice v Sempetru! Ni dvoma, da niso strokovnih rokav! Zdravniki so v strokovnih rokav! Zdravniki se jim neprestano posvečajo. Se posebej od takrat, ko njihove plače niso usklajene s kolektivno pogodbo in so stavke edini način, da družbo opozarjajo o svojih "ta-

rifnih" zrtvah. Z zdravimi komunicirajo le preko "obvestil za javnost". Drugace ob tolikšni obolevnosti pač ne gre. Sindikalisti molče opravljajo delo in nočna dežurstva ter dopovedujejo medicinskemu osebju, naj jih ne veže na telefon. Humanost je pred, rečimo, novinarsko radovednostjo. Primarij dr. Vasja Klavara je non-stop v operacijski. Kasneje je "ne vem kje". Dr. Žiberna je tudi v operacijski. Skupaj s primarijem kujeta načrt, kako od Voljca izva-
biti več denarja...

AJDOVŠČINA / NEZADOVOLJSTVO V LIPI

Spor med sindikati in vodstvom še traja

Proizvodnja kljub sindikalnemu sporu teče normalno

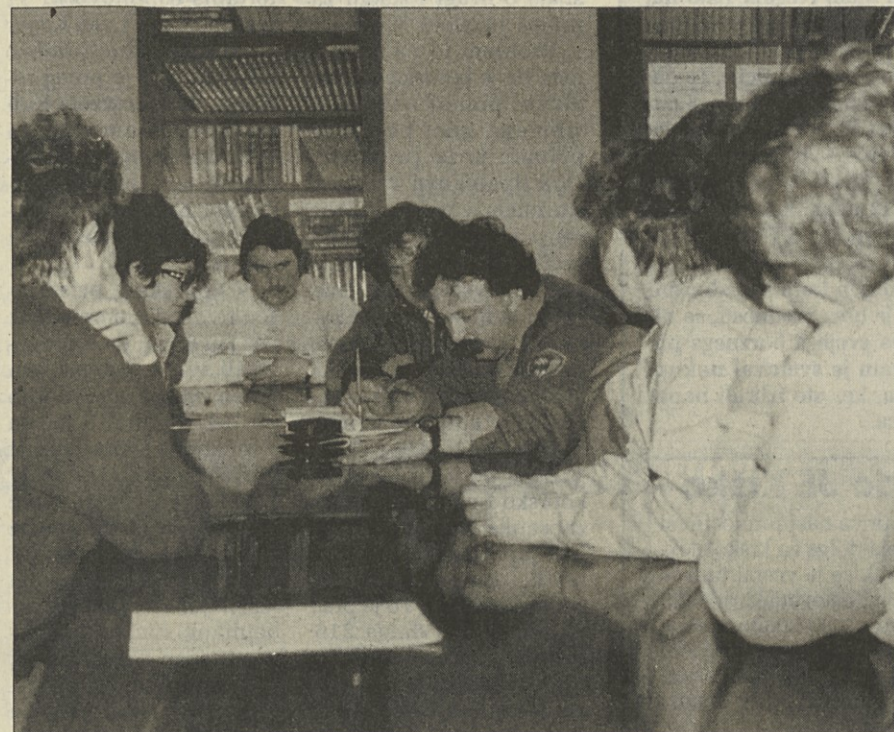
ARTUR LIPOVZ

odzvili. Prva naloga delavskega sveta je vzpostavitev poslovnih funkcij podjetja in vsaj začasna zasedba vitalnih mest. Zasedanja delavskega sveta so se udeležili tudi trije člani stavkovnega odbora v funkciji nadzora spoštovanja zahtev zaposlenih. Predsednica delavskega sveta nam je po telefonu povedala, da se je delavski svet odločil, da izjav za javnost

ne bo dajal, in dodala, da "so vse opcije odprte".

Kaj ta formulacija pomeni, nam ni popolnoma znano. Delavski svet zeli čimprej normalizirati stanje in zasedati ključna mesta. Slavica Ilc je tudi prosila, naj mediji ne delamo "reklame", ki bi utegnila škodovati ugledu podjetja. Ve se, da je to težko, saj je ajdovska in tudi sirska jav-

nost presenečena nad dejstvom delavskega upora v Lipi in njegovo odločnostjo. Odhod Franca Bostjancica z direktorskega mesta v tovarni in njegova upokojeitev s poslansko placu, kakor se po ozji in sirs okolici razširjajo govorice (v prejšnjem mandatu je bil Bostjancic tudi poslanec v zboru združenega dela republiške skupščine) bi zelo verjetno vplivali tudi na razmerja moči v občini. Se posebej zato, ker je njen predsednik.

Stavkovni odbor delavcev ajdovske Lipe zaseda (Foto: A. Lipovz)

PODEŽELJE / OPRETI SE NASE

Vasici Prem in Hrušica sta po dolgih letih vendarle zaživel

Uresničljivi načrti notranjskih vasi

DRAGICA PROSEN

PREM - Eden od slovenskih programov za celostni razvoj podeželja in obnove vasi poteka tudi v občini Ilirska Bistrica, in sicer v območjih krajevnih skupnosti Prem in Hrušica, oziroma vasi Prem, Celje, Smrje in Hrušica ter Male Loče. Osnovne zamisli za oživitve teh brkinskih vasi - program pa naj bi kasneje razširili na območje celotnih Brkinov - je izdelalo ljubljansko podjetje Oikos d.o.o., Svetovanje za okolje, ki je pred časom izvedlo podoben program izvajalo v Trentu.

Projektni svet - ki ga sestavljajo Oikosovi strokovnjaki (Bojan Pockar, sicer doma s Prema, in Roman Simec), predstavniki ilirskobistrskega izvršnega sveta in krajevnih skupnosti, se je že nekajkrat setal z domaćini, ki so pokazali velik interes za program in pripravljenost za konkretno delo.

Program za oživitve brkinskih vasi predvideva posamezne razvojne projekte: izdelava blagovne znamke za brkinsko slivovko, obnova Premskega gradu ter razvoj ekološko čistega kmetijstva in turističnega razvoja. Premci so se najprej odločili za obnovo obstoječih in vzgojo novih slivovih sadovnjakov in vaskih poti.

Da bi vaski vodovod, elektricne in telefonske vode "potegnili" do gradu, se je občina že povezala z Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine, saj predvidevajo, da bodo dela potekala na arheološko bogatem območju. Bistrski IS bo moral tako čimprej opredeliti vsebino in namembnost grajskega kompleksa ter poiskati ustrezne, nove "gospodarje". Hruščani so se odločili za turistični razvoj svoje vasi. Čaka jih ureditev kraja, urediti nameravajo kmetije s kmečkim turizmom (jahalni sport), dokončanje penzion na drugi strani magistralne ceste Kozina - Ruppa s kvalitetno ponudbo, promoviranje domaćih obrti (čebri, kosare, steklarstvo), običajev (skoromati, opasilo), zdrave prehrane ter vedno zanimive vode - ne izlete v krasko podzemlje, zlasti v jamo "Polina pec". Prepricani so, da se bo teh udeleževalo veliko ljudi ne samo tistih, ki radi zahajajo v krasko podzemlje ampak tudi tistih, ki se radi izogone hrupu v manjših podzemskih jamah.

V izvajanje oziroma financiranje programov je vključeno več ministrstev; bistrska občina je zdaj izdele isce možnosti za najem kreditov in nepovratna sredstva.

Za projekt brkinske slivovke je bil že izveden natečaj za oblikovanje blagovne znamke. Posebna komisija je kot najboljši ponudbi izbrala predloga bistrskega oblikovalca Romea Vpka in ljubljanskega podjetja Exportprojekt. Vzorec slivovke prav zdaj analizirajo, promovirajo brkinske slivovke pa bo tudi del predstavitev bistrske turistične ponudbe na sejm Alpe-Jadran, ki bo 23. marca letos v Ljubljani.

ZDRAVSTVO / NORMATIVI

Zdravstvena in turistična dejavnost z roko v roki

HIT-ovih 65 tisoč mark za rešilca

ROMAN BRIC

TOLMIN - V kakšni medsebojni zvezi sta lahko zdravstvo in turistična dejavnost, so se spraševali na torkovi seji tolminskega izvršnega sveta ob obravnavi poročila Zdravstvenega doma in lekarniške dejavnosti na Tolminskem. Pa je: novogoriški HIT je na primer iz ustvarjenega dobicka igralnice pripravljen sponzorirati 65.000 nemških mark za plačilo za nabavljenega ambulantnega vozila. Po predloženem programu ukrepov turističnega razvoja na Tolminskem, v katerem vozilo prvotno ni bilo vsteto, pa je po besedah predsednika IS Pavla Gregorčica, pripravljenost za sodelovanje HIT pokazal tudi v drugih primerih. Kljub temu, da je bil dobršen del razprave pri tej točki bolj turistično-zdravstveno obarvan, so se zaustavili tudi pri aktualnih problemih zdravstva in lekarniške dejavnosti v občini.

V tolminskem zdravstvenem domu so lansko leto za 12 odstotkov presegli plan osnovne zdravstvene dejavnosti, za 17 zobozdravstvenega, kar za 18 tisoč kilometrov več pa je bilo opravljenih prevozov. Poslovno leto so zaključili s 308.000 tolarji ostanka. V lanskem letu so za opravljanje privatne zdravniške prakse izdali tri koncesije ter okrepili dejavnost splošnih ambulant v Podbrdu, Breginju in Bovcu, kjer pa je dodaten obseg dela se vprašljiv. Podobne

tezave z normativi imajo v Bovcu in Kobaridu tudi lekarne, ki želijo podaljšati obratovalni čas. Glavna ovira so po besedah pristojnih visoki normativi, ki jih v teh demografsko ogroženih območjih z majhnim številom prebivalstva in oddaljenih naselij ne dosegajo. Prizadevanja za znižanje normativov in ureditev poslovanja lekarn so člani izvršnega sveta podprli. Hkrati pa so začasno zaustavili tudi izdajo koncesij, dokler z zdravstvenim ministrom ne bo razčiščeno vprašanje normativov in mreže tolminskega (ne samo tega) osnovnega zdravstva.

Eden redkih še živečih, ki je okusil dve svetovni vojni

NOVA GORICA - Kristjana Bavdaza, 97-letnega Kanalc, ki zadnja leta živi v novogoriškem Domu upokoencev, je včeraj obiskal predsednik italijanskih veteranov VZPI-ANPI Silvino Poletto v spremstvu Bavdazovih prijateljev in sobojevnikov. Kristjan Bavdaz je primer pokončnega človeka, ki je kljub preganjanju ostal zvest svojemu narodu in svoji idealom. Zgled za marsikoga!

SOLE / STAVBE POTREBUJEJO POPRAVILA

Občina je odgovorna, nima pa denarja

Najbolj potrebna obnove OŠ A. Globočnik

MATEJA GODEJSA

POSTOJNA - O izredno slabih prostorskih razmerah na osnovni šoli Miroslav Vilhar v Postojni smo že pisali, ko je o tem občinsko skupščino seznanil eden od odbornikov.

Problemi so številni: poleg prostora za dodatno učilnico najbolj potrebujejo telovadnico, knjižnico, urejene sanitarije, kanalizacijo, električno napeljavo, zamenjati okna, radiatorje... Večjih obnovitvenih del sta potrebni tudi stavbi stare sole na Ljubljanski cesti. Predlagali so ustanovitev komisije, ki bi pripravila program za obnovo v okviru denarnih možnosti.

Na to je odgovoril občinski sekretariat za družbene dejavnosti, da nobenega od navedenih problemov vodstvo sole doslej ni predstavilo kot poseben problem, nekateri sploh se niso bili omenjeni. Nasprotno, na zadnjem sestanku z ravnatelji sol so vsi prisotni (tudi predstavnik omenjene sole), soglasali, da je letos najbolj nujno tudi rešiti prostorsko stisko na OS Antona Globočnika. Sekretarko Marjeto Mahne zato tudi čudi način, ki ga je sola izbrala za reševanje problematike, ki je zaobšla pristojen organ. Poučarja tudi, da vodstva sol sploh ne morejo pre-

vzeti odgovornosti za (ne) vlaganje v solski prostor, saj nimajo potrebnega denarja.

Meni, da sekretariatu za družbene dejavnosti ni moč očitati, da se izogibljejo solskim problemom. Tako so lani poskrbeli za obnovo podružnic v Hrusevju, Bukovju in Studenem. Za več pa ni slo Prostoriska stiska je zdaj res najhujša prav v Postojni. O reševanju perečih konkretnih problemov seveda odloča občinski proračun, ki pa letos zaradi zadolženosti lahko obljublja le picla vlaganja na tem področju.

Obisk starih prijateljev: z leve Poletto, Bavdaz in Tutta. (Foto: O'Hara)

NOVICE

Od Soče in Idrijce ne tržijo

TOLMIN - Občinske oblasti si že nekaj časa belijo glavo, kako bi na Soci in Idrijci omejili plovbo s sportnimi colni in drugimi plovili zlasti ob nizki vodi in hkrati od vsakovrstnih obiskovalcev iztržili več. Predlagali so sprejem posebnega odloka, s katerim bi uredili športno plovbo, ki postaja zanimiva, zlasti ob nizki vodi, kaksnim smo priča v sedanjem sušnem obdobju, pa se nad plovbo gumenjakov (raftov) pritožujejo ribiči. Zato bi bilo potrebno čimprej sprejeti zakon o varstvu okolja, s katerim bi bila poleg varstva narave, urejena tudi vprasanja rabe naravnih bogastev, kazni za kršitelje in nadzor. Občinski odlok predvideva posebne občinske redarje, ki bi poleg ostalih služb, ob Soci in Idrijci poskrbeli za večji red in nadzor. Posebej naj bi uredili območja plovbe s sportnimi colni in drugimi plovili na vesla ter jo ob nizkem vodostaju tudi prepovedali. Pred tem pa bo treba urediti tudi merilna mesta. Ob Soci in Idrijci je tudi vse več divjih kampov in drugih aktivnosti, nad katerimi tolminske občinske oblasti nimajo nadzora, kar se pozna tudi pri izkupicku. Na sliki: Ciscenje recne struge reke Idrijce. (Foto: R. Bric)

"Himna življenju"

KOPER - Tako so naslovili dan solidarnosti učenci sol z italijanskim učnim jezikom na Obali, ki ga pripravljajo za svoje vrstnike iz Bosne in Hercegovine v nedeljo, 21. marca. Mladi pobudniki dneva solidarnosti so svoja pisma poslali papežu, slovenskemu predsedniku Milanu Kucanu in italijanskemu predsedniku Scalfaru. Prvi jim je odgovoril slovenski predsednik Kucan, ki je v svojem pismu zapisal, da z veselim pozdravlja njihovo pobudo, in nadaljeval: »Vasa pobuda, da bi z različnimi solidarnostnimi dejanji premagali "prebiti zid neprizadetosti" je nadvse hvale vredna. Upam, da bo svet končno le našel toliko moralne moči, politične modrosti in diplomatske spretnosti, da bo zmogel odločno obsoditi vse tiste, ki so poglavitni krivci za vojne grozote.« (R.R.)

Gostinska šola v Tolminu

TOLMIN - Ze več let tečejo prizadevanja za odprtje gostinske šole v Tolminu, pa se je konkretna odločitev vselej izmuznila, ker za to ni bilo pravega razumevanja. Razmere so se spremenile sele s sprejetjem izobraznega sistema in zaradi prenatrpanosti v solah na Bledu in v Izoli. Tudi turistično gospodarstvo v občini in regiji si močno zavzema za takšno šolo v regiji. Solske prostore sta ponudila Gimnazija Tolmin in Dijaki dom. Treba jih bo le nekoliko preurediti. IS prizadevanja Gimnazije in Sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti podpira. (M.M.)

Šerbedžija: Nedaj se ...

SEMONO, NOVA GORICA - V teh dveh krajih bo nastopal z umetniškim večerom hrvaski igralec Rade Šerbedžija. Svojemu nastopu, ki ga je po gledališki plati izdelal skupaj z režiserjem Dusanom Jovanovičem in gostom (ki pa je zaenkrat se skrivnostni) je dal ime po eni svojih songov "Nedaj se...". Za spremljavo bo skrbel pianist Jure Ivanušic. Na Zemonu bo umetniški večer drevi, v petek, 12. marca ob 20. uri. Isti program bo Šerbedžija ponovil tudi v nedeljo, 14. marca, ob 20. uri v veliki dvorani novogoriškega kulturnega doma. Vstopnice za oba večera lahko kupite tudi v predprodaji. Umetniški večer sta pripravila ZKO Ajdovščina in PDG Nova Gorica. (V.C.)

Suša pesti kmetovalce

IDRIJA - Zaradi dolgotrajne suše na Idrijskem in Cerkljanskem ljudje občutijo cedalje hujše pomanjkanje vode. Zlasti so prizadeti kmetovalci na področju Ledin, Vrsnika, Crnovrske planote in na Cerkljanskem, kjer v nekaterih vaseh primanjkuje pitne vode. V tem času so gasilci prepeljali že več kot 600 kubikov vode, stroški za dovoz vode pa v večini primerov že presegajo možnosti ogroženih kmetov. Zato je izvršni svet zadolžil Kmetijsko-pospeševalno službo, da predloži celovite podatke o ogroženosti in stroških, ki jih na Idrijskem povzroča suša. (R.B.)

Novo v Debenjakovi galeriji

KANAL - Drevi, 12. marca, ob 18.30 bodo v Galeriji Rika Debenjaka na ogled fotografske umetnine Hermana Pivka. Razstava je nastala v organizaciji Goriskih galerij, odprta pa bo do konca tega meseca. (V.C.)

Nori malar

SPODNJA IDRIJA - KUD Janko Premrl Vojo vabi drevi, v petek, 12. marca ob 20. uri na premiero dela Andreja Hienga Nori malar. Poznana zgodba o življenju slovenskega slikarja Jozefa Petkovskega bo zaigrala sedemčlanska mladinska skupina društva. Glavno vlogo bo predstavil Iztok Bevc, režija je delo Jozeta medleta, scena Jurija Pfeiferja, glasbo pa je napisal Aldo Kumar. (R.B.)

TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Na borzi so tudi obveznice podjetij, ki imajo redne ali vsaj občasne težave

JANI BRAUNE

LJUBLJANA - Iz zgodovine svetovnih borz so znani mnogi propadi vrednostnih papirjev. Nelikvidnost ali celo stečaj izdajatelja pomenita razvedenost njegovega vrednostnega papirja. V naših zaostrenih gospodarskih razmerah se bolj velja, da je vsak posel tvegan. Tvegan je tudi vsak nakup vrednostnega papirja. Seveda se razlikuje velikost rizika pri različnih vrednostnih papirjih. Najnižji riziko naj bi nosili državni vrednostni papirji. Najvišji riziko praviloma spremlja delnice in opcije na delnice.

Da so v naših razmerah tudi podjetniške obveznice, čeprav izdane z dovoljenjem državne komisije, lahko zelo rizičen vrednostni papir, so lahko investitorji izkusili za kaj nekajkrat. Najnovejši primer je obveznica podjetja Lesnina - Interles. Podjetje ima že nekaj mesecev blokiran ziro račun, dejavnost pa opravlja prek vzporednega (by pass) podjetja. Zadnji kupon obveznice ni bil izplačan, tudi sodna izterjava, čeprav s stečajem, verjetno ne bi pomagala. Drug primer je Metalna, kjer so težave podjetja povzročile le zamudo pri izplačilu kupona v februarju. Nasprotno pa imetniki obveznic Mebla se vedno čakajo na izplačilo.

Visoke rizike praviloma spremljajo visoki donosi. Tako so investitorji, ki jim je tveganje bolj pri srcu, kupovali obveznice Lesnine na včerajšnjem borznem sestanku. Tega, ki je znanal le 4 odstotke nominalne vrednosti, bi ob uspešni izterjavi ali celo ozdravitvi podjetja prinesel kupcu pravo malo bogastvo. Tudi v preteklosti je bila prava obveznica kar nekajkrat borzni »hit« s svojimi skoki (in padci) tečajev.

Državni vrednostni papirji in vrednostni papirji javnih podjetij, kot je npr. pošta, investitorjem sicer prinašajo nižje donose, vendar je njihov nakup praviloma manj tvegan. Zato naj za primer navedemo sedanje stopnje njihove donosnosti do dospejta, torej letno »obrestovanje« investicije, če obveznico kupite na borzi danes in si pustite izplačevati kupone do njenega izteka. Obveznica R Slovenije prve emisije prinaša 11 odstotkov na leto, druge emisije 12 odstotkov, PTT Ljubljana 14 odstotkov in PTT Nova Gorica 18 odstotkov.

Ce ste torej drago kupili vrednostni papir, zdaj pa je brez vrednosti, se nikar ne jezite na svojega borznega posrednika, ki vam je svetoval nakup. Napaka je vaša, ker ste izbrali napačnega svetovalca.

Hrvaška poravnala del dolga do JE Krško

LJUBLJANA - Po dveh dneh negotovosti, ko smo bili priča nasprotujočim si trditvam slovenske strani (da ni denarja za poravnavo dela dolga za krško elektrarno) in hrvaške (da je že nakazala obljubljena sredstva), se je včeraj tudi ta zaplet razrešil. Hrvaško elektrogospodarstvo je, kot je zadržal slovenski državni sekretar za energetiko Boris Sović, krški jedrski elektrarni včeraj končno le nakazalo deset milijonov dolarjev v tolaški protivrednosti. S tem so omogočili deblokado ziro računa nuklearke in izplačilo februarjskih plač. Slovenija pričakuje, da bo Hrvaška izpolnila obljube in do konca tedna poravnala dolg jedrski elektrarni do ravni slovenskega dolga. Ta znaša 1,9 milijarde tolarjev.

LUKA KOPER / DOBER POSEL

Pristanišču se obetajo nove linije

Projekt o povezavi Grčije z Jadranom - Koprsko pristanišče med prednostnimi

ROBERT RAKAR

KOPER - Kljub temu, da je vlačilecma podjetja Spaick več v ponedeljek prenehalo veljati dovoljenje za privez ob glavnem koprskem pomolu, sta obe plovili se vedno tam. Hidro Koper, ki upravlja s pomolom, je podjetju že poslal račun za prvih deset dni priveza, medtem pa je Spaick vložil prošnjo za podaljšanje priveza vsaj za leto dni, saj lahko le tako resno razmislijo o drugi lokaciji za privez vlačilcev.

Problem je namreč v tem, da je koprška občina glavni pomol namenila ribičem, zdaj pa zanje primanjkuje prostora. Oba Spaickova vlačila sta imela v tednu, odkar sta pooblašena za vleko ladij v koprsko pristanišče, zelo veliko dela. Dve veliki ladji sta namreč zaradi stavke v tržaškem pristanišču svoj tovor, ki je bil namenjen v Trst, razložili v konkurenčnem Koprju.

Že v ponedeljek je v koprsko Luko zaplula cezoceanka Ocean Susaka, last japonskega ladjarja NWW, s katere so razložili 240 zabojnikov. To je prava velikanka, dolga 216 metrov, ki lahko naenkrat prevaža kar 2200 zabojnikov. Tovor je namenjen v Avstrijo in Nemčijo. V sredo pa je po dvodite-

vnem cakanju na sidriscu dobila dovoljenje za vstop v pristanišče tudi Lloydova ladja Genova, ki je v Koprju razložila 260 zabojnikov s tovorom za Nemčijo in Avstrijo. Poleg tega so na kontejnerskem terminalu predvorili 11 tisoč 500 ton. Luka Koper se je v teh dneh dobro izkazala, saj je poleg rednega dela prevzela tudi nenacrtovane tovore, in tako dobila še nekaj dodatnih točk pri tujih ladjarjih, predvsem na področju učinkovitosti in varnosti.

V koprskem pristanišču so delali nepretrgoma več kot 80 ur, da so pretovorili ves tovor, pri tem pa so najbrž tudi dobro zaslužili. Znano je, da prav kontejnerski promet prinaša največji zaslužek.

Koprsko pristanišče ima po novem za prevoz zabojnikov iste cene kot tržaška luka, na uro pa lahko pretovorijo pet zabojnikov več kot v konkurenčnem Trstu. Včeraj je v Strassbourgu zasedala komisija Evropskega parlamenta za transport in turizem, ki je obravna-

vala razvoj pristaniškega in pomorskega prometa v Jadranskem in Jonskem morju.

Komisija je sprejela tudi resolucijo o kopenski povezavi Grčije s pristanišči v Jadranu. Koprsko pristanišče je v tem projektu obravnavano kot eno prednostnih jadranskih pristanišč kljub temu, da Slovenija se ni članica Evropske skupnosti. Možnosti za pridobitev novih linij in novih ladjarjev so zdaj za Luko Koper veliko večje.

Volksbanken je kupila Štajersko banko

CELJE - Štajerska banka obrti in podjetništva iz Celja lani ni dobila soglasja Banke Slovenije, da bi švicarskemu državljanu Wernerju Schicku in Kanadancu Josephu J. Dugganu prodala za 3,6 milijona nemških mark delnic in bi tuja tako postala lastnika 58 odstotkov vseh delnic banke. Zdaj pa je Štajerska banka obrti in podjetništva vendarle nasla tujega kupca zanje. Delnice dve leti stare celjske banke bo kupila dunajska Volksbanken, ki bo tako imela v lasti 73 odstotkov vseh delnic.

Banka se bo zato preimenovala v Ljudsko banko, s povečanjem kapitala na okoli 350 milijonov tolarjev pa bo tudi zadostila zahtevam Banke Slovenije. Direktor Štajerske banke obrti in podjetništva Harold Karner se sicer zaveda, da prodaja delnic avstrijski banki za javnost ni najboljša rešitev. Toda ko je banka lani izdala še za okoli 4 milijone mark delnic, med domačimi podjetji in občanmi ni bilo zanimanja zanje. (B. P.)

SLOVENIJA, HRVAŠKA / RIBIŠTVO

Zagreb pripravlja pomorski zakonik

Ribičem iz sosednjih držav bi omogočili ulov 3000 ton plave in 1000 ton bele ribe

GORAN MORAVCEK

REKA - V vladnem kabinetu Hrvoja Sarinica pospešeno pripravljajo dva pomorska zakona, izredno pomembna tudi za hrvaške sosedne na Jadranu. Posledice bodo brez dvoma zelo kmalu občutili slovenski ribiči, saj z novo zakonodajo Hrvati postavljajo visoko zapornico svojim sosedom. Kot navaja mag. Tomislav Vodopija, pomočnik hrvaškega ministra za ribištvo, bi moral zakon o ribolovu »v najkrajšem možnem času« priti v državni parlament. Zakon bo

tujcem bistveno zmanjšal možnost ribolova v hrvaškem delu Jadrana, pa tudi svobodno trgovino z ribami. Predvideva ustanovitve ribiških borz z domaćim monopolom in zelo strogo kontrolo na morju. Najhujši udarec slovenskim in italijanskim ribičem pa bo zadal Pomorski zakonik, ki bi moral biti kmalu predložen v sabsko proceduro na tako imenovano prvo obravnavo. Ta zakon bo združil številne pomorske predpise, za hrvaške jadranske sosedne pa je najpomembnejši predlog za opredelitev ekonomskega območja. To pomeni, da bo Hrvaška sedanjega pas teritorialnega morja, ki je širok 12 milj, od obale oziroma otokov razširila tudi na svoj pas odprtega morja do državne meje z Italijo.

Pritisk domačih ribičev na vlado je zelo močan, spori v zvezi z ribolovom z njihovimi slovenskimi in italijanskimi kolegi pa trajajo že nekaj let. Združenje poklicnih ribičev Hrvaške je že aprila lani zelo burno reagiralo na zahteve iz Slovenije, da bi v hrvaških teritorialnih vodah ribičem iz sosednje države omogočili letni ulov 3000 ton plave in v okrog 1000 ton bele ribe. Predlog sporazuma o ribolovu s Slovenijo temelji na postavki 2000 ton

drobne plave ribe. O beli ribi ni govora, mag. Tomislav Vodopija pa zatrjuje, da je sporazum usklajen »v vseh podrobnostih« in da ga bodo preučili na naslednjem hrvaško-slovenskem sestanku na vrhu. Hrvati se zavedajo, da za slovenske predelovalce rib in za slovensko tržnico ta količina ne zadostuje, zato predlagajo, naj ribe lovijo hrvaški ribiči namesto slovenskih in jih »pod najugodnejšimi pogoji« prodajo tovarnam v sosednji državi.

Problem ribolova na Jadranu bodo reševali v okviru skupnih slovensko-hrvaških odnosov, zato ni naključje, da ima glavno besedo dr. Davorin Rudolf, predsednik hrvaške komisije za meje, ki že nekaj let zagovarja idejo o razglasitvi ekonomskega območja na Jadranu. Izhodišča za takšno pravico Hrvaške izhajajo iz Konvencije ZN o pravicah do morja. V skladu s to konvencijo imajo države pravico razglasiti izključno ekonomsko področje v širini 200 milj od izhodiščne črte ali točke, kar pomeni, da bo v primeru Hrvaške, ker je Jadran pacifičen, gospodarsko območje razglašeno do razmejitev črte z Italijo, Slovenijo, Crno goro in BiH. Režim svobodnega ribolova tako za tuje ne bo veljal.

PRED OBČNIM ZBOROM KMEČKE ZVEZE / POGOVOR S PODPREDSEDNIKOM ROBIJEM OTO

Mnogo mladih bi se že lotilo kmetovanja a žal jim danes niso dani ustrezni pogoji

Predstavniki oblasti naj na občni zbor KZ prinesejo dejstva in ne le priložnostnih pozdravov

JOZE KOREN

V nedeljo, 21. t.m. bo v Prosvetnem domu na Opcinah redni letni občni zbor Kmečke zveze, na katerem bo organizacija slovenskih kmetov na Trzaskem opredelila stanje kmetijstva, se soočila z njegovimi problemi in nakazala možne poti za izhod iz krize, v kateri se kmetijski sektor nahaja. Gre v bistvu za značajne stvari, ki pa jih je treba vedno znova preverjati in nanje opozarjati, saj gre končno za gospodarsko panogo, ki se v pretežnem delu izostvi tudi s širšo problematiko slovenske narodnostne skupnosti.

O vsem tem smo se pred občnim zborom zeleli pogovoriti z enim od dveh podpredsednikov Kmečke zveze, Robertom (Robijem) Oto iz Boljuna. Robi Oto je mlad kmetovalec, ki je vodstvo družinske kmetijske dejavnosti prevzel pred desetiimi leti in jo v razmeroma kratkem času močno razvil in razširil zlasti v obeh glavnih panogah - vinogradništvu in oljkarstvu, saj spada med zacetenice preporoda oljkarstva na Trzaskem. Robi je razgledan gospodarstvenik. V Trstu je maturiral na znanstvenem liceju »France Preseren« in se nato vpisal na agronomsko fakulteto v Ljubljani, ki pa je ni končal zaradi domačih delovnih obveznosti. S pridom je obiskoval razne strokovne tečaje v organizaciji strokovne službe Kmečke zveze. Z upravnimi vprašanji tako s področja kmetijstva kot sirsimi, pa se je soocal tudi kot občinski svetovalec dolinske občinske uprave in kot član občinskih komisij za kmetijstvo. Njegovo kmetijsko posestvo v dolinski občini obsega 3 ha oljčnih nasadov, 1,2 ha vinogradov, 800 kv. m. zemlje za poljskine in se nekaj malega trenutno neizkoriščene površine.

Da je kmetijstvo v državi,

deželi in v naši pokrajini v kritičnem stanju je znano. V tem so po našem splošni in lokalni razlogi za to stanje?

Zdaj plačujemo posledice stanja pred dvajsetimi, tridesetimi leti, ko se je gledalo izključno na velike interese kapitala, kmetijstvu pa se ni nudilo nobene pozornosti. Nesmotno gospodarjenje in razmetavanje državnega denarja za neurešene nacrtje je privedlo do danasnega kritičnega stanja, ki ga občuti vse gospodarstvo, kmetijsko pa še bolj. Prej so ga silili k veliki proizvodnji, proizvod pa unicevali, zdaj silijo k zmanjšanju proizvodnje. Tipični primeri so kvote za proizvodnjo mleka, prepoved širjenja vinogradov, govori se o zakolu tisocev krav itd. Bojim se, da vodijo ti ukrepi v skrajno nevarnost vode, iz katerih bo težko izplavati. Na lokalni deželni in se zlasti na pokrajinski ravni je situacija še toliko težja, ker je vsa povojna politika gradila izključno na težah, da je mesto z lukko, industrijo in terciarno dejavnostjo tisto, ki bo dajalo zaslužek in kruh. Ob takih perspektivah in obljubah, ki so se izkazale za iluzije, je žal tudi naš človek začel opuscati kmetijstvo v težnji po boljsem standardu v službah v mestu. In to se z nekaj izjemami žal se dogaja, oblast pa to še spodbuja tudi iz drugih, dobro znanih interesov. Politiki nam se danes niso odgovorili, če smo kmetije kot kategorijo družbeno potrebne za uravnaven gospodarski razvoj in če nam mislijo zagotoviti pogoje, da bomo lahko na zemlji in od zemlje ziveli. Ravnanje s teritorijem je pri nas naravnost absurdno. Razlastitve so na tekočem traku. Najprej so zasegali najboljše ravninsko kmetijsko zemljo v neposredni bližini mesta, zdaj ko je skoraj ni več,

začenjajo zasedati tudi manj kvalitetno zemljo.

Kako iz te situacije? Kaj bi bilo treba narediti po vašem, kaj pristojne oblasti in kaj stanovske organizacije, da bi kmetijstvo pri nas vendarle omogočili obstoj in razvoj?

Dezelne, pokrajinske in druge pristojne oblasti bi morale jasno povedati oziroma določiti površine namenjene kmetijstvu in posameznim kulturam in potem te površine tudi zaščititi oziroma prepričati, da bi bile podvržene vedno novim razlastitvam, povrhu se za dvomljive strukture pod krinko javne koristi. Le tako bi bila dana kmetijstvu določena jamstva. V občinskem merilu pa je potem stvari lažje urediti, čeprav je res, da občine velikih pristojnosti nimajo, imajo pa vendarle dolžnost, da ukrepajo v svojih regulacijskih nacihtih. V dolinski občini smo na primer točno definirali območja za gradbene posesti in tista, na katerih se bo razvijala kmetijska dejavnost. Seveda pa je treba temu primerno zagotoviti tudi potrebna finančna sredstva, saj se v kmetijstvu denar drugače obrača kot drugje, naložbe so dolgoročne, kmetije pa se same ne morejo dolgoročno financirati. Če je država dolžna poskrbeti za delovna mesta v drugih gospodarskih panogah, jih mora zagotoviti tudi v kmetijstvu, kjer stane delovno mesto dejansko manj, kot na primer v industriji. Sicer pa so stvari, ki jih naša Kmečka zveza stalno zastavlja na vseh pristojnih ravneh.

Ce bi oblasti v tem oziru bile kmetijstvu pri nas naklonjene, bi bile perspektive za njegovo ohranitev in razvoj ugodne? Perspektive bi vsekakor bile, zemljišč je še nekaj na razpolago, ki so zdaj morda tudi zapuščenca, toda njihova priprava

za obdelovanje je izredno draga, kar vem iz lastnih izkušenj. Tudi ljudje so se pripravljali ostati na kmetijah, in pogoji za prodajo pridelkov na trzaskem trgu so dobri, saj je mesto vedno cenilo domače pridelke. Pri tem pa je važna njihova kakovost. Pri nas ne moremo računati na dohodke od ekstenzivnega kmetovanja, ker zanj ni pogojev kot v Furlaniji, pač pa od zlahtnih kultur kot so vino, oljke, povrtine, cvetje itd. in od njihove visoke kakovosti. Vsaj jaz tako mislim, da bi, če bi nam bili na razpolago instrumenti, o katerih sem govoril prej, mnogi ljudi raje ostali na kmetijah kot pa sli v industrijske ali drugačnje zaposlitve, saj je znana navezanost Krasevcev in Brežanov na zemljo, ki so jo podedovali od svojih prednikov. Seveda zagotovljena mora biti rentabilnost. Jaz trdim, da je mnogo mladih kmetovalcev, ki imajo ideje, ki bi se radi usmerili tudi v nove panoge, nimajo pa finančnih sredstev in tudi drugih ustreznih stimulativov ni.

Dolinska občina ni priznana za hribovito območje, kar ji onemogoča dostop do olajšav, ki so jih ta območja deležna. Vemo, da Kmečka zveza zahteva tudi vključitev teritorija te občine v to kategorijo. Kaj mislite vi o tem?

Meni samemu ni jasno, kako se je moglo zgoditi, da je naša dolinska občina izpadla iz hribovitih območij, saj je v resnici celo bolj hribovita kot je na primer nabrežinska. Vsa naša zemljišča so dejansko na terasah, v nizinskih predelih jih po velikih razlastitvah skoraj ni več. Obdelovanje je silno težko. Vem za prizadevanja Kmečke zveze pa tudi naša občina si prizadeva v tem smislu. Bojim pa se, da bo težko kaj doseči po normalni poti in verjetno bo tre-

ba ubrati nove poti, vsaj poskusiti bi bilo treba.

Vi ste mlad kmetovalec, vendar z velikimi izkušnjami, ki se odražajo tudi v vaših dosežkih, v razvoju vaše dejavnosti. Kaj je potrebno za uspešno kmetovanje tudi v tako nenaklonjenih okoliščinah?

Najprej je potrebna ljubezen do zemlje in polklica, potem je vse bolj nuja strokovnost. Potrebno je izobraževanje, saj znanja ni nikoli preveč. Treba je poznati vse, od vseh faz proizvodnje do končne prodaje. Treba je obvladati stransko birokracijo, ki bremeni kmete. Potrebni sta resnost in vztrajnost. Vsaka napaka, ki jo narediš, se ti mašuje. Mi pa vemo, da je z znanjem mogoče doseči vrhunške proizvode, kot zgornjo kaže primer naših olj, ki so jih izvedenci uvrstili v najvišjo možno kategorijo. Podobno se lahko uveljavljamo tudi z drugimi kulturami. Potrebne so spodbude in če ze govorim o svoji občini, moram reči, da je ta precej storila v tem smislu saj je bila tudi vedno naklonjena kmetijstvu, seveda v mejah možnosti in pristojnosti.

Cez nekaj dni bo redni letni občni zbor Kmečke zveze. Kaj si od njega pričakujete?

Da nam razni predstavniki raznih oblasti ne bi prinašali samo pozdravov, pač pa da bi jim sledila tudi dejanja. Le z dejanji bo lahko izpricano, da je kmetijstvo enakovreden gospodarski sektor za uravnaven razvoj z vsemi drugimi sektorji. Zato pa je treba končno pretrgati z dosedanjim odnosom naših lokalnih pristojnih oblasti in države do kmetijstva, začrtati jasne okvire in perspektive in zagotoviti finančna sredstva. Kmečka zveza bo, kot doslej, zastavila vse svoje moči, toda vse, zal, ni odvisno samo od nje.

KMEČKA ZVEZA / SREČANJA PRED OBČNIM ZBOROM

Predstavninstvo KZ pri dež. svetovalcu Budinu

Dotaknili so se številnih vprašanj, s katerimi se sooča kraško prebivalstvo, še zlasti pa slovenski kmetovalci

Po srečanjih z deželnim svetovalecem Slovenske skupnosti Ivom Jevnikarjem in dezelnim odbornikom za prostorsko nacrtovanje socialistom Tersarjem, so se predstavniki KZ prejšnji petek sestali se z dezelnim svetovalecem DSL Milosem Budinom. Srečanja, na katerem so KZ zastopali predsednik Debelis, podpredsednik Robert Oto in tajnik Edi Bukavec, je bilo na sedežu zgonske občine.

Po uvodnih besedah predsednika Debelisa, ki se je Budinu zahvalil za pozornost, ki jo vedno namenja problemom kmetijstva in Kmečki zvezi kot predstavnici slovenskih kmetov, je Debelis serijo razgovorov vodstva KZ z izvoljenimi predstavniki in raznimi ustanovami, povezal s pripravljanjem strankarskih programov za prihodnje deželne volitve in s prizadevanji KZ, da na kmetijsko problematiko v teh programih ne bi pozabljali ali, da ji ne bi bila namenjena ustrežna pozornost.

Predstavniki KZ so se nato zadržali pri splošni ugotovitvi kriznega stanja v državnem gospodarstvu in se zlasti v kmetijskem sektorju, kar velja poudarjeno za tržaško pokrajino, saj daje mesto prednost drugim gospodarskim sektorjem kot so trgovina, luka, in druge dejavnosti in zapostavljajo kmetijstvo, Kmečka zveza pa se, je bilo poudarjeno, vztrajno zavzema in spodbuja demokratske sile, da bi bilo kmetijstvo obravnavano kot enakovreden sektor za uravnaven gospodarski in družbeni razvoj.

Predstavniki KZ so nato

nakazali vrsto preprotnih ukrepov, med katerimi nujnost priznanja celotnega območja trzasko pokrajine za hribovito območje, cimpnejšnje sklicanje konference o uporabi teritorija v trzaski pokrajini, ki naj zagotovijo kmetijstvu območja primerna za njegov razvoj, rešiti je treba vprašanje jursarskih zemljišč, slovenskim kmetom je treba zagotoviti predstavninstvo v vseh ustanovah, v katerih se govori in odloča o kmetijstvu, odpraviti je treba urbanistične vinkulativne norme, ki preprečujejo vsak razvoj kmetijstva na Krasu, zlasti pa je potrebno največja pozornost pri obravnavanju kraskega parka.

V svojem posegu je svetovalec DSL Budin dejal, da so mu problemi, na katere opozarja KZ, dobro znani, ker jim stalno sledi in da so pogledi KZ nanje v bistvu enaki njegovim. Pri tem je menil, da smo pri nekaterih stališčih objektivno siški, ker se bomo proti velikim interesom, zlasti ko gre za vprašanje uporabe teritorija. Izrazil je svojo podporo vsem nakazanim vprašanjem in pri tem glede vinkulativnih norm na Krasu, ki onemogočajo razvoj kmetijskih dejavnosti, menil, da bi bilo treba te aspekte obravnavati zelo konkretno tako na deželni kot na pokrajinski in lokalnih ravneh.

Glede kraskega parka je svetovalec dr. Budin mnenja, da je se precej nejasnosti v zamislih. Na eni strani so tisti, ki pravzaprav niti ne vedo, kaj bi s parkom hoteli, na drugo pa tisti, ki to dobro vedo,

ker imajo jasne nacrtje, kako bi z ustanovitvijo parka hoteli odvzeti pristojnosti občinskim upravam na Krasu in prebivalstvu na njem. Problem je v tem, kako različne namene in cilje uskladiti, da ne bo rezultat morebitnega uresničenja norm za park za prebivalstvo na njegovem območju negativnih krivicen. Zato je treba na stopiti s konkretnimi predlogi pri ustvarjanju tega projekta in na drugi strani dosedi, da se njegovi, eni in drugi, zagovorniki jasno izrečejo, za kaj jim v resnici gre in da se prepriči, da bi se o stvarih odločalo brez neposredno prizadetega prebivalstva z iskanjem vsakršnih izgovorov. Budin je nadalje opozoril na nevarnost gradnje novega navododa čez Kras, saj bi z njim k povzročenih škodi dodali še novo. Prav tako se je Budin dotaknil vloge KGS sprico predloga dezelne vlade, da se omeji njena teritorialna razsežnost. Pri tem pa je menil, da je malo verjetno, da bi sedanji deželni odbor lahko uresnil ta namen in da je se možnost, da se vsa zadeva ugodneje reši z novim zakonom o dezelnih avtonomijah.

Na vrsto je prišlo tudi vprašanje zakona o razvoju Krasa in pri tem so udeleženci sestanka ugotavljali, da je za ugodno rešitev treba doseči največjo enotnost in spostovati sprejete obveze do zahtev prizadetega prebivalstva. Glede novih predlogov, ki so bili predstavljeni, pa je treba resno preučiti in izdelati ustrezne ekonomske in finančne nacrtje.(j.k.)

MENJALNIŠKI TEČAJI

11. marec 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIT)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	64,55	65,80	9,11	9,50	6,50	6,79
AMIK plus	64,40	65,50	8,90	9,18	6,45	7,00
Avtohisa*	64,30	65,30	8,90	9,50	6,20	6,75
Azur Grosuplje	64,60	65,70	9,12	9,40	6,60	6,95
Bobr Fužine	65,10	65,80	9,10	9,50	6,60	6,80
Bobr Trzin	65,10	65,80	9,10	9,50	6,60	6,80
BTC terminal Sezana	64,25	65,20	9,10	9,40	6,55	6,75
Come 2 Us*	64,30	66,30	9,05	9,40	6,50	7,00
Dom na trgu	64,90	65,50	9,12	9,19	6,65	6,79
Eros Ljubljana	65,00	65,50	9,10	9,30	6,60	6,85
Eros Kranj	64,80	65,60	9,10	9,30	6,60	6,85
Euroservis Sezana	64,50	65,10	9,00	9,30	6,65	6,78
Eurotours International	64,00	65,40	9,10	9,40	6,60	6,90
Feniks Markovec Koper*	63,95	65,15	8,80	9,38	6,40	6,68
Feniks Koper*	63,90	65,20	9,00	9,40	6,45	6,69
Feniks Portorož*	64,00	65,10	9,00	9,35	6,42	6,67
Fiba	63,75	64,88	8,98	9,36	6,65	6,78
Firadas	63,00	65,50	9,05	9,30	6,40	6,90
Galileo - Kozina	63,80	65,20	9,00	9,30	6,63	6,72
Golfurist Domžale	64,70	66,00	8,90	9,40	6,50	7,00
Golfurist Ljubljana	64,00	65,20	9,05	9,40	6,50	6,85
Hida	65,25	65,35	9,22	9,27	6,68	6,73
Hipotekarna banka Koper*	63,20	65,30	8,95	9,50	6,40	6,85
Hranilno kreditna služba	64,50	65,45	9,11	9,30	6,59	7,03
Idila Sečovlje	64,10	65,30	9,05	9,30	6,52	6,89
Ilirika Ilirska Bistrica	63,20	64,95	8,80	9,20	6,55	6,70
Ilirika Slovenj Gradec	64,75	65,30	9,11	9,25	6,51	6,77
Ilirika Postojna	64,20	65,00	9,01	9,20	6,61	6,70
Ilirika Sezana	64,70	65,00	9,05	9,20	6,62	6,75
Invest Skofja Loka	64,50	65,70	9,12	9,36	6,55	6,88
Italdesign*	64,30	65,20	9,05	9,30	6,62	6,80
Klub Slovenijales	64,60	65,50	9,12	9,35	6,65	6,80
Komercialna banka Triglav	63,65	65,78	9,05	9,50	6,50	6,91
Kompas Hertz Celje*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Velenje*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Idrija*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Tolmin*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Novo Mesto*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Krško*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Hertz Bled*	64,50	65,30	9,10	9,40	6,50	7,00
Kompas Fintrade	64,70	65,59	9,15	9,29	6,55	6,89
Kompas Holidays	64,80	65,60	9,15	9,30	6,60	6,90
Libertas Koper*	64,00	65,00	8,96	9,30	6,60	6,80
Ljubljanska banka d.d. LJ.	64,45	66,30	9,11	9,42	6,54	6,83
LB Banka Zasavje Trbovlje	63,50	65,50	9,03	9,31	6,45	6,76
LB Splošna banka Celje d.d.	64,00	65,40	9,05	9,30	6,47	7,00
LB Splošna banka Koper d.d.*	62,51	65,01	8,79	9,22	6,23	7,00
LB Kreditna banka Mb d.d.*	63,50	65,40	8,98	9,30	6,40	6,84
MA Vir	64,70	65,50	8,90	9,40	6,50	7,00
Madaj*	64,30	65,30	9,00	9,40	6,60	6,72
Media	64,60	65,50	9,10	9,30	6,65	6,90
Otok Bled	63,27	65,29	8,90	9,20	6,48	6,88
Panna	64,50	65,40	9,07	9,35	6,60	7,00
Petrol*	64,90	65,30	9,10	9,30	6,60	6,75
Pigal Solkan Nova Gorica	63,50	65,00	9,10	9,30	6,55	6,75
Pigal Kobarič	63,50	65,00	9,10	9,30	6,55	6,75
Pigal Obutek	63,50	65,00	9,10	9,30	6,55	6,75
Pigal Diskont	63,50	65,00	9,10	9,30	6,55	6,75
Poštna banka Slovenije*	60,00	65,50	8,80	9,19	6,00	6,70
Probanka d.d. Maribor	64,00	65,70	9,00	9,40	6,50	6,85
Publikum Ljubljana	64,90	65,15	9,16	9,34	6,55	6,75
Publikum Celje	64,55	64,99	9,00	9,17	6,50	6,84
Publikum Dobova	64,50	65,40	9,08	9,27	6,39	6,80
Publikum Kostanjevica	64,50	65,40	9,08	9,27	6,39	6,80
Publikum Krško	64,50	65,40	9,08	9,27	6,39	6,80
Publikum Maribor	64,50	65,00	9,00	9,25	6,30	6,79
Publikum Metlika	64,30	65,30	8,90	9,40	6,50	6,90
Publikum Mozirje	64,10	64,89	8,95	9,18	6,50	6,85
Publikum Novo Mesto	64,30	65,30	8,90	9,40	6,50	6,90
Publikum Piran	63,20	64,80	8,85	9,25	6,35	6,65
Publikum Sevnica	64,40	65,30	8,90	9,15	6,45	6,79
Publikum Sentilj	64,00	65,00	9,00	9,25	6,30	6,79
Publikum Sentjur pri Celju	64,50	65,29	9,00	9,17	6,54	6,89
Publikum Trebnje	64,30	64,95	8,90	9,15	6,45	6,79
Publikum Zagorje	64,40	65,20	9,00	9,25	6,50	6,77
Publikum Žalec	64,62	65,09	9,05	9,19	6,54	6,84
Publikum Tolmin	64,80	64,99	9,12	9,19	6,66	6,72
Roja	64,95	65,50	9,10	9,45	6,70	6,80
Sit - on	63,00	65,60	8,90	9,30	6,20	7,00
SKB d. d. Ljubljana	64,64	64,75	9,18	9,20	6,55	6,85
Slovenijaturist Jesenice	64,60	65,70	9,10	9,35	6,50	6,80
Slovenijaturist Ljubljana	65,00	65,37	9,15	9,25	6,60	6,80
Slovenijaturist žel. postaja Mb.*	64,60	65,50	9,10	9,30	6,10	6,70
Slovenijaturist žel. postaja LJ.*	65,00	65,50	9,13	9,25	6,50	6,77
Sl. hran. in posojilnica Kranj	64,40	65,20	9,00	9,25	6,50	6,90
Slovenska investicijska banka*	64,40	65,45	8,90	9,30	6,40	6,95
Sonce	64,90	65,50	9,18	9,32	6,50	6,90
SZKB	64,50	65,45	9,11	9,30	6,59	7,03
Tartarus Postojna	63,50	64,94	8,93	9,24	6,51	6,75
Tentours Domžale	64,50	65,30	8,90	9,40	6,50	7,00
TORI	64,90	65,40	9,15	9,40	6,60	7,00
Tourist service Portorož	63,60	65,20	8,82	9,32	6,40	6,80
Upimo	65,00	65,15	9,15	9,25	6,75	6,85
Wolf Ljubljana	64,70	65,30	9,10	9,50	6,50	6,85

MENJALNICA HIDA
Pokrila trznica ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKS, KRONE, FUNTE, IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVAŠKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 49 z dne 11. marca — Tečaji veljajo od 12. 3. 1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	73,8078	74,0299	74,2520
Avstrija	040	šiling	100	889,1722	891,8477	894,5232
Belgija	056	frank	100	303,8776	304,7920	305,7064
Kanada	124	dolar	1	83,7451	83,9951	84,2471
Danska	208	krona	100	1631,6921	1636,9539	1641,5117
Finska	246	marka	100	1720,5343	1725,7114	1733,8885
Francija	250	frank	100	1843,4742	1849,0213	1854,5684
Nemčija	280	marka	100	6256,4883	6275,3142	6294,1401
Grčija	300	drahma	100	—	46,4875	46,6270
Irsko	372	funt	1	—	152,8039	153,2623
Italija	380	lira	100	6,4786	6,4981	6,5176
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	8,0000	—
Japonska	392	jen	100	88,8109	89,0781	89,3453
Nizozemska	528	gulden	100	5567,9618	5584,7159	5601,4700
Norveška	578	krona	100	1471,5260	1475,9539	1480,3818
Portugalska	620	escudo	100	67,6952	67,8989	68,1026
Švedska	752	krona	100	1345,1450	1349,1296	1353,2402
Švica	756	frank	100	6807,0592	6827,5418	6848,0244
Velika Britanija	826	funt sterling	1	149,4675	149,9173	150,3671
ZDA	840	dolar	1	104,5083	104,8228	105,1373
Evropska Skupnost	955	ECU	1	121,6137	121,9796	122,3455
Španija	995	peseta	100	87,9037	88,1683	88,4327

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 12. MARCA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 15.MARCA 1993:					1.000.000	628,989	627,135	1.256,124
3		125,7979%	125,4260%	125,6124%	100,000	62,899	62,713	125,612
2)BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10.JUNIJA 1993:					1.000.000	614,861	615,735	1.230,596
90		122,9722%	123,1470%	123,0596%	100,000	61,486	61,574	123,060

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

11. MAREC 1993	v SIT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
Hida	7,00	9,00
Ilirika Ilirska Bistrica	7,00	9,90
Invest Skofja Loka	5,50	8,90
Italdesign*	6,00	9,00
Kompas Holidays	6,00	10,00
Libertas	6,00	9,00
LB Banka Zasavje Trbovlje	6,60	11,00
Ma Vir	6,00	9,00
Otok	3,96	8,48
Sonce	7,00	9,00
Tori	6,00	10,00

Tečaj velja danes: *, Zračunavajo provizijo: **;

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

11. MAREC 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1575,00	1625,00
nemška marka	955,00	975,00
francoski frank	280,00	288,00
holandski gulden	845,00	870,00
belgijski frank	46,00	47,50
funt sterling	2270,00	2380,00
irski sterling	2310,00	2390,00
danska krona	248,00	255,00
grška dramma	6,60	7,50
kanadski dolar	1270,00	1310,00
japonski jen	13,30	13,80
švicarski frank	1035,00	1057,00
avstrijski šiling	134,50	139,00
norveška krona	223,00	230,00
švedska krona	205,00	212,00
portugalski escudo	10,00	10,80
španska peseta	13,00	13,90
avstralski dolar	1115,00	1155,00
madžarski forint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,50	15,00
hrvaški dinar	0,80	1,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

11. MAREC 1993			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,50	11,50
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	10,80	11,40
Italija	Kmečka banka Gorica	14,50	15,00
Italija	Tržaska kreditna banka	14,50	15,00

DEVIZNI TRG BEOGRAD

11. MAREC 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	6385,5535	6404,7678	6423,9821
Francija	frank	100	13235,6540	13275,4810	13315,3070
Nemčija	marka	100	44882,8520	45017,9050	45152,9590
Italija	lira	100	46,6322	46,7725	46,9128
Švica	frank	100	48599,2660	48745,5030	48891,7390
ZDA	dolar	1	747,7500	750,0000	752,2500
V.Britanija	funt	1	1073,7666	1076,9976	1080,2286

Opomba: povzeto po Reutersu.

NOVICE

PLO zavrnila povabilo

TUNIS - Ahmed Koreih, koordinator PLO za mirovna pogajanja o Bliznjem vzhodu, je izjavil, da se palestinska delegacija ne bo udeležila naslednjega kroga mirovnih pogajanj, ki naj bi se predvidoma začele 27. aprila. Koreih namreč meni, da je nesprejemljivo, da bi Palestinci sedeli za isto mizo z Izraelci, medtem ko več sto Palestincev zmrzuje pod soteri na jugu Libana. Po njegovih besedah bi morale ZDA doseči sporazum med Izraelci in Palestinci, vendar bi morali Izraelci takoj zaceti spoštovati resolucijo VS OZN številka 799. večstranska pogajanja o miru na Bliznjem vzhodu so se začela leta 1991 v Madridu. (Reuters)

Pogajanja po 1. aprilu

CAPE TOWN - Pogajanja o večrasni demokraciji v JAR se bodo predvidoma začela 1. aprila v Johannesburgu, so sporočili viri, ki so blizu stranem, udeleženim v pogajanjih. Pogajanj se bo udeležilo 26 političnih skupin, potekala pa bodo večinoma v obliki delovnih komisij. Plenarnih zasedanj bo le nekaj, predvidoma dve ali tri, ki se jih bodo udeležili tudi predsednik de Klerk, predsednik ANC Mandela in drugi glavni protagonisti sedanjih sprememb v JAR. (Reuters)

Kongresna stranka izgublja

NEW DELHI - Tamilska stranka AIADMK je sporočila, da prekine koalicijsko pogodbo z vlado-joco kongresno stranko. Predsednik AIADMK Jajalalitha je ob tem izjavil, da sta kongresna stranka in premier Rao skusala spodkopati njegov položaj v zvezni državi Tamil Nadu, kjer je on predsednik vlade. Kongresna stranka v tej zvezni državi ga je namreč obtožila korupcije in nepotizma. Neki funkcionar AIADMK pa je povedal, da v stranki resno razmišljajo, da bi stopili v koalicijo s hindujsko stranko Bharatiya Janata. Kongresna stranka ima v zveznem parlamentu le še 251 poslancev, vendar jo podpira se 26 poslancev iz manjših strank, tako da ima vlada premiera Raa še vedno večino v 530-clanskem parlamentu. (Reuters)

BOLGARIJA / ODNOSI S SOSEDAMI

Nova zavezništva na Balkanu

Turški minister v Sofiji po več kot 100 letih

SOFIJA - Bolgarija postaja diplomatsko središče Balkana, znanega tudi kot »sod smodnika«, saj vse več voditeljev balkanskih držav prihaja na take ali drugačne pogovore v Sofijo. Jasno je, da si zaradi grožnje razširitve vojne na Kosovo, Makedonijo in na širše območje, vsi prizadevajo pridobiti nove zavezničke. Tako je turški obrambni minister Nevzat Ayaz v sredo prispel na uradni obisk v Bolgarijo. Ayaz je prvi turški obrambni minister, ki je po sto letih obiskal Sofijo, da bi se pogovarjal o vojaškem sodelovanju. Z bolgarskim obrambnim ministrom Valentinom Aleksandrovom je že podpisal sporazum o znanstveno-tehninem sodelovanju na vojaškem področju.

Obenem pa je sofijski časnik Standard objavil intervju z Valentinom Aleksandrovom, ki je ponovil uradno stališče, da se Bolgarija ne bo vmesala v spopade na ozemlju nekdanje Jugoslavije, in to tudi v primeru, če bi se vojna razširila na Makedonijo. Intervju je dvignil veliko prahu, saj je bil Aleksandrov prvi bolgarski politik, ki je postavil piko na i v zvezi z Makedonijo. Čeprav je bila Bolgarija prva, ki je priznala neodvisnost Makedonije, v bolgarskih uradnih krogih se vedno ne priznava jo makedonskega naroda

in zastopajo teorijo, da so Makedonci po etničnem izvoru pravzaprav Bolgari! Aleksandrov je prek časopisnih strani Standarda pozval Bolgarijo, naj se enkrat za vselej reši starih »cusev« in se neha vrteti v zacaranem krogu. Ne dvoumno je nasprotoval vojaškemu posredovanju v Makedoniji, četudi bi tam izbruhnil spopadi. »Spor z Muslimani v Tetovu in Bitoli je dejansko spor med Skopjem in Tirano. Podobni so konflikti z albansko manjšino. Naj jih sami rešijo. Če pa vendarle pride do vojne v Makedoniji, bo za Bolgarijo veliko pomembnejše vprašanje beguncev, ki bodo navallili na meje. V takem primeru pričakujemo pomoč mednarodne skupnosti,« je dejal Aleksandrov. Sicer pa po njegovem mnenju »v Makedoniji ne bo zagorel vojni požar«.

Sofija je postala diplomatska prestolnica Balkana, ker je od vseh držav na tem območju najbolj ogrožena, meni neki zahodni diplomat. »Bolgarija meji na Srbijo in Makedonijo in njen osrednji položaj na balkanskem polotoku ji vsekakor daje prednost pred drugimi prestolnicami,« je se povedal diplomat. Večina balkanskih držav, Bolgarija, Romunija, Grčija in Albanija, si prizadeva, da bi preprečile širjenje vojne tako na

Kosovo kot v Makedonijo. Doslej so vse zadržile, da se ne bodo vmesavale in da tujim silam ne bodo dovolile premikov enot na njihovem ozemlju.

Le Turčija je pripravljena pod okriljem Združenih narodov v BiH poslati svoje enote, ki bi zagotavljale uresničevanje Vance-Ownovega mirovnega nacrta. Turški predsednik Turgut Özal je pred kratkim obiskal bolgarsko prestolnico. To je bil prvi obisk takega predsednika Turčije v zadnjih 11 letih. Özal je bil v Sofiji kar tri dni, tako da so se poleg razmer v BiH pogovarjali tudi o gospodarskem in vojaškem sodelovanju med Turčijo in Bolgarijo. Bolgarija je država, ki je skozi zgodovino precej trpela zaradi bližine otomanskega imperija in je bila kar v dveh krvavih vojnah sovražnica Turčije. Turška manjšina v Bolgariji je bila v času 40-letne vladavine komunizma podvržena asimilaciji. Po padcu režima Todorja Živkova so se razmere za turško manjšino izboljšale, tako da je Turčija postala ena glavnih trgovinskih partneric Bolgarije in začela celo vlagati v njeno gospodarstvo. Edini balkanski državi, med katerima so bili prej odnosi dobri, poslalsali pa so se zaradi vprašanja Makedonije, sta Bolgarija in Grčija. (M. K., Reuters)

Rasno nasilje tudi v Londonu

LONDON - Neodvisni raziskovalni center v Londonu je v četrtek objavil, da je eno od desetih nebelih gospodinjstev v britanski prestolnici doživelo rasno nestrpnost. 64 odstotkov žrtev trdi, da so člani njihove družine zalili, medtem ko jih 24 odstotkov navaja, da so bili žrtve fizičnega napada. Raziskava je zajela 6500 gospodinjstev v Londonu, kjer živi skoraj pol milijona pripadnikov etničnih manjšin. »Zastrašujoče je, da so v skoraj 58 tisoč gospodinjstvih v Londonu doživeli rasno nestrpnost. Od tega jih je 48 tisoč crncev, drugi pa pripadajo različnim etničnim skupinam,« so zapisali v raziskavi. Te številke so zagotovo višje, kot jih je pokazala statistika, opravljena po policijskih poročilih. Mestna policija je sporočila, da je bilo v letu 1990 kar 2.900 rasističnih napadov, medtem ko jih je bilo leta 1992 že 4.500. Crnci in Azijci to pripisujejo ustanovitvi skrajno desničarske Britanske narodne stranke v jugovzhodnem predmestju Londona. Etnične manjšine predstavljajo 5 odstotkov od 55 milijonov prebivalcev v Veliki Britaniji. (Reuters)

GRČIJA - ALBANIJA / ODNOSI

Zamere, očitki in zahteve

Državi ustanovili mešano komisijo

BISERKA POVSE - TASIĆ / SKOPJE

SKOPJE - Zunanji ministri dveh sosednjih držav, Albanije in Grčije, sta nedavno podprli ustanovitev mešane komisije, ki naj bi skrbela za napredovanje odnosov ter predvsem uravnavala zaposlovanje prebivalcev albanske narodnosti v Grčiji. Ob tej »diplomatski« spravi, povezani z nedavnim množičnim izseljevanjem albanskih emigrantov iz Grčije, se je pojavila nova, sicer nenehno tleča zamera. Grški mediji so se namreč razpisali o Sarani, Gjirokasti oziroma o predelu Severnega Epira v južnem delu Albanije in o neposredni bližini edinega mejnega prehoda s sosednjo Grčijo (Kavaj). Vlada v Atenah je zadala svojim diplomatskim predstavnikom v Tirani se eno nalogo, naj namreč opravijo vse potrebne korake za zagotovitev pravic turške skupnosti, ki se baje ubada z vse bolj neenakopravnim položajem.

Delček medsosedske zamere glede Severnega Epira nam razkrivajo številke, in sicer na eni strani »lažne«, na drugi pa »resnične«. Tako naj bi po atenskih ocenah na območju albanskega dela Epira živelo 400 tisoč pripadnikov grške manjšine, po albanski matematiki pa jih

je kar osemkrat manj.

Grška vlada očita albanski, da so njeni rojaki se vedno brez pravice do potovanja, pod prisilo tajne policije in podobno. Provladni grški časopisi, kakrsen je med drugim Eleftheros Thipos, so neuradno zahtevali po avtonomiji Severnega Epira utemeljili s pojasnilom, da Grki ne terjajo za svoje rojake nič drugega kot Albanci zase na Kosovu. Nezadovoljstvo onstran cerkvene meje naj bi imelo najnovejšo podlago v zakonskih predlogih albanske vlade. Po grških razlagah sodec, naj bi prvi zakonski osnutek o izobraževanju Grkov v Albaniji omejil pravico do srednjesolskega izobraževanja v grščini. Po drugem albanskem zakonskem predlogu o delovanju verskih skupnosti bi bil lahko poglavar avtokefalne pravoslavne cerkve v Albaniji le Grk z albanskim državljanstvom, rojen na »albanski zemlji«. To pomeni, da bi Atene izgubile možnost vpliva na izbiro cerkvenega poglavarja.

Priprave na nekoliko drugačno opravljanje verskih dejavnosti v Albaniji niso kratkega diha, če vemo, da so obtožbe na račun grške pravoslavne cerkve, ki »ruši albanski nacionalni interes«, izre-

cene precej pogosto, med drugim tudi sredi lanskega avgusta, v albanskem parlamentu.

Severni Epir in v zvezi z njim napovedujoči se novi spori razkrivajo tudi vsebinsko albansko-grških odnosov. Tako albanska zunanja politika očita sosedu helenistično tradicijo vse bolj odkrito podporo režimu v Beogradu. Grčija prav tako ni preveč navdušena nad demokratizacijo nekdanje komunistične trdnjave, saj, kot pravi, ne more zaznati »nobene napredka v položaju etnične grške manjšine«.

Morda se bo tudi to sosedsko balkansko nesoglasje končalo s se eno meddržavno komisijo, ki bo ugotovila, da se je položaj grških rojakov izboljšal. Simboličen pomen Severnega Epira lahko najdemo tudi v bogati zalogi večnih intrig in zameric z vse bolj uveljavljenim nacelom: kar zahtevam zase, ne dopuščam drugim. Pri Severnem Epiru, kjer naj bi po albanskim virih živelo 17 odstotkov grškega ter 83 odstotkov albanskega prebivalstva, to lahko pojasnimo z neomajnim grškim prepričanjem: avtonomija za Severni Epir »da«, toda nikakor ne za grški del Trakije, naseljen večinoma s prebivalstvom turške nacionalnosti.

PISMO IZ BUENOS AIRESA

Verjemite ali ne, Bruselj res obstaja

ALEJANDRO BRINER

Mesta so kot ljudje. Privlacijo nas, odbijajo ali pa smo do njih ravnodušni. Tega ne moremo razumsko razložiti, tako preprosto cutimo. Pravijo, da je Pariz staro mesto, da je umazano in celo neurejeno. Kljub temu pa noben predsodek ne ovira naklonjenosti, ki jo cutimo do tega mesta. Jasno pa je, in tu je ključ primerjave mest z ljudmi, da imamo mesto radi, če ga poznamo. Vsak pač ljubi najprej svoje rodno mesto ali kraj.

Obstajajo pa tudi mesta, ki jih skoraj ne poznamo. Kako naj bi ljubili Rigo ali Ottawo, če skoraj nič ne vemo o njiju. Nekaj podobnega se mi je dogajalo z Brusljem, prestolnico Belgije. Kaj vem o njem v Južni Ameriki ve redkokdo. In kaj vemo o Belgijcih? Koliko znanih glasbenikov, slikarjev, politikov, tenisačev nam je

dala Belgija? Saj niti nisem prepričan, kateri jezik govorijo v tem delu Evrope. Kljub vsemu pa Belgija obstaja. In njeno glavno mesto je Bruselj.

Pred nekaj leti sem ga obiskal skoraj po naključju. Bil je pravo odkritje. Njegov glavni trg je res mikaven in nepozabni so sprehodi po njegovih ulicah. Kljub vremenju (statistike pravijo, da dezuje 240 dni na leto) so njegovi prebivalci zavidljivo dobre volje. Značilni simbol mesta in hkrati njegov spomenik pa ne opeva nikakršnih neupogljivih herojev ali divjih bitk, temveč je to fantek, ki lula.

Tako sem to mesto vzljubil. Preprosto opazovanje mimoidočih, žena in mozi, ki so po

ulicah brezskrbno jedli znameniti belgijski »frit«, me je prepričalo, da so to dobri ljudje. Začetno vprašanje pa je ostajalo še vedno odprto: kdo se je rodil v Bruslju? Tu se niso rodili Beethoven, ne Van Gogh, ne Victor Hugo, ne Maradona, ne Einstein, ne Caruso. Ali je sploh kakšen znameniti mož tukaj zagledal luc sveta?

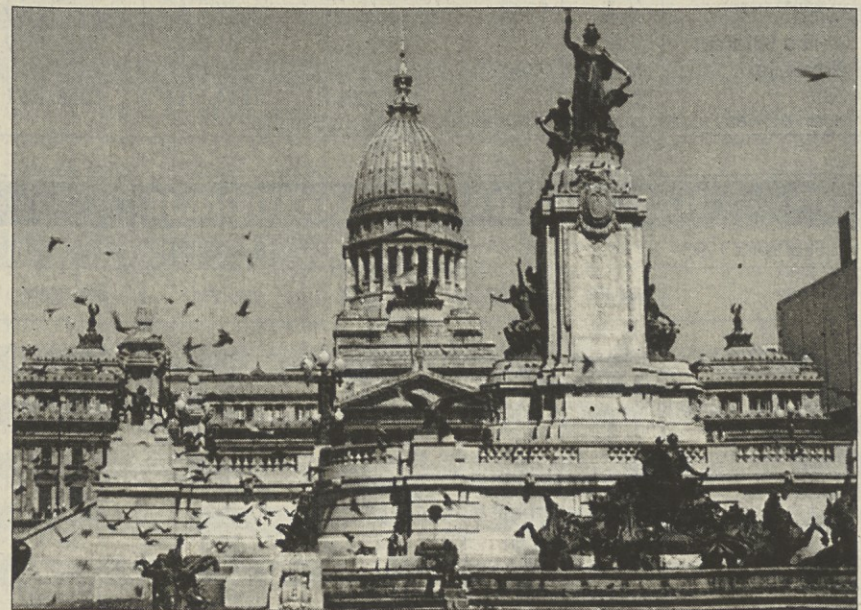
Pred desetletjem je umrl Julio Cortazar, eden najpomembnejših argentinskih pisateljev. Njegovo ime je povezano z najlepšimi stranmi argentinske proze. Njegove osebe in zgodbe izžarevajo pristen okus in duh Buenos Airesa. Nihče bi si ne drznil pomisliti, da se je ta odli-

cni pisatelj rodil daleč od Argentine. Kajti Cortazar se ni rodil v Buenos Airesu ali njegovi okolici, pač pa v Bruslju.

Pred nekaj tedni smo z nepodkupljivo strogostjo, ki jo bruhajo teleprinterji, slisali in brali stiri boleče besede: Umrli je Audrey Hepburn. Njena starost ni pomembna, še manj klinični razlog za njeno smrt. Audrey Hepburn je bila tisto angelsko petindvajsetletno dekle z nasmeskom, ki ga ne bi mogel ponoviti noben drug obraz na svetu. Audrey Hepburn je bila princesa, ki je hotela živeti, bila je dama najslajše in najmehejše podobe, ki so nam jo podarili kinematografi.

Ko je leta 1953 dobila oscarja, je Billy Wilder ugotovil: Odslej so ženske obline in velike prsi stvar preteklosti. In ni se motil. Z neznatnimi osemindesetimi kilogrami je Audrey osvojila celo generacijo. Bilo je nemogoče stopiti v kino in si ogledati Sabrino ali Ljubezen popoldne, ne da bi se slepo zaljubil vanjo.

Nekoč je izjavila: Nikdar nisem imel posebnega talenta ali uporabljala izjemne igralske tehnike; morda sem imela kaj takega, kar je pripomoglo k tej izredni sreči. Ni se moglo strinjati z njo. To ni bila sreča, pač pa njena ocarljivost. Magična ocarljivost, s kakršno so obdarovane nekatere osebe. In nekatere mesta. Kajti Audrey Hepburn se je rodila v Bruslju.

FINANČNE, MAFIJSKE IN MEDDRŽAVNE AFERE 80. IN 90. LET (2)

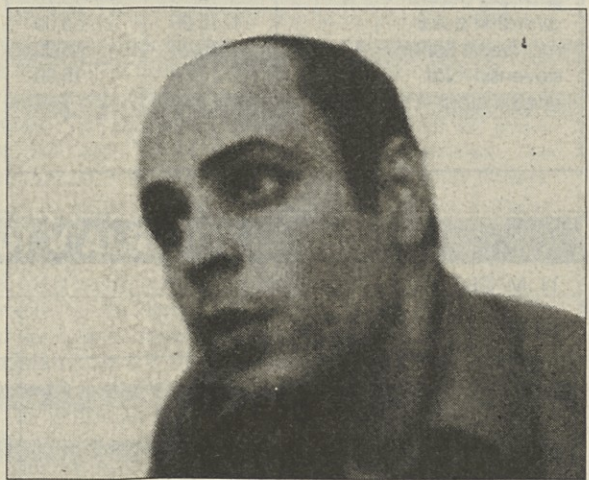
Če šejku podgane pojedó dva milijona dolarjev...

BCCI je z arabskim kapitalom do popolnosti razvila temačne metode delovanja

BARBARA KRAMZAR

Mednarodna banka za kredite in trgovino (-BCCI) je sebe predstavljala kot banko iz tretjega sveta, ki naj bi tem državam pomagala iz revščine. Organizirala je številne dobrodelne akcije in placevala ugledne osebnosti, ki so jamčile zanjo in za njen ugled. Toda na koncu je uničila življenj-

padel, a celotna nacionalna gospodarstva - predvsem tista iz držav tretjega sveta - so se zamajala zaradi BCCI, ki je bila največja banka v osemnajstih afriških državah. To je se prispevalo k neskončni bedi črne celine. Hudo

Abu Nidal je v BCCI hranil 60 milijonov dolarjev

ske prihranke milijonov revnih varčevalcev. Bila je pravo nasprotje Robinu Hoodu, banka, ki kradе revnim in daje bogatim. Ob zaprtju banke je vse svoje prihranke izgubilo 1, 3 milijona varčevalcev in 14 tisoč zaposlenih se je znašlo na cesti. Po vsem svetu se je zausstavilo 1000 ladij, ker so imele dokumente v sefih BCCI. Milijone dolarjev za place in se za marsikaj drugega so zaklenili preiskovalci...

Z dobro usklajeno akcijo pa-so mednarodni preiskovalci prepričali tisto, cesar so se ob zaprtju največje zasebne banke na svetu najbolj bali: svetovni finančni sistem ni raz-

zausnico je dobila tudi Kitajska, ki je izgubila 400 milijonov dolarjev, namenjenih za spodbujanje gospodarskega razvoja. V Pekingu so verjeli BCCI zato, ker jo je toplo priporočal nekdanji ameriški predsednik Jimmy Carter. Toda Carter je bil samo ena izmed svetovno znanih osebnosti, ki jih je karizmatični ustanovitelj BCCI Abedi uporabljal za svoje cilje. Jimmy Carter najbrz ni lagal, ko je izjavil, da ni vedel za Abedijeve temne posle. Nekdanji svetovalec ameriških predsednikov po Harryju Trumanu in ugledni politik Demokratske stranke Clark Clifford pa je BCCI z lažjo in zvijača-

mi odprl vrata v Združene države Amerike. Ameriška finančna zakonodaja je veliko oostrejša od zakonodaje evropskih držav in sumljivih poslov BCCI niso pravočasno odkrili že prej tudi zato, ker je vse banko zastavil svoje ugledno ime Clark Clifford, clovek, ki mu je hvalezni predsednik Kennedy ponudil vse. Takrat je odklonil državno službo, za BCCI pa se je bil pred strogimi ameriški preiskovalci pripravljen celo zlagati, da banka nima sedeza v dveh državah. Zato jo je bilo nemogoče nadzorovati.

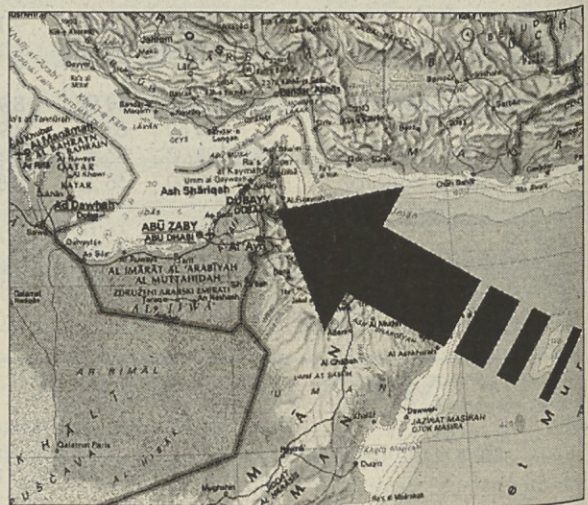
BCCI je nastala zato, ker je pakistanski Siit Agah Hasan Abedi sanjal o veliki banki za ljudi tretjega sveta, ki bo skrbela za zatiranje in poslušala Mohamedove besede: »Alah bo pogubil oduševstvo in blagoslovil dajanje milosčine.« Banke naj ne bi služile samo pridobivanju dobička, ampak naj bi tudi pomagale k razvoju družbe. Abedi se je povezal z bogatimi zalivskimi emirati in skrbno pazil na razdajanje denarja v dobrodelne namene in financiranje družbenih potreb. Toda za kuliso pravilne banke, v katero so verjeli milijoni revnih varčevalcev po vsem svetu in zato izgubili vse, je Abedi s pomočjo uglednih politikov iz vsega sveta dirigiral največji bančni slepariji v cloveski zgodovini.

Abedi je svojo priloznost zaslutil v povezovanju z Arabci, in to daleč prej, preden so ti z nafnim embargom 1973 po-

stali najbogatejše države na svetu. V Abu Dabiju se je že leta 1966 povezal s sejkom Zayedom, bistrim, a neizobraženim vladarjem. Njegov brat, ki ga je Zayed vrgel s pomočjo Britancev, je vse svoje premoženje hranil v sefu pod posteljo v svoji trdnjavi. Ko so ga odstranili, so ugotovili, da so podgane pojedle bankovce za dva milijona dolarjev. Zayed je raje investiral in ko je zaradi neizkušenosti potreboval banko, je bil v bližini ze Pakistanec Abedi. Abedi se je potrdil, prirejal je love s sokoli in podobno. Sejki so bili idealne stranke. Kot muslimani niso smeli prejemati izrednih dobičkov, zato jim je dal Abedi ponujal kaj drugega, na primer usluge nežnega spola ali kar cele hareme.

Arabci so skušali že leta 1967 razbiti monopol družb Standard Oil ali Royal Dutch Shell pri crpanju in prodaji nafte, to-

da posrecilo se jim je sele leta 1973, potem ko je Egipt napadel Izrael in sramotno izgubil. Prav Zayed je bil tisti, ki si je izmislišl naftni embargo od oktobra do pomladi naslednjega leta. Cena nafte se je pocetverila na 11, 65 dolarja za sod. Vbdielji teh držav so plaval v denarju, zato so nujno potrebovali pomoč pri pravljanju. Abedi jim je ponujal vse, kar so zeleli. Nikoli jim ni rekel ne, četudi so zahtevali milijone dolarjev kreditov in jih niso nikoli odplacali. S taksnim načinom poslovanja so se BCCI sicer odpirala vsa vrata, toda pocasi so se računani banke praznili in zapletali. Podkupnine, usluge prijateljem in politikom ter financiranje sumljivih poslov brez kakrsnega koli kritja so BCCI pocasi pripeljali k edinemu viru denarja, ki je bil videti neushljiv. Abedijeve zaupniki so odprli banko v Panami in naredili vse, da so se približali trgovini z mamilami.

Abu Dabi je dal začetni kapital in dobil milijardne izgube

HRVAŠKA / (NE) SVOBODA MEDIJEV

Kritiki oblasti ne ogrožajo države

Tako menita predstavnika IFJ in FIEJ

GORDANA GOJAK / ZAGREB

ZAGREB - Generalni sekretar Mednarodne federacije novinarjev (IFJ) Aidan White in generalni direktor Mednarodne federacije časopisnih izdajateljev (FIEJ) Timothy Balding bi se morala med tridnevni obiskom na Hrvaškem v živo seznaniti s svobodno informiranja, s težavami v zvezi s privatizacijo in neodvisnostjo medijev na Hrvaškem.

O tem, kakšne vtise sta zbrala po pogovorih s predstavniki društva novinarjev, vodilnimi nekaterih glavnih medijskih his in seveda z novinarji, sta White in Balding govorila na tiskovni konferenci v sredo zvečer.

Po njunem mnenju so razmere, kar zadeva neodvisnost medijev na Hrvaškem, mnogo renejše kot v kateri koli drugi državi nekdanjega socializma. Zaskrbljena sta bila tudi zaradi načina privatizacije medijev. Po njunem mnenju bi bilo potrebno zaustaviti privatizacijo v splitski Slobodni Dalmaciji in poiskati rešitev, ki ne bi pomenila podraževanja tega časnika.

Upanje vliva pripravljenost hrvaške vlade, da bo mednarodnemu

odboru dovolila raziskati proces lastninjenja v tem se edinem svobodnem casniku, ki ni pod nadzorom in v lasti vladajoce stranke. Predstavnik obeh pomembnih strokovnih federacij sta bila posebej zaskrbljena zaradi monopola pri tiskanju in distribuciji casnikov in opozorila, da je pri privatizaciji elektronskih medijev storjenega zelo malo, skoraj nič. Dobila sta vtis, da je ob staja soglasje o tem, da HTV ni verodostojen vir informacij.

Presenetila ju je zlasti ostrina besed hrvaškega predsednika Tudmana, ki je v pogovoru z njima napadel nekatere neodvisne novinarje in jih označil za manjšino, ki zaluje za komunizmom. Tudman je se dejal, da gre za skupino »izobcencov«, »jugonostalgikov« in »nedemokratov«. Hrvatski predsednik Tudman je zlasti ostro napadel novinarje Slobodne Dalmacije, o katerih je govoril, da so »ostanki komunističnega režima«, od katerih se on ne more nauciti demokracije.

White in Baldin sta si to razlagala po svoje. Menila sta namrec, da

je neumno novinarje, ki kritizirajo vladajočo stranko, označiti za sovražnike hrvaške neodvisnosti. Prizadelo ju je tudi, da nihče na oblasti, tudi predsednik Tudman ne, ne sprejemajo upravičenih kritik oziroma pravice do kritičnosti, kar je prvi pogoj za pluralizem misljenja in demokracije. Oblast mora razumeti, da je ona tista, ki mora poskrbeti za svobodo in neodvisnost medijev, sta ugotovila ugledna gosta.

Na koncu tiskovne konference sta visoka predstavnika novinarjev in izdajateljev Aidan White in Timothy Balding poudarila, da v svojem poročilu Svetu Evrope ne bosta pripočila sprejema Hrvaške v to organizacijo.

S članstvom Hrvaške v Svetu Evrope bo treba počakati, dokler se ne prepricajo, da Hrvaška tudi v resnici, in ne samo deklarativno podpira evropsko konvencijo o človekovih pravicah in da obstaja resnična svoboda tiska in misljenja. Zato si bosta White in Balding prizadevala za čim hitrejšo oblikovanje regionalnih opazovalnih centrov IFJ za neodvisnost medijev.

Sporna vloga Nata v BiH

WASHINGTON - Med ZDA in Francijo je vse več nesoglasij glede vloge Nata kot sile, ki bi zagotavljala mir v BiH. Je v četrti zapisi Washington Post. Neimenovani diplomati in vojaški predstavniki so povedali, da ZDA pritiskajo na vodstvo Nata, da bi v BiH poslali od 50 do 150 tisoč vojakov, ki bi zagotavljali uresničevanje mirovnega nacrta. Med njimi bi bilo približno 20 tisoč ameriških vojakov. Toda takšnemu nacrtnu odločno nasprotuje Francija. To je za omenjeni casnik povedal francoski predstavnik Jacques Blot. Francija se se vedno zavzema, da bi mirovni naer za BiH skusali uresniti pod okriljem Zdruzenih narodov, saj bi tako lahko sodelovala tudi Rusija. Upostevati je potrebno tudi zadržanost bosenskih Srbov do morebitne akcije Nata in seveda tudi generalnega sekretarja Butrosa Galija. V ameriških političnih krogih pa menijo, da je zadržanost Francije glede vloge Nata v balkanskem konfliktu posledica francoskega prizadevanja, da bi zmanjšala ameriški vpliv v Evropi. (AFP)

SRBIJA / IMENA

Mujo je Milan in Medmija Zorica

Spreminjajo imena, da bi laže živeli

ŽARKO RAJKOVIĆ / BEOGRAD

BEOGRAD - Mujo je zdaj Milan, Medmija Zorica, Zeljko je cez noc postal Zarko, Hajrudin pa se ze nekaj dni predstavlja kot Jovan. Gre za majhno stevilo vseh tistih Albancev, Muslimanov, Makedoncev in Hrvatov, ki v zelji, da bi skrilili svoje nesrbsko poreklo, zadnje mesece menjavajo imena in priimke.

Ta nova »moda«, ki se siri med nesrbskim prebivalstvom, je ze stara, vendar ji ni nihce posvecal pozornosti. Slo je predvsem za manjše stevilo teh pojavov, zdaj pa gre za pravo poplavo zahtev po spremembi imena in priimka. V občini Valjevo, sto kilometrov južno od Beograda, je bilo samo v zadnjem casu na tej podlagi izdanih 36

novih osebnih izkaznic. Pri vlaganju zahtev je potrebno navesti tudi razlog, zakaj zahteva spremembo imena. Tako je Makedonec Filip Isajilovski postal Isajilović. To je pojasnil s tem, da se je od nekdanj imel za Srba in da je takšen priimek njegova družina že imela med obema vojnama. Zeljko Vitovac, Hrvat iz Vukovara, je prevzel zenin priimek Ninković in to pojasnil s tem, da ne zeli nositi kompromitiranega hrvaškega imena. Herum Hasanin je postal Marko Ananin, Mujo Berisa pa Milan Berisić. Oba sta napisala, da sta prepričana, da bosta z novima imenoma laže prisla do službe. Nedimija Ajeti je že nekaj dni Zorica Petrović, njen mož Me-

hmed pa je postal Zoran. Zorica bo kmalu rodila otroka. Dala mu bosta srbsko ime, da ne bo imel težav v soli. Nihče ni v vprašalniku navedel, da spreminja ime pod prisilo, saj ga potem preprosto ne bi mogel zamenjati. Spremembo je namreč mogoče izvesti samo prostovoljno.

»Ne verjamem, da te ljudi kdo sili, da spreminijo imena, vendar očitno menijo, da bodo tako živel varneje. Dovolj je samo, da se na televiziji pojavi Sešel in pove, da bo iz Srbije pregnal vse, kar ni srbsko, in že nastane gneča okoli sprememb imen. Treba je biti pozoren, saj gre za grožnje poslancev in voditelja druge najmočnejše stranke v Srbiji.

Možna vladna kriza na Hrvaškem

ZAGREB - Iz krogov, ki so blizu vladajoči HDZ, so prišle novice, da je Mladen Vedris, podpredsednik hrvaške vlade, ki je zadolžen za gospodarska vprašanja, dal odstopno izjavo. To naj bi storil zato, ker ni dobil podpore za svoj gospodarski program, ki naj bi vsaj deloma omilil težak gospodarski položaj v sosednji državi. Če bo predsednik Tudman sprejel njegov odstop, bo to se en dokaz, da vladajoča stranka nima ne programa in ne volje za korenite gospodarske reforme. V parlamentarnih kuloirih pa se že dalj časa govori o koreniti rekonstrukciji hrvaške vlade. (G. G.)

Brez ovir po Donavi

BUKARESTA - Promet po reki Donavi se odvija normalno, je sporočilo romunsko transportno ministrstvo. Jugoslovanske oblasti so namreč zagrožile s ponovno blokado Donave, če romunske oblasti ne bodo dovolile vlačilcu Kumanovo vplutja v Zelezna vrata. Mihael Kutus, tiskovni predstavnik romunskega transportnega ministrstva, je izjavil, da vlačilcu tega niso dovolili, nakar se je ta zasidral v jugoslovanskem pristanišču Prahovo. Kutus je tudi zagotovil, da bo Romunija še naprej spoštovala prepoved, ki so jo proti ZRJ uvedli Združeni narodi. (Reuters)

Evropski parlament o posilstvih v BiH

STRASBOURG - Evropski parlament je sprejel posebno resolucijo o sistematičnem posiljevanju žensk v BiH. V njej je zapisano, da so sistematična posilstva vojni zločini in zločini proti človestvu, zločinci, ki so jih povzročili, pa bodo morala preganjati mednarodna sodišča. Resolucija tudi predvideva ustanovitev zatačisc za posiljene ženske in njihove otroke, tem ženskam pa naj bi ES omogočila tudi potrebno zdravstveno varstvo. (STA)

Tiho etnično čiščenje v Vojvodini

PARIZ - Vodja Demokratske zveze Madzarov v Vojvodini Andras Agoston je v intervjuju za pariski dnevnik Le Figaro povedal, da srbske oblasti v Vojvodini izvajajo politiko tihega etničnega čiščenja. Glavna žrtve te politike je hrvaška manjšina v Vojvodini, ogrožena pa je tudi madžarska majšina. Po njegovem mnenju obstajata dva možna scenarija za Vojvodino. Po prvem naj bi se ohranil status quo, po drugem pa naj bi se nasprotja še zaostila. V tem primeru se njegova stranka zavzema za kolektivno izselitev Madzarov iz Vojvodine. (Reuters, STA)

POGOVOR Z VODJEM HRVAŠKIH POGAJALCEV BOŽOM MARTINOVIĆEM O NASLEDSTVU NEKDANJE SKUPNE LASTNINE

Pogajanja bodo težavna

Pravi človek na pravem mestu in ob pravem casu, bi lahko rekli namisto uvoda. Postaviti Boza Marendica na položaj koordinatorskega projekta za nasledstvo nekdanje SFRJ je bila več kot pravilna poteza. Vendar dovolite, gospod Marendic, da vas najprej predstavim: kot minister za razvoj v Markovčevi zvezni vladi ste svoje znanje in izkušnje ponudili hrvaški državi.

In zdaj naše prvo vprašanje: Kako je sploh zasnovan ves ta projekt in v kateri fazi je ta hip?

V okviru zenevske konference o nekdanji Jugoslaviji so na moci pariski Slovenije in Hrvaške naceli vprašanje nasled-

stva. Zasnovali so dve delovni skupini - za gospodarska vprašanja in za nasledstvo. Sestavljajo ju predstavniki vseh držav, ki so nasledile nekdanjo Jugoslavijo in ki imajo pravico, da uveljavljajo zahteve po premoženju in obveznostih oziroma da se potegujejo zanje, a hkrati lahko izrazijo zadržke glede zahtev drugih držav. Delo teh skupin vodi visoki funkcionarji Evropske skupnosti. Skupaj z nekaterimi evropskimi svetovalnimi organizacijami bodo pomagali razvozlati nasledstvena vprašanja v državi, ki je notranje odnose razvijala 70 let, gospodarski sistem pa spreminjala približno vsakih deset. Pri tem se

kar najbolj opirajo na mednarodna pravila in konvencije, a vse države, ki imajo pravico do dediščine, so doma zasnovali ustanove in projekte, povezane s temi vprašanji. Hrvaška ima recimo šest izvedenskih skupin: za finančno aktivo in pasivo, za vojaško premoženje (ta skupina je največja), za arhive, za nepremičnine zveznih organov in ustanov, potem skupino za druge paradržavne ustanove in nazadnje skupino za infrastrukturo. Te skupine so razporejene po ministrstvih, pomagajo pa jim strokovne organizacije in instituti. Primer: s pravnimi vprašanji se ukvarja Jadranski zavod Hrvaške akademije zna-

nosti in umetnosti.

Ta hip smo se v prvi fazi opravil, ki obsega ugotavljanje premoženja in obveznosti ob referenčnem datumu 31. decembra 1990. Druga faza zajema ugotavljanje trenutnega stanja skupnega premoženja, sklenili pa naj bi jo z določitvijo delitvenih meril. Mehanizem delitve naj bi vseboval tudi mehanizem kompenzacije oziroma naj bi se dogovorili o natančnih pravilih igre. In - to je zelo pomembno - tu je vključena tudi vojna škoda. No, za vse to je treba ustvariti nekaj političnih osnov - na posamičnih območjih natančno in po časovnem vrstnem redu definirati, kdo so žrtve in kdo agresorji, kajti premoženjsko stanje se je po omenjenem datumu spreminilo. Tretja faza naj bi bila sama delitev, zaradi katere bo treba spremeniti nekatere zakone in sprejeti nekaj novih. Kajti ne gre samo za premoženje in obveznosti, temveč je v igri še veliko drugih stvari: pridobljene pravice, državljanstvo, pokojnine, premoženjske pravice pravnih in fizičnih oseb. Za slednje se se zlasti zanimajo Slovenci, katerih državljanji in pravne osebe imajo na Hrvaškem precejšnje premoženje.

Kako dolgo bo trajala druga faza?

To je odvisno predvsem od političnih razmer, saj v vojni ni mogoče prav nicesar pripeljati do kraja. Premoženje mora biti tako kot arhivi dostopno, v okviru konference

DINKA MARTINOVIĆ

pa potrebujemo mehanizme za reševanje spornih vprašanj, izmed katerih bodo nekatera nemara prisla celo pred mednarodno sodišče. Kar zadeva hrvaška prizadevanja, bi vse skupaj trajalo vsaj še polgodno leto.

Ali to pomeni, da je treba na zaključek celotnega projekta počakati do dokončne osvojitve vseh zasedenih delov Hrvaške in konca vojne v BiH?

Vsekakor! Cetudi bi bil mandat Unproforja podaljšan?

To je manj pomembno. Bistveno je, da pridemo fizično do lastnine in arhivov zveznih organov in ustanov nekdanje države, katere prestolnica je bila Beograd.

Kakšne so v okviru nasledstva medsebojne zahteve Slovenije in Hrvaške?

V zvezi s tem ni rešeno vprašanje približno 600 milijonov dolarjev, ki so bili prek Ljubljanske banke vloženi v obliki deviznega varčevanja. No, ce sem prav obvesčen, ce Slovenija to voljna resiti oziroma to zadevo rešujejo, zato na to ne bi gledal kot na sporno zadevo. Drugo vprašanje se dotika premoženja slovenskih pravnih in fizičnih oseb na Hrvaškem in nasprotno. O pravnih normah, ki bodo z dogovori na konferenci obvezale države, smo se že dogovorili, in te norme so korektno. Vsako premoženje uživa vso zaščito - ne glede na to, katerega državljanstva so lastniki.

Ce kaka država premoženja tujih oseb ne more vrniti v prvotni obliki, je zanj obvezana zagotoviti popolno nadomestilo. Vse to je določeno z mednarodnimi konvencijami, o katerih imata Slovenija in Hrvaška enako mnenje - in tudi sicer na konferenci v Zenevi kar najbolj sodelujeta. Cisto nekaj drugega pa je vprašanje krajevnih napak, za mud pri sprejemanju predpisov - tudi v naši državi je marsikaj tega se neusklajenega. Naj navedem primer: razvojni sklad je razpisal natečaj za prodajo pocitniških domov - do tega ima država pravico - in kaže, da se bo Hrvaška odločila za kompenzacijo, in ne za vrnitev, oziroma bo ti naceli morda kombinirala. Toda tiste ljudi, katerih premoženje je pri tem zajeto, bi morali obvestiti, sicer bi utegnili priti do političnih težav. Mi se bomo temu z dobro organizacijo in s strokovnim delom izognili in tako tkali medsebojno zaupanje.

Izjemno pomembno je za Hrvaško vprašanje vojne škode. Po sveto-vnih oziroma zgodovinskih izkušnjah vemo, da je agresor po vojni žrtvi povrnil največ 20 do 30 odstotkov storjene škode. Kako visoka je po vašem vojna odškodnina, ki bi jo Srbija in Crna gora morali placati Hrvaški?

O tem ta hip sploh ni mogoče govoriti. Dolžnik lahko vselej vrne samo toliko dolga, kolikor ima sam objektivno sredstev.

Po svetu poznajo celo pravilo, ki je ze kar nekakšen pregovor: »Z velikimi dolžniki naj si beli glavo upnik!« Vsekakor pa to pravilo ne velja za vojno škodo. Po mednarodnih pravilih mora agresor škodo poravnati v takem obsegu, da sam gospodarsko ne bo uničen. Srbija je revna, nerazvita država, ki jo je vojna izčrpala, izmožgalo pa jo bo tudi vse tisto, kar jo se caka - in zato ni realno pričakovati, da bo velikansko vojno škodo povrnila v kratkih rokih. To kljub vsemu ne pomeni, da ne bi zahtevali placila do zadnjega dinarja, se zlasti zaradi moralnih in političnih razsežnosti vojne škode. Ce torej agresor škode ne more poravnati, je mednarodna skupnost dolžna, da prizadeti državi omogoči hitrejši razvoj.

Kako pa je z dolgovimi nekdanje Jugoslavije? V rokah imamo natančno dokumentacijo in glede na te podatke je nas delež skupnega dolga 3, 4 milijarde dolarjev. Kar zadeva tovrstne obveznosti, se zavzemamo za izhodišča, ki jih zagovarja Mednarodni denarni sklad (IMF): merila za delitev pasive in aktive naj bodo enaka.

Kaze, da je pri vsem tem glede nasledstva ozko grlo. Ce spregovorimo naravnost: Mar to premoženje zapravljajo tisti, ki jim je najbolj pri roki, se pravi Srbija in Crna gora?

Ozko grlo je v sami konferenci. Vse skupaj ni vedeno tako, da bi bilo opravljeno hitro in popolnoma pravično. Vtis je tak, da je vprašanje na-

sledstva na konferenci - vzporedno vprašanje, sicer pa so ga tako ali tako naceli samo zaradi močnega vztrajanja Slovenije in Hrvaške. Blokiralni so recimo veliko manj deviznih rezerv, kot bi jih sicer lahko. Razlogov je nemara več, eden izmed njih pa je interes države, v katere banki je omenjeni kapital blokiran. Ce blokiras takšen kapital, blokiras tudi dobiček, ki ga je z njim mogoče ustvariti.

Pac pa je arbitražna skupina konference jasno povedala, da je Jugoslavija razpadla in da so dediči njeni nekdanji sestavni deli. Srbija in Crna gora kljub vsemu vztrajno trdita, da konference za takšne presoje ni kompetentna in da oni pomenita edino kontinuiteto Jugoslavije. Za delitev imetja to ni kdove kako pomembno, ima pa političen pomen, in sicer zaradi vojne odškodnine. Na konferenci o tem vprašanju se niso temeljito in jasno razpravljali. Mi smo predlagali, da bi kot temelj za pravila igre uporabili dve dunajski konvenciji in nekaj mednarodnih primerov. No, tega niso sprejeli.

Osebnostno menim, da je vse to mogoče zato, ker svet se vedno živi v zabliodi o naravi nekdanje skupne Jugoslavije, ki je bila umetno ustvarjena in ki jo je komunistični režim umetno ohranjal pri življenju, predvsem s kapitalom, ki je prihajal z Zahoda. Ko je komunizem propadel, viri kapitala pri presahnil, je ta država povsem naravno razpadla. Toda ta razpad je

v navzkrižju z evropsko in svetovno »težnjo« po brisanju meja in integracijah. Razmišljanja v svetu so se vedno usmerjena k cilju, da bi na tem prostoru nekako oblikovali takšno ali drugačno integracijo. Ta zabloda vpliva tudi na prihodnje rešitve in zato je strani, ki se danes vojskujejo, jutri pa bi spet lahko živele skupaj, težko natančno opredeliti kot žrtve in agresorje. Prav zato ni eksplisitnih stališč in odločitev, mi smo se pa ne krivi ne dolžni znašli v položaju, v katerem je naša usoda kar najbolj odvisna od mednarodne skupnosti.

Tod kljub vsemu ne pomeni, da ne bi mogli prej ali slej razdeliti finančne aktive. Sicer pa ze zdaj delijo tisti del, ki je vložen v Mednarodni denarni sklad in Svetovno banko. Mi ta hip vztrajamo prav pri tem, enako kot pri delitvi nepremičnin, ki so v tujini in ki jih poznamo do zadnjega objekta in v vsej njihovi skupni vrednosti. To je se zlasti pomembno, kadar nove države oblikujejo svojo zunanjo politiko in v svetu odpirajo veleposlanstva in druga predstavništva. Zato bomo na naslednjem sestanku, ki bo v Zenevi 12. marca, vztrajali prav pri delitvi tega imetja, in sicer ne glede na to, kako se bo dogovarjanje odvijalo: Srbija in Crna gora bosta pac skusali zavlačevati, saj je večina tega premoženja v njenih rokah in ker dobro vesta, da sta prav oni navsezadnje dolžnici ostanku nekdanje skupne države.

Pariz iz okolice Gorazga je le malo mar za nasledstvo. Zanima ju, kako bosta preživela (Telefoto: AP)

NOVICE

Borut Pahor na konferenci o varnosti v Evropi

LJUBLJANA - Na povabilo predsednika Socialistične stranke Madžarske se bodo jutri v Budimpešti na mednarodni konferenci o varnosti srečali strokovnjaki in predstavniki strank socialdemokratske in socialistične usmeritve Vzhodne in Srednje Evrope. V razpravi bo s svojim referatom sodeloval tudi Borut Pahor, Združena lista, ki bo poudaril odvisnost gospodarskega napredka in politične demokracije od uspeha prehoda držav iz realnega socializma v socialni kapitalizem. Pahor bo tudi skusal pojasniti, da je mednarodna skupnost nemočna v BiH - zaradi odsotnosti mehanizmov za posredovanje proti agresorju in okviru pozitivnega mednarodnega prava. (STA)

Nizozemski veleposlanik v Ljubljani

LJUBLJANA - Predsednik državnega zbora mag. Herman Rigelnik je včeraj sprejel nizozemskega veleposlanika Henrika Adriaana Plugu. V pogovoru sta največ časa namenila trenutnim političnim in gospodarskim razmeram v Sloveniji. Plug je obljubil pomoč svoje države pri uresničitvi akcije 'Tisoc mladih' menedžerjev. Prav tako je obljubil pomoč pri posredovanju, da bi se Slovenija udeležila gospodarske konference o ekonomskem razvoju srednje- in vzhodnoevropskih držav, ki bo v Københavnu. Veleposlanik se je sestel tudi z mag. Vojko Ravbar, državno sekretarko za gospodarske odnose s tujino ministrstva za ekonomske odnose in razvoj. V pogovorih so sogovorniki izmenjali mnenja o možnostih povečanja gospodarskega sodelovanja med državama. Predstavili so tudi aktivnosti Slovenije v zvezi z njenim povezovanjem z Evropsko skupnostjo, Efto in državami tako imenovane Visegradske skupine. Ob tej priložnosti so nizozemskemu veleposlaniku izročili osnutek sporazuma o zaščiti in promociji investicij, ki bo prispeval k lažjemu in varnejšemu gospodarskemu sodelovanju med podjetji držav. Novici sta sporočila vladni urad za informiranje in služba za informiranje.

Sprejem za ambasadorja Republike Finske

LJUBLJANA - Mag. Herman Rigelnik, predsednik državnega zbora, je včeraj sprejel tudi veleposlanika Republike Finske Aleca Aalta. V krajšem pogovoru je na željo gosta podrobneje opisal razliko med nekdanjo tridomno skupščino z delegatskim sistemom in današnjim državnim zborom. Rigelnik je predstavil tudi strankarsko zivljenje v Sloveniji, vladno koalicijo in stranke, pa tudi številne stike nasega parlamenta s parlamentom drugih držav in parlamentarno skupščino Sveta Evrope.

SLOVENIJA

PRORAČUN / PREREKANJA O DELITVI

Vlada išče rezerve - Opozicija ji očita zamudo

Kultura in šolstvo na kolenih?

TANIA STARIC

LJUBLJANA - Ze po uri včerajšnje (prve) proračunske razprave je bilo jasno, da dokončne odločitve vlada se ne bo kmalu sprejela. Vsi zahtevki ministrstev se vedno za 100 milijard tolarjev presegajo predvideno zgornjo dopustno mejo. »Čas črtanja zahtev« se je torej sele dobro začel. Kot smo izvedeli, je včeraj pred »razsulom sistema« svarila večina ministrov, predvsem solski, kulturni, obrambni, ...

Najhujše proračunske razprave bodo seveda potekale v parlamentu. Opozicijske stranke vladi že očitajo zamudo, ki bo vsekakor povzročila »veliko skodo«, nekateri pa tudi menijo, da bi morala predviden okvir se zmanjšati. Del strank trdi, da vlada ne more sestaviti proračuna, ker nima nobene strategije razvoja, vladne stranke pa menijo, da vlada za uspešno delo potrebuje samo osnovne smernice, saj bi

bil vsak natančnejši program ob številnih neznankah in spremenljivkah samo pesek v oči in se en papir več.

Vsekakor se bo v naslednjih dneh nadaljevala bitka med resorji. Nekateri zato menijo, da bi moral premier razmisliti o »obratni« poti sprejemanja proračuna - da bi državni zbor najprej odločil o skrajni višini predvidenih sredstev, o obsegu zadolževanja, sele potem pa o delitvi denarja.

S. Pelhan: V ponedeljek pričakujem drugačen rezultat Foto: Jože Suhadolnik/TRIO

S. Pelhan: Drobiž iz kulture ne rešuje gospodarstva

Koliko ste za resor zahtevali in koliko dobili?

Zahtevali smo, da se za triletno padanje realnih sredstev za kulturo končno ustavi: osnova naj bi bil program, ki ga je januarja sprejela skupščina, upošteva rast cen. Za program bi torej potrebovali 7,8 milijarde tolarjev - brez najnovejših proračunov plac, sredstev za promocijo Slovenije, ki smo jo kot nalogo podedovali od ministrstva za informiranje, in novih obveznosti (predvsem zaščite zivalskih vrst in nadomestitve Vibe z novo produktsko hiso), za kar bi potrebovali dodatnih 9 milijard (skupaj torej 16,8; op. p.). Ministrstvo za finance je upoštevalo samo porabo konec minulega leta in ponudilo skupno vsoto 6,1 milijarde tolarjev.

Sredstva seveda ne bi zadoscala?

Okvirno to pomeni, da bi imeli za programe izven ustanov (obnova spomenikov, nakup knjig, manjine, Slovenci po svetu in dokončanje treh nacionalnih investicij) 577 milijonov tolarjev, kar je dobra tretjina lanskih sredstev za iste namene (1,477 milijarde).

Torej vaša grožnja z odstopom ostaja?

Ce bo proračun sprejet v teh okvirih, ne morem zagotavljati, da vsaj približno zadržimo padanje kulturnega standarda. Vlada je danes upoštevala moje in zahteve nekaterih drugih ministrov, tako da na ponedeljkovi seji pričakujem drugačen rezultat. Upam, da ne bomo delali po indeksih kot danes, temveč po realnih vsebinah in projektih ... in skupno prevzeli odgovornost za vsako odločitev posebej. Drobiž, ki bi ga vzeli kulturi, seveda ne bi resil slovenskega gospodarstva, lahko pa parafraziram izjavo dr. Drnovska in recem, da bi ukinitve kulture pomenila tudi ukinitve slovenske države. (Tone D. Vrhovnik)

DRŽAVNI ZBOR / ODBOR ZA GOSPODARSTVO

Tržne zakonitosti tudi v trgovinsko dejavnost

Podprli zakona o trgovini in varstvu konkurence - Osnutek zakona o varstvu potrošnikov na aprilski seji

MILE ČUK

LJUBLJANA - Odbor za gospodarstvo državnega zbora je na včerajšnji seji podprl predlog zakona o trgovini. Ta zakon uveljavlja tržne zakonitosti v trgovinski dejavnosti in opredeljuje načelo svobodne konkurence z upoštevanjem določb mednarodnih pogodb. Zakon tudi opredeljuje pogoje za opravljanje trgovinske dejavnosti. Odbor je sprejel dopolnilo, po katerem morajo osebe, ki ne izpolnjujejo zahtev minimalne stopnje izobrazbe, opraviti ustrezen preizkus strokovne usposobljenosti in ustreznem združenju trgovcev (v okviru zbornice sistema). Ker zakon določa, da trgovina na drobno opravlja dejavnost v prodajnih objektih ali zunaj njih, so člani odbora opozorili, da je treba takšno prodajo čimprej urediti z ustreznimi pravilniki, saj je na trgu popoln nered. Vse bolj narasča prodaja prethotajenega blaga brez atesta in soglasja pristojnih organov, pri čemer kupec ni zaščiten. Zakon tudi določa, da obratovalni čas prodajaln predpisuje lokalne skupnosti na svojem območju. Pri tem je treba doseči ustrezen kompromis med potrošniki, ekonomskimi možnostmi trgovine in na celotni javnega reda in miru. Prevladalo je mnenje, da je treba vpeljati precej strožje sankcije za kršitelje, saj je v Sloveniji le okrog 100 tržnih inspektorjev, ki naj bi nad-

Breda Kutin: Opredelili razredne tožbe (Foto: J.S./TRIO)

zirali okrog 80.000 trgovcev.

Odbor za gospodarstvo je ob obravnavi tega zakona o varstvu potrošnikov tega preimenoval v predlog za izdajo zakona z osnutkom, ki naj bi ga državni zbor obravnaval na aprilski seji. Sprejetje takšnega zakona narokuje zelo nizka raven varstva potrošnikov pri nas, prehod na tržno gospodarstvo in ustrežno prilagajanje zakonodaje (približati bi se morala tisti, ki jo imajo države EGS). Predstavica Zveze potrošnikov Slovenije Breda Kutin je povedala, da bi moral zakon opredeliti tako imenovane razredne tožbe, ki je prizadeta večja skupina kupcev, kot na primer v

aferah Trend in Les. Odbor je podprl takšen predlog. Kutinova je menila, da bi morali ustanoviti Urad za varstvo potrošnikov, medtem ko zakon kot nosilca opredeljuje Zavod za varstvo potrošnikov, katerega naj ustanovi republiška vlada.

Odbor za gospodarstvo je podprl tudi predlog zakona o varstvu konkurence, ki so ga prevzeli iz podobnih zakonov v zahodnoevropskih državah. Ta v primerjavi z osnutkom bistveno povečuje pristojnosti Urada za varstvo konkurence, hkrati pa določa antidampinske postopke, ki jih doslej niso uporabljali, saj niso imeli pravne podlage.

VLADA / TISKOVNA KONFERENCA

Skladu potrdili poročilo in mu dodelili novo pomoč

Povišane uvozne takse za alkohol in tobačne izdelke

ALENKA L. JAKOMIN

LJUBLJANA - »Vlada podpira dejavnosti Sklada Republike Slovenije za razvoj, potrdila pa je tudi njegovo poročilo o poteku prestrukturiranja in sanacije podjetij,« je na včerajšnji novinarski konferenci po seji vlade povedal minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar. Ker se vlada zaveda kadrovske in finančne stiske Sklada, se je odločila dodeliti ministrstvu za delo 150 milijonov tolarjev, s katerimi naj bi financirali delavce v tistih podjetjih, ki so svoj družbeni kapital prenesla z osnutkom. Prav tako naj bi Skladu priskrilo terjatev Elektrogospodarstva. V primeru prodaje podjetja pa bodo morali morebitni kupci prevzeti stroške delovne sile, uveljavljali pa jih bodo lahko kot del kupnine. Minister Maks Tajnikar je med drugim povedal tudi, da so nastale težave

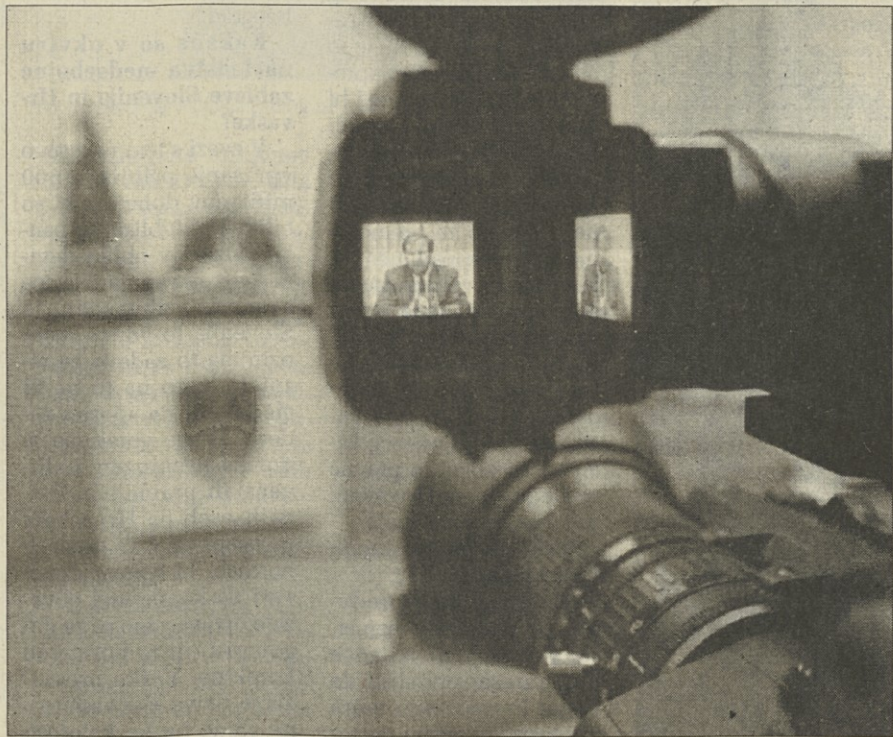
za delo s tujim kupcem. Ob tem se bodo poskušali dogovoriti tudi s Slovenskimi železnicami, za katere naj bi TVT delal v vmesnem »mrtvem« obdobju. Tretji del proizvodnega programa TVT je že zaprt, delavci pa so na cesti. V Tovarni dusa iz Rus in podjetju Talum bodo poskrbeli za znižanje cen električne energije in za kompenzacijo terjatev Elektrogospodarstva. V primeru prodaje podjetja pa bodo morali morebitni kupci prevzeti stroške delovne sile, uveljavljali pa jih bodo lahko kot del kupnine. Minister Maks Tajnikar je med drugim povedal tudi, da so nastale težave

pri odložitvi zapadlih in neporavnanih davkov in prispevkov za dve leti, zato bo vlada skušala tudi v zvezi s tem najti ustrezno rešitev.

Vlada se bo glede Vidma Krško dokončno izrekla sele prihodnji teden, pri tem pa je že jasno, da je stecaj edina možna rešitev za oživitve proizvodnje. Po Tajnikarjevih besedah so podprli predlog Sklada, ki je pripravljen obnoviti proizvodnjo v papirnem delu in vanj vložiti svoja sredstva, celulozni del pa po ocenah ne more doseči praga rentabilnosti. Zato bo za celulozni del proizvodnje Sklad objavil razpis za najem. Na ta na-

cin, pravi Tajnikar, bi lahko tisti, ki menijo, da se celulozni del papirnice Videm lahko sanira, pripomogli k temu. Vse je odvisno od cene gozdne mase, ki bi jo morali porabiti, če bi zeleli dolgoročno resnično ohraniti proizvodnjo in delovna mesta.

Vlada je včeraj imenovala Jerneja Stritih za državnega sekretarja za področje okolja, sekretarja za prostor mag. Dušana Blagajna in državnega sekretarja za področje živilsko predelovalne industrije Alenko Urbancic. Sprejeli so tudi uredbo o povišani uvozni taksi za uvoz alkoholnih pijač in tobačnih izdelkov - v višini 15-odstotne carinske osnove, kar je za 7,5 odstotka več od zdaj veljavne.

Maks Tajnikar: Pomoč kritičnim gospodarskim primerom (Foto: Srdan Živulović/TRIO)

VLADNI UKREPI

V času, ko prenekaletni državljani Slovenije zategujejo svoj pas in ko se marsikomu denarnica vztrajno tanjša, ljudje pa v vrstah čakajo na zavodih za zaposlovanje, slovenski premier Janez Drnovsek trdi, da se sicer zaveda, da so nekateri vladni ukrepi nepopularni, vendar pa vodijo k pravemu cilju. Zato Slovenija v tem trenutku poleg čvrste vlade potrebuje tudi razumevajoč parlament. Razumevajoč ali pokoren? Kakorkoli že, na drugi strani vlade in parlamenta so ljudje, ki jih ukrepi vlade najbolj zadevajo. Zato smo stopili na ulico in mimoi-doce vprašali, kako ocenjujejo vladno politiko in njeno (ne) popuscanje, do kod segajo njihove meje dopuscanja in kaksno vlogo imajo po njihovem mnenju v vsej tej zmesnjava sindikati.

JOZE ORAZEM,
upokojenec, 71 let

»Mislim, da so ukrepi vlade pravilni, saj so place glede na sedanji ekonomski položaj v Sloveniji previsoke. Vlada pri svojih odločitvah tudi mora vztrajati, sicer bo inflacija veliko višja. Mislim pa tudi, da so place poslancev nesramno previsoke, razmerja med placami niso normalna. Sindikati hujskajo delavce k stavkanju, ZDA pa se bojijo združene Evrope z močno Nemčijo. Zato tudi hočejo Združene države destabilizirati Slovenijo in Hrvaško.«

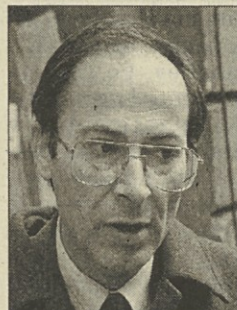
FILIP ARIH,

student fizike, 19 let

»Ukrepi vlade se mi zdijo v redu, ker je slovensko gospodarstvo na psu, zato pri svoji politiki ne sme popuscati. Slovenci smo znali vedno potpeti, bomo pa se zdaj. Glede sindikatov pa menim, da se z vlado morajo kregati in izsiliti pametne kompromise.«

VLADIMIR RABZELJ,
odvetnik, 42 let

»Vladna politika je po mojem mnenju pravilna, sicer bi prisli v inflacijski krog, vendar bo v pogajanjih morala popuscati, saj ne bo imela druge izbire. Hkrati pa bi morali reševati tudi vprašanje socialne pomoči brezposelnim in socialno ogroženim, saj smo glede osnovnih dobrin vsi enaki. Vsi namreč potrebujemo hrano in obleko. Minimalne place pa tega ne zagotavljajo. Iz tega seveda lahko sledi revolucija. Sindikati po mojem mnenju nimajo pravega vzvoda moči, so pa kljub temu nek vmesni dejavnik za to, da se problemi rešijo pravilno.«

VERA OVEN,

uslužbenka, 50 let

»Zdi se mi, da vlada ne ukrepa pravilno, saj ne more zamrzniti plac, cene pa rastejo. Tako lahko živijo ljudje v visokini placami, ne pa ljudje z nizkimi. Sindikati se zdalec nimajo prave moči in premalo naredijo za navadnega delavca.«

SENAD HUBANA,
dipl. ekonomist, 30 let

»O vladnih ukrepih mislim vse boljše, saj se stvari na nek način morajo spremeniti. Verjetno smo vsi za to, da bi nekoc ziveli bolje. Res pa je, da bi vlada v pogajanjih morala bolj popuscati. Sindikati bi morali biti močnejši in odločnejši, saj delavci niso zadovoljni, prevec je tudi brezposelnih. Sindikati bi ta problem morali na nek način reševati.«

JERUSLAVA KAVCIC,

delavka, 42 let

»O ukrepih vlade sicer ne morem soditi, vem pa, da se ni z novo vlado gospodarsko stanje nič spremenilo. Nerazumljivo je, da place zamrznejo, cene pa rastejo. Ne vem, kako bodo ljudje ziveli. Slovenci smo narod, ki veliko potpni, ko pa bomo lačni, se bomo gotovo vsi uprli.«

MIRJANA KOVACEVIC,
absolventka Filozofske fakultete, 23 let

»Ravnanje vlade se mi zdi nepravilno predvsem v tem, da so place zamrznili, cen pa ne. Taka politika po mojem mnenju ne more biti pravilna, ker ljudje pac morajo ziveti. Če vlada v svojih odločitvah ne bo popuscala, bo prišlo do socialnih nemirov. Slovenci pa smo zelo mlacni in se gotovo tudi sedaj ne bomo uprli. Sindikat bi sicer rad nekaj naredil, vendar je očitno, da nima dovolj moči v parlamentu.«

(Tekst: Bojana Humar, foto: Ales Pavletić/TRIO)

DUNAJ / ANTIFAŠISTI SLAVIJO

Dokumentacija upora

30-letnica ustanovitve arhiva

DUNAJ - V sredo je 30-letnico svoje ustanovitve slavil Dokumentacijski arhiv avstrijskega upora proti fašizmu (DÖW) na Dunaju. Leta 1963 so organizacije bivših kacetnikov, politično preganjanih in borcev proti fašizmu ter vrsta osebnosti dali pobudo za ustanovitev arhiva, ki naj bi hranil dokumente o avstrijskem upornišnem gibanju ter žrtvah fašizma.

Zacetnemu arhivskemu materialu v ustanovitvenem letu - 1500 aktov - se je do danes pridružio okoli 300 metrov gradiva. Dokumentacijski arhiv je na svojem področju edina ustanova v Avstriji. Drustvo, ki ga vzdržuje, sestavljajo pripadniki različnih strank (razen svobodnjakov) in svetovnih razprav. DÖW se je od 1970. leta dalje iz navadnega arhiva začel razvijati v znanstveno ustanovo, ki je s pomočjo (večji del brezplačno sodelujočih) strokovnjakov aktivno zbirala gradivo o avstrijski preteklosti za casa nacional-socialistične okupacije.

Do važnih sprememb je prišlo v casu socialdemokratske vlade pod Brunom Kreiskym. Takratna ministrica za znanost Herta Firnberg je omogocila reorganizacijo dokumentacijskega arhiva v ustanovo, katere nosilci so od leta 1983 dalje ministrstvo za znanost in raziskovanje, mesto Dunaj in drustvo DÖW, v njej ga sodeluje zdaj vrsta polnopravničnih nastavljenih strokovnih sodelavcev.

Tezišce dela so zlasti v preteklih letih bili razni projekti na področju pripovedovane zgodovine (oral history), s katerimi je DÖW postopoma raziskoval in v vrsti publikacij dokumentiral avstrijsko polpreteklost. Ena izmed publikacij je med drugim bila posvečena protifašističnemu uporu koroških Slovencev.

Zaradi množicah se pojavov oživljanja nacional-socialistične miselnosti in neonacističnega rovarjenja v Avstriji DÖW od sredi 70-ih let vodi tudi dokumentacijo o tozadevnih aktualnih pojavih, izjavah, osebah in organizacijskem omrežju skrajnodesničarske scene. 1979. je bila objavljena publikacija "Desni ekstremizem v Avstriji", ki je vrsto let skrbela za silne razprave, nenazadnje zato, ker so v njej razkrile organizacijske in ideološke povezave med desnodesničarskimi organizacijami (v prvi vrsti pri FPÖ), nemškonacionalnimi združenji in protimanjšinskimi organizacijami na Koroškem. V prostorih DÖW v dunajskem mestnem centru je na ogled tudi stalna razstava o avstrijskem protifašističnem uporu in preganjanju nasprotnikov Hitlerjevega režima.

Velikovec: rop v slovenski banki

VELIKOVEC. Slovenska posojilnica v centru mesta Velikovec je bila včeraj prizorišce bančnega ropa. Dva mlada Slovenca iz Krškega oz. iz Ljubljane sta opoldne s silo vdrla v banko in od blagajničarke zahtevala izročitev denarja. Zahtevu je eden od storilcev podkrepil z nastavljenimi pistolo. Namescenka je roparju izročila okrog 80.000 silingov. Storilca sta z avtom pobegnili iz mesta, enega, 19-letnega Bojana Bidermana iz Krškega, pa je policija dobro uro po ropu ujela v bližnjem gozdu. Pri drugem storilcu gre za ljubljancana Milorada Rihtica, kateremu je uspelo pobegeti. (I.L.)

AVSTRIJA / AFERA NORICUM

Kaj je res vedel ambasador Amry?

Trije bivši visoki avstrijski politiki pred sodiščem

DUNAJ - Ne samo zlorabljanje uradnega položaja, tudi ogrožanje avstrijske nevtalnosti državni tozilec Sittenthaler očita nekoč vodilnim avstrijskim politikom, ki naj bi bili odgovorni za ilegalno prodajo avstrijskega orožja vojskujocemu se Iranu v letu 1985. Sodna obravnava proti bivsemu kanclerju Fredu Sinowtzu, nekdanjemu notranjemu ministru Karlu Blechi ter takratnemu zunanjemu ministru Leopoldu Gratzu se je v sredo pričela z naknadno razširitvijo obtožbe.

Najprej so bile od sodnika ugotovljene premoženjske razmere obtoženih. Upokojenca Sinowatz in Gratz zaslužita mesečno 60.000 silingov, sedanji vodja marketinsko-svetovalnega podjetja Blecha 80.000. Sinowatz je že predkaznovan zaradi krivega pričevanja (v zvezi z nedanjo razpravo o Waldheimovi preteklosti - o njej je obveščal gradiscansko vodstvo SPÖ, kar je nato tajil), njegovo zdravstveno stanje (zaradi bolečin v krizu in vnetja živcev) pa bi lahko celo postalo razlog za odlozitev obravnave.

V sredo je bila prebrana obtožba, v cetrtek pa se je državni tozilec ukvarjal s telefaksi bivega avstrijskega ambasadorja v Atenah Amryja,

ki je začetek leta 1985 urad zveznega kanclerja v vrsti zelo podrobnih sporocil obveščal o tem, da je v teku ilegalna prodaja orožja Iranu. Amry je svoje informacije dobil od iranskega trgovca z orožjem, ki je sprva bil vpleten v kupcijo, a ga državni koncern VOEST potem ni upšteval in ga tako verjetno tudi spravil ob mastno provizijo. Amryjeva obvestila naj bi bila povod številnim sestankom obtoženih politikov, trdi državni tozilec. Sinowatz, Blecha in Gratz naj bi bili pri tem sklenili, da nič ne bodo podvzeli proti kupciji, (ki je, kot smo že poročali, avstrijskemu državnemu podjetju Noricum in koncernu VOEST donesla 6,8 milijarde silingov).

Nameste tega so takratnega ministra za zdrav-

Bivši avstrijski kancler Fred Sinowatz

PRIREDITVE

- TINJE**
Dom prosvete, 18.00 - Pogovor in uvod: Tecaj za spretnost roke: TIFANI za zacetnike in napredujocce. Voditeljica tecaja: Edeltraud Führer, Celovec;
Dom prosvete, 18.00 (do 14. marca 93, 13.00) - Kaj mi se manjka? - duhovne vaje za zakonce. Vodi p.Lojze Markelj DJ, Ljubljana;
- SENTJAKOB V ROZU**
Farna dvorana, 19.30 - Madrigala komedija: Festino, nastopa Hortus musicus iz Celovca;
- DUNAJ**
Klub slovenskih studentov in studentov na Dunaju, Mondscheingasse 11,
Dunaj, 20.00 - Odprtje prenovlene knjižnice bere Jani Oswald;
- BILCOVS**
Pri Miklavzu, 19.30 - Dia-predevanje Andreja Stremflja in Marka Prezelja
"O VZPONU NA ME-LUGTSE" - ta dva slovenska alpinista sta lani okobra uspesno splezala kot prva cloveka na to 7181 m visoko goro v Himalaji. V svetovnih alpinističnih krogih je ta uspeh največji dosezek leta 1992.
- Po predavanju bo OBCNI ZBOR** Slovenskega planinskega drustva Celovec.
Prireditelj: Slovensko planinsko drustvo Celovec;
- SMIHEL**
Farna dvorana, 19.30 - Ponovitev komedije od zgubljenega sina, Andrej Suster Drabosnjak - po izvirmu priredila dr. Herta Maurer Laussegger, režija Franci Končan, nastopajo igralci in godci iz Roza;
- BRNCA**
Pri Marku (druzina Gallob), 14.00 - Prakticni tecaj obrezovanja sadnega drevja - prireditelj: Knečka izobraževalna skupnost (KIS); predavatelj: Di Tine Benedicic, pri-spevek 40, - sil.;

DUNAJ / SEJEM UNIVERSITIES OF EUROPE

Možnosti študija na evropskih univerzah

Predstavili sta se tudi slovenski univerzi

TAMARA DEU

Na Dunaju letos se osmo leto poteka sejem "Universities of Europe", ki vsako leto znova seznaja, nove generacije maturantov in studentov o možnostih študija na domaćih in tujih univerzah. V organizaciji ministrstva za delo in socialno varnost, ministrstva za solstvo in umetnost in ministrstva za znanost in raziskovanje ponuja sejem predstavitev univerz iz Nemcije, Anglije, Francije, Italije, Hrvatske, Poljske, Skotske, Svice, Slovaske, Slovenije, Ceske ter Madzarske.

Vec kot stiritro strokovnjakov podaja dragocene informativne drobce, ki pomenijo za vsakega mladih in nadebudneze prihranek casa in denarja. Strokovni nasvet pomeni možnost združevanja zelje, sposobnosti in ambicije posameznika in vodi do hitrejših in objektivnejših odločitev. Govori pa tudi o tem, da visokosolski studij ni edina alternativa za maturante. Na sejm so v obliki video filmov predstavljeni tudi raznovrstni poklici, ki opozarjajo na pozitivne in negativne strani le teh ter podajajo sliko o možnostih zaposlitve v pridhodnosti.

Slovenski univerzi, ljubljanska in mariborska, sta se predstavili z brosurami v nemškem kakor tudi angleskem jeziku. Ponujata celotni program visoko - ali višješolskega študija, ali pa enoletne tecaje slovenskega jezika. Ti tecaji

potekajo v okviru oddelka za slavistiko in stanejo 920 silingov. V primeru študija v Sloveniji mora tujec opraviti izpit iz slovenskega jezika, kar naj bi mu omogocilo samostojnost pri študiju.

Pozanimali smo se seveda tudi za možnosti študija v Avstriji. Nemci in na Ceskem za Slovence. Studij v Avstriji je mogoc v primeru, da ima kandidat že zagotovljeno študijsko mesto na slovenski univerzi, kar pomeni, da je vpisan na določeni smeri, katero želi kasneje študirati tudi v Avstriji. Na Duanjski univerzi Slovenec po sporazumu med Avstrijo in Slovenijo ne plačuje študija, temveč samo vsako-semesterki prispevek 150 silingov za studentsko organizacijo, katera mu kasneje nudi kup ugodnosti. Sloven-ki student v Avstriji mora pred pričetkom študija opraviti tudi izpit o znanju nemškega jezika. Pri študiju jezika mora bodoci student Dunajske univerze opraviti tudi izpit iz latinščine. (Ne velja za vse jezike!) Omeniti moramo, da za delni studij za Slovence obstajajo eno-, tri- in devetmesečne stipendije. Kaksne so pa študijske možnosti v Nemciji? Podobno kot v Avstriji je potrebno opraviti izpit iz nemškega jezika, ki pa se vam avtomatično prizna v primeru, ce ste že uspešno opravili preizkus znanja v okviru tecaja Goethejevega instituta ali pa, ce ste maturirali

AVSTRIJA / MEDIJSKA DISKUSIJA

Za javnopravni statut avstrijske televizije

Centralni sekretar Cap o privatizaciji

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Kdor je hotel včeraj na tiskovno konferenco centralnega sekretarja SPÖ Josefa Capa, si je moral najprej pri vhodu stankarske centrale v Löwelstrasse utreti pot skozi skupino sedecih demonstrantov. Greenpeace in Global 2000 so protestirali proti sklepu SPÖ in ÖVP, da 11. marca v parlamentu izglasujeta ukinitve (od lanske jeseni) obvezne deklaracije tropškega lesa.

Vlada je klonila pred odklonilno drzo Malajzije, Indonezije in vodilnih avstrijskih industrijskih podjetij ter njihovimi grozljami o gospodarskih sankcijah

proti avstrijski iniciativi za boljso zascito tropških gozdov. Kot v posmeh s hisne fasade kriči geslo SPÖ: "Drugi govorijo - mi delamo!"

Josef Cap k tej zadevi ni povedal nic vec, kot da so premrazenim aktivistom ponudili caj, da se prav tako kot oni zavzemajo za zascito tropških gozdov in pogovore z ekološkimi skupinami, vendar je odločitev o omenjenem vprašanju pac že padla. Centralni sekretar je nato predstavil novo anketno SPÖ, ki jo je izvedel institut IFES: socialdemokratom potemtakem dobro kaze, saj bi jih v primeru nedeljskih volitev volilo nad 40 odstotkov povprašanih. ÖVP bi nazadovala na

30 in FPÖ celo (za 3 procent slabse kot pri državnozbornskih volitvah) na 16 odstotkov. Zeleni bi dobili 7 in novi Liberalni forum celo 9 odstotkov glasov. Napadi ÖVP na socialdemokratske clane vlade Cap ocenjuje kot neravno reakcijo na upadanje strankine atraktivnosti.

Glede elektronskih medijev je Cap zavrnil predlog ÖVP o spremembi ÖRF v elniško druzbo. Za ORF je javnopravni statut najboljše oblika, 1. in 2. TV-kanal naj ostaneta nedotaknjena, pri predlaganem zasebnem 3. televizijem kanalu pa naj bi bila zagotovljena avstrijska vecinska udeležba.

lijard silingov. Delojemalci in tudi politiki v občini Hallein so odločitev nemškega lastnika sprejeli z ogročenjem, zupan občina pa je v intervjuju za avstrijski radio dejal, da je poravnava le se boljša od stecaja, saj je s poravnavo le uspelo, obdrzati nekaj sto delovnih mest.

Medtem tudi papirnica Neusiedler AG (lastnik je Frantschach AG) poroca o velikih izgubah v zadnjem poslovnem letu ter napoveduje redukcijo stroškov in osebja. V kasnem obsegu pa se ni znano.

HALLEIN/PAPIRNA INDUSTRIJA

Odpustili bodo 120 delavcev

Za ostalih 900 pa bistveno manjše plače

SALZBURG/DUNAJ. Papirnica v Halleinu, največje industrijsko podjetje na Salzburškem, bo prijavila poravnalni postopek. To je v sredo sklenil nadzorni svet podjetja "Hallein Papier". Vecinski lastnik, bavarska papirnica Waldhof-Aschaffenburg (PWA), je v poprejšnjih pogajanjih o rešitvi podjetja odklonilo možnost kapitalne injekcije za podjetje v krizi.

Po poravnalnem postopku naj bi obveznosti razdolženega podjetja Hallein Papier prevzela delničarska druzba z istimi, dosedanjimi delničarji (PWA, Bank Austria). Bank Austria je v nasprotju do PWA predlagala varčevalne in sancijske ukrepe v obsegu ene milijarde silingov.

Poravnava je cenejša in prinaša nemskim lastnikom dodatne prednosti. V podjetju-nasledniku Hallein Papier bodo odpustili 120 delavcev, ostalih 900 bo nastavljenih pod slabšimi pogoji kot do zdaj. Upniki se bodo morali odreci 60 odstotkom svojih zahtev, ki so skupaj visje od dveh mi-

NOVICE

Protest Zveze slovenskih žena
CELOVEC - Udelezenke proslave mednarodnega dneva zensk v Cepicah na avstrijskem Koroškem so s sprejemom resolucije protestirale proti zadržanju članov Narodnega sveta koroških Slovencev v narodnostnem sosvetu v zvezi s prošjami Zveze slovenskih žena za podporo. V resoluciji je poudarjeno, "da od preteklega leta naprej predstavniki NSKS v tem organu polemizirajo proti ze tako malenkostni subvenciji, ki jo je ZSZ doslej prejela (10.000 silingov) in menijo, da naj bi ZSZ v bodoce ne bila več delezna nobene podpore". Zveza slovenskih žena s tem v zvezi poudarja, da nima poklicnih funkcionark ter "da bi glede na to bilo razveseljivo, ce bi se se kaka druga organizacija, ki za svoje delovanje prejme tako nizko vsoto, lahko postavila s podobno aktivnostjo

Nagrada za varstvo okolja
CELOVEC - Dežela Koroška tudi letos razpisuje deželno nagrado za varstvo okolja. Predloge je mogoce oddati do meseca septembra pri oddelku za varstvo okolja pri koroški deželni vladi. Pravico za predlaganje oseb in institucij, ki naj bi prejele to nagrado, imajo poleg državnih in deželnih ustanov tudi občine ter interesna zastopstva, ki se zavzemajo za zascito okolja.

Deželne razstave sploh ne bo?
CELOVEC - Koroška deželna vlada tudi na svoji zadnji seji ni sprejela dokoncnega sklepa o organizaciji deželne kulturne razstave, ki naj bi bila leta 1995 v rudniškem kraju Heft v okraju Sevid ob Glinji. Deželni glavar Zernatto je po seji kolegija deželne vlade sporocil, da deželne razstave ne bo, ce bodo potrebne investicije znatno presegle 30 milijonov silingov. Pristojni oddelek pri Uradu dezelne vlade je dobil nalogo, da v roku 14 dni predlozi finančni proračun.

Šolske oblasti imenovale enojezično ravnateljico
CELOVEC/BRDO - Dezelne šolske oblasti so za novo ravnateljico dvojezične ljudske sole na Brdu pri Smohorju v Ziljski dolini imenovale enojezično uciteljico. Na soli so v vseh starih razredih otroci prijavljeni k dvojezičnemu pouku, nova ravnateljica pa po porocilu Slovenskega vestnika poučuje tretji razred, vendar brez slovenscine. Slovenske politične in kulturne organizacije ter Strokovno združenje dvojezičnih uciteljev so ze napovedali protest proti imenovanju enojezične ravnateljic

Obsojen intendant koroškega deželnega študija ORF
GRADEC/CELOVEC - Visje deželno sodisce v Gradcu je potrdilo prvotno sodbo proti suspendiranemu intendantu dezelnega studia ORF v Celovcu, Heinz Felsbachu. Felsbach je lansko leto avgusta deželno sodisce v Celovcu suspendiral zaradi spolnega delikta z odvisnim, mladoletnim nastavljencom na pogojno zaporno kazen osmih mesecev in na dodatno denarno globo.

Več tujih delavcev
CELOVEC - Koroška, Gradiscanska in Stajerska so tiste tri zvezne dezele v Avstriji, v katerih je stevilo tujih zaposlenih drzavljanov nadpovprečno poraslo. Tako na Koroškem kar za 13 odstotkov, medtem ko je avstrijsko povprecje pri treh odstotkih. Te številke je sporocil avstrijski institut za prostorsko urejanje v izjavi za tisk.

Židovski muzej na Dunaju
DUNAJ - Židovski muzej mesta Dunaj se bo se leto namestil v palaisu Eskeles v centru avstrijske metropole. Pogodbo o namestitvi muzeja so ta teden podpisali, najemninu v visini 8,5 milijona silingov letno pa bo poravnalo mesto Dunaj.

Begunci oživljajo domače gospodarstvo
DUNAJ - Predvsem gostinstvo, prevajalci, odvteniki in gradbena industrija profitirata z begunci, sporoča avstrijske notranje ministrstvo. Tako pričakujejo, da bodo letos samo begunci iz BiH avstrijskega gastronomiji donesli dodaten promet v visini ene milijarde silingov. Od zvezne oskrbe beguncev - namescanja v penzionih in gosticish - profitirajo predvsem gastronomski obrati v infrastrukturno sikh regijah. Preko zvezne uprave je urejenih okoli 22.000 stanovanj, ki stanejo priblizno 1,5 milijarde silingov. Gradbeno gospodarstvo je imelo v zvezi z obnavljanjem in adaptacijo zveznih poslopij za potrebe beguncev in azilantov v preteklih letih posle v visini 80 milijonov silingov. Na storitvenem sektorju, tako notranje ministrstvo, imajo zlasti prevajalci (honorarji v visini 50 milijonov silingov) in odvteniki (100 milijonov silingov letno) veliko koristi pri delu z begunci. Skupni obseg izdatkov za odkrbo beguncev (namescanje, pravna oskrba, prehrana), od katerega v prvi vrsti profitira domače gospodarstvo, notranje ministrstvo ocenjuje na 3 milijarde silingov.

Finance: SPÖ zadolžena
DUNAJ. Medtem ko se nepomembna avstrijska komunistična stranka (KPÖ) z nemško drzavno Treuhand-agencijo prebira zaradi svojega strankarskega premoženja v visini več milijard silingov in tako skrbi za veliko pozornost avstrijskih medijev, imata veliki avstrijski vladni stranki - SPÖ in ÖVP - cisto drugačne tezave s svojim strankarskim premoženjem. Ljudska stranka je bila do pred kratkim zadolžena s 138 milijoni silingov. V februarju ji je uspelo z varčevalnimi ukrepi v visini 50 milijonov silingov in s prodajo strankarske centrale - za reprezentativni dunajski palais Todesco je dobila 89 milijonov - odplacati dolgove. Dosti bolj tezavna je zdaj situacija avstrijskih socialdemokratov: oni so zadolženi s 120 milijoni silingi.

NOVICE

Jordanski poslanci zavrnili fundamentalistični zakon

AMAN - Jordanska poslanska zbornica je zavrnila zakon o spolnem ločevanju v solah, ki so ga predložili poslanci islamske fundamentalistične skupine Muslimanska bratovščina, ki ima 22 od 80 poslancev v jordanskem parlamentu. Sporni zakon je zavrnilo 59 poslancev, medtem ko ga je podprlo 43. Nasprotnikom zakona, ki je zahteval odpravo mešanih razredov, so fundamentalisti očitali, »da hočejo državo spremeniti v bordel«. Po tem glasovanju je skoraj gotovo, da bo zgmjil dom parlamenta, ki je pod neposrednim nadzorstvom kralja Huseina, zavrnil pred časom odoben zakon, ki je uvedel spolno segregacijo v telovadnicah in v vseh športnih dejavnostih.

V Belgiji število kadičev prepričljivo nazaduje

BRUSELJ - Belgijci kadijo vsak dan manj: pred 10 leti je bilo kar 40% kadičev, lani pa le se 26%. Po vsemu sodeč bo Belgija prva evropska država, v kateri bo število kadičev padlo pod 20%. Te podatke je objavil center za informiranje potrošnikov Cric, ki so jih večeraj z vidnim zadovoljstvom objavili vsi belgijski dnevniki. Število kadičev prepričljivo nazaduje tako pri moških kot pri ženskah. Med prvimi je se vedno 31% kadičev, medtem ko kadi le nekaj več kot 20% žensk.

V lastni trgovini ubili ulstrskega trgovca

BELFAST - Protestantskega trgovca Normana Truesdalea, ki je lastnik butika v belfski cotti Oldpark, je za pultom ubil neki neznanec. 39-letni Truesdale je že sedemnajsta žrtev nasilja med katoliki in protestanti od začetka leta na Severnem Irskem.

Po 40 letih Južna Koreja izročila severnokorejskega vohuna

SEUL - Južnokorejska vlada je sklenila Severni Koreji izročiti vohuna, ki so ga zajeli med korejsko vojno in je v zaporu preživel že 40 let. 76-letnega Li In Moja so iz zapora izpustili že leta 1988, a so mu prepovedali, da bi se vrnil v Severno Korejo. Sklep o izročitvi so sprejeli na včerajšnji dopoldanski seji kabinetskega sveta, na kateri so tudi sklenili, da bodo v kratkem odpravili omejitve za poslovna potovanja v Severno Korejo.

V Tbilisu ubili državnega pravdnika

MOSKVA - Neznani atentator je predsončnim v glavnem mestu Gruzije Tbilisiju ubil državnega pravdnika Teda Ninidzeja. Strela so sodnika pokosili na domačem dvorišču, ko se je z univerze vračal domov.

BEG ROMUNOV V TUJINO

Argentina - obljubljeni dežela

MIHAELA RODINA/AFP

BUKARESTA - Kaze, da ledeni veter in polarne temperature ne motijo stotin Romunov, ki se pehajo pred argentinsko ambasado v Bukaresti, odkar so tam kaj začeli deliti formularje, ki jih mora izpolniti, kdor bi hotel emigrirati v Argentino. Kandidati dobesedno oblegajo veleposlanstvo, pa čeprav niso sploh poučeni o Argentini in njihovem bodočem življenju v oddaljeni latinskoameriški državi.

S svojo pobudo je Argentina hotela pokazati svojo dobro voljo pri reševanju problemov vzhodnoevropskih držav, pravi prvi sekretar argentinske ambasade Carlos Vick. Romuni pa so se odzvali v tako visokem številu, da so prekosili vsa naša pričakovanja. V prvih treh dneh so razdelili kar 11 tisoč formularjev in da bi bili gotovi, da jih dobijo, na stotine Romunov, v največji meri mladi ljudje, čaka ure in ure pred vrati, kljub nekaterim glasovom, češ da je treba imeti 40 tisoč dolarjev, da bi do-

bili dovoljenje za emigriranje v Argentino. Nekateri se zavedajo, da gre zgolj za poskus, da bi odvrnili manj pogumne, drugi pa pravijo, da bi ostali kar doma, če bi imeli 40 tisoč dolarjev.

Od kandidatov ne zahtevamo nobenih posebnih pogojev, pravi se Vick, ki dodaja, da ima argentinsko veleposlanstvo v Bukaresti zgolj vlogo postnega nabiralnika, izbirali bodo v Buenos Airesu. Večina kandidatov upa, da bodo imeli v Argentini boljše in lepše življenje, pa čeprav ne vedo o deželi skoraj nič. Med kandidati pa se je vzpostavila neke vrste solidarnost: tisti, ki so bolj poučeni, nudijo svoje nasvete tistim, ki so jih pri-

pravljene poslušati. Formularje pa je mogoče kupiti tudi na črni borzi, pa čeprav so povsem zastoj: naivnejšim kandidatom jih prodajo po 10.000 levov (17 dolarjev), kar je 10 dni precejne romunske plače.

V ambasadi pravijo, da ne bi hoteli izniti upanja Romunov, dejstvo pa je, da Argentina nima točnih nacrto- tova za priseljence. Argentinski predsednik Carlos Menem je sicer izjavil, da je njegova država pripravljena sprejeti od 200 do 300 tisoč emigrantov iz vzhodne Evrope, ni pa povedal, koliko finančne podpore hoče v zameno od Evropske skupnosti. Po drugi strani pa so Romuni pripravljene emigrirati kamokoli, potem ko jim je večina zahodnoevropskih držav zaprla vrata. Po padcu komunizma leta 1989 je po podatkih notranjega ministrstva emigriralo 220 tisoč Romunov, povečini nemškega porekla. Romunija steje po zadnjem popisu 22 milijonov 760 tisoč prebivalcev.

MODA / PRIKAZI PRIPRAVLJENE ŽENSKE MODE

Za zaključek "zlati" Ferrè

PAOLA BERTI, ANSA

MILAN - In ob zaključku vse zlato: Gianfranco Ferrè, ki ustvarja modele tudi za slavno francosko hišo Dior (v kategoriji visoke mode), si je edini drznil, da je tudi tokrat v Milanu prikazal "zlate" modele. V splošnem so namreč tokratni prikazi italijanske pripravljene ženske mode za prihodnjo jesen in zimo odražali trenutni položaj v državi, ki ni preveč obetaven. Ob zlato pa je Ferrè za naslednjo zimsko sezono izbral se belo, črno in rdečo barvo, katere je velikokrat pomesal. Sploh se je tokrat odločil za mnogostransko sestavljanje: poleg mesanja barv je vzel v postev se kombinacijo različnih materialov, iz katerih je sestavljal posamične modele, slednje pa je precej drzno kombiniral v komplete. Očitno se je Ferrè navdušil nad Ecovim romanom V imenu rože, saj je v njegovi zadnji kolekciji več odkritih namigov na nošeno menihov, pazev in drugih bolj plemenitih prebivalcev srednjega veka. Tudi on se je odločil za dolga krila in veliko pletenin, njegove kavbojke pa so iz dragocenega brokata. V toliknem bogastvu so lepo izstopale nepogrešljive bele bluze.

Eden od dragocenih predlogov Gianfranca Ferrèja za naslednjo jesensko-zimsko sezono (Telefoto AP)

RUSIJA / DESET DNI PO VRNITVI DOMOV

Raisa bo morala spet v bolnišnico

MOSKVA - Potem ko se je pred desetimi dnevi vrnila z zdravljenja, se bo morala Raisa Gorbacov ze v kratkem ponovno vrniti v bolnišnico zaradi »boleznih ozilja«, ki pa po trditvah glasnika »Sklada Gorbacov« Karenia Karageziana »ni tako huda«, a bo zahtevala »precej potrpljenja in casa«.

Karagezian je se dodal, da je bolezen posledica »groznega stresa«, ki ga je doživela žena nekdanjega sovjetskega voditelja med pucem avgusta leta 1991. Raisa je bila namreč takrat z možem v črnomoškem Forosu. Glasnik »Sklada Gorbacov« je demantiral, da bi 61-letna Raisa doživela nov srčni napad, prvega je doživela prav v Forosu med pucem.

RUANADA / ZARADI DRŽAVLJANSKE VOJNE

Gorske gorile pred izginotjem

LONDON - Spopadi med plemenoma Hutu in Tutsi ogrožajo obstoj znamenitih gorskih goril na območju Ognjeniskega parka v Ruandi. Britanska revija New Scientist navaja, da grozi iztrebljenje primatom, ki jim je ameriška znanstvenica Dian Fossey posvetila vse svoje življenje.

Dvajset let je ameriška znanstvenica, ki so jo umorili leta 1985, opazovala in študirala gorske gorile na območju Ognjeniskega parka. Njene znanstvene in življenjske izkušnje ter tragično smrt so prikazali v filmu »Gorile v megli«, kjer je njeno ljubezen do narave mojstrsko odigrala Sigourney Weaver.

Dian Fossey je ustanovila raziskovalni center Karisoke, ki so ga sedaj evakuirali, potem ko so ga oplenile soldateske iz bližnje Ugande. Raziskovalcem je uspelo rešiti dobesedno del dokumentacije, vseeno pa so plenjenje in svoj beg ocenili »kot pravo tragedijo za znanost«. Gorile so sedaj prepustene na milost in ne-

milost divjim lovčim. Po zadnjih podatkih živi na tem območju se kakih 400 človečnjaskih opic, ki so za divje lovce nadvse dragocen plen. Dian Fossey je v svojem dnevniku opisala dramatično smrt gorile, s katero se je spoprijateljila in jo je imenovala Digit. Maja je postala plen divjih lovcev tudi gorila Mrithi, ki je v filmu »Gorile v megli« igrala Digit.

Gorske gorile na območju Ognjeniskega parka pa ne ogrožajo samo divji lovci. Nič manjša nevarnost jim ne grozi od beguncev, ki so se pred grozotami triletno državljanske vojne zatekli na to območje. Gorile ljubijo mir, zato so se pred vsiljivci umaknile proti vrhovom gora, kjer so življenjski pogoji težji, tako da najmlajše gorile morajo pljunčnice. Nedavno so sprte strani dosegle sporazum o premirju. Vodstvo »Sklada Dian Fossey« pa jim ne verjame in ne bo obnovilo centra Karisoke, ker bi ga lahko ponovno napadle oborožene skupine.

FRANCIJA / STAVKA STROJEVODIJ METROJA

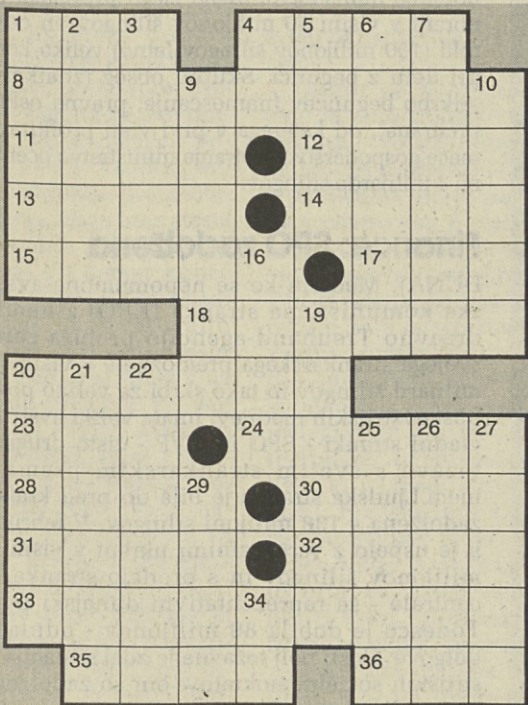
Težav ni bilo

Stavkali so samo člani sindikata CGT
Le gneča je bila večja od običajne

PARIZ - Stavka strojevodij pariske podzemne železnice je povzročila manj težav v prometu, kot so pričakovali. Strojvodje so napovedali stavko včeraj od 5. do 7. ure jutraj zaradi nesoglasja s predlogi nove delovne pogodbe, ki jo je predlagalo vodstvo pariskega podjetja za mestne prevoze RATP.

Avtonomni sindikat SAT je pogodbo sprejel, komunistični sindikat CGT pa jo je zavrnil, ker pe je v podjetju to manjšinski sindikat je stavkalo samo 20 odstotkov uslužbencev, tako da so bile težave v prometu omejene na nekoliko večjo gnečo od običajne. (Telefoto AP)

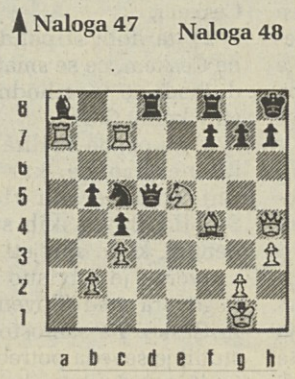
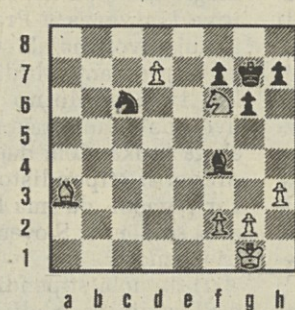

Vodoravno:

1. izraelska luka, 4. angleška balerina (Marion), 8. kitajski državnik, ustanovitelj Kuomintanga in voditelj buržoazno demokratske revolucije, ki je odpravila cesarstvo; umrl na današnji dan leta 1925, 11. skupina treh glasbenikov, 12. zadnje predivo, 13. ime umrle ameriške filmske igralk Hayworth, 14. ime hrvaške igralk Laste, 15. mejna reka med Iranom in Azerbajdžanom, 17. ime angleške filmske igralk Blyth, 18. Perzijci, 20. slovenski telovadec (Lojze), 23. starejši Citroenov avtomobil, 24. priprava, na katero se navija preja, 28. glas ob prelomu lesa ali kosti, 30. model ruskega avtomobila lada, 31. kraj ob Savi blizu Brestanice, 32. reka, ki teče skozi Saarbrücken, 33. tovarna stekla, 35. stara babilonska prestolnica, 36. nemški meščanski filozof (Georg).

Navpčno:

1. vrtna cvetlica, 2. sel, odposlanec, 3. ime švedske filmske igralk Ekberg, 4. kemijski znak za tantal, 5. grški polotok z množico samostanov, 6. madžarska oblika imena Stefan, 7. rimski komediograf, mdr. avtor komedij Evnuh in Samomuk, 9. judovski kralj v letih 609 do 598 pr. n. st.; tudi oblika imena Joachim, 10. italijanski politik, dolgoletni generalni sekretar socialistične stranke (Pietro), 16. neprijeten občutek, 19. časopisni oglas, 20. hrvaški slikar iz prve polovice 19. stoletja (Vjekoslav), 21. zakon molčnosti, ki je v veljavi pri italijanski mafiji, 22. majhen kos papirja, 25. nekdanja papeževa krona, 26. ameriška filmska igralka (Linda), 27. mera za drage kamne, 29. južnoameriški grm, katerega liste zvečijo za pozivilo, 34. kratica za lovsko društvo.

Sahovska naloga st. 47
Csom - Ghitescu / Sigen 1970

Prosti beli kmet na polju d7 je edina nada belega. Črni ga s skakalom in lovčema uspešno ovira. Toda beli, ki je na potezi, z zvinit manevrom onemogoči črnemu kralju, da pride na pomoč svojim figuram. Obenem pa mu na robu sahovnice pripravi se neprijetno presenečenje.

Sahovska naloga st. 48
Czerniak - Whiteley / 1971

Eno od sahovskih pravil se glasi: trdnjavi na drugi ali sedmi vrsti pomenita ze pol zmage! Ali to velja tudi za zgornjo pozicijo? Beli je trikrat napadel kmeta f7, vendar je črni na beli diagonalni zagrozil z matom na polju g2. Nadaljevati z napadom ali se umakniti v obrambo, razmislija beli, ki je na potezi, ko se mu porodi sijajna ideja.

Rešitev naloge st. 45

Po žrtvi belega kmeta 1.b8d+! Lb8+ se beli kralj s potezo 2.Kb7! resi obroča ob robu sahovnice in omogoči a kmetu napredovanje. 2...Ka5 3.Lh4 Kb5 4.Le1 g3 črni kralj ne more več na polje a5, umik lovca z b8 pa omogoči prodor a kmeta. Črni se odloči se za zadnjo možnost: 5.Lg3: Lg3: 6.a7 f2 7.a8d f1d po promociji obeh dam pa sledi 8Da6+ in črni izgubi damo na polju f1, obenem pa tudi partijo!

Rešitev naloge st. 46

Ze prva poteza Petrosjana 1.a6! napoveduje beg belega kmeta v damo. Ali ga črni se lahko zavstavi in zato odigra 1...Kc6. Seveda ne, 1...Kc6? 2.a7 z novo damo. Beli ponudi skakaca 2.Sd6! Ld4 /2...Kb6 3.a7 Ka7: 4.Sb5+ /3.Sf5: Lh8 4.e3 b2+ 5.Kc2 Kb6 6.Sd4 Ka6: 7.Kb2: in s prednostjo dveh kmetov beli zmaga!

BIOENERGETIKA / CILJ LOWNOVE TERAPIJE JE VESELJE, RADOST NAD ŽIVLJENJEM

Aleksander Lowen

Povezava sedanjosti s preteklostjo kot presvetljevanje konflikta

1. Premagana dvojnost: duh - telo?

V bioenergetiki, ki je le ena od vej ali oblik telesne terapije, je morda najbolj revolucionarna novost, da se terapevt pacienta dotika. Strah pred dotikom, ki je ves čas spremljal klasične oblike terapevtskih tehnik, je bil morda tudi vzrok za drugačen pristop. Obenem pa kaže »zanimanje«² zgolj za človekove psihične probleme aprioristično stališče, da telo v terapiji nima kaj početi. Abstrahiranje telesa in telesnega je seveda posledica razuma, ki sicer obvladuje sodobne družbe. Zblizanje terapevta s pacientom nosi s seboj vrsto nevarnosti, ki smo se jim prej lahko izognili. Toda oropnost človeka za stike in vrste težav, ki nastajajo prav zaradi tega, je nosilce novih smeri očitno pripeljala k razreševanju te problematike. Tako se zdaj pacient lahko dotika terapevtovega obraza, ko se zdravnik skloni nad njim, ko se mu zdi to potrebno ali ko ugotavlja, da gre v delu pacientovega telesa za močne napetosti v misli, ki naj bi jih z masiranjem odpravil.

Povezanost telesa (soma) in duha (psihe) so ugotavljali sicer že mnogo prej, preden se je v sedemdesetih letih razvilo več vrst telesnih terapij. V resnici naj bi sploh ne slo za razločevanje drugega od drugega, ampak za celoto. Ta vodilna misel, da sta namreč telo in duh eno, je tudi temelj bioenergetike. Vse teorije na tem področju vodi aksiom Gabriela Marcela: telo je vsakokratna osebnost. Če sta torej osebnost in telo identična, deluje vse, kar počnemo s telesom na osebnost. Obraz, roke, drža in gibanje te kažejo taksnega, kakršen si. Celotna biografija človeka je vtisnjena v njegovo telo. Telo je torej v mesu predstavljen zgodovina nekega človeka. Usoda ljudi pa je zgodovina njihovih teles, kot je pisal G. Marcel 1974. V Parizu živeli Vladimir Iljine pa je to misel povedal takole: »Če sem izgubil svoje telo, sem izgubil sebe. Če ga spet najdem, sem našel sebe.« Vsa doživlja, izkušnje, dobre in tramatične, so zbrane v telesu. Vsak poseg v telo je zato eksistencialen, ker pomaga, podpira, moti ali uničuje. Zato naj bi bili terapevti na tem področju ljudje z veliko osebnostno integriteto in s temeljitimi poklicnimi znanjem.

V bistvu so različne vrste telesnih terapij nadaljevanje dela nekdanjega Freudovega učenca Wilhelma Reicha in jih označujejo tudi s pojmom »novoreichovska terapija«. Pri tem sta najbolj pomembni bioenergetika Alexandra Lowena in »gestalt«³ terapija Erica Perlisa.

2. Od pacienta do temeljitelja nove smeri

Alexander Lowen je bil sprva pacient Wilhelma Reicha. Rodil se je leta 1910 v New Yorku. Studiral je pravo, ko pa je leta 1940 odšel na terapijo k W. Reichu, katerega teorija in stališča so ga izredno zanimali, se je odločil tudi za študij medicine, ki ga je dokončal leta 1951 v Zenevi. Vendar se od Reichovih teorij odmaknil in leta 1953 skupaj z Jo-

hnom C. Pierrakosom ustanovil Institut za bioenergetske analize v New Yorku, ki ga vodi se zdaj. Ker je bil vpliv W. Reicha močan, je večino postulatov Reichove teorije le razširil in jih preimenoval, nekaj jih tudi zavrgel, oprl pa se je tudi na logoterapijo Viktorja Frankla. Nova sola se je kmalu razmahnila in našla vrsto privrženec v Zahodni Evropi, kjer deluje zdaj že veliko bioenergetskih terapevtov.

Za boljše razumevanje Lowna in njegove bioenergetike je potrebno poznati temeljna izhodišča W. Reicha o tako imenovanem »telesnem oklepu«. Ta oklep, ki ga Lowen imenuje misični, služi za zaščito človeka pred zunanjimi in notranjimi vplivi. Misični oklep proizvaja napetosti, ki človeka varujejo proti bolečinam, kadar doživlja ogrožujoča čustvena stanja. Oklep je obramba in obrambni mehanizem. Človekov značaj je po Reichu predvsem odpor in oklep ega in ida nasproti zunanjemu svetu. S tem si namreč ohranja ravnovesje (ceprav nevrotično). Polnjenje, praznjenje in ustavljanje psihične energije je njegova temeljna značajska naloga. To energijo je W. Reich imenoval orgonsko. Povezoval jo je s kozmično in uvajal tako imenovane orgonske akumulatorje. Zal pa njegove teorije niso naletele na posluš pri oblasteh, tako da je bil kaznovan celo z zapornim in je v zaporu tudi umrl. Sporni so bili namreč prav orgonski akumulatorji, s katerimi je kršil nekatere zakone o uvajanju zdravniških aparatov.

W. Reich je telesna sporocila prvi uporabil v analitičnem postopku, hkrati pa odkril povezanost med emocionalnimi dražljaji in oviranim dihanjem. Leta 1935 je opazil, da se nasprotovanje kaže tudi v nezavednem zadrževanju dihanja. Če se je pacient opogumil globlje dihati, je prislo tudi do toka potisnjenih doživljajev in emocij. Tako je ugotovil, da je emocionalni dražljaj odvisen od funkcije dihanja. Z omejevanjem dotoka kisika človek omejuje tudi presnovo v svojem telesu, s tem pa upada energija in se zmanjša telesna odzivnost. Otroci vedo, da zadrževanje diha zmanjšuje občutke bolečine in potiska neprijetne dražljaje. Dihanje vpliva tudi na gibanje telesa, saj se odraža v telesu kot valovanje pri vdihu ali izdihu. Gibanje telesa pa je lahko v različnih predelih močno omejevano in zavrtlo zaradi kronične misične napetosti. Do takšne napetosti pa pride zaradi ponavljajočih se razočaranj v mladosti. Napetosti se največkrat pojavljajo v vratu, prsih, pasu in obraznih misli.

Tretje pomembno spoznanje W. Reicha pa je, da je vloga spolne izpolnitve za uravnavanje takto imenovanega energetskega gospodarstva telesa zelo pomembna. V orgazmu odteče odvečna energija, ki bi povzročala nevroze. Nevroza pa se ne sprosti, če energija zastaja v kroničnih misičnih napetostih. Človek bo torej potenten, če bo visok svoje energije predelal v orgazmu. S tem

BORUT POGACNIK

bo tudi emocionalno zdrav, saj mu ne bo preostajala energija za razvijanje nevrotičnih vedenjskih vzorcev. Zato je bila orgazmična potentnost cilj Reichove terapije in merilo dobrega emocionalnega občutja.

3. Povezanost fizičnih procesov in psihičnih pojavov

Reichova vegeto- ali orgonska terapija je s svojimi odkritji precej prispevala k boljsemu spoznavanju človeka kot psihosomatskega bitja. Alexander Lowen pa fizične procese in psihične pojave povezuje drugače kot W. Reich. Gre mu za globlje razumevanje osebnostnih motenj in za razvoj ustreznih tehnik, ki naj bi odpravljale motnje na primer clo-

Otrok dobi predstavlo, da si bo ljubezen, ki mu ni bila dana, lahko zaslužil z vzornim vedenjem, uspehom, inteligenco in podobnim. To vodi v iluzijo, da bo vse dobro, če se bo on spremenil, če bo drugačen. Otrok zavrača svojo lastno naravo (naravo), svoja občutja, svoj način biti (Seinsweise). Tendence k depresiji temelji na zanikanju in zavracanju sebe in na poskusu doseganja soglasja, da bi bil takšen, kot si želi drugi. To pa seveda nima nobene zveze s prvotno potrebo po ljubezni in sprejetosti, kajti sprejet in ljubljen si in moras biti brez pogojev in zahtev. Prvotna iluzija obstaja v tem, da si je potrebno ljubezen zaslužiti. Če nekdo ugotovi, da je

sta veselje in radost odvisna od dobrih telesnih občutij in bo s svojim telesom nenehno v stiku. Zaveda se, da telesne napetosti, dokler obstajajo, omejujejo emocionalne dražljaje in jih tudi določajo. S tem pa ga napetosti oropajo za dejanski smisel življenja! Stik z lastnim telesom je enako pomemben kot stik z realnostjo oziroma se bolj, saj pomeni našo poglavitno eksistenco realitete. Nadalje je pomembno, da človek nima nobenih iluzij o sebi ali življenju. Sprejeti mora svoja občutja kot izraz svoje osebnosti in jih brez težav izraziti.

Stik z lastnim telesom je vodilo bioenergetske analize. Bolj ko je človek moten na emocionalnem

občutek o pravici, da bo dobil od življenja to, kar hoče. S tem konceptom pa je mogoče analizirati tudi posameznikov odnos do lastnega očeta. Obstaja več motenj dihanja, ki so funkcijsko povezane z osebnostjo. Lowen navaja dve najzanimivejši: shizoidni in shizofreni bolniki izdihavajo tako, da se jim stisne prsni kos pri izdihu. Vdih je izredno zožen zaradi ohromelosti vseh samodejnih telesnih funkcij. Ohromelost je v sorazmerju z ogroženostjo, ki se je shizoidni večino ne zaveda, shizofrenemu pa prihaja v zavest. Pri nevrotiku pa prsni kos pri vdihu otrpne (otrdi), se napihne in pacient se trudi za izdih, ki bi bil popoln. Globok izdih ga vodi do panike, kot bi se bal, da ne bo mogel več vdihniti. V

vedati svoje napetosti, jo občutiti in jo vzeti zares (zavedati se na primer mora, da stisnjena celjost govori o potisnjenih impulzih, da bi nekaj zgrižel, da njegove stisnjene rame govore o tem, da bi rad nekaj udaril in po nemem segel). Vsaka kronična misična napetost kaže izrazno oviro za določena čustva. Napetost je fizično nasprotje psihični oviri. Napetosti pa niso kakšen osamljen pojav, ampak so v neprestani interakciji in določajo celotno značajsko držo človeka. Pacient se mora zavedati drže in vloge te drže za svoje celotno ravnanje.

2. Odkriti mora izvor svojih napetosti ali ovir in osvetliti njihov potek. To je analitična stran bioenergetske terapije. Če bi se temu odpovedal ne bi mogel sedanjosti povezati s preteklostjo in konflikt ne bi bil nikoli osvetljen. Tudi tu ni omejitve na en sam simptom. Pacient mora videti sebe kot plod enkratnega zgodovinskega razvoja.

3. Zavrti impulse je potrebno s pomočjo primerne gibanja razrešiti. Dokler se to ne zgodi, ostane analiza sterilna in ne more priti do spremembe v celotni osebnosti. Primerno gibanje mora potekati v primernem okolju. Pacient lahko na blazini ali čam drugem izrazi na primer svoja čustva besa, saj mora tako in podobna čustva odreagirati.

Prednost teh tehnik je tudi v tem, da jih pacient izvaja sam doma, ne samo enkrat na teden, ampak vedno, kadar utegne. Tako siri svojo zavest o občutjih.

V primerjavi z Reichovo terapijo orgazmične potence je cilj Lownove terapije veselje, radost nad življenjem. Cilj terapije je pacientu pri tem pomagati. Ta cilj je širši od Reichovega, ker obsega: veselje do življenja, spolno radost in orgazmično pomiritev.

A. Lowen razlikuje naslednje karakterne strukture: shizoidno, oralno, mazohistično, rigidno in psihopatsko. Avtor meni, da je nujen stalni stik s telesom, prav tako pa tudi stalno opazovanje, kaj se s telesom dogaja. Temeljni cilj je namreč ohranjanje telesnega zdravja. Če nekdo ni v taksnem stalnem stiku, svoje stiske projicira na druge in išče razrešitev za svoje osebne težave v radikalni družbeni spremembi. Iluzija je, da bi se družba spremenila brez poprejšnje spremembe karakternih struktur svojih članov. To je dokazal tudi W. Reich v svoji knjigi Masovna psihologija fasizma, ki je izšla tudi pri nas.

Alexander Lowen je napisal več knjig. Pri nas je izšla njegova knjiga z naslovom Bioenergetika. Zanimivi pa so se naslednja dela: Veselje - pot h kreativnemu življenju, Ljubezen in orgazem, Izraz telesa in osebnost. Na več mestih Lowen navaja tudi uporabnost telesnih vaj, ki jih natančneje opisuje. Avtorjeva spoznanja, ki dozivljajo že tridesetletno aplikativno uporabo, se bodo zanesljivo se spreminjala in dopolnjevala, vendar pa je za njegove metode v svetu veliko posluha, ki bržčas temelji na uspešnih praktičnih rezultatih.

Da bi odstranili zavo-re, ki so nastale zaradi misičnih napetosti, je potrebno troje:

1. Pacient se mora za-

NOVICE

Prehrana in značaj

ADELAIDE - Zdaj so tudi psihološko osvetlili navado nevrotičnih moskih, ki imajo radi hrano, bogato s holesterolom, in ekstrovertnih žensk, ki jim gredo v slast ocvrti krompirček, kikiriki in slasice. Oddelek za prehrano pri Organizaciji Commonwealtha za znanstvene in industrijske raziskave in Univerza v Adelaideu sta namreč pretrpela prehranske navade vzorca tisoč ljudi iz avstralskih mest Perth, Brisbane in Adelaide. Analizirali so njihov družbeni izvor, življenjske navade, obnašanje, značajske poteze in prehranske navade ter ugotovili, da značajske poteze na prehrano pogosto bolj vplivajo kot tradicionalni kazalci, kakršni so starost, spol, poklic, družbeni izvor. Raziskovalci so najmočnejše povezave odkrili med prehrabnimi navadami in psihološko spreminljivko, imenovano »kontrolno mesto«. Za ljudi z »notranjim«⁴ kontrolnim mestom je moč reči, da obvladujejo svoje življenje, medtem ko so ljudje z »zunanjim«⁵ kontrolnim mestom fatalisti. Ljudje iz prve kategorije vzpostavijo neposredno povezavo med prehrano in zavestjo o lastni osebnosti - v njihovi prehrani je veliko vlaknatih živil. Moski iz druge skupine pa nimajo zaupanja vase in jedo živila, ki vsebujejo veliko holesterola, medtem ko so ženske iz te skupine nagnjene k sladkim jedem. Sklep strokovnjakov: v akcijah proti nepravilni prehrani velja namesto »znanstvenih«⁶ dokazov, tj. stvil, podatkov in analiz, uporabiti več klasičnih marketinških prijemov in ljudi prepričati, da bodo bolj zdravi, samozavestni in uspešni, če bodo zmerni pri jedi.

Tako val kot delec?

HAMAKITA - Svetloba je lahko v nekaterih okoliščinah hkrati delec in val, trdita dva japonska znanstvenika. Njuna teorija je v nasprotju s klasičnim naukom kvantne mehanike, po katerem se kvantne entitete - recimo elektroni in fotoni - obnašajo bodisi kot delci bodisi kot valovi, z nobenim poskusom pa doslej niso dokazali, da bi mogli biti tako eno kot drugo hkrati. Znanstvenika Jutaka Mizobuci in Josijuki Ohtake iz podjetja Hamamatsu Photonics v Hamakiti sta izvedla poskus, opt na raziskave znanstvenikov iz Kalkute in Hajderabada: z dvema prizmama, postavljenima blizu drugega, sta razdelila snop fotonov. Mizobuci in Ohtake zdaj skupaj s sodelavci trdita, da so »vide-li«, kako nekateri fotoni v značnem precepu nakazujejo t.i. tunnelski efekt, to pa je čisti valovni pojav. Mar je imel Einstein prav, ko je zadnjih dvajset let svojega življenja trdil, da kvantna teorija se ni dorocena?

Goljati proti Davidu

SANTA CLARA - V drugi polovici lanskega leta so veliki proizvajalci računalnikov, denimo Compaq, IBM in Dell, tekmovali v zniževanju cen, zdaj pa se konkurenčni boj nadaljuje na področju garancij in servisiranja. Podjetje Dell Computer v cenovni bitki ni moglo kaj dosti narediti, kajti njegovi izdelki so bili že prej sorazmerno poceni, zato pa je zdaj prvo temeljito izboljšalo organizacijo servisiranja. To najbolj zgovorno nakazuje podatek, da je število zaposlenih v tej službi z 90 povečalo na 370, in to v piclih šestih mesecih.

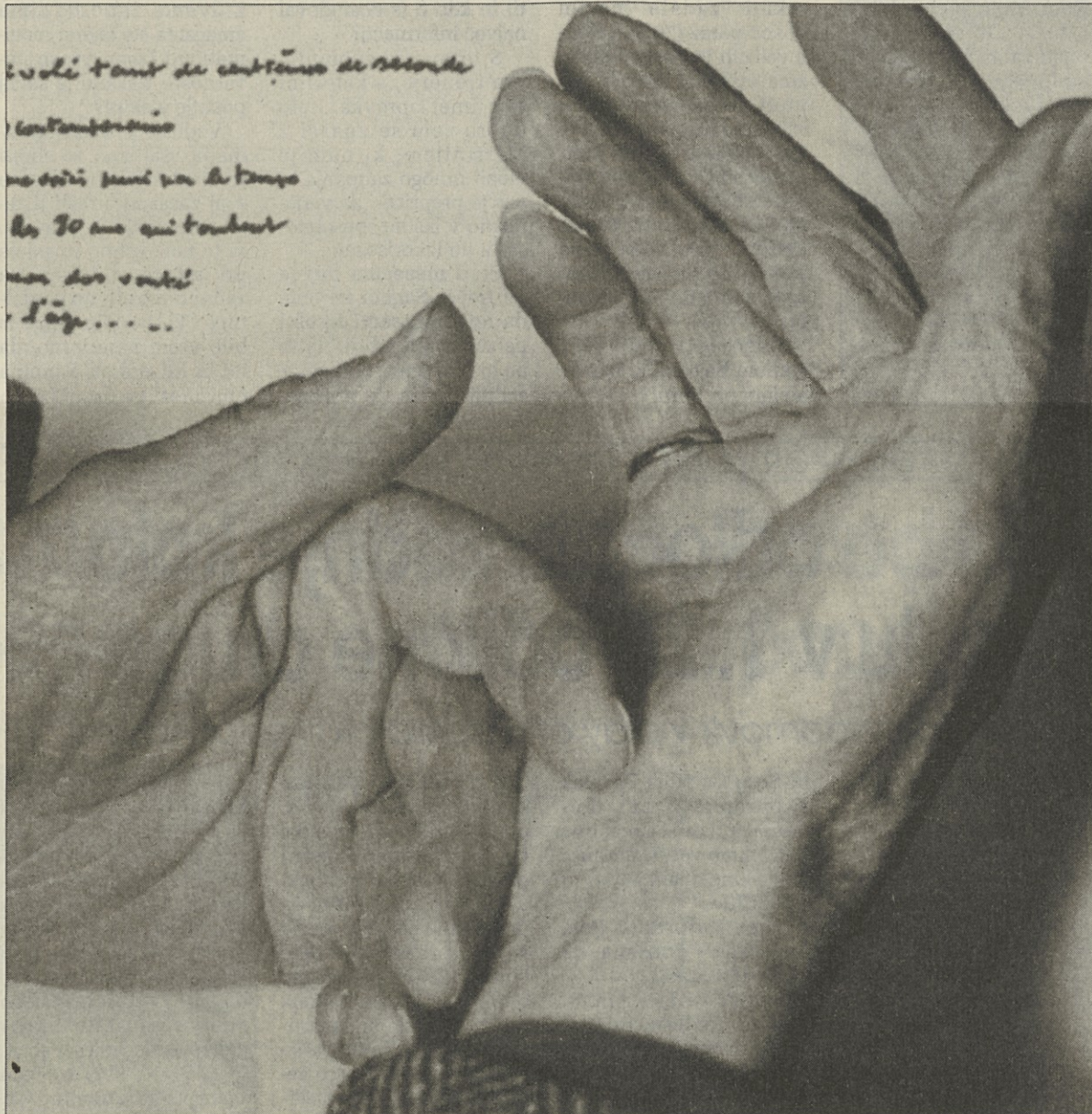
Prvo potezo v podaljšanju svojih obveznosti do kupcev je potegnil IBM, in sicer je za svoje sisteme PS/2 uvedel triletno jamstvo. Enako garancijo je nato ponudil Compaq, vendar za vse svoje računalnike, vključno s sistemi ProLine. Podobno so morale ukrepati tudi druge znane računalniške družbe. Prodaja »brezimihi«⁷ računalnikov, t.i. klonov, bo zaradi teh sprememb močno narasla. Kupci se bodo pac raje odločili za znano ime, če cene niso kaj dosti višje, zagotovljeni pa sta daljša garancija in boljše servisna služba. Vendar ne gre samo za to. Grozi resna nevarnost, da bodo trgovci s kloni zaradi splošnega padca cen začeli uporabljati sestavne dele, katerih kakovost je podpopprečna. Na to je recimo opozoril predstavnik podjetja InfoCorp iz Santa Clare v Kaliforniji. Bodoči kupci se bodo zaradi strahu, da bi dobili slab računalnik, zato se bolj odločali za izdelke, katerih ime vliva zaupanje.

Morje pod morjem

ARALSK - Nekdaj četrto največje jezero na svetu - pravijo mu tudi Aralsko morje - se je od leta 1960 zmanjšalo za 100 tisoč kvadratnih kilometrov. Glavni krivec za propadanje tega velikega slanega jezera na meji med Kazahstanom in Uzbekistanom so namakalni sistemi, ki odvajajo vodo iz njegovih arterij - rek Amu-Darja in Sir-Darja. Ti reki zdaj le se »curljata«⁸ v jezero, katerega globlina se je znižala za kakih dvajset metrov, to pa je kar tretjina prejšnje. Slanost jezera je skoraj trikrat večja. Veter raznaša po okoliških poljih in pasnikih približno 50 milijonov ton soli. Na nekaterih krajih se obala, pokrita s soljo, razteza 90 kilometrov daleč na kopno. Ker je Aralsko jezero zdaj manjše, nič več blagodejno ne vpliva na temperaturo in zato je časovno obdobje rasti na prostornem območju skrajšano. V jezeru je izumrlo več kot dvajset vrst rib in tudi sicer je zaradi manj donosnega ribarjenja ob delo približno 60 tisoč ljudi. Znanstveniki skušajo zdaj z matematičnimi modeli najti ukrepe, s katerimi naj bi preprečili, da bi Aralsko jezero do konca tisočletja postalo slana mlakaza brez življenja. Zato veliko pozornost posvečajo »podzemnemu morju«, ki so ga odkrili pred kratkim. Gre za apnenčeve usedline, zasičene z vodo - so pod Aralskim jezerom in ponekod segajo kar 500 metrov globoko. To podzemno morje napajajo vodni tokovi iz gorskih masivov Tejnsan in Mugodzari, in kadar je njihov pritisk dovolj močan, voda iz podzemlja prodre v jezero.

Staranje tretjega sveta

ZENEVA - Stara prebivalstva so bila nekdanje posebnost pešice držav iz razvitega dela sveta. V vseh državah v razvoju je se leta 1960 zvela komaj polovica prebivalcev sveta, starejših od 60 let. Do leta 2000 se bo starejša prebivalstvo v svetu povečalo na 600 milijonov in kar dve tretjini bosta živele v tretjem svetu. Po abecednem vrstnem redu nastojmo države, v katerih živi največ ljudi, starejših od 60 let: Argentina, Banglades, Brazilija, Francija, Indija, Italija, Kanada, Kitajska, Mehika, Nemčija, Nigerija, Pakistan, Poljska, Španija, Velika Britanija, Vietnam, ZDA. Stopnja rasti starih prebivalcev je v razvitih državah danes nižja kot v državah v razvoju. (E. J.)

JADRANJE / EUROPA

PROMOCIJSKA LIGA / 20.

KOŠARKARSKE NAPOVEDI / D LIGA

Napredek je viden

Sirenini jadralci v Formii

Sirenini jadralci so konec prejšnjega tedna spet nastopili na tekmovalju, ki velja kot selekcija za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu v razredu Evropa. Tako so v Formii nastopili Arriana Bogatec, Miran Gustin, Nevio Sabadin, Katja Omari in Andrej Mocilnik.

Po pričakovanju je bila najboljša Arriana Bogatec, ki je v absolutni konkurenci (nastopilo je 74 jadralcev in jadralk) osvojila 5. mesto, med dekleti (tekmovalo jih je 27) pa je bila prva. Za primerjavo povejmo, da je prva naslednja od deklet osvojila 13. mesto, Arrianina stara tekunica iz dežele Calligarisova (Tržic) pa je bila 15.

Vozili so tri regate, najboljši pa je bil Martin Bolletti iz Tržica s 14, 40 točke. Bogatec je bila v prvi regati tretja, v drugi sedma, v tretji pa po nekaj napakah 20., imela pa je 44, 7 negativnih točk.

Od ostalih Sireninih tekmovalcev je Miran Gustin osvojil 25. mesto (uvrstitve: 20., 42. in 21. in 101 točka), Nevio Sabadin je osvojil 35. mesto (37., 23. in 45. in 123 točk), Katja Omari je bila absolutno 44. med dekleti pa trinajsta (58., 28., 44. in 148

točk), Andrej Mocilnik pa je bil 49. (47., 38. in 52. ter 155 negativnih točk).

Regata je potekala v izredno hladnem vremenu, drugace pa so bili pogoji za jadranje zelo dobri. Glede Bogatecve je treba povedati, da zaradi solskih obveznosti v Rimu praktično ne trenira, zato je njena uvrstitev prav gotovo zelo dobra.

Ostali tekmovalci Sirene pa so v primerjavi s prvo regato pokazali lep napredek. Vsi so dosegli boljše rezultate, prevec pa se od njih tudi ne more zahtevati, saj gre za njihov prvi nastop na vsedržavni ravni.

Jadralce zdaj čakajo se tri selekcije. Prva bo 20. in 21. marca v Bariju, druga konec aprila v Livornu, zadnja pa prvi teden maja v Riminju.

Za nastop na svetovnem prvenstvu naj bi po prvotnih napovedih prislo v postev najboljših osem pri moških in ženskah, vendar pa zaradi vsesplošnega varčevanja federacija lahko to število se zmanjša.

Uvrstitev Arriane v ekipo za SP ni vprašljiva, medtem ko drugi Sirenini jadralci za zdaj predvsem nabirajo izkušnje.

Bodo Brežani »ugasili« tudi Fiammo?

Cici in Sokol kot v 1. delu

Ce se je glavni argument vezan na trzasko skupino Promocijske lige predcasno zakljucil (vodilna Barcolana ima ze stiri tocke prednosti), se zanimanje obrača na dogajanja in razplete v preostalih delih skupne lestvice. Cicibona ima vse namene izboljšati sedanjo uvrstitev in odkrito starta na končno 2. mesto, kar pa ne bo enostavno, saj imata trenutno Santos in Ferroviario dve točki več, čez nekaj tednov pa je na sporedu spopad med njima. Marijevi fantje bodo po daljšem času ponovno igrali v telovadnici Ervatti, kjer bodo tokrat gostili nekdanjo slavno ekipo Cus. V prvem delu prvenstva so cicibonaši dobesedno pregazili jutrisnje nasprotnike (95:69).

Za končno boljše uvrstitev se bori tudi Sokol, ki pa je tudi po besedah trenerja Vatrovca že krepko popustil, saj nima ekipa nobenih stimulacij. Tokrat bodo Nabrežniki igrali v nedeljo popoldne, z zmago proti Scoglietto pa bi posredno tudi pomagali ekipi Brega, ki se se bori za obstanek. Pred štirimi meseci je Sokol premagal Scoglietto s

sedmimi točkami razlike (71:64).

Celo knjigo motivacij pa bo najbrž prebral trener Canciani svoji ekipi Brega, ki bo odigrala eno izmed najznejših tekem za obstanek. Brežani bodo v nedeljo jutraj gostovali na igrišču Fiamme, ki je na zadnjem mestu lestvice s štirimi točkami zaostanka na račun Brega. Brežani so v prvem delu prikazali nespodobno igranje in so neverjetno visoko zgubili kar na domačih tleh (74:111). Z zmago bi se rdečebeli znebili vsaj enega tekmeča, poraz pa bi lahko imel problematične posledice, saj ni se odpisanih ekip in tudi ostali kandidati (Libertas, Scoglietto in Lega Nazionale) nizajo nepričakovane uspehe.

Na goriškem ima Dom Simek lepo priloznost, da končno zapusti zadnje mesto, saj bodo Mianovi igralci imeli tokrat opravka z ekipo Albe, ki je doslej ravno tako zbrala samo osem točk. V postavo bi se moral vrniti tudi Dusan Kosuta, ki je bil v zadnjih tednih najuspešnejši strellec ekipe, njegova odsotnost pa se je na zadnji tekmi krepko poznala. (V. Jogan)

Za Kontovel je lahko vsaka zmaga odločilnega pomena

Bor Radenska bo skušal nadaljevati z uspešno igro zadnjih kol

VANJA JOGAN

Borovci so se s 4 osvojenimi točkami krepko povlekli stran od dna in sedaj sproščeno pričakujejo naslednje spopade tudi z boljimi in visjevrščenimi nasprotniki. V nedeljo jutraj bodo skušali presenetiti kakovostno postavo San Daniele, proti kateri so v prvem delu prvenstva gladko zgubili z izidom 91:75. Sincinovi ekipi letos se ni uspelo osvojiti prestižne zmage proti najboljšim, tokrat pa ne bi vnaprej izključevali te možnosti.

Popolnoma drugačno vzdušje vlada pri Kontovelu, čigar položaj na lestvici je vsak teden bolj zaskrbljujoč. Banova ekipa bo v soboto zvečer skušala presenetiti četrtovrščeno ekipo iz Martignacca, ki je že v prvi tekmi zadala našim pekoč poraz (76:56). Kontovelcem je doslej uspelo zmagati le na lastnih tleh proti nižjevrščenim postavam, nekajkrat pa so se uspešno upirali tudi proti najboljšim v ligi (Don Bosco in Portogruaro). Upajmo, da bodo jutri presenetili nasprotnike, ki se seveda ne pridejo v Trst zgolj s turističnimi nameni.

Pogovorili smo se z Ivanom Bajcem, ki uspešno igra pri Boru.

Pred leti se je večkrat zgodilo, da si alterniral izredne podvige in pa trenutke, ko si se »sprehajal« po igrišču in se jezil na trenerja in soigralce. V zadnjih letih si se zresnil in sedaj tudi redno trenira. Si zadovoljen z letošnjo sezono in z lastno igro?

Zelo sem zadovoljen zlasti z odnosom trenerja, ki je dosleden in pravičen do vseh posameznikov. Odlično sem se znašel tudi s soigralci, saj nimam nobenih diskusij in kljub temu, da je v ekipi mnogo dobrih posameznikov, ni zavisti in oporekanja. Mislim, da sem v zadnjih letih dozorrel tudi zaradi ambrozija, ki je zgleden.

V mladinskih kategorijah si bil »v rokah« marsikategore trenerja. S kom si se najbolje počutil in kdo ti je posredoval največ informacij?

S tezaivo se spomnim vse trenerje, s katerimi sem imel opravka. Zelo dobro sem se znašel z Martinjem, ki nam je vložil mnogo zaupanja in nas je prepragal, da verjamemo v lastne sposobnosti in jih izkoriscamo.

Pred mesecem dni je bil trener Sancin na tem, da odstopi, sami igralci pa ste si bili edini, da to ne bi bila prava rešitev. V zadnjih kolih ste prikaza-

Ivan Bajc, ko je v sezoni 90/91 igral pri Ciciboni

li doslej najboljšo igro in z dvema zaporednima zmagama ste skoraj matematično izven vsake nevarnosti. Kakšno je sedaj počutje v ekipi?

Vzdušje je seveda optimalno, saj smo že zbrali dvajset točk in smo se vsaj začasno otresli tiste psihološkega pritiska, ki te neizogibno pogotuje pri igri, če se nahajaš na zadnjih mestih razpredelnice.

V obdobju krize je bilo vsem nam jasno, da ne bi bil odhod Sancina prava rešitev, saj dobro in

intenzivno treniramo že od avgusta dalje in sedaj smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni. Gre pa priznati, da smo od takrat vsaj delno spremenili način igre in smo sedaj manj vezani na določene sheme, kar nam bolj leži, saj smo bili od vedno tako navajeni.

Recimo, da se ti ob koncu sezone pripeti, da imaš pred seboj tri variante: ostati pri Boru v D ligi s petimi treningi tedensko; igrati izven Trsta v B2 ligi (glej Drocker,

Tul, Arena); nastopati skoraj kreativno v Promocijski ligi. Kaj bi zbral?

Res zanimivi ponudbi se seveda ne bi odrekel. Drugace imam namen ostati pri Boru, saj je tak režim treningov povsem zmogljiv.

NAPOVEDI - Ivan Bajc. Jadran - Ravenna +5. Matchwinner: Merlin(4.zbran); top scorer: Rauber(9); nad pričakovanjem: Oberdan(4).

Bor Radenska - San Daniele +10

Matchwinner: Persi(3); top scorer: R.Smotlak(4); nad pričakovanjem: M.Simoncic(7).

Kontovel - Martignacco -15

Matchwinner: Civardi(8); top scorer: Grilanc(13); nad pričakovanjem: D.Gulic(5).

Cicibona - Cus +15

Matchwinner: Furlan(5); top scorer: Cupin(12); nad pričakovanjem: Iz.Bajc(8).

Scoglietto - Sokol Warm +8

Matchwinner: Skerlavaj(3); top scorer: M.Solic(1); nad pričakovanjem: Stanislaz(6).

Fiamma B. - Breg +5

Matchwinner: R.Zerjal(2); top scorer: M.Salvi(3); nad pričakovanjem: Schiulaz(6).

Alba - Dom Simek +12

Matchwinner: Kocjancic(1); top scorer: Jarc(1); nad pričakovanjem: Semolic(3).

ODBOJKA / V 1. MOŠKI DIVIZIJI NA GORIŠKEM VALPRAPOR ŽE MED FINALISTI, OLYMPIA TRETJA

O usodi Našega praporja bo odločalo zadnje kolo Dekleta Olympie po 1. delu v 1. ŽD odlične druge

Sočanke v 2. diviziji gladko zmagale - Spet gladek poraz domovk v play offu deklic proti ekipi Azzurra

1. MOSKA DIVIZIJA
Skupina A
Valprapor Vini Pintar - Intrepida 3:0 (15:4, 15:6, 15:7)

VALPRAPOR: Ursic, Ferfolja, Devetak, Korecic, Gravnar, Brisco, Maraz, Populini, Crassini. Zadnja tekma v kvalifikacijski skupini je bila za valpraporovce gola formalnost bodisi zaradi sibočnosti nasprotnika bodisi zaradi že prej dosežene uvrstitve v play off.

Po zlahka osvojenem prvem nizu, so valpraporovci v začetku drugega niza zaigrali manj zbrano in Intrepida je povedla s 5:3, a je bilo njeno vodstvo kratkotrajno. V tretjem nizu gostitelji z zacetenim vodstvom 9:4 niso dovolili presenečenja. Omenimo naj še, da so na igrišču stopili vsi igralci.

Olympia Pintar Jestrine - Caldini 3:1 (9:15, 15:9, 15:13, 15:3)

OLIMPIA: Cevdek, Bensa, Dorni, Cavdek, Pintar, Breganti, Hlede, Kseni, Lutman.

Anticipirana tekma zadnjega kola ni bila posebej zanimiva in na visoki tehnični ravni, saj sta obe ekipi precej grešili.

Najzanimivejša seta sta bila prav gotovo prvi in drugi, kjer sta si ekipi bili enakovredni. V tretjem in četrtem nizu pa je Olympia zbrala svoje vrste in popolnoma nadigrala nasprotnika. Naj povemo še, da s to zmago je Olympia ohranila tretje mesto na lestvici, ki ji sedaj omogoča uvrstitev v play-off za napredovanje. (Poldo)

IZIDI 13. KOLA: Valprapor Vini Pintar - Fincantieri 3:2, Mossa - Ronchi 3:0, Intrepida - Olym-

pia Jestrine Pintar 0:3, Caldini - Soca Valprapor 1:3 (10:15, 12:15, 17:16, 14:16).

VRSTNI RED: Valprapor Vini Pintar 26, Fincantieri 24, Olympia 18, Mossa in Soca Valprapor Pos. Sovodnje 14, Caldini 8, Intrepida 4, Acli Ronchi 0. (Valprapor, Intrepida, Olympia in Caldini imata tekmo več)

Skupina B
Nas prapor - Torriana 1:3 (8:15, 15:6, 14:16, 11:15)

NAS PRAPOR: Bevcar, Miklus, Korsic, Boskin, Sosol, Leghissa, Gulin, Paulin.

Po tem porazu je odbojkarje Našega praporja na drugem mestu dohiti Turriaco, prav v jutrisnjem zadnjem kolu kvalifikacijske faze pa se bosta tile ekipi srečali med sabo (ob 20.30 v Turjaku). Tekma bo izredno važna: zmagovalac se bo direktno uvrstil v play off za napredovanje, porazenec pa bo za nastop v play offu moral odigrati dodatno tekmo s tretjevrščenim iz skupine A, to je z Olympio!

Tekma s Torriano je potrdila, da Nas prapor ne igra tako uspešno, kot v prvem delu. Treba je sicer reči, da Torriana ni od muh, saj je v povratnem delu premagala vse tekmece, razen San Luigija. Vesti, da bodo zaradi ustanovitve 2. divizije v prihodnji sezonij iz lige izpadlo kar nekaj sesterk, so ekipi iz Gradisca narokovale, da je v svoje vrste vključila tudi ostale starejše igralce, ki so v prejšnjih letih že igrali na deželni ravni. Kljub vsemu bi lahko briska se-

sterka tudi zmagala, ce si ne bi na primer v tretjem setu zapravila vodstva s 14:13 in dve zaključni zogi, v četrtem setu pa za uspeh ni zadostovalo niti vodstvo s 7:2 in 9:4. Kljub zmagi Torriana nima več možnosti, da bi se dokopala do 3. mesta, ker bo v zadnjem kolu prosta.

Upajmo, da bodo fantje jutri v Turjaku dali vse od sebe, da se jim ne bi drugo mesto, ki ga zasedajo praktično že od vsega začetka te faze, izmuznilo prav v zadnjem kolu.

OSTALA IZIDA 13. KOLA: Corridoni - Turriaco 0:3, Fossalon - San Luigi 0:3, Cormons ni igral.

VRSTNI RED: San Luigi 22, Turriaco in Nas prapor 14, Torriana 12, Corridoni 10, Lib. Cormons 6, Fossalon 0.

1. ZENSKA DIVIZIJA
Olympia - Moraresse 3:0 (15:11, 15:5, 15:6)

OLYMPIA: Bratina, H. in K. Corsi, Cernic, Bulfoini, Princi, Braini, Lutman. Moraresse je dekletom Olympie povzročal težave samo v prvem nizu, predvsem s svojo najboljšo napadalko, nekaj točk pa so nasprotniki z napakami poklonile tudi same Goricanke. V nadaljevanju so zaigrale bolj zbrano in zmagale brez težav.

Po prvem delu zaseda torej Olympia na skupnem vrstnem redu odlično drugo mesto. Trenerka Olympie Mirande Kristancic: »Z uvrstitvijo sem seveda zadovoljna, res zal mi je samo za »kiks« proti ekipi Villesse. V povratnem delu bomo proti vsem boljšim nasprotnikom igrane v gosteh,

tako da naša naloga ne bo lahka.«

Zanimivo je, da je Olympia v prvem delu premagala tako vodilni Libertas, kot tretjevrščeno Acli, poleg z Villessejem pa je izgubila se s Corridonijem. Skratka, dva nepotrebna poraza.

OSTALI IZIDI 9. KOLA: Villesse - Corridoni 3:0, Farra - Azzurra 1:3, Pieris - Cormons 0:3, Libertas Gorizia - Acli 3:1.

VRSTNI RED: Libertas Gorizia 16, Olympia 14, Acli Ronchi 12, Farra in Villesse 10, Corridoni 8, Lib. Cormons, Azzurra in Moraresse 6, Pieris 2.

2. ZENSKA DIVIZIJA
Intrepida - Soca Gostilna Devetak 0:3 (5:15, 1:15, 7:15)

SOCA: M. in V. Cernic, K., K. in V. Devetak, S. Pellegrin, R. Pinello, M. Tuniz.

Sovodenjke so dosegle 2. zmago proti mladi ekipi. Zaradi majhne telovadnice in številnih nasprotnikovih navijačev so bile na začetku nekoliko prestrašene. Kmalu pa so se zavedale svojih zmognosti in zacele igrati kot znajo. Dobro so servirale in napadale ter prepustile nasprotnicam le 13 točk. V obrambi je zelo dobro igrala Kristina Devetak, v napadu pa učinkoviti Roberta Pinello in Martina Cernic. (S. P.)

Dom Imsa - Staranzano 1:3 (17:15, 7:15, 7:15, 7:15)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: San Luigi - Lib. Cormons 3:0, Grado - Torriana 0:3, IZID 6. KOLA: Torriana - Cormon 3:0.

VRSTNI RED: Staranzano 10, Torriana in San Luigi 8, Dom Imsa, Grado

in Soca Gostilna Devetak 4, Intrepida 2, Lib. Cormons 0. (Lib. Cormons ima tekmo več, Dom Imsa ima tekmo manj)

DECKI
Soca Valprapor Pos. Sovodnje - Torriana 3:0 (15:5, 15:6, 15:5)

SOCA VALPRAPOR: Makuc, Radetti, Bonan, Muzic, Gravnar, Plesničar, Devetak, M. Cernic.

Proti Torriani je združena ekipa igrala površno in ne dovolj angazirano, a je kljub temu dosegla lahko zmago. Večina točk, ki jih je dosegla Torriana, je treba pripisati napakam Sočanov.

OSTALI IZIDI 16. KOLA: Acli - Cormons 3:0, Valprapor Soca Kmečka banka ni igral.

VRSTNI RED: Soca Valprapor Pos. Sovodnje 26, Torriana 16, Acli 14, Valprapor Soca Kmečka banka 4, Lib. Cormons 2.

DEKLICE
Play off

Azzurra - Dom Imsa 3:0 (15:7, 15:2, 15:12)

Tudi 2. kolo play offa je potrdilo, da sta finalistka iz skupine A močnejša. Tako so domovke po porazu proti favorititu Fincantieriju gladko klonile se pred Azzurro, zaigrale pa so pod svojimi sposobnostmi. Zanje predstavlja vsekakor lep uspeh, da se same uvrstitev v to fazo.

OSTALI IZIDI 2. KOLA: Fincantieri - Staranzano 3:1 (15:8, 15:1, 7:15, 15:3)

VRSTNI RED: Fincantieri in Azzurra 4, Staranzano in Dom Imsa 0.

Talazilna skupina
Soca - Acli Ronchi 3:1 (15:12, 12:15, 15:6, 15:9)

SOCA: E., V. in M. Cernic, K. Devetak, V. Florenin, S. Pellegrin, D. Volk.

V 1. tekmi talazilne skupine za uvrstitev od 9. do 14. mesta so sočanke prvič v letošnji sezoni premagale ekipo iz Ronk. Zacele so zelo dobro in presenetile nasprotnice, ki si niso pričakovale tako borbene ekipe. V drugem setu pa so dekleta iz Ronk dobro reagirale in izenacile. V tretjem nizu pa so nase stopile na igrišče zelo angazirano in prepustile nasprotnicam le 6 točk.

V četrtem setu so nase občutile utrujenost. Po rezultatu 2:7 pa so spet dobro zaigrale in zaslužen zmagale. Treba je pohvaliti podajacici, predvsem pa Valentino Florenin. (S.P.)

NARASCAJNIKI
Torriana - Valprapor CDR 0:3 (7:15, 4:15, 0:15)

VALPRAPOR CDR: Pellegrin, Mucci, Devetak, Lukež, Frandolici, Lutman.

Tudi v prvi povratni tekmi so valpraporovci brez težav premagali drugovrščeno Torriano in tako ostajajo nepremagani na vrhu začasnega vrstnega reda. Dosedanji potek prvenstva je že pokazal, da so valpraporovci najmanj za razred boljši od ostalih.

Ze jutri bo v Standrežu, s pricetkom ob 19.45, derbi z Olympio, ki je tekmo s Fincantierijem, kot smo že zapisali, dobila brez boja. Trzicanom pa je disciplinska komisija v svojem najnovejšem sporocilu tudi odvzela dve točki z lestvice.

VRSTNI RED PO 4. KOLU: Valprapor CDR 12, Torriana 6, Olympia 3, Fincantieri -2. (Fincantieri in Olympia imata tekmo manj)

NARASCAJNICE

Po 13. kolih, do konca jih manjka se pet, je boj za uvrstitev v play off povsem odprt, možnosti domovk pa neokrnjene. Varovanke trenerja Princica so sinoci igrare proti goriškemu Libertasu (z rezultatom se ne razpolagamo), ključno pa bo menda zaostalo ponedeljkovo srečanje s Farro.

IZIDI 13. KOLA: Dofn Imsa - Staranzano 2:1, Ronchi - Pizz. Italia 0:3, Grado - Mossa Candolini 3:0, Fincantieri - Lib. Gorizia 1:2, Farra - Sagrado 2:1.

VRSTNI RED: Grado 35, Staranzano 30, Farra 29, Dom Imsa 28, Pizz. Italia in Sagrado 19, Lib. Gorizia 15, Fincantieri 6, Mossa 5, Acli 0. (Farra, Dom Imsa, Pizz. Italia, Lib. Gorizia, Mossa in Acli)

2. dirka (Milan): Giulio Cesare (2) je v odlični formi, zato ga imamo za favorita. Garrincha (X) je vaje podobnih shem, slediti pa velja tudi Nelsonu OM.

2. dirka (Milan): tu je možnost baze s konjem Infalibile (1). Limaker (X) bi se lahko vrnil med favorite, trd oreh za vse bo Neo d'Arc (2).

3. dirka (Firenze): Liszt KS (1) je res v sijajni formi. Ce ne bo zagolopiral na začetku lahko zmaga tudi Legaspi (X). Preseneti

Nasi favoriti: 14 Laval, 18 Inside Bi, 17 Martin di Già. Za sistemiste: 12 Lici di Casei, 6 Nebraska Om, 13 Legenda Ferm.

4. dirka (Neapel): regularni Lordim (X) in Mito di Jesolo (1) ter na milji

zelo dober Goldy (2) imajo po našem največ možnosti.

5. dirka (Bologna): nas favorit je Marfy Di Casei (X). Sledita Newnesu (1) in Nescoi (2).

6. dirka (Rim - galop): Vico Vista (1) po teži in kvaliteti jahaca zasluži nase pozornost. Golden Symbol je najboljši predstavnik skupine X. Omembno su zasluži tudi Noal (2).

Dirka tris

7. dirka (Neapel): regularni Lordim (X) in Mito di Jesolo (1) ter na milji

zelo dober Goldy (2) imajo po našem največ možnosti.

8. dirka (Neapel): regularni Lordim (X) in Mito di Jesolo (1) ter na milji

zelo dober Goldy (2) imajo po našem največ možnosti.

Danes igra za vas Totocalcio

Robi Smotlak

Robi Smotlak (letnik 67) je košarko pričel igrati star 9 let pri minibasketu Bora, danes pa je kapetan članske ekipe, s katero je lani napredoval v D ligo. Več sezon je uspešno igral s Cicibono (napredovanje iz Prve divizije in 3. mesto ter najboljši strellec v Promocijskem prvenstvu leta 89/90). Robi uspešno igra tudi tenis in biljard, v poletnem času pa se ukvarja z nogometom in beach volleyballom. Po televizijskem ekranu najraje sledi kolesarstvu, rugbyu in tenisu. Prejšnjič je Robert Paoletti zadel 9 izidov.

Obvestila

JADRALNI KLUB CUPA
vabi člane na 21. redni občni zbor društva, ki bo v drevi, 12. marca, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v športno-rekreativnem centru v Vizovljah (cesta za Cerovlje). PLANINSKI ODESK SZ SLOGA in SK DEVIN vabita v nedeljo, 14. marca na zimski vzpon na Snežnik. Odhod iz Bazovice izpred spomenika padlim ob 7. uri. Za informacije tel. 226283 - Stopar in 200236 - Skerk.

Konjske dirke

2. dirka v Milanu: Infalibile (skupina 1) ne more izgubiti...

1. dirka (Milan): Giulio Cesare (2) je v odlični formi, zato ga imamo za favorita. Garrincha (X) je vaje podobnih shem, slediti pa velja tudi Nelsonu OM.

2. dirka (Milan): tu je možnost baze s konjem Infalibile (1). Limaker (X) bi se lahko vrnil med favorite, trd oreh za vse bo Neo d'Arc (2).

3. dirka (Firenze): Liszt KS (1) je res v sijajni formi. Ce ne bo zagolopiral na začetku lahko zmaga tudi Legaspi (X). Preseneti

KOŠARKA / EUROCLUB

Polom Knorra

Scavoliniju »derbi«

V evropskem kosarkarskem prvenstvu so sinoci odigrale četrtfinalna srečanja.

Knorr - Real Madrid 56:76

BOLOGNA - Madridski Real je v Bologni zmagal tako gladko, da je povratna tekma skorajda odveč. Sabonis in ostali (Birjukov 14 točk, Brown 17 so vodilnega na lestvici italijanske kosarkarske A lige povsem nadigrali. Wennington in Binelli sta slovitega baltskega igralca (13 skokov, a samo 5:12 v metih in 13 točk) pod kosema zaustavila po svojih močeh, a povsem so odpovedali zunanji igralci Knorra. Danilo- vič je svoj prvi kos dosegel sele po 25. minutah igre, nič boljše pa nista bila Brunamonti (4:12) in Coldebella (2:9). Bolonjanci bi dvakrat skoraj izenacili (26:28 in 31:33), v nadaljevanju pa sploh ni- so mogli več kljubovati razigranim gostom. V 37. minuti so Španci z 26 točk s prednostjo 26 točk (72:46).

Košarkarji Reala imajo zdaj v Madridu kar dve priložnosti, da dokončno obracunaajo z Italijani, sodeč po razmerju sil, ki je izšel iz sino- cne tekme, pa si bo-

do verjetno pot v »final four« zagotovili že v tork.

Scavolini - Benetton 94:92 (45:45)

SCAVOLINI: Workman 5, Magnifico 20, Boni 7, Rossi 7, C. Myers 32, Costa 2, P. Myers 21.

BENETTON: Iacopini 3, Kukoc 38, Ragazzi 6, Teagle 22, Vianini 7, Scarone 2, Rusconi 14.

PROSTI METI: Scavolini 22:27, Benetton 7:19 (Kukoc 3:7). GLE- DALCEV: 4.000.

Olympiakos - Limoges 70:67 (32:31)

Grki so za las premagali favorizirane Francoze. Junak srečanja je bil za gostitelje Zarko Paspalj, ki je dosegel 27 točk, Berry pa 17 in Tarlac 12.

Pri gostih je bil najuspešnejši strelec slovenski reprezentant Jur- re Zdovc (14 točk).

Pau Orthez - Paok Solun 86:103

Povratne tekme bodo v tork, 18. marca, morebitna tretja pa v četrtek, 20. marca na igrišču ekipe, ki je na kvalifikacijah dosegla boljše uvrstitve. Zmagovalci četrtfinalne fa- ze se neposredno uvr- stijo na finale starih najboljših moštvev.

HOKEJ NA LEDU / SVETOVNO PRVENSTVO SKUPINE C V LJUBLJANI IN NA BLEDU

Danes začetek

Slovenija bo za uvod drevi igrala proti Avstralcem

PETER BUTOLN

Izraelci in Belgijci prebi- vali v hotelu Krim, osta- li pa v Astoriji.

V Ljubljano so prvi prispeli Avstralc, ki so zelo zadovoljni z organi- zacijo in namestitvijo, predvsem pa so pohvali- li odlično hrano, saj lahko izbirajo med stiri- mi vrstami menijev. Bolj problematični so »gur- mani« iz Južne Koreje, ki si po nekaterih govo- ricah ze kuhajo sami v sobah. Ostale reprezen- tance pritožb nad preh- rano prav gotovo ne bo- do imele, saj bodo za raznovrstnost in kvali- teto skrbela podjetja Ljubljanske mlekarne, Jagoda, Radenska in Zi- to.

Premiera z Avstralc

Prva tekma sloven- skih hokejistov bo danes zvečer proti reprezen- tanci iz dezele kengu- rujev. Kljub temu, da slovenski igralci avstral- ske ekipe ne poznajo (trenirali naj bi v Van- couvr), so s trenerjem Hitijem na celu optimi- sti. Čeprav sodijo Av- stralci med tako imeno- vane »ekstotične« repre- zentance, bo treba tudi takšne tekme odigrati re- sno in odgovorno, saj je vsaka tekma na SP zgo- ba zase. Takšno igro bo- do naši hokejisti prav gotovo tudi prikazali, se posebno sedaj, ko je HZS uslišala njihove zahteve. Reprezentanti bodo za vsako zmago na SP dobili premijo 300 DEM (v toarski proti- vrednosti), celotni sklad za osvojitev prvega me- sta pa znasa 3000 DEM. Premije bodo dobili sa- mo igralci, trener Rudi Hiti pa se je svojemu za- sluzku odpovedal in ga bo v primeru zmage nakazal na račun KH Bled.

Poskrbeli so tudi za vso manjkajočo opremo hokejistov (palice, dresi, hlace, scitniki, celade), tako da je nasa reprezen- tacija končno »oblece- na«. Opremo v vredno- sti 30.000 DEM je pri- skrbelo podjetje SEMKOL, ki bo tudi na prvenstvu skrbelo

Slovenska reprezentanca med treningom v Halli Tivoli (Foto Aleš Pavličič/TRIO)

izključno za naso repre- zentanco (servisne sto- ritve).

Nocojsnja tekma v dvorani Tivoli bo ob 20. uri, na žalost pa nepo- srednega televizijskega prenosa ne bo. V dvora- ni so postavili velik se- mafor za reklamna spo- ročila, poskrbljeno pa bo tudi za gledalce:

pred vsako tekmo bodo ljubitelji hokeja dobili nakaksen napovednik (postave obeh moštvev, program SP, reklamna sporočila), Black end Decker in MBS Boris Strel pa prirejata za gle- dalce nagradno igro; na- građe bodo zrebali po končanem prvenstvu. Slovenija bo začela tek-

mo v naslednji postavi: Vratarja - Bolta in D. Lomovsek; branilci - M. Pajic, Mlinarec, Zajc, Brodnik, Jug, B. Pajic, Beslagic in Kuncic; na- padalci - A. Razinger, Kopitar, M. Smolej, Go- renc, T. Vnuč, Beribak, Kontrec, Tisler, N. Zu- pancic, Zolek, Mlinarec in Rojske.

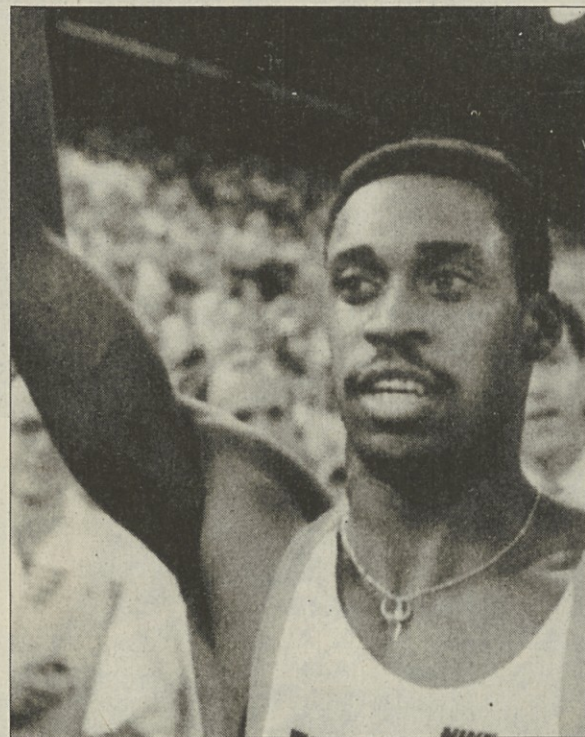
ATLETIKA / DVORANSKO SP

Od danes v Torontu v senci »Big Bena«

Tudi Američan Butch Reynolds na startu

TORONTO - V hudem mrazu (-10 stopinj) in le- du se Toronto pripravlja na danesnje odprte dvor- anskega atletskega sve- tovnega prvenstva. Če- prav je zanimanje za to prireditve se vedno ve- liko (prodali so že 60.000 vstopnic), bo to prven- stvo brzkone potekalo v senci zadnjih velikih »atletskih afer«: izključi- tev Bena Johnsona zaradi dopinga in povratek na atletske steze »porec- nika« Butcha Reynoldsa. V prekrasni dvorani Sky- dome bodo ljubitelji atle- tike na tem SP pogresali velike ase, kot so Sergej Bubka, Lewis, Christie, Powell, ki raje v tem ca- su trenirajo in tempirajo formo za »pomemb- nejše« in tudi donosnejše mitinge, predvsem v Evropi.

Sicer pa bo od danes na startu v Torontu kar cedna konkurenca atle- tov. V prvi vrsti je tu Reynolds, ki ga je med- narodna atletska zveza izključila in ga je tako prikrajšala za zlato in s tem tudi za lep kup de- narcev. Ameriški atlet je jasno izjavil, da namera- va v Torontu zmagati le, zato da bi ga nagradil predsednik IAAF Primo Nebiolo (njegov največji sovražnik) in da upa tu- di, da bi se le-ta odrekel nagrajevanju in bi se tako ravnal kot Hitler na OI v Berlinu z Jessiem Owen- som. Reynolds je seveda nesporni favorit na 400 m, morda edini na tem SP skupno s Kubancem Sotomayorjem, ki nima enakovredne konkurence v skoku v visino. V sprintu bo skušal do- macin Bruny Surin na-

Butch Reynolds - osrednja osebnost

domestiti »Big Bena« v boju z Americanoma Mitchellom in Drum- mondom. V skoku s pali- co bo imel Cataulin (v tej sezoni 6 m) kot glavna tekmo Potapovica in Je- gorova. Na 60 m ovire je olimpijski prvak, Ka- nadcan McKoy favorit, toda nevarni so tudi Bri- tanec Jackson in Ame- ricana Foster in Dees.

Verjetno prvič v zgo- dovini tega SP bodo ze- nska tekmovanja zani- mi- vejša od moskih. Pri ze- nskah je namreč pričako- vati ogorčene boje in tudi več rekordov. Tek na 60 m bo se kako privlačen: tu so favoritinje svetovna prvakinja, Rusinja Priv- a- lova, Jamajcanka Marle- ne Ottey ter Amerikanka Gail Devers. Privalova pa bo na 200 m brez prave

konkurence. Nesporna favoritinja na 60 m ovire je Rusinja Ljudmila Na- rozilenko, ki je pred kratkim izboljšala sve- tovin rekord.

Italijanske vrste bodo na tej izvedbi zastopali le mladi atleti.

SPORED FINALOV. Danes, ob 17.10 (23.10 evropski čas): daljina zenske, ob 19.50 (1.50 evr. čas): 60 m z, 60 m moski.

Jutri, ob 19.00 (24.00): visina z, troskok m, pali- ca, 3.000 m z, daljina m, hoja 3 km z, 4x400 m in z, 1.500 m.

Nedelja, 12.00 (18.00): troskok z, krogla z, hoja 5 km m, visina m, 60 m ovire z in m, 400 m z in m, 800 m z in m, 200 m z in m, 1.500 m z, 3.000 m m.

FORMULA ENA / PRED ZAČETKOM SEZONE

»Profesor« Prost pravi, da se vrača kot popoln novinec

Danes v Kyalamiju prvi uradni trening za VN Južne Afrike

Moštva in vozniki

Williams (svetovni prvak med konstruktorji): sa- sija: Williams FW15, motor: Renault V10

0 Damon Hill (Velika Britanija, 30 let, dosežki: 2 dirki, 0 zmag, 0 pole position, 0 točk.

2 Alain Prost (France, 38, 183, 44, 20, 699,5)

Tyrrell: sasijsa: Tyrrell 020C, motor: Yamaha V10

3 Ukjo Katayama (Japonska, 29, 14, 0, 0, 0)

4 Andrea de Cesaris (Italija, 33, 181, 1, 0, 55)

Benetton: sasijsa: B193, motor: Ford HB V8

5 Michael Schumacher (Nemčija, 24, 22, 1, 0, 57)

6 Riccardo Patrese (Italija, 38, 240, 6, 8, 261)

McLaren: sasijsa: MP4/8, motor: Ford HB V8

7 Michael Andretti (ZDA, 30, 0, 0, 0, 0)

8 Mika Häkkinen (Finska, 24, 30, 0, 0, 13)

Ayrton Senna (Brazilija, 32, 142, 36, 61, 541; v Kyalamiju bo zamenjal Häkkinena)

Footwork: sasijsa: FA13B, motor: Mugen Honda V10

9 Derek Warwick (Velika Britanija, 38, 131, 0, 0, 67)

10 Aguri Suzuki (Japonska, 32, 42, 0, 0, 7)

Lotus: sasijsa: Lotus 107B, motor: Ford HB V8

11 Alessandro Zanardi (Italija, 26, 4, 0, 0, 0)

12 Johnny Herbert (Velika Britanija, 28, 31, 0, 0, 7)

Jordan: sasijsa: Jordan 193, motor: Hart V10

14 Rubens Barichello (Brazilija, 20, 0, 0, 0, 0)

15 Ivan Capelli (Italija, 29, 92, 0, 0, 31)

March: sasijsa: CG911C, motor: Ilmor V10

16 Jean-Marc Gounon (Francija, 30, 0, 0, 0, 0)

17 Jan Lammers (Nizozemska, 36, 23, 0, 0, 0)

Larrousse: sasijsa: LC93, motor: Lamborghini V12

19 Philippe Alliot (Francija, 38, 93, 0, 0, 5)

20 Erik Comas (Francija, 29, 28, 0, 0, 4)

Lola Scuderia Italia: sasijsa: Lola 193, motor: Fer- rari V12

21 Michele Alboreto (Italija, 36, 169, 5, 2, 185,5)

22 Luca Badoer (Italija, 22, 0, 0, 0, 0)

Minardi: sasijsa: Minardi M193, motor: Ford HB V8

23 Christian Fittipaldi (Brazilija, 22, 10, 0, 0, 1)

24 Fabrizio Barbazza (Italija, 29, 0, 0, 0, 0)

Ligier: sasijsa: Ligier JS39, motor: Renault V10

25 Martin Brundle (Velika Britanija, 33, 99, 0, 0, 54)

26 Mark Blundell (Velika Britanija, 26, 14, 0, 0, 1)

Ferrari: sasijsa: Ferrari F93A, motor: Ferrari V12

27 Jean Alesi (Francija, 28, 55, 0, 0, 60)

28 Gerhard Berger (Avstrija, 33, 131, 8, 8, 253)

Sauber: sasijsa: Sauber C12, motor: Ilmor V10

29 Karl Wendlinger (Avstrija, 24, 16, 0, 0, 3)

30 J.J. Lehto (Finska, 27, 38, 0, 0, 4)

(Vsa moštva vozijo z gumami Goodyear.)

LONDON - Po letu pocitka, ki je sledilo jezne- mu odhodu iz Ferrarja, se Alain Prost vrača na velike tekme z namero, da poveča svoje rekordno število 44 zmag in se četrtič osvoji na- slov svetovnega prvaka. V nedeljo bo startal v Kyalamiju. Poskušal bo ponoviti zmagoslavje Williamsa iz- pred leta dni, ko je za vola- nom vozila tega moštva se- del Mansell.

Vendar je današnji po- vrtnik Prost le medla sen- ca Prosta, ki se je leta 1991 z Ayrtonom Senno boril za prestol. Zdaj, ko je starejši in ko leto dni ni sedel v bo- lidu, ima Prost drugačno, zrelejšo mnenje o dirkah formule 1. Ta njegova mo- drost pa ga je že pripeljala v težave z vodstvom medna- rodne zveze za avtomobili- stični sport. Francoska av- tomobilistična revija je namreč objavila njegovo kritično poslovanja in vo- dstva formule 1. Zaradi nje- govega kritičnega mnenja ga je FISA okarala kot po- rednega fanka, namesto da bi ga vzela resno kot enega najboljših voznikov na sve- tu. Ko bo 18. tega meseca stopil pred svet organiza- cije, mu grozi denarna ka- zen, ukor ali celo prepoved tekmovanja, vendar Prost o

groznjah trenutno noče go- voriti. Skrbi ga tudi tehnol- oški napredek v formuli 1, ki ga je sam zamudil. Skoraj vsa moštva bodo v Kyalami pršla z aktivnim vzme- njejem in drugimi muhami sodobne tehnologije.

»Zavedam se, kaj sem lansko leto zamudil,« pravi Prost, ki ima to srečo, da vozi avtomobil, ki je za zgled vsem drugim. »Ne moreš se vrniti po letu dni in trdit, da ne boš imel težav pri privajanju na vozi- lo. Čeprav nisem tekmoval, pa sem lansko leto veliko treniral. Zaradi težav s hrb- tenico in koleni nisem ve- liko tekkel, začel pa sem ko- lesariti in ob tem tudi zelo užival. Kolesaril sem stiri do petkrat tedensko in bil v odlični formi. A takšna splošna pripravljenost ni dovolj za formulo 1. Naj- boljši trening za vrat in roke je prav vožnja z avtomobi- lom.«

38-letni Prost, ki ve, da mora v boju za prestol do- bro zaceti, ne pa se zapleta- ti v »politične« afere, je naj- več povedal, ko je rekel: »Ko sem se vrnil, se nisem pocutil kot voznik s tremi naslovi svetovnega prvaka in 44 zmagami. Pocutil sem se kot nov fant v novem moštvu.«

Spored dirk

14. marca Kyalami (Južnoafriška rep.)
28. marca Interlagos (Brazilija)
11. aprila Donington (Velika Britanija)
25. aprila Imola (San Marino)
9. maja Barcelona (Spanija)
13. junija Montréal (Kanada)
4. julija Magny Cours (Francija)
11. julija Silverstone (Velika Britanija)
25. julija Hockenheim (Nemčija)
15. avgusta Hungaroring (Madžarska)
29. avgusta Spa (Belgija)
12. septembra Monza (Italija)
26. septembra Estoril (Portugalska)
24. oktobra Suzuka (Japonska)
7. novembra Adelaide (Avstralija)

NOVICE

Kanadski par najboljši

PRAGA - Na svetovnem prvenstvu v umetnostnem drsanju se je končalo tekmovalje v plesnih parih. No- va svetovna prava sta Kanadčana Isabelle Brasseur in Lloyd Eisler, druga sta bila Mandy Woetzel in Ingo Steuer (Nemčija), tretje mesto pa je osvojil ruski par Evgenija Siskova - Vadim Naumov. Pred 7000 gledal- ci, ki so bili nad »ledenimi« mojstrovinami navduse- ni, sta bila kanadska drsalka razred zase, po dveh dru- gih mestih na SP leta 1990 in 1991 ter dveh tretjih me- stih na OI in SP leta 1992 je bila to za njiju prva zlata medalja.

Vrstni red: 1. Brasseur - Eisler (Kan) 1, 5 točke, 2. Woetzel - Steuer (Nem) 3, 5, 3. Siskova - Naumov (Rus) 4, 0, 4. Kovarikova - Novotny (Česka) 7, 0, 5. Meno - Sand (ZDA) 7, 0.

Američan Tomy Moe z najboljšim časom

SIERRA NEVADA (SPANJA) - American Tomy Moe je včeraj na treningu za jutrišnji smuk za SP do- segel najboljši čas (2:01, 01) pred Avstrijcem Hann- snom Trinklom (2:01, 05), tretji je bil Francoz Chri- stophe Ple (2:01, 45).

Dobro sta se obnesla tudi Italijana Luigi Colturi s se- stim (2:01, 92) in Pietro Vitalini s sedmim časom (2:01, 94).

»Zgodovinska točka« za San Marino

SAN MARINO - Neverjetno! San Marino je osvojil svojo prvo točko na kvalifikacijah za SP v ZDA. V tekmi 2. skupini je namreč igral neodločeno brez go- la proti Turčiji, ki jo vodi znani trener Piontek. Naj omenimo se, da je domaća reprezentanca nasto- pila brez svojega najboljšega nogometaša, kapetana Boninija...

VRSTNI RED SKUPINE 2: Norveška 7, Anglija in Nizozemska 5, Poljska in Turčija 3, San Marino 1.

Barcelona osvojila evropski superpokal

BARCELONA - Letošnji nogometni evropski super- pokal je zaslužen osvojila Barcelona, ki je na povrat- ni tekmi z 2:1 (1:1) premagala Werder iz Bremna. Pr- vo srečanje v Bremnu se je končalo z 1:1. Junak sredine tekme v Barceloni je bil Bolgar Hristo Stojkov, ki je bil za nemške branilce neresljiva uganka, poleg tega je dal tudi krasen zadetek. Za goste je izenačil Ruffer, zmagoviti gol pa je dal Goicoechea.

Fondriest druga etapa

ISOLA DEL LIRI (FROSINONE) - Italijan Maurizio Fondriest je v sprintu osvojil drugo etapo mednarod- ne kolesarske dirke od Tirskega do Jadranskega morja. Danec Jesper Skibby je ohranil prvo mesto na skupni lestvici. VRSTNI RED 2. ETAPE (Fiuggi - Isola del Liri, 179 km): 1. Fondriest (It) 4:50:45, 0 s poprečno hitrostjo 36, 939 km na uro, 2. Skibby (Dan), 3. Cmil (Mold), 4. Bartoli (It), 5. Pierdomenico (It) in vsa glavna z zma- govalcem časom. SKUPNI VRSTNI RED: 1. Skibby (Dan) 10:23:16, 0, 2. Fondriest (It) po 1 sek., 3. Cmil (Mold) 4 sek., 4. Della Santa (It), 5. Argentin (It).

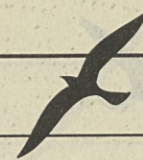
Ravenna prvi finalist pokala prvakov

ATENE - Mostvo Messaggera iz Ra- venne je prvi finali- st 34. odbojarskega pokala prvakov za moske. V včerajšnji prvi polfinalni tek- mi sklepnega tek- movanja »final four« v glavne- mestu Grčije je po pričakovanju s 3:1 (15:6, 5:15, 15:12, 15:7) premagal bel- gijskega prvaka Zel- lika, ki se je v skle- pno fazo tega tek- movanja uvrstil prv- ic, medtem ko je Messaggero sodele- val že lani in tudi osvojil naslov evro- pskega klubskega prvaka.

Belgijci so Italia- nom nudili moc- nejši odpor od pričakovanega, če- prav so jim odvzeli niz in jih precej mučili v tretjem predvsem zaradi te- ga, ker so odbojkarji Messaggera stedili z močmi pred da- nasnjim finalom, v katerem bodo igrali proti zmagovalcu večernega dvoboja med Maxicomom iz Parme in domaćim Olympiakosom.

DANASNI SPORED

Ob 17.00 finale za 3. mesto; ob 20.00 finale za 1. mesto.

PORDENONE / VELIK USPEH LETOŠNJEGA SEJMA ORTOGIARDINO

Vse za vrt in vrtničkarje

ORTOGIARDINO
CVETLICARSTVO - VRTNARSTVO - DREVESNICARSTVO
OPREMA ZA PARKE, VRTOVE IN KAMPIRANJE
FIERA DI PORDENONE OD 6. DO 14. MARCA URBNIK DELAVNIKI OD 15.00 DO 20.00
SOBOTA IN NEDELJA 9.30 - 20.00

na sejmu je vzklila pomlad

CRUP
Cassa di Rappresentazione di Udine e Pordenone

PORDENONE - Vse do nedelje, 14. marca bo v Pordenonu odprta letosnja razstava Ortogiardino, na kateri bodo ljubitelji vrta in vrtničarstva našli prav vse, kar potrebujejo pri svojih vsakodnevnih opravilih. Na 25 tisoč kv. metrih pokrite površine in 10 tisoč kv. metrih na prostem se letos predstavlja 180 razstavljalcev, pri katerih je mogoče izvedeti za vse novosti s področja vrtnarstva in vrtničarstva, pa tudi marsikaj o opremljenosti prostora. Razstavljeni predmeti in proizvodi so seveda tudi napredaj, številni prodajalci pa so za to priložnost zagotovili posebne popuste.

O tem, kaksno zanimanje velja za to manifestacijo, pričata dva podatka. Lani je sejem Ortogiardino obiskalo 50.000 ljudi, letos pa je že na prvi dan stevilo preseglo 10.000, kar seveda

napoveduje rekordno udeležbo.

Poleg običajnih uporabnih predmetov, semen, sadik, orodja in podobnega je na sejmu Ortogiardino tudi marsikaj za sladokusce in za ljubitelje narave. Prvim priporočamo ogled eksotičnih rastlin, vse to »impatiensov« iz Nove Gvineje, drugim pa obisk številnih monografskih razstav: od razstave mineralov do predstavitev mamut v naravni velikosti. Poleg tega je treba omeniti razstavo furlanskega slikarja Gianija Borte »Narava v cvetju«.

Skratka, Ortogiardino ni samo sejem za ljubitelje vrtov, ampak zadošča potrebam vseh tistih, ki ljubijo naravo in je zato vreden obiska. Odprt bo še danes od 15. do 20 ure, jutri in popoldne od 9.30 do 22. ure.

SEMENARNA
Zorn
Erik

Semena - Kmečko orodje - Gnojila - Antiparazitarna sredstva - Cvetlične vaze - Gomolji in rastline na splošno ter sadno drevje

PROSEK 160

OPREMA ZA KMETIJSTVO

- SEMENA
- KRMILA
- RASTLINE
- GOMOLJI
- VRTNARSTVO

TRST - Ul. Filzi 15 - Tel. (040) 634724 - Fax (040) 364432
TRST - Ul. Flavia 12 - Tel. (040) 812311
TRST - Bazoviška cesta 6 - Tel. (040) 53086

Righi
AGRARIA

TRST - TRG GOLDONI 9 - TEL. 040/63996

Semena **ZORZI - BISON - DOTTO**
Namakalne naprave **GARDENA**
Črpalke za modro galico **VOLPI**

POPUSTI

za grosistične nakupe in vrtnarje
brez davka IVA (9 - 19%) za izvoz

florgiulia

TVOJ VRT

NASE DELO

TVOJ HOBBY

NASA SKRBNOST

GARDEN

- ☐ PROIZVODNJA IN PRODAJA OKRASNEGA CVETJA ZA VRT IN STANOVANJE
- ☐ PROJEKTIRANJE IN REALIZACIJA VRTOV
- ☐ VZDRŽEVANJE, OBREZOVANJE, SANACIJE, DENDRO-KIRURSKI POSEGI
- ☐ MATERIALI IN OPREMA ZA LJUBITELJE CVETLICARSTVA IN BONSAI

STARANZANO - Pokrajinska cesta Tržič - S. Canzian - Tel. (0481) 481715

GARDEN CENTER

IL POLLICE VERDE
SERVICE sas
Signorelli Luciano & C.

»Trgovski center zelenja«

prostorno parkiršče
zastopstvo »holandskih semen«

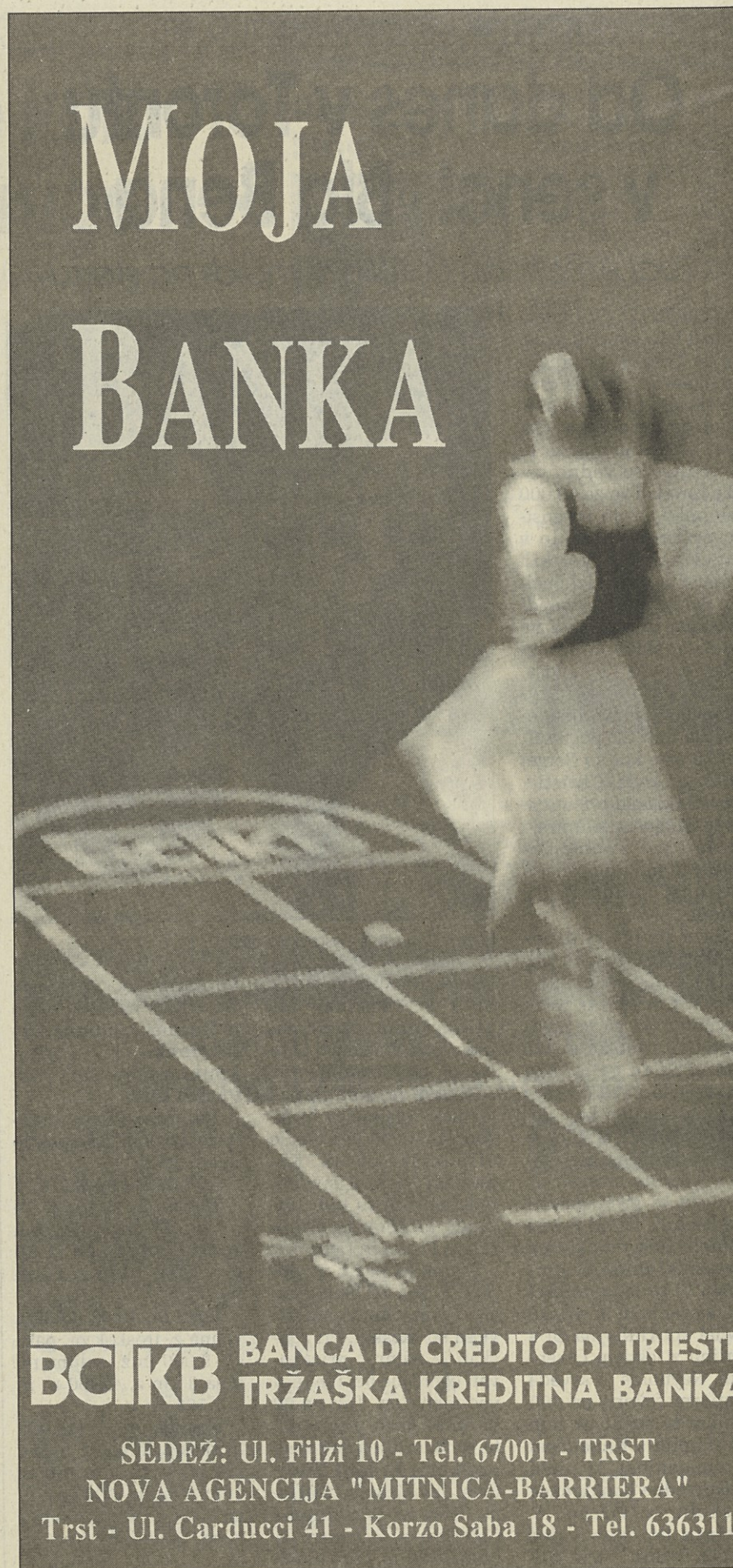
Tržič - Ul. Portorosega
Tel. in Fax: (0481) 410367

»VIVAI OLIVO TOFFOLI«

Okrožje 5 Strade - Azzano Decimo - Pordenon - Tel. (0434) 647105 r.a. - Fax 0434/647107
Filiala - Pistoia okraj Bottegone - Tel. (0573) 544162

Rastline za kmetijstvo in industrijske nasade: hruške, breskve, jablane, slive, oljke
i.t.d.

MOJA BANKA

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SEDEŽ: Ul. Filzi 10 - Tel. 67001 - TRST
NOVA AGENCIJA "MITNICA-BARRIERA"
Trst - Ul. Carducci 41 - Korzo Saba 18 - Tel. 636311

Gledališča

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

DANES: ob 21. uri (Okrogla dvorana) F. Milčinski: Ne smejte se, umrl je klovn. Avtorski projekt Vite Mavric.

JUTRI: ob 19. uri Kralj Lear, zadnja predstava v tej sezoni. Vstopnice 200, 450, 550, 650 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 18. t. m. ob 19. uri (Linhartova dvorana) gostovanje Zagrebskega gledališča mladih s predstavo Ferdinand Bruckner: Magic and Loss, režija Eduard Miller. Vstopnice 400 SIT.

Informacije na tel. 061/222-815.

DRAMA SNG LJUBLJANA

DANES: ob 15.30 uri J. B. P. Molieri: Svatba po sili, zaključena za Srednjo elektrotehniško šolo.

Ob 17. in 20. uri (Mala drama) W. Allen: Zagraj se enkrat, Sam. Razprodano.

JUTRI: ob 19.30 uri Arthur Schnitzler: Anatol (za izven in kontu).

Ob 20. uri (Mala drama) I. Cankar: Pisma Ani. Za izven in kontu.

Obiskovalce obvesčajo, da so vse predstave Zagraj se enkrat, Sam v marcu razprodane.

Informacije in rezervacije vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave na tel. 061/221-511.

OPERA IN BALET

DANES: ob 16.30. uri Verdi: Don Carlos.

JUTRI: ob 19. uri Čudežni mandarin in Carmen, balet.

V PRIHODNIH DNEH: 15. t. m. ob 15. uri in 20. t. m. ob 19. uri Golob: Krpanova kobila.

16. in 17. t. m. ob 19. uri Verdi: Requiem.

Blagajna je odprta med 11. in 13. uro ter med 17. in 19. uro. Rezervacije na tel. 331-950 samo med 9. in 11. uro.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

DANES: ob 20. uri (Mala scena MGL) premiera L. Jagodic, M. Pokoren, B. Tadel: Klinika Tivoli d. o. o.

JUTRI: ob 19.30 uri M. Frayn: Hrup za odrom (za izven in kontu).

V PRIHODNIH DNEH: 15. in 16. t. m. ob 18. uri (Mala scena MGL) Klinika Tivoli d. o. o. Predstavi sta razprodani.

MGL obvesča svoje obiskovalce, da bo nadomestna predstava za odpovedano predstavo 9. t. m. na programu 17. t. m. ob 18. uri. Veljajo iste vstopnice.

Informacije in rezervacije od 10. do 12. ure in uro pred predstavo na tel. 061/210-852.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 16. in 19.30 uri V. Taufer: Odisej in sin ali Svet in dom, režija Vito Taufer. Za izven.

JUTRI: ob 19. uri A.A. Rozman: Tartif. Za izven.

Prodaja in rezervacije vstopnic v Galeriji SMG na Trgu francoske revolucije 5 med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 17.30, na dan predstave pa tudi uro pred predstavo pri blagajni gledališča.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

DANES : ob 20. uri M. Gavran: Mož moje zene.

JUTRI: ob 20. uri M. Gavran: Mož moje zene.

Prodaja vstopnic v Jelovškem likovnem salonu Kulturnega doma in v galeriji Labirint, ter uro pred predstavo pri blagajni Doma. Tel. 061/448-920.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 19.30 uri Z.Petan: Zmagoslav Sloven, diktator de luxe. Za izven.

Prodaja vstopnic dva dni pred dnevom predstave od 17. do 19. ure, na dan predstave pa dve uri pred predstavo. Rezervacije na tel. 061/312-860.

KUD FRANCE PRESEREN

DANES: ob 21. uri premiera tragične veseloi- gre gledališča Ane Monbro z lutkami Napravite mi zanj krsto. Lutke je zasnoval Silvan Omerzu, predstavo je režiral Jan Zakonjšek, igrata pa Brane Vizintin in Bostjan Sever..

Informacije na tel. 061/332-288.

MARIBOR

SNG OPERA

DANES: ob 19.30 uri G. Verdi: Rigoletto.

JUTRI: ob 19.30 uri G. Verdi: Rigoletto.

V PRIHODNIH DNEH: 18. t. m. ob 19.30 uri Puccini: La Boheme.

Informacije na tel. 062/224-421.

CELJE

SLG CELJE

NAPOVEDUJEMO: 26.t.m. ob 19.30 uri premiera, slovenska praižvedba, Pierre Corneille: Odrska utvara. Predstava je že razprodana.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 20. uri L. Pirandello: Henrik IV. Za red Petek in izven.

Tel. 065/25-326.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE

V PRIHODNIH DNEH: 14. t. m. ob 19.30 uri gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega v okviru Tedna slovenske drame s predstavo E. Flisarja: Kaj pa Leonardo?

Furlanija-Juljska krajina

TRST

KULTURNI DOM

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 15. t. m., ob 10. uri - Aldo Nkolaj »Hamlet v pikantni omaki».

GLEDALIŠČE ROSSETTI

DANES: ob 20.30 bo na sporedu: Backstage »Sottobanco» D. Starnoneja. Igrajo Angela Finocchiaro in Silvio Orlando. Režija D. Lucchetti. V abonmaju odrezek št. 9B (alternativno). Popust za abonente. Rezervacije in prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

LA CONTRADA

DANES: ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Il Gruppo della Rocca iz Turina, z delom »Le interviste impossibili». Režija Oliviero Corbetta. Nastopajo Fiorenza Brogi, Oliviero Corbetta, Bob Marchese, Mario Mariani. Ponovitev jutri, ob 20.30, zadnja predstava v nedeljo, ob 16.30.

VIDEM

GLEDALIŠČE PALAMOSTRE

DANES: ob 21. uri Le tentazioni di Toni. Režija Andrea Taddai. Ponovitev jutri ob 21. uri in v nedeljo ob 16.30.

Glasba

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

DANES: ob 9.30 in 11.30. uri (Gallusova dvorana) Slovenska filharmonija za Glasbeno mladino Slovenije. Dirigent Simon Robinson, solist Igor Skerjanec, violoncelo. Predstavi sta zaključeni za Glasbeno mladino Slovenije.

V PRIHODNIH DNEH: 15. t. m. ob 20.30 uri (Linhartova dvorana) Big Band RTV Slovenija in Peter Herbolzheimer. Vstopnice 600 SIT.

17. t. m. ob 19.30 uri (Kosovelova dvorana) Mladi mladim. Nastopajo: Ljubljanski trobilni kvintet, Slavko Alojz Kovacic, klarinet, Zoltan Peter, klavir. Vstopnice 200 SIT.

18. in 19. t. m. ob 19.30 uri (Gallusova dvorana) koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent: Jurij Simonov. Solista: Zoran Markovic, kontrabas in Igor Ozim, violina. Program: Ramovs, Čajkovski, Beethoven. Vstopnice 300, 400, 500 SIT.

KLUB K4

DANES: ob 20. uri Depeche Mode Maraton, slayve ob izidu nove plošče Depeche Mode Songs of Faith and Devotion.

V PRIHODNIH DNEH: 19.t.m. ob 22. uri Pankov. Vodilna skupina italijanskega tehno co-rea kot gostje petkovega Dance Machinea.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM

V PRIHODNIH DNNEH: 14. t. m. ob 20. uri Ne daj se... Večer sanonov v izvedbi Radeta Serbedžije in Jureta Ivanusica. Nastopil bo tudi skrivnostni gost.

Vstopnice lahko rezervirate na upravi PDG osebno ali na tel. 065/25-328, vsak delavnik od 8. do 15. ure.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 koncert Tržaškega koncertnega društva. Nastopil bo Kvarlet Shanghai. Na programu Hayden, Ligeti in Mendelssohn.

V PRIHODNIH DNEH: v soboto, 20. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert Ornelle Vanoni. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti. Predstava izven abonmaja, za abonente popust. Izkaznice niso veljavne.

MILJE

GLEDALIŠČE VERDI

JUTRI: ob 22. ure dalje Dance the jazz. Nastopila bosta Weldon Irvine in Dana Bryant.

TRŽIČ

OBCINSKO GLEDALIŠČE

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 17. t. m., ob 20.30 koncert kvarteta Kronos, David Harrington in John Sherba (violinola), Hank Dutt (viola) in Joan Jeanrenaud (violoncelo). Na programu Riley, Gohjov, Gubajdulina, Zorn, Oswald.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 Koncert II: »Meisterwerke des Belcanto». Ponovitev v nedeljo, 14. t. m. in v ponedeljek, 15. t. m., ob 19.30

Alpe-Jadran

MESTRE

PALASPORT

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 19. t. m. celovečerni koncert kantavtorja Ligabue.

GLEDALIŠČE TONIOLO

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 29. t. m. celovečerni koncert kantavtorja Eugenia Finardija.

NAPOVEDUJEMO: 6. aprila koncert Fabia Concata, ki pa bo nastopil tudi v diskoteki Hipodrome v Trzinu, 22. aprila.

TREVISO

PALAVERDE

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 26. t. m. koncert Marca Masinija.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 Koncert II: »Meisterwerke des Belcanto». Ponovitev v nedeljo, 14. t. m. in v ponedeljek, 15. t. m., ob 19.30

Alpe-Jadran

MESTRE

PALASPORT

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 19. t. m. celovečerni koncert kantavtorja Ligabue.

GLEDALIŠČE TONIOLO

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 29. t. m. celovečerni koncert kantavtorja Eugenia Finardija.

NAPOVEDUJEMO: 6. aprila koncert Fabia Concata, ki pa bo nastopil tudi v diskoteki Hipodrome v Trzinu, 22. aprila.

TREVISO

PALAVERDE

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 26. t. m. koncert Marca Masinija.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 Koncert II: »Meisterwerke des Belcanto». Ponovitev v nedeljo, 14. t. m. in v ponedeljek, 15. t. m., ob 19.30

Alpe-Jadran

MESTRE

PALASPORT

V PRIHODNIH DNEH: 16. t. m. ob 19. uri (Kosovelova dvorana) Vroca Avstralija, predavanje Petra Kovaca z diapozitivni in glasbo. Vstopnice 300 SIT.

17. t. m. od 9. do 17. ure(sejna E3) predstavitev raziskovalnih in konservatorskih dejavnosti slovenskih arheoloških institucij v letu 1992. Vabljeni.

17. t. m. ob 20.30 uri (Klub CD) Večer z umetnikom- Milko Sparenblek, hrvaski koreograf. Brezplačne vstopnice lahko dvignete pri blagajni CD.

18. t. m. ob 19. uri (dvorana V4) Budizem in fenomenologija, predavanje dr. Tineta Hribarja v okviru Drstva za primerjalno religiologijo.

KLUB K4

JUTRI: ob 18. uri Bolsji trg - klubski boljšji trg s CD-ji, ploščami in vso ostalo glasbeno kramo. odslej ob sobotah med 18. in 20.30 uro. Vstop je za prodajalce in kupce prost.

14.t.m. ob 22. uri Matilda Video.

15.t.m. ob 20. uri Društvo Yam - Video: Lidija Asta, zvodnica in svetnica. Zur in ples.

Vroci telefon Kluba K4: 061/113-282.

VELENJE

KULTURNI CENTER IVAN NAPOTNIK

JUTRI: ob 19. uri Večer sodobnega plesa. sodelujejo: Plesni skupini GIB, Media in Nina Mavec-solo. Koreografija: Masa Kolsek in Nina Mavec. Vstopnina je 300 SIT, za upokoence in mladino 200 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 18.t.m. ob 19. uri Kulturni večer: portret gledališke igralka Polone Vetrhi. Pogovor ob izidu njene monografije bo vodil Mitja Rotovnik, direktor Cankarjevega doma.

ŠKOFJA LOKA

KNJIZNICA IVANA TAVCARJA

V PRIHODNIH DNEH: 17.t.m. ob 18. uri Večer z diapozitivni: Iran. Predvlatelj: Izidor Tasic, Ljubljana.

18.t.m. ob 17.30 občni zbor Foto-kino kluba A. Azne. Informacije na tel. 064/620-200.

ŽIRI

GALERIJA SVOBODA

DANES: ob 18. uri literarni večer ob izidu knjige Sirideset let pozneje, ki jo je napisal Joze Petercelj-Mausar, slikar in pisatelj iz Zirov. avtorja knjige bo predstavil in se z njim pogovarjal prof. Janez Gradisnik. Vabljeni!

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE ROSSETTI

DANES: ob 18. uri srečanje z Angelo Finocchiaro in s Silviom Orlandom, ki nastopata v predstavi Sottobanco. Vstop prost.

Koroška

TRBIŽ

KULTURNI CENTER TRBIŽ:

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 14. t.m., ob 14.30 - Koroška poje - Nastopajo Družina Zwitter iz Zahomca, MoPZ Vascan pojo iz Zgornje vbe-see, MoPZ Kocna iz Sveč, mladinska skupina iz Ledinc, Visarski kvintet iz Ukeve, MoPZ iz Zabnic, MePZ Pod Lipo iz Cedala, moska pevska skupina Akord iz Podgore (Gorica), skupina Gruppo corale iz Trbiža. Prireditelji: Krščanska kulturna zveza Celovec, Slovenski klub Kanalska dolina in Glasbena sola Zabnice.

NARODNA GALERIJA

Do 21. marca bo na ogled razstava dveh ciklov Goyevih grafik: Strahote vojne in Norosti. Na ogled je razstava Marka Pernharta: Izbrane slike iz Slovenije in Koroške. Informacije na tel. 061/219-740.

GALERIJA GRAD TIVOLI

Na ogled je razstava Mlada slovenska grafika. Razstavljalci: Crtomir Frelih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Plemenitis, Natasa Ribic, Zora Stancic, Marija Staric - Jensko in Petra Varl-Simonic.

MESTNA GALERIJA

Do 31. marca je na ogled razstava sodobnega spanskega slikarstva in kiparstva z naslovom Struktura in koncept. Svoja dela razstavlja: Artur Aguilar, Jose Maria Alcover, Waldo Bulant, Jose Maria Iglesias, Julian Gil, Paco Lopez, Luis Ventos in Ramon de Soto y Arandiga.

MODERNA GALERIJA

Do 31. marca je v zgornjih prostorih na ogled razstava Jozeta Slaka-Doke.

Na ogled je razstava Alberta Burrija. Razstava je postavljena v sodelovanju z obalnimi galerijami, Piran.

VODNIKOVA DOMACIJA

Do 16. marca si lahko ogledate razstavo gvasjev iz cikla »Ko dobrave se mrače» Janeza Starmana. Razstava je odprta vsak dan, razen ponedelja, od 10.00 do 14.00 in od 16.00 do 19.00 ure, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 13.00 ure.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Na ogled je spominska razstava Riharda Jakopica.

Galerija je odprta vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje, od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

GALERIJA COMMERCE

Do jutri je na ogled razstava oblikovalca Petra Lovrina. Informacije na tel. 061/122-241.

GALERIJA KOMPAS

Na ogled je razstava Maska - Joze Ciuha.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

Do konca meseca je na ogled razstava unikatne keramike akademskega kiparja Roka Soucka. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

Do 10. aprila si lahko ogledate razstavo slik Janeza Ambrozica.

GALERIJA STOPNISCE

Na ogled je razstava fotografij pod naslovom Voda. Galerija je odprta vsak delavnik od 8. do 4. zjutraj. Informacije na tel. 061/313-926.

GALERIJA SLOVENIJALLES

Do konca marca bo na ogled razstava slik na papirju akademskega slikarja Darka Birse. Galerija je odprta vsak dan ob 8. do 16.00 ure, ob sobotah in nedeljah zaprto.

GALERIJA ILIRIJA

Do 29. marca si lahko ogledate razstavo slik in lutk Mare Kralj. Tel. 061/266-461.

GALERIJA KRKA

Do 24. marca je na ogled razstava slik dipl. ing. gradb. Urosa Zitnika.

PREDSTAVNOSTVO MURE

Na ogled je 1. razstava del članov Društva Likovnih Umetnikov Prekmurja in Prlekije.

KIC KRIZANKE

Na ogled je razstava Plecnikova lektarja.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA

Na ogled je retrospektivna fotografska razstava z naslovom Veno Pilon, pariski fotograf.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ

(Trg Borisa Kraigherja)

Na ogled je razstava del mariborskega grafika Simona Grajfonerja, nagradnega raznih

Razstave

Slovenija
LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Do 14. marca je v Mali galeriji CD na ogled razstava Roberta Allana Claytona Quiet Pride - fotografska razstava poti ljubezni in spominov po ameriskem zahodu.

Do 14. marca je v Galeriji CD na ogled razstava slik Andreja Jemca.

Do 21. marca je na ogled razstava Stol-Struktura. Janez Suhadolc predstavlja 45 stolov v avtorski postavitvi razstave. Tel. 061/222-815.

NARODNA GALERIJA

Do 21. marca bo na ogled razstava dveh ciklov Goyevih grafik: Strahote vojne in Norosti. Na ogled je razstava Marka Pernharta: Izbrane slike iz Slovenije in Koroške. Informacije na tel. 061/219-740.

GALERIJA GRAD TIVOLI

Na ogled je razstava Mlada slovenska grafika. Razstavljalci: Crtomir Frelih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Plemenitis, Natasa Ribic, Zora Stancic, Marija Staric - Jensko in Petra Varl-Simonic.

MESTNA GALERIJA

Do 31. marca je na ogled razstava sodobnega spanskega slikarstva in kiparstva z naslovom Struktura in koncept. Svoja dela razstavlja: Artur Aguilar, Jose Maria Alcover, Waldo Bulant, Jose Maria Iglesias, Julian Gil, Paco Lopez, Luis Ventos in Ramon de Soto y Arandiga.

Rogatec - mogočni stražar na vzhodnem robu Alp

Danes vas vabim v gorsko skupino, »ki je prezanimiva po svojem zemljepisnem položaju, po vnanjih oblikah in geološki zgradbi. Nameščena je med Dreto in Lucnico, torej med glavnima pritokoma gornje Savinje, in tvori med njima kosat gorski hrbet. Najvišja točka je skalnati vrh Velikega Rogatca, ki je dalec naokoli viden

na nanzanjalec srebrnosivih višin Savinjskih Alp in orjaski prednji stražar na njih vzhodnem križu.«

Tako je pred 85 leti na kratko podal opis Rogatecove skupine Ferdinand Seidl v knjigi Kamniške ali Savinjske Alpe, njih zgradba in njih lice, ki je prva slovenska poljudna geološka knjiga. V njej poskusa s pre-

prostim pripovedovanjem doseči, da obiskovalec gora ne bi občudoval samo lepega razgleda, ampak bi mu pot dala nekaj več. To bomo skušali doseči tudi na današnjem potepanju.

Rogatecova skupina je zanimiva predvsem v geološkem smislu. Po kameninski sestavi se južni del močno razlikuje od severnega, kar se seveda odraža tudi v pokrajinskem videzu. V južnem delu, kjer je najpomembnejši vrh Kranjska reber, prevladujejo starejše, silikatne kamnine. Poteze pokrajine so umirjene, zaobljeni vrhovi so večinoma porasli s kisloljubnimi smrekovimi gozdovi. Severni del pa gradijo predvsem apneneci in dolomiti. Temu se prilagaja tudi relief: strma pobočja, ozki grebeni in izraziti vrhovi, med katerimi najbolj izstopa najvišji Veliki Rogatec. Le redko na tako majhnem prostoru najdemo tako pisano skladovnico najrazličnejših kamnin.

Za izhodišče bomo izbrali prelaz Crnivec, kjer se Rogatecova skupina navezuje na Menino planino in kjer prestopimo staro deželno mejo med Kranjsko in Stajersko. Do to nas pripelje cesta, ki vodi iz Kamni-

ka v Gornji Grad.

Po vzhodni strani prečimo gozdnata pobočja Loma in Plesivca. Pri tem se srečujemo z množico potokov, ki po silikatni podlagi iščejo pot v dolino. Na sedlu med Plesivcem in Kranjsko rebrijo dosežemo glavni greben, ki se ga nato bolj ali manj držimo večino poti. Gozd se vse bolj redči in kmalu stopimo na prostrana vršna travisa Kranjske rebri (1435 m). Gorniki smo pri nas večinoma navajeni na strme, bele apnencaste vrhove, zato umirjene reliefne oblike in nenavadne barve osamljenih skalnih blokov na Kranjski rebri učinkujejo kar nekako mystično. Če k temu dodamo še čudovit pogled na najvišje vrhove sosednjih Grintovcev, nam ne more biti žal, da smo te redko obiskane predele počastili s svojim obiskom.

Ce smo poleg tega še zelo zgodnji in nam uspe priti na vrh, ko prvi zarki prebujajočega se jutra pobožajo najprej Grintovec, Skuto in Ojstrico, kasneje pa se skale, med katerimi se otplj stiskamo v jutranjem mrazu visoko nad dolinsko meglo, potem tega vrha ne bomo nikoli pozabili.

Prek Kasne planine

nadaljujemo pot v območju grebena. Za Kasnim vrhom dosežemo sedlo Kunsperk, kjer je močan prelom izoblikoval geološko ločnico. V nadaljevanju nas spremljajo triadni apneneci in dolomiti, zato sta relief in s tem tudi pot strmejša. Preden dospemo na vršna travnata pobočja Lepenatke, nas propadajoči gozd ob poti napelje na misel, da v našem odnosu do okolja nekaj močno skripnje.

Lepenatka (1425 m) deluje v primerjavi s sosednjim Rogatecem zelo pohlavno. Travnata pobočja omogočajo lahek dostop, prav zaradi njih je vrh prvovrstno vzletišče za jadrane padalce. Predvsem je ugodno dolgo jugovzhodno pobočje, ki se končuje skoraj tisoč metrov nize v dolini Drete pred Gornjim Gradom.

Z vrha dolomitne Lepenatke se spustimo na planino Kal, široko sedlo, ki nas loči od Rogatca. Pred nami se poganja v nebo kot velikanski skalni rogelj. V njegovi obliki lahko iščemo izvor imena. Domacini sicer poznajo tudi imeni Rogac in Mrtvi menih, vendar se nista splošno uveljavili.

V preprednih stenah Spehových peči, kot se ta

Raduha in Rogatec z Lepenatke (Obe fotografiji: Igor Maher)

del imenuje, alpinisti pogosto preizkušajo svoje moči. Toplota južne strani omogoča tovrstno aktivnost tudi v hladnejših zimskih mesecih.

Nasa pot gre po strmih pobočjih levo od sten. Strma stezica nas prek kratkega tečajnega dela (ki pa je primerno zavarovan) pripelje na stožast vrh (1557 m). Mehke trate nas hitro prisilijo k temeljitemu počitku. Ob tem se mimo redkih, skrivencevskih bukev ozremo po sirsii okolici. Dobro je vidna grebenska pot, ki smo jo že prehodili.

Po vzhodnem, strmim gozdnatem pobočju se spustimo k najvišji kmetiji in tej gorski skupini. Zgornji Speh

leži na prostorni uravnavi, katere nastanek je omogočila drugačnaka kamninska podlaga.

Od Zgornjega Speha lahko sestopimo v Gornji Grad po dveh poteh. Prva nas mimo Spodnjega Speha vodi po gozdnatem slemenu proti vzhodu. Pri Lamprečniku zapustimo svet apnenca in dolomita ter stopimo na mlajše, mehkeše oligocenske laporje in pesčenjake. Na njih so ugodnejši pogoji za naselitev in kmetovanje, zato mimo večjega stevila osamljenih kmetij dospemo v Gornji Grad.

Druga pot pa nas od Speha popelje mimo cerkvice sv. Lenarta v idilicno dolino Kanol-scice. Cerkev je zanimi-

va že zaradi svoje lege. Večina cerkva stoji na dvignjenih mestih, le redke najdemo v grapah. Pojasnilo lahko najdemo v zgodbi, ki pravi, da so cerkev hoteli sezidati na sosednjem griču, vendar je skrivnostna sila vsako noč zidove podrla in kamenje prenesla v grapo. Te skrivnostne sile so bili verjetno menihi iz gornjegrajskega samostana. Prav tedaj so ga razpustili in nekateri menihi so si zazeleli samote. Za skrivanje je bila cerkev na skritem kraju v grapi se najbolj primerna.

Poleg tega pritegne pozornost tudi veriga, s katero je obdana cerkev. Po legendi naj bi cerkev z verigo dal postaviti

premoznik. Ta je čudežno uspel pobegniti Turkom, ki so ga vklenjenega v verige vlekli prek teh hribov v sužnost. Resitev je pripisal patronu vseh jetnikov, sv. Lenartu.

Na koncu naše šestdnevske poti, v Gornjem Gradu, je se ena cerkev vredna nasega obiska. Že od daleč jo lahko opazimo. Gre namreč za največjo baročno cerkev na Slovenskem, cerkev sv. Moharja in Fortunata. V notranjosti je predvsem zanimiva serija velikih oltarnih slik.

Ceprav so opisani kraji prometno precej oddaljeni, nam nikakor ne bo žal, če se bomo kdaj potrudili do njih.

Februarski cvet na Lepenatki

JEDILNIK

SLAVKO ADAMČIČ

stajerski sirček
pečene svinjske zarezbnice
stročji fižol z ocvirki
cokoladna zmrzlina

Cokoladna zmrzlina

SESTAVINE:

4 jajca, 120 g sladkorja v prahu, strok vanilije, 120 g sladkorja, 500 g sladke smetane, višnjevo žganje, maraskino, 100 g cokolade
CAS PRIPRAVE: 40 minut

V kotličku penasto vmešamo rumenjake in sladkor v prahu.

Iz beljakov in sladkorja pripravimo sneg. Sladko smetano stepemo, ji dodamo žganje (za okus) in malo naribanega vanilijevega stroka. Stepeni smetani dodamo rumenjake, sneg iz beljakov in ji narahlo primesamo nad paro zmehčano cokolado. Tako dobljeno maso damo v model in ga za nekaj ur postavimo v zamrzovalno omaro.

Zmrzlino lahko poljubno rezemo in dekoriramo s smetano in svežim ali kandiranim sadjem.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIČ PREDAN

dušen riž
brstični ohrovt v omaki s korenjem
jabolčni kompot

Brstični ohrovt v omaki
s korenjem

SESTAVINE:

1/2 l vode, 3 korenčki, 250 g brstičnega ohrovt, sol, 1 žlica črne moke, 1 žlica sojine moke, nekaj žlic vode, 1 dl kisle smetane, 1 žlica masla, petersilj

Ostrgane korenčke narežemo na kockice in jih 10 minut kuhamo v osoljeni vodi. Z brstičnega ohrovt odstranimo uvele liste, ga operemo pod tekočo vodo, stresemo h korenju in kuhamo 5 minut. Črno in sojino moko zmesamo z nekaj žlicami vode in s kislom smetano. Ta podmet zlijemo k brstičnemu ohrovту in korenju. Premesamo, pokuhamo in potresemo s petersiljem. Ponudimo z rižem, nastrganim parmezanom in solato.

ARHEOLOGIJA

TOMISLAV KAJFEZ

Staroegipčanski spomeniki tudi v Sloveniji

Za to je zaslužen diplomat in arheolog Anton Lavrin

Ni treba potovati v Egipt ali obiskati velikih muzejev v evropskih prestolnicah, da bi videli prave staroegipčanske spomenike. Narodni muzej v Ljubljani namrec hrani edini primerek prave egipčanske mumije pri nas, na pokopališču v Vipavi pa sta dva staroegipčanska sarkofaga. Kako so prišli spomeniki v naše kraje, izvemo iz zgodovine egiptologije, saj v njenih začetkih Slovenci nismo zaostajali za tedanjim svetom.

Evropsko zanimanje za staroegipčansko kulturo je spodbudil Napoleonov pohod na Egipt leta 1798, ko se je vojski priključila velika skupina znanstvenikov z nalogom, naj razisčejo stari in tedanji Egipt. Do prelomnice v znanstvenem razvoju egiptologije je prišlo v dvajsetih letih preteklega stoletja, ko je francoski jezikoslovec Champollion razvozlat hieroglif. Odpirali so prve stolice za egiptologijo in veliki evropski muzeji so začeli tekmovali v zbiranju staroegipčanskih spomenikov. Po poteh egiptologije se je v tedanji Avstriji prvi podal Vipavčan Anton Lavrin.

Rodil se je bogatemu posestniku in lastniku

mlina leta 1789 v Vipavi. Ker so bili stari premožni, se je lahko solal in studiral pravo na Dunaju, kjer je leta 1816 diplomiral. Znanje tujih jezikov je bilo odločilno, da je kmalu dobil zaposlitev v diplomatski službi. Sprva je služboval v južni Italiji, leta 1834 pa so ga imenovali za avstrijskega generalnega konzula v Aleksandriji v Egiptu, kjer je ostal do leta 1849.

V Egiptu je Lavrinovo zanimanje veljalo staroegipčanskim spomenikom; postal je navdušen zbiralec izkopanin iz prvega obdobja odkrivanja. Mnogo je potoval po Bliznjem vzhodu in Zgornjem Egiptu. Prijateljaval je z angleškim konzulom Patricom Campbellom, ki je podpiral arheološke raziskave, in polkovnikom Howardom Vyssom, ki je leta 1837 izkopal pri Velikih piramidah v Gizah. Po angleškem zgledu se je tudi sam lotil dela. Zaradi dolžnosti na konzulatu ni mogel izpeljati vseh nactrov, zato je imel na terenu svojega zaupnika in kopaca, nekoga Egipcana po imenu Massara.

O nacinu Lavrinovega dela izvemo iz dveh poročil, ki ju je poslal

dunajski Akademiji znanosti v letih 1849 in 1850.

Lavrin je bil član znanstvenih ustanov, kot so bile Institut za arheološko dopisništvo v Rimu, Naravoslovno-zgodovinsko društvo v Atenah in castni član Muzejskega društva za Kranjsko in Ljubljani.

Mnogo egipčanskih starin je poslal cesarju na Dunaj in nadvojvodu Maksimiljanu za opremo dvorca Miramare pri Trstu. Pri tem ni pozabil na svoje rojake. Tako je leta 1846 poslal v takratni Deželni muzej v Ljubljani poslikano leseno krsto z mumijo svečenika Sahsahtaja iz sredine 7. stoletja pred našim stetjem. O tem dogodku so obširno poročale Bleiweisove Novice. Iz njih zvemo, da je Lavrin mumijo našel pri tako imenovanih Memnonovih kolosih v zahodnih Tebah pri današnjem Luksorju v Egiptu.

Krsta je izdelana iz sikomorinega lesa in je dolga 191 cm ter široka 51 cm. Obložena je s prevleko iz posušene trave in tkanine, premazana z mavcem in poslikana. Na pokrovu je v glavnih obrisih naslikan obraz pokojnika. Poslikave predstavljajo podobe bogov, ko spre-

Edini primerek prave egipčanske mumije pri nas hranijo v ljubljanskem Narodnem muzeju (Fotografija: T. Kajfez)

jemajo dušo umrlega v svoje kraljestvo. Med poslikavami je napis, ki pove, da je bil umrl Sahsahtaj ključar Amonovega templja. Hieroglif je razvozlat Albert Kosmac, prvi slovenski solani egiptolog, objavljen pa so bili v Poročilih deželnega muzeja Rudolfinum Argu leta 1892.

Balzamirano truplo je tesno povito z lanenimi trakovi. Na povojih je mrežast okras, sestavljen iz palic in jagod iz steklene paste. V petdesetih letih je bila 170 cm dolga mumija rentgenizirana: v očesnih votlinah ima dve kovinski ploščici mandeljna-te oblike, ob boku pa papirusov svitek. Mumijo Sahsahtajevoga sina hranijo v Britanskem muzeju v Londonu, trenutno pa je v restavratski delavnici Narodnega muzeja, ker jo je stopetdesetletno »bivanje« v naših podnebnih razmerah precej nacelo. Enkratna egipčanska spomenika pri nas in v svetu sta sarkofaga iz rdečega asuanskega granita, ki ju je Lavrin leta

1846 poslal v rodno Vipavo. Sarkofaga sta sedaj na vipavskem pokopališču. Lavrin je dal vanju položiti kosti takrat je umrlih staršev in mladoletnega sina. Tudi o tem dogodku so obširno poročale Novice.

Oba sarkofaga sta tako imenovanega histega tipa in pripadata članom dvora V. dinastije stare države (2500 - 2300 pred našim stetjem). Izvirata iz grobnic dvorjanov ob vzhodni Kefrenove piramide v Gizah. Sodita v skupino šestih do sedaj znanih sarkofagov tega tipa. Enega je izkopal pruska odprava leta 1842, v kateri je bil Egipcian Massara, ki je kopal tudi za Lavrina.

Dva sarkofaga sta danes v Egiptovskem muzeju v Kairu, eden pa je v muzeju v Hildesheimu v Nemčiji.

Napis na prvem sarkofagu v Vipavi sporoča, da je bil pokojnik po imenu Rawer kraljevi prijatelj, verjetno visok dvorni uradnik. Sarkofag je dolg 216 cm in ima 27 cm debel po-

krov. Iz napisa na drugem sarkofagu izvemo, da je bil pokojnik Jum-min pravi kraljevi sin. Ni znano, za katerega kralja gre, morda celo za Mikerinosa, graditelja tretje piramide v Gizah. Sarkofag je dolg 210 cm in ima 24 cm debel pokrov.

Zal sta tudi vipavska sarkofaga izredno slabo ohranjena. Površina je močno razjedena ter delno pokrita z mahovi in lisaji, prvotno pa je bila gladko izbrušena. Oba sta tudi razpokana, kar je posledica podnebnih vplivov.

Lavrin je bil, že ko je se zivel, deležen mnogih casti, za diplomatsko dejavnost ga je avstrijski cesar povzdignil v viteški stan. Tako ima v svojem grbu dve lovorjavi vejici in tri sfinge. Za poslanske starine pa mu je cesar podaril briljantni prstan.

Upajmo, da se obetajo tudi osebnosti Antona pl. Lavrina boljši casi in da bo dobil več kot zaslužen mesto tako v zgodovini slovenske diplomacije kot v zgodovini arheologije.

JUTRI

13. marca

13. marca leta 1848 se je na Dunaju pričela marčna revolucija. Dogajanje, ki ga označujemo s tem imenom, je zapleteno in je trajalo precej dlje kot samo en mesec.

Trenja in nezadovoljstvo v cesarstvu Habsburgov, ki jim je državniške zadeve urejal Metternich, so se kopičile povsod in so imela tako nacionalni kot socialni naboj.

Narodne skupnosti - Cehi, Madžari, Hrvati, vojvodinski Srbi in tudi Slovenci - so se vse bolj zavedale svojega podrejenega položaja. S tem je narasčalo nezadovoljstvo kmečkega stanu.

Zanimivo je vedeti, da so reakcionarji - če smemo desničarje tako poimenoovati - zagovarjali večjo samostojnost narodov, nekakšno zvezo držav, levicarij, ki so bili za republiko, pa so bili za močno, centralno nemško državo. V tem klobčicu interesov, nejasnih in neizdelanih programov, prepletanju naprednega in nazadnjaškega so se desničarji dobro znašli in popustili zahtevam kmetov, s čimer so eliminirali močnega nasprotnika.

Slovenci so imeli kar dva programa Zedinjenje Slovenije, pa zato toliko manj sposobnih in voljnih ljudi. Madžari so se sli revolucijo, obenem pa so »madžarizirali« svojo polovico cesarstva, kar je hrvaško desnico vzpodbudilo, da je z Jelacicem pomagala cesarju napraviti red.

Dinastija je spretno zmanevirala uporno desnico, namesto nesposobnega Ferdinanda je prevzel oblast mladi Franc Jožef I., ponudil fevdalcem nekaj samostojnosti in obliki kronovin in z rusko pomočjo strl Madžare.

V dobrem letu je bilo revolucionarnega vrenja konec.

ODDAJE V SLOVENŠČINI

SLOVENIJA 1	
10.05	Tedenski izbor
10.35	Telovadka, 8/10 del francoske nadaljevanke
11.20	Videospon
12.05	Umetniški večer: Opazovalec z okna: Svetli srednji vek, 3/5 del nanizanke avstrijske tv, VPS 1120
13.00	Ves svet je oder, 3/13 del angleske dokumentarne serije
13.05	Poročila
13.05	Poslovna borza, ponovitev
14.45	Filmsko popoldne
15.10	On in ona, 1/13 del am. naniz., ponovitev, VPS 1450
15.10	Odletel bom, 7/21 del ameriške nadaljevanke, ponovitev, VPS 1515
15.55	Vrnitev na otok zakladov, 6/10 del angleske nadaljevanke, VPS 1600
17.00	TV dnevnik 1 - slovenska kronika
17.15	Huckleberry Finn, 1/26 del angleske nadaljevanke
17.40	Prvi uspehi: Fantom, pleše Tina Majcen
17.45	Včasih na tv tudi caramo, 2/4 del
18.00	Regionalni studio Koper
18.50	16 crk, tv-igrice
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Profesionalec, francoski film, VPS 2025
22.15	TV dnevnik 3, vreme, VPS 2215; sport
22.45	Intervju: Danijel Malensek, VPS 2245
23.45	SP v hokeju na ledu, skupina C: Avstralija - Slovenija, posnetek iz Ljubljane (do 1.30)

SLOVENIJA 2	
11.10	Tedenski izbor
11.40	Ze veste
12.10	Gospodarska oddaja: 10000 obratov
12.10	F.Huby: Ljubzenska preizkušnja, 6/7 del nemške nadaljevanke
13.00	Poročila
13.35	SP v umetnostnem drsanju, (M), posn. iz Prage, ponov.
16.35	Osmi dan, ponovitev
17.30	Alpe-Donava-Jadran
18.00	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
18.45	Znanje za znanje, učite se z nami
19.00	Euroritem, 19. oddaja, ponovitev
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Studio City
22.10	Glasbeni utrinek: G. Bizet: Arlezanka
22.30	Sova
22.30	Popolna tujca, 21/28 del ameriške nanizanke
23.00	Odletel bom, 8/21 del ameriške nadaljevanke
23.45	Zbogom, pujs, novozelandski film (do 01.25)

KANAL A	
09.00	RIS, risanke in spoti
10.25	Ninja zelve, 36. del
10.50	Astroloska napoved
11.00	Drugacen svet, ponovitev 114. dela
19.00	Ninja zelve, 65. del ameriške risanke
20.00	Risanka
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	Drugacen svet, 115. del ameriške nadaljevanke
21.20	Dan po jutrnjem, 10. del ameriške poljudno-znanstvene serije
21.50	Ljubzenska prevara, ameriški film
23.30	Rock starine, 5. oddaja o starem rocku
00.00	Dnevnoinformativni program in vreme, ponovitev
00.15	Poročila v angleščini: Deutsche Welle
00.40	Astroloska napoved
00.50	Live & Kickin', ponovitev 2. brčanja v živo
02.05	Video strani

KOPER	
18.00	Studio - pogovor z gosti

RAI 1	
6.50	Aktualno: Unomattina, vmes dnevnik in gospodarstvo
10.15	Film: Un ettaro di cielo (kom.), vmes vesti
11.55	Vremenska napoved
12.00	Nan.: Cuori senza età, La signora in giallo, vmes (12.30) dnevnik
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Fatti, misfatti e...
14.30	Italijanske kronike
14.45	Dok.: Ko ne bi bilo le-sa, 15.00 Oljka
15.15	Variete: Buona fortuna
15.30	Kolesarstvo
16.15	Mladinski variete: Big!
17.55	V Parlamentu in vesti
18.10	Aktualno: Italiya, navodila za uporabo
18.45	Dok.: Kvarkov svet
19.50	Vreme, vesti in sport
20.40	Aktualno: Uno 7
22.05	Caffè italiano, vmes (23.00) dnevnik
23.30	Dopofestival
24.00	Vreme in dnevnik
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Rubrika opolnoci

RAI 2	
7.00	Risanke in nanizanke
8.45	Jutranji dnevnik
9.05	Rubrika o vrtnarstvu
9.30	Film: L'ammiraglio è uno strano pesce ('64)
11.00	Nan.: Lassie
11.30	Kratke vesti
11.45	Segreti per voi...
11.55	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, rubrika Trentatre in vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.40 Santa Barbara
15.25	Kronike v živo
17.15	Vesti in iz Parlamenta
17.25	Pogum življenja
18.10	Sportne vesti
18.20	Nan.: L'ispettore Tibbs
19.15	Nad.: Beautiful
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualno: I fatti vostri
23.15	TG 2 - Pegaz
23.55	Nočni dnevnik
24.00	Rubrika: Trentatre
0.25	Filmske novosti

RAI 3	
6.45	Jutranja oddaja: L'al-trarete, vmes vesti
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.15	Pogled na književnost
13.45	Znanstveni dnevnik
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
15.15	Dok. in pregled tiska
15.45	Sportno popoldne
17.20	Sportna rubrika Derby
17.30	Aktualno: On-Off
18.00	Dok.: Geo in nan.
18.50	Sport, vreme, dnevnik
19.30	Dezelne vesti
20.05	Blob in Una carolina
20.30	Dan na preturari
21.25	Variete: Avanzi
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Aktualno: Milano, Italiya
23.40	SP v atletiki indoor

RETE 4	
6.10	Nan.: Druzina
Bradford, Jeffersonovi, Druzina Addams	
7.55	Nad.: General Hospital, 8.35 Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Celeste, (8.30, 9.30) vesti
12.45	Il pranzo è servito
13.30	TG 4 vesti
14.00	Buon pomeriggio
14.05	Nad.: Sentieri, 15.05 Grecia, 15.45 Anche i ricchi piangono, 16.20 febbre d'amore
17.00	Lui, lei l'altro
17.30	TG 4 vesti
17.45	Aktualno: C'eravamo tanto amati
18.15	Nad.: La signora in rosa, vmes (19.00) vesti
19.50	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
20.30	Nad.: Renzo in Lucia
22.30	Film: Agente 007 al servizio di sua maestà, vmes (23.30) vesti
1.15	Nan.: Top Secret

CANALE 5	
6.30	Na prvi strani
8.35	Nan.: Casa Keaton
9.05	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30	Variete: Ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum, 14.35 Agenzia matrimoniale, 15.00 Ti amo
15.30	parlami, 15.30 Scene da un matrimonio
16.00	Otroski variete
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Varieteja: Scherzi a parte, 22.45 Gommapiuma
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) TG 5 vesti
2.00	Danes in kiosk

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Agli ordini papà
14.15	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Nan.: Baywatch
17.05	Varieteja: Twin Clips, 17.30 Mitico
18.05	Nan.: Tarzan
18.30	Variete: Ma mi faccia il piacere
19.00	Studio sport in vreme
19.15	Varieteja: Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Film: Pronti a tutto (krim., ZDA '89, i. Anthony Edwards)
22.30	Aktualno: L'istruttoria
1.00	Odprti studio, pregled tiska in Studio sport

TMC	
7.00	Euronews
9.00	Nad.: Doppio imbroglio, 9.30 Potere
10.15	Rubrika: Zenska TV (vodi Carla Urban)
12.00	Nan.: Autostop per il cielo
13.00	TMC News
13.30	Sportni dnevnik: Sport News
14.00	SP v umetnostnem drsanju (prosto zenske, prenos iz Prage)
16.30	Sport: SP v atletiki indoor (iz Toronto)
18.00	Aktualna oddaja: Sale pepe e fantasia (vodi Wilma De Angelis)
19.15	Rubrika: Garderoba (vodi Benedetta Barzini)
19.25	Vremenska napoved in TMC News
20.00	Nan.: Maguy (i. Rosy Varte)
20.30	SP v umetnostnem drsanju
22.20	SP v smučanju
22.45	TMC News - Vreme
23.05	SP v atletiki indoor
5.45	Aktualno: CNN News

ITALIA 7	
7.30	Risanke
12.00	Nad.: Cara cara
13.05	Nanizanka
13.55	News Line - vesti
14.00	Nad.: Aspettando il domani, 14.30 Il tempo della nostra vita
15.50	Dezelni programi
17.30	Risanke
19.15	News Line - Vesti
19.30	Nan.: Samurai
20.25	Il sasso nella scarpa
20.30	Film: Demonio amore mio (fant., ZDA '87, i. Scott Valentine)
22.15	News Line - Vesti
22.30	Colpo grosso story
23.45	Film: Inchiesta in prima pagina (dram., ZDA '59, i. Rita Hayworth)
2.10	News Line - Vesti

TELEFRIULI	
10.50	Telefriuli non stop
16.55	Kratke vesti
17.00	Starlandia
18.00	Nan.: California
18.30	Nad.: Destinì
19.00	Večerne vesti
19.25	Rubriki o Dezeli in Obcina tedna
20.30	Rubrike: Diagnosa, Led in снег, 22.00 Motorji no-stop

TELE 4	
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	
Lastne oddaje:	
Kronika in komentar	
Dogodki in odmevi	

Koper	
13.00	Mannix, ameriška tv nanizanka
13.50	Juke box, glasbena oddaja, ponovitev
16.00	TV novice
16.05	Carobna svetilka
16.05	Dolgo iskanje, angl. dokumentarna serija
17.00	Vohuna, ameriška nanizanka
17.20	Meridiani, aktualna tema, ponovitev
18.00	Studio 2, pogovor z gosti
18.50	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Mannix, am. naniz.
20.15	Nocni sodnik, ameriška nanizanka
20.40	Posnetek koncerta orkestra Bergenske filharmonije
21.40	E. Grieg: Zadnja pomlad, glasbeni utrinek
21.45	TV dnevnik
21.55	Globus
22.25	Tatinske noci, ceskoslovaški film

Avstrija 1	
09.00	Cas v sliki
09.05	Družinske vezi, pon.
10.30	Kraj srečanja: Nica, francoska kriminalka
13.35	Sinha Moca, 116. del
14.00	Big Valley: Tako ne boš kupil ranca, Duke
15.00	Jaz in ti, otroški spored
15.05	Heidi
15.30	Am, dam, des
15.50	Muppet babys, risana serija
16.15	Cool
16.30	Video uspešnice in kviz
18.00	Cas v sliki
18.30	McGyver: Mrtva zemlja
20.15	Stari
21.30	Neverjetna ugrabitev gospe Stone, ameriška komedija
23.05	Ples mrtvaških glav, angl. grozljivka
00.35	Manekenka in vohljac

Avstrija 2	
14.00	Tisoc mojstrov
14.10	SP v umetnostnem drsanju, iz Prage
15.40	Bitka v vili Fioriti, angleški film
17.30	Čudovite slike iz zivalskega sveta: Saga o kojotih
18.00	Družinske vezi
18.30	Milijonsko kolo
19.00	Regionalna poročila
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Knoff-Hoff-Show
22.30	SP v umetnostnem drsanju, iz Prage
23.30	X-Large Nighline
00.30	Extra, talkshow
01.15	Poročila: Tisoc mojstrov

Hrvaška 1	
08.00	Dobro jutro, Hrvaska
Poročila	
Zgodbe iz Monticella, 82. del	
10.00	Poročila
10.30	Antika na Sredozemlju: Platon in Atlantida
11.30	Hrvaske zgodbe in novele - A. Senoa: Presečeni svatje, 2. del
12.00	Poročila
Ko se svet vrti, 82. del	
13.30	Mikser M
14.00	Poročila
14.05	Slika na sliko
14.50	Izza kulisa, ponovitev 2. dela
16.00	Poročila
16.05	Tecaj nemškega jezika, 23. lekcija
16.35	Beverly Hills, 90210, 23., zadnji del amer. naniz.
17.30	Hrvaske država in ljudje
18.00	Poročila
18.40	Santa Barbara, 349. del amer. nanizanke
19.30	Dnevnik 1
20.05	Film-video-film
20.40	Kraljestvo sonca, ameriški film - režija S. Spielberg
23.10	Dnevnik
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2	
17.05	TV koledar
18.30	Oskar med detektiv
19.30	Dnevnik
20.05	Fina gospa, 5. del humoristične nanizanke
20.35	Velika potovanja: Potovanje v izgubljeno Japonsko
21.30	Cro-pop-rock
22.15	SP v umetnostnem drsanju, plesni pari, posnetek iz Prage
23.05	SP v dvoranski atletiki, prenos iz Toronta
02.20	Horoskop

Madžarska	
08.35	Cez dan
09.00	Pekleni raj, serija
10.00	Dallas, 116. del
10.50	Igra
11.05	Sotrpini
11.20	Naravno zdravilstvo
12.00	Poročila
15.00	Festival tiska
16.00	Popoldanski saldo
16.10	Spored za upokojence
16.40	Helena, 14. del. it. serije
17.15	Spored za otroke
19.00	Za boljši jezik
20.00	Dnevnik
20.40	Dallas, pon. 116. dela
21.35	Panorama, svetovna politika
22.45	Kraj zločina, nemška kriminalka
00.45	Dnevnik; dnevnik BBC

SATELIT	
SUPER	
5.30	Victory; 6.00 Super Shop; 7.30 Agenda; 8.00 Novice; 9.00 The Mix; 9.30 Super Shop; 10.00 Dokumentarec; 12.30 Business Inside; 13.00 Agenda; 13.30 Inside Elton; 14.00 Absolutely Live; 15.00 The Jam; 16.30 On the Air; 18.30 Bonanza; 19.30 Turn of Fate; 20.00 Znanost; 20.30 Film Europa; 21.00 Inside Edition; 21.30 Evropski magazin; 22.00 Novice, reportaže; 22.30 Evropa poslovno; 22.45 US Market WRAP; 23.00 The Fighter (dram., ZDA 1952); 0.30 Absolutely Live; 2.00 China News Europe; 5.00 The Mix.

SKY ONE	
7.00	DJ Kat show; 9.40 Lamb Chop's Play-Along; 10.10 Risanke; 10.30 The Pram Game; 11.00 Strike It Rich; 11.30 Džini in lepi; 12.00 Hello to Har; 13.00 Sokolov greben; 14.00 E Street; 14.30 Drugi svet; 15.20 Santa Barbara; 15.45 Maude; 16.15 Different Strokes; 18.00 Star Trek: The Next Generation; 19.00 Games World; 19.30 E Street; 20.00 Rescue; 20.30 Družinske vezi; 21.00 V; 22.00 Rokoborba; 23.00 Code 3; 23.30 Star Trek; 24.00 Studs.

EUROSPORT	
8.30	Aerobika; 9.00 konjenstvo; 10.00 Ski Report; 11.00 Trans World Sport; 12.00 Formula 1 za VN Kyalame; 13.00 EP v kosarki; 14.30 EP v umetnostnem drsanju; 17.00 Mednarodni motošport; 18.00 Formula 1; 19.00 Sportne novice; 19.15 SP v hitrostnem drsanju; 22.30 SP v rokometu; 23.00 SP v dvoranski lahki atletiki.

3sat	
9.00	Cas v sliki; 14.15 Portret opere v Sidneyu; 15.15 Mignon; 17.00 Mini cas v sliki; 17.10 Cebelica Moja; 17.35 Oblaki nad Kaprunom; 18.00 3 sat borza; 18.25 Napaki; 19.00 Danes; 19.20 Intervju; 19.30 Tujina; 20.00 Regina na slo-nicah; 20.50 Portret živali; 21.00 Čudežni svet korolnih čeri; 21.45 Kultura/Sport; 22.00 Cas v sliki; 22.25 Pogledi s strani; 22.50 Morilka (Svica 1899); 0.15 10 pred 10; 0.40 Borza/poročila.

MTV	
7.00	Awake On The Wild Side; 10.00 Video; 13.00 Video; 16.00 Greatest Hits; 17.00 Coca Cola report; 17.15 MTV v kinu; 17.30 Poročila; 17.45 Trile od enega; 18.00 Boyz 2 Men Special; 18.30 MTV Prime; 20.00 Dial MTV; 20.30 Most Wanted; 22.00 Greatest Hits; 23.00 Coca Cola Report; 23.15 MTV v kinu; 23.30 Poročila; 23.45 Trile od enega; 24.00 Video; 1.00 The Pulse With Swatch; 1.30 Video; 3.00 Nočni video.

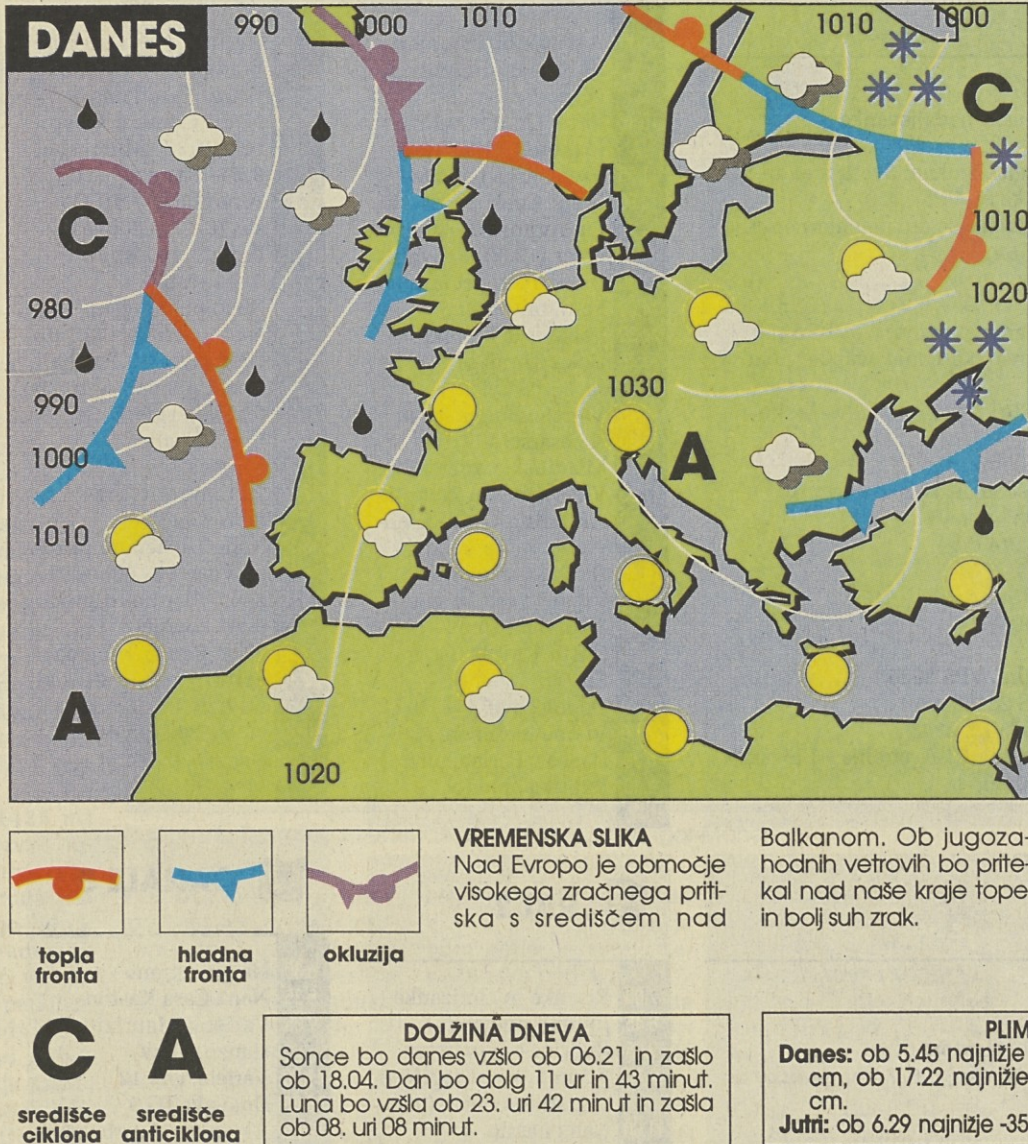
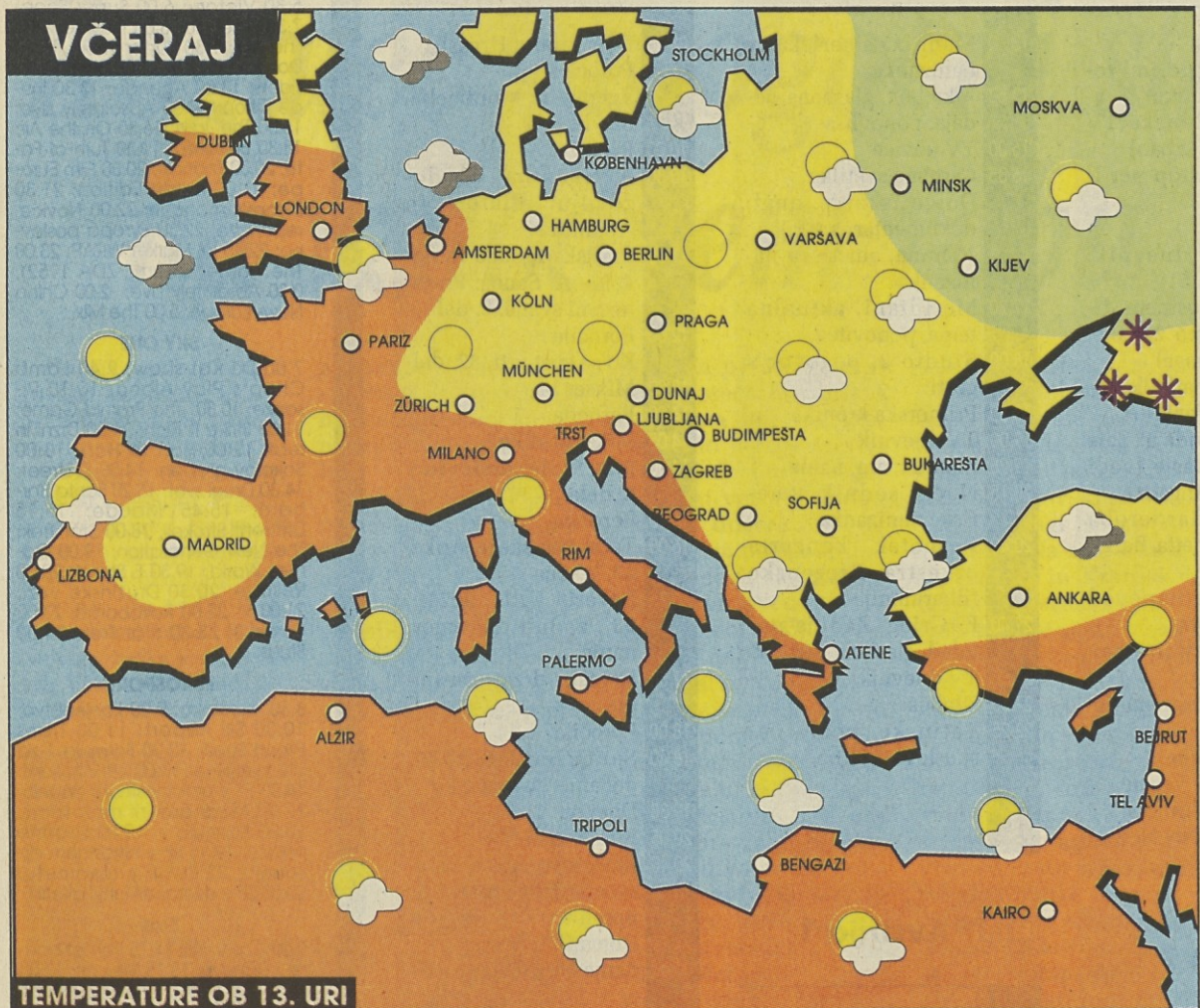
SKY MOVIES	
7.00	Pregled programa: 8.40 Entertainment Tonight; 11.00 Mister Johnson; 13.00 Tail Gunner Joe; 15.30 Silver Lode; 17.00 Some Kind Of a Nut; 19.00 Mister Johnson; 20.40 Entertainment Tonight; 21.00 Triumph of the Heart; 22.40 Us Top Ten; 23.00 Maniac Cop 2; 0.30 Dead Warant.

MOVIE CHANNEL	
7.00	You can't Take It With You; 9.10 The Frog Prince; 11.00 Easy Come, Easy Go; 13.00 The Idol; 15.00 High Noon; 17.00 The Frog Prince; 19.00 A Shock To The System; 21.00 Pump Up The Volume; 23.00 Friday 13th Part V: A New Beginning; 0.35 Father, Son and the Mistress; 2.15 Cold Feet.

PRO 7	
5.25	Serije: Človek z druge zvezde, 6.10 Vicky, 6.35 Risanke; 8.25 Parker Lewis; 8.55 Neizprosna a prisrčna, 9.50 Kroga čaka (krim., ZDA 1954); 11.20 Ulice San Francisa; 12.20 Show Billa Cosbyja; 12.55 Perry Mason; 13.45 Maticek: Umor v boljši krogi; 15.25 Neizprosna a prisrčna; 16.20 Risanke; 18.05 Parker Lewis; 18.35 Show Billa Cosbyja; 19.05 Booker; 20.00 Poročila; 20.15 Hrošč gre s polno brzino (kom., Nem. 1973); 22.05 Mike Hammer; 23.05 Enigma (srh., VB 1981, i. Martin Sheen); 0.55 Poročila; 1.05 do 5.15 Ponovitve.

RTL	
6.00	Jutranji magazin; 9.00 Serije in igre: Šef; 10.00 Bogati in lepi; 10.30 Cena je vroča; 11.00 Tvegano; 11.30 družinski dvoboj; 12.00 Pop

EVROPA / NA SEVERU SPREMENLJIVO S PADAVINAMI, DRUGOD SONČNO IN TOPLO

TEMPERATURE

PO SVETU

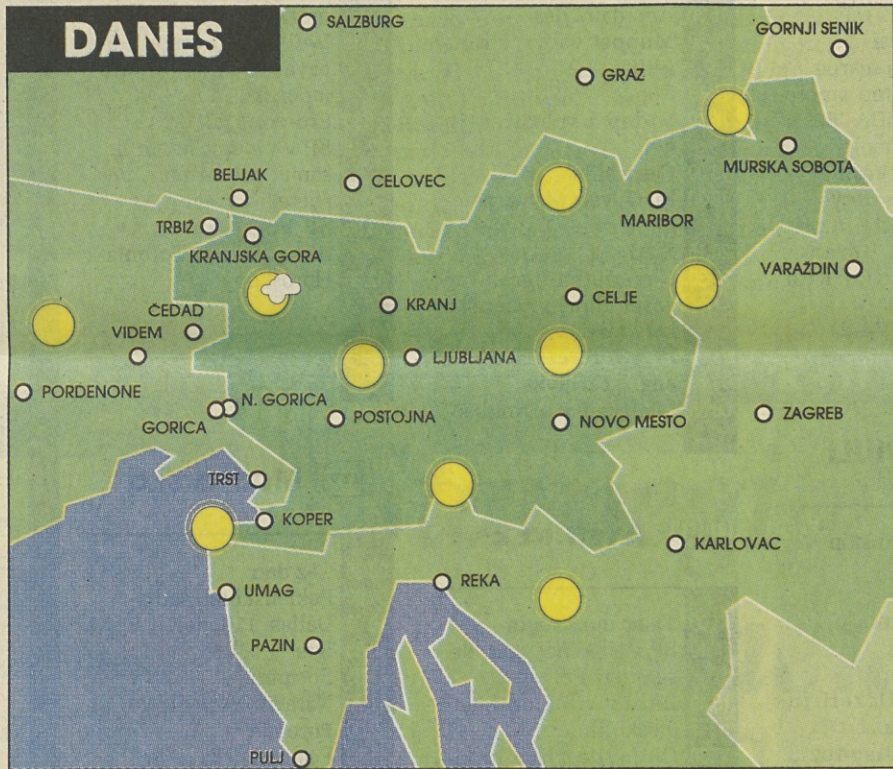
HELSINKI	-10/2
OSLO	-13/3
STOCKHOLM	-7/3
KØBENHAVN	-3/5
MOSKVA	-7/1
BERLIN	2/10
VARSAVA	-3/4
LONDON	3/12
AMSTERDAM	4/11
BRUSELJ	6/12
BONN	5/13
FRANKFURT	4/9
PARIZ	14/14
DUNAJ	-2/8
MÜNCHEN	0/9
ZÜRICH	-4/11
ZENEVA	-3/12
RIM	1/14
MILAN	-1/14
BEOGRAD	-3/6
NICA	5/13
BARCELONA	2/13
BUKAREŠTA	-7/19
CARIGRAD	-1/2
MADRID	NP/14
LIZBONA	12/16
ATENE	2/9
LARNAKA	5/16
TUNIS	7/11
ALŽIR	6/16
MALTA	1/13
JERUZALEM	5/12
KAIRO	9/16

ALPE-JADRAN / SONČNO IN RAZMEROMA TOPLO

TEMPERATURE

VČERAJ OB 7. IN OB 13. URI

LJUBLJANA	-2/9
TRST	4/-
CELOVEC	-/-
BRNIK	-/-
MARIBOR	-1/12
CELJE	-6/11
NOVO MESTO	-3/11
NOVA GORICA	-3/12
MUR. SOBOTA	-2/9
PORTOROŽ	0/13
POSTOJNA	-6/9
IL. BISTRICA	-/-
KOČEVJE	-5/10
ČRNOMELJ	-5/13
SL. GRADEC	-6/8
BOVEC	-2/9
RATEČE	-5/9
VOGEL	-2/2
KREDARICA	-7/4
VIDEM	0/-
GRADEC	-/-
MONOSTER	0/8
ZAGREB	-3/12
REKA	3/13

OBLACNOST

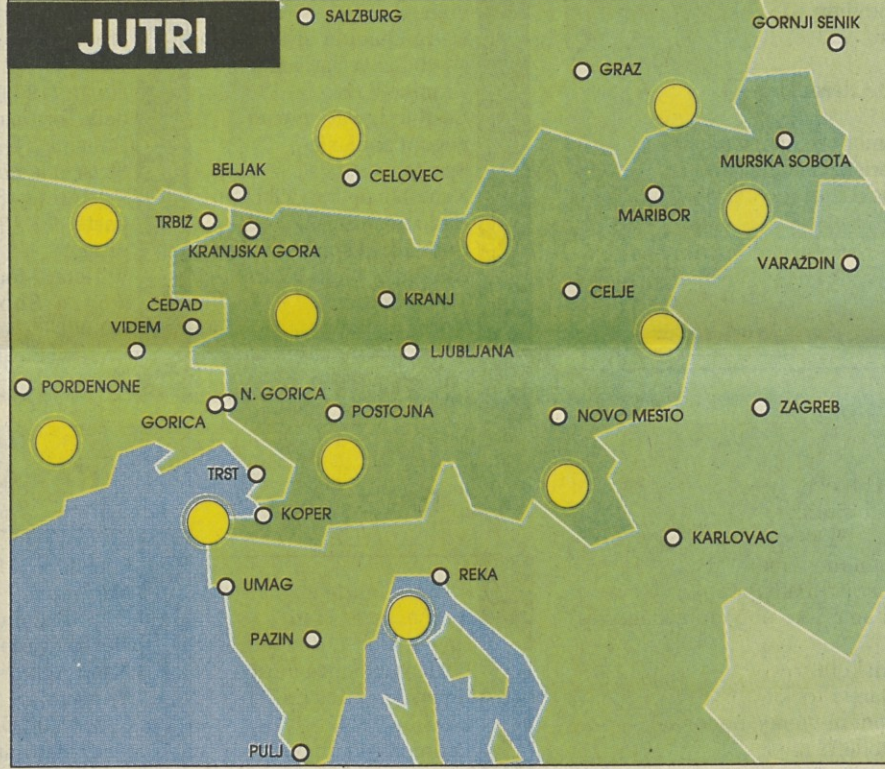
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60

DEŽ/SNEG mm na dan

VETER

5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

NEVIHTE

ONESNAŽENOST ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	103
Maribor	109
Celje	-
Trbovlje	155
Hrastnik	164
Zagorje	152
Šoštanj	168

Kritična 24 ura koncentracija SO₂ je 375 mikrogramov na m³ zraka.

STANJE VODA

Višina vode v cm ob 7. uri:

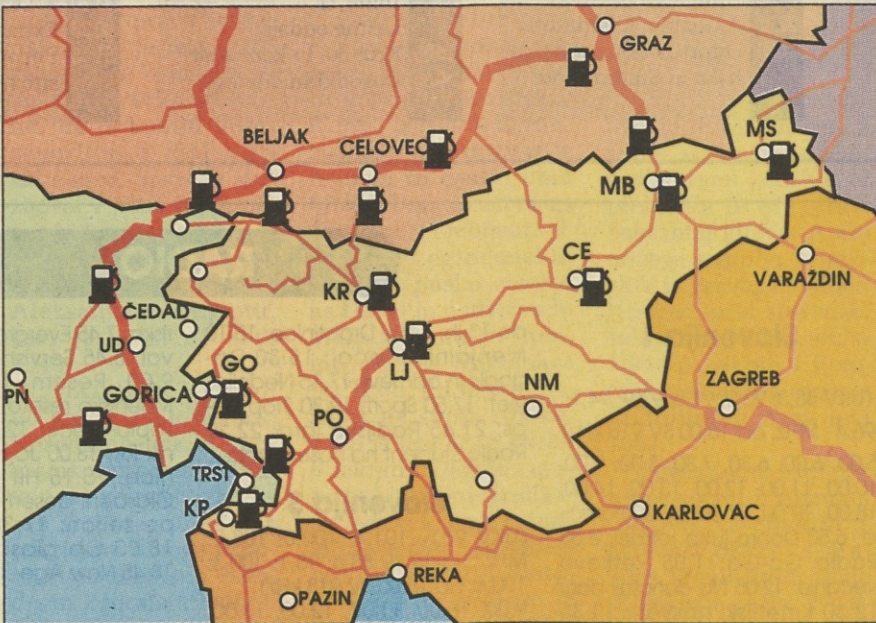
Mura, G. Radgona:	102
Drava HE Dravograd:	-
Sava Radovljica:	46
Sava Šentjakob:	-
Sava Radeče:	96
Sora Suha:	-
Ljubljana Moste:	38
Savinja Laško:	86
Krka Podbočje:	71
Kolpa Radenci:	69
Soča Solkan:	187

HOROSKOP

Pisec: Aleksandra Zorc Berce

- OVEN 21-3/20-4**: Težave, pred katere ste postavljeni, niso posebno velike, zato ne stokajte toliko. Če boste začeli razmišljati bolj pozitivno, jih boste imeli pol manj.
- BIK 21-4/20-5**: Če se vam zdi, da ste v službi spet na samem začetku poti, naj vam to ne greni dneva. Prej ali slej boste s pomočjo sodelavcev problem rešili.
- DVOJČKA 21-5/21-6**: Če se vam bo spor v službi zdel postranskega pomena, se zavedajte, da v resnici ni. Sodelavca ste namreč globoko uzalili in počuti se, kot da so napadene njegove poslovne sposobnosti.
- RAK 22-6/22-7**: Če se boste znali upreti potrebi po zapravljanju ali spekuliranju, boste danes lahko dosegli zadovoljive rezultate pri povsem preprosti zadevi. Partnerju ne izdajte skrivnosti!
- LEV 23-7/23-8**: Priložnosti se vam ponujajo in so na doseg roke, vi pa tudi s prstom ne mignete. Malodusje, ki vas prevzema, je rezultat napetosti v zadnjem obdobju. Kmalu se vam obetajo lepši časi.
- DEVICA 24-8/22-9**: Na splošno imate dobre možnosti pri neki finančni zadevi, vendar tudi tukaj ne bo slo brez nerazumevanja in napaknih razlag. Prijateljeva beseda bo prava.
- TEHTNICA 23-9/22-10**: Možnosti za izboljšanje vaše kariere bodo boljše, če ne boste začeli obesati na veliki zvon, kaj se z vami godi, še preden dobite končno potrditev od ključne osebe.
- SKORPIJON 23-10/22-11**: Spet bo prisla do izraza vaša sposobnost za vodenje in vam zmanjkuje tako časa kot denarja. Problem je v tem, da premalokrat načrtujete za naprej.
- STRELEC 23-11/21-12**: Sprasujete se, kaj je z vami narobe, da se vedno ustejete in vam zmanjkuje tako časa kot denarja. Problem je v tem, da premalokrat načrtujete za naprej.
- KOZOROG 22-12/20-1**: Pripravite se morate na »težak« vikend, saj boste tokrat ves prosti čas posvetili družini. Čeprav se nekaterim največkrat zdite preveč zapeti, pa se globoko v vsak skriva mehka duša.
- VODNAR 21-1/19-2**: Dobra novica prihaja na vaša usesa in vas bo osrečila danes ali najkasneje jutri. V pričakovanju ugodnega razpleta v službi se ne morete posvetiti ničemu drugemu.
- RIBI 20-2/20-3**: Ne bo treba veliko, da se obregnete ob stroške, ki jih imate zaradi partnerjevega hobija. Pozabljate, da tudi vas nekaj stane.

CESTE / SUHE IN NORMALNO PREVOZNE

Ceste po Sloveniji so večinoma suhe ter normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoč, le na mejnem prehodu Dolga vas čakajo vozniki tovornih vozil za prestop meje do šest ur.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

SLOVENIJA		FURLANIJA-JK		KOROŠKA	
Kope	25	Cimolais	-/-	Podklošter	35
Vrhe	-/-	Claut	-/-	Bad Kleinkirchheim	20/50
Lontovž	-/-	Piancavallo	40/60	Pilberk/Peca	30
Stari vrh	-/-	Zabnice/Ovčja vas	-/-	Sloveniji Plajberk	50
Rogla	45/55	Railb	-/-	Dobrač	30
Kanin	90	Forni Avoltri	-/-	Nassfeld/Mokrine	60/80
Cerkno	35	Forni di Sopra	30/40	Spittal/Goldeck	5/55
Soriška planina	-/-	Paluzza-Timau	20/30	Heiligenblut	20/140
Vogel	20	Paularo	-/-	Katschberg	60/80
Kobla	20	Pontebba	40/40	Koralpe/Golica	30
Mariborsko Pohorje	40/50	Pradibosco	30/60	Kötschach/Mauthen	20/30
Kranjska gora	-/-	Prato Carnico	-/-	Malnitz	10/150
Pokljuka	20	Zoncolan	10/40	AVSTRIJA	
Rog - Črnosnjice	-/-	Sauris	10/20	Arberg	35/330
Prvine	-/-	Sella Chianzutan	-/-	Seefeld	20/70
Jezersko	-/-	Nevejsko sedlo	30/100	Kitzbohel	10/75
Ulovka	-/-	Višarje	35/60	Obertauern	120/220
Kravec	-/-	Zell am See	20/100	Schladming/Planail	10/100
Črni vrh	-/-	Sappada	20/90		

V VEDNOST

Opazovanja v mednarodnem fenološkem vrtu

Glavni namen ureditve mednarodnih fenoloških vrtov je gojenje enakih rastlinskih vrst po vseh evropskih vrhovih in natančno opazovanje razvoja in bionitike rastlin, to je tistih značilnih pojavov v vsakoletnem življenjskem ciklu rastline, ki so izraziti in za vrsto specifični. Ker so rastline neposredno odvisne od vplivov okolja, predvsem pa od vremena, se zaradi sprememb stalno spreminja tudi bionitika rastline. Zato posamezne razvojne faze lahko ranijo ali kasnijo. Fenološka opazovanja nam torej omogočajo proučevanja vpliva podnebja in vremena na rast in razvoj rastlin.

Na splošno ločimo vegetativne in generativne razvojne faze fenološke faze. K prvi skupini sodijo: pojav prvih listov, rumenjenje, odpadanje listov, k drugi pa cvetenje (zacetek, splošno in konec cvetenja) ter različne stopnje zorenja plodov.

Za pravilno določitev, kdaj dejansko nastopi izbrana razvojna stopnja v življenju rastline - fenološka faza, je potrebno upoštevati posebna določila za opazovanja. Kriteriji za določitev fenoloških faz so jasni in glede na vrsto opazovane rastline različni, npr.: kriterij za nastop fenološke faze olistanje: DATUM ZA ZATEČEK OLISTANJA pri listavih se zapiše takrat, ko se na posameznih vejah opazovanega drevesa pojavijo prvi listi s popolnoma odprto listno površino in razvitimi pecljem. Za določitev faz cvetenja so kriteriji zaradi izrednih razlik zgradbe cvetov vrstno specifični.

Na sliki vidimo začetek cvetenja lipovca.

Ciril Zmenc.